

Янги Жамоатлар Ташкил Қилиш

Биринчи қўлланма
Январ 2003 й.

“Рухий уйғониш”
Иттифоқи

Барча жойда жамоат ташкил
қилиш уюшмаси

Сиз бу материалдан кенг имкониятларда фойдаланишингиз, уни қайта босмадан чиқаришингиз, тарқатишингиз мумкин. Биз умид қиламизки, бу материал яна кўплаб хизматчиларни доимий жамоатларни ташкил қилишда қатнашишда ва уларни тайёрлашда ёрдам беради. Январ 2003 йил.

БИРИНЧИ ҚЎЛЛАНМА

Мундарижа

Курс учун сўз боши	5
Таълим бериш режаси	7
1-Қисм: НИЯТ (Мақсад)	8
1-ДАРС	
“Якуний Мақсад”- фикрлаш	9
2-ДАРС	
Буюк Топшириқ ва жамоатлар ташкил қилиш	15
Илова: “Буюк Топшириқ” мавзуси бўйича машқлар.....	22
3-ДАРС	
Жамоатлар ташкил қилиш даври	24
Илова: Янги жамоатлар ташкил қиладиган одамларни энг кўп берадиган саволлари	31
4-ДАРС	
Тадқиқот ишининг принциплари.....	33
Илова: Жамоат тузишдаги тадқиқот ишлари.....	40
5-ДАРС	
Янги жамоатлар ташкил қилиш намуналари	45
2-Қисм: ЖАМОАТ	53
1-ДАРС	
Жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича асослари	54
2-ДАРС	
Жамоатнинг вазифаси	61
3-ДАРС	
Шакллари ва вазифалари	69
Илова: Шакл ва вазифалар концепцияларини амалда қўлланилиши.....	76
4-ДАРС	
Жамоатнинг таърифи	77
Илова: ҳаворий Павлуснинг Жамоат ҳақидаги нияти (мақсади)	82
5-ДАРС	
Мақсад таърифини тузиш	83
3-Қисм: РУҲИЙ ҶСИШ	87
1-ДАРС	
Имон билан оқланиш.....	88
2-ДАРС	
Хушхабар бўйича ҳаёт	93
3-ДАРС	
Имонлининг ҳаётида хочнинг роли	98
4-ДАРС	
Гуноҳнинг ҳокимиятидан озод бўлиш	103
5-ДАРС	
Руҳий ўсиш кундалиги	109
4-Қисм: МУҚАДДАС КИТОБНИ ҶРГАНИШ УСУЛЛАРИ	115
1-ДАРС	
Худонинг Каломини тушуниш	116
Илова: Каломшунослик	120
2,3-ДАРСЛАР	
Муқаддас Китобни индуктив усулда ўрганишни I	126
4-ДАРС	
Муқаддас Китобни индуктив усулда ўрганишни II	132

5-Қисм: ХУШХАБАР АЙТИШ	135
1-ДАРС	
Хушхабар айтишга сўз боши	136
Илова: <i>Хушхабарни тушуниш</i>	143
Илова: <i>Ибодат учлиги</i>	146
Илова: <i>Кўприк тасвири</i>	148
2,3-ДАРСЛАР	
Шахсий гувоҳликни таёрлаш	149
6-Қисм: ИБОДАТ	153
1-ДАРС	
Ибодатга даъват	154
2,3-ДАРСЛАР	
Ибодатда бирлашиш	159
Мазкур Қўлланма бўйича топшириқлар	163

Курс учун сўз боши

Бу ўқиш материали ҳақида

I. Бу материални тайёрлашдан мақсад

Танланган ва жамоат ташкил қилиш учун хизматга юбориладиган шогирдлар тайёргарликка муҳтождирлар. Жамоат раҳбарлари учун эса, хизматдаги қийинчиликларга қарамасдан Худонинг аниқ иродасини билиш зарур. Афсуски кўплар семинариялар, коллежларга бориш имкониятидан маҳрумдирлар.

Бу қўлланмаларнинг мақсади — миссионерлар ва жамоат раҳбарларига хизматлари учун Худо иродасини очиб, уни Муқаддас Китоб асосида амалга тадбиқ этишда ёрдам беришдир. Унда жуда кўплаб фойдали маълумотлар бор, бундан ташқари бу қўлланмалар фақатгина ”таништириш программаси“ бўлиб чегараланиб қолмаган. Ундан фойдаланиш тўлиқ Муқаддас Китобга асосланган ва жамоатда хизмат қилиш учун, яна янги жамоатларни ташкил қилиш учун зарур бўлган билимларга эга бўлишда ёрдам беради.

Бу қўлланмалардан икки йўлда фойдаланиш мумкин:

1. Амалий таълим олиш ва янги жамоатларни ташкил қилиш учун хизматчиларни тайёрлашда.

2. Масиҳ Танасида жамоатларга асос солиш ҳаракатини бошлаш учун.

Ривожланган бу даврда биз кўплаб мамлакатлар: Бразилия, Руминия, Филиппинда, Нигерия ва бошқа давлатларда янги жамоатларга асос солишнинг ривожланишини кўришимиз мумкин. Биз ишонамиз, Худонинг бутун дунёга хушxabарни етказиш учун керак бўладиган қуроли, бу маҳаллий жамоатлардир ва кўпайиш асосида ташкил қилинган янги жамоатлар Буюк Топшириқни амалга оширишнинг энг самарали йўли бўла олади. Янги жамоатлар бошиданок янги жамоатларни ташкил қилишни мақсад қилган ҳолда бунёд этилиши керак. Бундай ҳаракат бошланганидан кейин, бутун мамлакатда кўплаб одамларнинг ҳаётини ўзгартириб юборадиган уйғониш, янги жамоатлар ташкил қилиш бошланади.

Янги жамоатларни ташкил қилиш ҳаракатида Масиҳийликнинг ҳамма ”даражасидаги“ одамлар — янги имонга келганлар ҳам, доноликка тўлган бошқарувчилар ҳам, ҳамма-ҳамма иштирок этиши керак. Хушxabар тарқатувчилар ёлғиз бир ўзи янги жамоатларни ташкил қилиш ҳаракатини бошлай олмайдилар. Шунинг учун бизнинг бу қўлланмалар фақатгина янги жамоатларни ташкил қилишга чақирилган хизматчилар учунгина эмас. Фойдаланиш осон бўлган ва жамоатлардаги ҳаммага янги жамоат ташкил қилишда қўлланма бўла оладиган ва кўплаб жамоатларда самарали ишлатилаётган бу қўлланмалар, ҳар бир янги жамоатни ташкил қилиш имкониятига ва ҳоҳишига эга бўлган одамлар учун ажойиб қўлланма бўла олади.

II. Қўлланмадаги маълумотлар

Бутун материал умумий 125 та бир соатлик дарслардан ташкил топган бўлиб, ўз ичига янги жамоатни ташкил қилиш учун қилинадиган ишлар, мақсад, уй гуруҳларида хизмат қилиш, устозлик, жамоат тузилиши, воизхонлик, Муқаддас Китобни ўрганиш, йўлбошчилик, ибодат, ваъзхонлик, руҳий ўсиш, оилага тегишли саволлар, руҳий жанг, бошқариш ва бошқаларни ўз ичига олган бешта қўлланмага бўлинган.

Қўлланмаларга бўлишдан мақсад таълим жараёнида ”илгарилаб борадиган“ яни ривожланиб борадиган характер кўзланган. Ҳар бир қўлланма курси тугаганидан кейин, ўрганганларни амалда ишлатиб кўриш учун танаффус қилиш зарур. Кейинги курслар эса кўпинча аввалги дарсларда ўрганганларни амалда ишлатиб олинган тажрибаларга асосланиб тузилган.

Шундай қилиб, материал бир вақтда ҳам таълим олиш, ҳам амалда ишлатиб жамоатда хизмат қилиб бориш давомида ўрганиш имконини беради. Янги жамоатни ташкил қилар экан хизматчи керакли тажриба ва билимнинг етишмаслиги, бундан ташқари турли хил саволларни ҳал қилишда дуч келадиган қийинчиликлар билан тўқнашади. Янги жамоатни ташкил қилишда керак бўладиган тажриба ва билим биринчи қўлланмага киритилган, ундан кейин туғилиши мумкин бўлган муаммо ва саволларга жавоблар эса кейинги қўлланмаларда берилган. Ҳар бир

қўлланма хизматчиларга жамоат ташкил қилишда дуч келадиган аниқ муаммоларни ҳал қилишда ёрдам берадиган қилиб тузилган.

Дарслар мавзулар асосида группаланган, ва ҳар бир қўлланма турли хил дарсларни ўз ичига олган бўлимлардан иборат. Бир неча мавзулар эса, мисол учун "Ният" ёки "Жамоат" кабилар, ҳамма беш қўлланмада ҳам берилган. Бошқалари эса мисол учун "Устозлик", "Бошқариш" каби мавзулар охирикда, яни ўрганувчи учун энг керак бўладиган даврларда берилган. Бу бўлимнинг охирида бешта қўлланмага кирадиган дарсларнинг жадвали берилган.

III. МАТЕРИАЛДАН ФОЙДАЛАНИШ

A. Қатнашчилар учун

Ҳар бир қўлланмани тайёрлаш учун кўплаб куч, вақт сарфланиб, ибодатлар қилинган. Улардаги маълумотлар, миссионерлик принциплари, янги жамоатлар ташкил қилиш хизмати тажрибалари иложи борича юқори даражада беришга ҳаракат қилинган. Шунинг учун ўрганишни биринчи қўлланмадан бошлаб, тартиб асосида, қолганларини ҳам ўрганишингиз зарур бўлади. Мана шу йўл билан ҳар бир дарснинг мазмуни диққат билан танланган ва жамоат ташкил қилишда фойдали, қўлай ва зарур бўлган қурол бўла олишига ҳаракат қилинган. Дарсларни қолдириб кетиш сиз учун фойдали бўлмайди.

Эсингизда бўлсин, ҳақиқий таълим фақатгина сиз ҳаётингизда ва хизматингизда уни ишлатганингиздагина амалга ошади. Кўплаб дарсларнинг охирида топшириқлар берилган. Улар, сиз ўрганган дарсингизни амалда қўллашингизда ёрдам бериш учун берилган ва уларни кейинги қўлланмани бошламасдан олдин бажариш тавсия қилинади. Бу амалий машғулотни бажараётганингизда сизга устоз, ёки ўқитувчига эга бўлиш ва у сизнинг ўрганганларингизни ҳаётингизда ва хизматингизда амалда қўллаётганингизни кузатиб туриши жуда муҳим.

B. Ўқитувчилар учун

Бу материалдан ҳар қандай таълим жараёнларида фойдаланиш мумкин – библия мактабларида, семинарларда, жамоат семиналарида. Бундан ташқари у фақатгина ўқув дарслиги эмас. Бу қўлланмалардан фойдаланишдан мақсад – амалий йўл билан жамоат ташкил қилиш учун хизматчиларни тайёрлашдир. Материал билан ишлашда ўқувчига фақатгина маълумот берибгина қолмай, балки унда Муқаддас Китобга асосланган хизматга қизиқиш уйғотиш ҳамдир. Бу қўлланмалар—"бажарувчилар" учундир.

Сиз ҳар бир материални шароитингизга қараб, қандай ўқитиш ва ишлатишни танлашингиз мумкин, биз фақатгина маслаҳат берамиз, ҳар бир қўлланмани семинарда бир ҳафта давомида ўрганиш жуда ҳам фойдали ҳисобланади. Ўқитаётганда кўпроқ дарслар охирида берилган топшириқларни кейинги дарсгача бажарилганлигига алоҳида аҳамият бериш керак бўлади. Таълим бериш даврлари орасидаги фарқ — тўрт ойдан олти ойгача ҳисобланади. Бундай таълим беришнинг афзаллиги шундаки, ўрганилган билим, топшириқлар орасида амалда қўллаш орқали тажриба ошиб боради.

Ўқитиш давомида ҳар бир бўлимнинг ҳар бир абзасига эътибор бериш шарт эмас, чунки ўқувчилар ўзлари кейинроқ бу нарсаларни ўқиб олишлари мумкин. Энг яхши ўқитиш усули бу ўқувчилар авал ўзлари материални ўқийдилар ва ўз тажрибалари асосида дарсда уни муҳокама қиладилар. Баъзан эса ўрганилаётган мавзуда кўплаб тажрибага эга бўлган кишининг фақатгина ваъзи фойдали бўлиши мумкин. Бу ўзингизга боғлиқ, сиз яратувчан бўлинг, материалларда берилган принцип ва билимларни турлича йўللар билан бошқаларга етказиб беринг.

Таълим Бериш Режаси

Биринчи Қўлланма					
Жамоат	Ният (Мақсад)	Рухий ўсиш	Муқаддас Китобни ўрганиш усуллари	Хуш хабар айтиши	Ибодат
<p>1 Дарс: Жамоатнинг М.К. бўйича асослари</p> <p>2 Дарс: Жамоатнинг вазифаси</p> <p>3 Дарс: Шакллари ва Вазифалари</p> <p><i>3А: Шакл ва вазифалар қончиқисини амалда қўллаш</i></p> <p>4 Дарс: Жамоатнинг таърифи,</p> <p><i>4А: Хав. Павел нинг жамоат ҳақидаги нияти</i></p> <p>5 Дарс: Мақсад таърифини тузиш</p>	<p>1 Дарс: "Я.М" – фикрлаш</p> <p>2 Дарс: Буюк Тошчирик ва жамоатлар ташкил қилиш.</p> <p><i>2А: Буюк Тошчирик бўйича машқлар</i></p> <p>3 Дарс: Жамоат ташкил қилиш дави.</p> <p><i>3А: Жамоат ташкил қилдирилганлар берадиган саволлар</i></p> <p>4 Дарс: Тадқиқот ишининг принциплари</p> <p><i>4А: Жамоат ташкил этишидаги кузатувлар</i></p> <p>5 Дарс: Янги жамоатлар ташкил қилиш намуналари</p>	<p>1 Дарс: Имон билан оқланиш.</p> <p>2 Дарс: Хушхабар бўйича ҳаёт</p> <p>3 Дарс: Имоннинг ҳаётида хочнинг роли I</p> <p>4 Дарс: Гунохнинг хокимиятидан озод бўлиш</p> <p>5 Дарс: Рухий ўсиш кундалиги</p>	<p>1 Дарс: Худонинг Қаломини тушуниш</p> <p><i>1А: Қаломшунослик</i></p> <p>2,3 Дарс: Муқаддас Китобни индуктив усулда ўрганиш I</p> <p>4 Дарс: Муқаддас Китобни индуктив усулда ўрганиш II</p> <p style="text-align: center;">I</p>	<p>1 Дарс: Хуш хабар айтишга сўз боши.</p> <p><i>1А: Хушхабарни тушуниш</i></p> <p><i>1Б: Ибодат училиги</i></p> <p><i>1В: "Кутирик" тасвири</i></p> <p>2,3 Дарс: Шахсий гувоҳликни тайёрлаш.</p>	<p>1 Дарс: Ибодатга даъват</p> <p>2 Дарс: Ибодатда бирлашиш.</p>
5	5	6	4	3	2
Умумий дарслар вақти: 30 (4 соатлик-бошланиш, хулоса, топшириқларни ҳам ўз ичига олган)					
Бутун курсдаги соатлар: 148					

1 Қисм: Ният (Мақсад)

Ният (Мақсад)

1 Дарс

Якуний Мақсад-фикрлаш

Дарс мақсади:

Янги жамоатлар тузиш жараёнида асл мақсадни ният қила билиш катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаш.

Кутиладиган натижадлар:

Дарс мавзусини ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- Дунёга, ўз халқига, ўзининг вилояти, ноҳияси, шаҳри, қишлоғи аҳолисига хизмат қилиш ниятига эга бўлиши керак
- Ҳар бир инсон, у хоҳ эркак, хоҳ аёл, хоҳ ёш бола бўлсин, Худонинг Хушхабарини эшитиши, унинг маъносини тушуниши ва Исо Масиҳни ўзининг Рабби ва Нажоткори деб қабул қилиши Худонинг иноятли хоҳиши эканлигини билиши керак.
- Янги жамоатларни тузиш жараёнининг асл мақсадини англамоғи керак (“Якуний Мақсад”-фикрлаш). Бизнинг яқин ва узоқ келажакда қиладиган ишларимиз, асл мақсадимизга мос келиши қанчалик муҳим аҳамиятга эга эканлигини тушуниши керак.

Дарс режаси:

- I. “Якуний Мақсад”-фикрлаш учун сўз боши
- II. Маҳаллий жамоатлар тузиш
- III. “Якуний Мақсад”га олиб борувчи йўлдаги муҳим нарса
- IV. “Якуний Мақсад”-фикрлаш нимада ўз аксини топади

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

“Якуний Мақсад”-фикрлаш бизга Худонинг Ўзи яратганларига нисбатан асл мақсадининг ғоясини тушунтиради, яъни мамлакатлар учун, вилоят, шаҳар ва қишлоқлар учун, ундаги ҳар бир одам - эркак, аёл, гўдак, Инжил Хушхабарини эшитиши ва Унинг маъносини тушуниши ва шу тарзда Исо Масиҳни ўзининг Рабби ва Нажоткори деб қабул қилиш имкониятига эга бўлиши керак. Сиз яшаб турган жой шароитларида ушбу ғояни одамларга қандай қилиб оддийроқ шаклда тушунтириш мумкинлиги тўғрисида ўйлаб кўринг.

I. “ЯКУНИЙ МАҚСАД” – ФИКРЛАШ УЧУН СЎЗ БОШИ

Агар масиҳий жамоатларининг раҳбарлари ўзларига шундай савол берсалар: “Мен хизмат қилаётган жойдаги одамларга нисбатан Худонинг хоҳиши қандай?”, бу нарса уларнинг хизматларига қандай таъсир кўрсатади? Уларнинг жамоат хизматидаги мақсад ва вазифаларини белгилашларини ва ниятларини ифода этиш бу саволга энг тўғри ва тўлиқ жавоб беради.

Муқаддас Китоб аниқ таъкидлайдики, Худо ҳамма одамларнинг нажот топишларини хоҳлайди. Ҳаворий Павлус Тимўтийга ёзади: *“Бу ҳайрли иш бўлиб, нажоткоримиз Худога мақбулдир. У бутун инсонлар ҳақиқатни билиб олиб, нажот топишларини истайди”* (1Тим.2:3,4). Худди мана шу нарса Худонинг асл мақсади ва бу нарса халқ учун, вилоят, ноҳия, шаҳар, маҳалла ва қишлоқлар учундир. Бу йўналишдаги иш “Якуний Мақсад”-фикрлашнинг мазмунини англатади. Ҳаворий Бутрус ўз навбатида ёзади: *“Баъзилар ўйлагандек, Раббимиз берган ваъдасини амалга оширишга имилламайди. Аксинча, У ҳеч кимнинг ҳалок бўлишини истамай, ҳамма тавба қилсин, деб сабр-тоқат билан кутиб турибди”* (2Бутр.3:9).

Агар Худонинг хоҳиши шундай экан, унда Унинг фарзандлари буни ўзгаларга ҳам ишташлари керак. Самовий Отамизнинг хоҳиш-иродасини бошқалар билан бўлишимиз ва шунинг учун меҳнат қилишимиз керак эмасми? Биз ўзимизни Худога тақдим этдикми? У бизни Ўз мақсадини амалга ошириш йўлида хизмат қилишимиз учун ишлатиши мумкинми? Худо Ўз хоҳиш-иродасини амалга ошириш учун биз орқали бошқаларни ҳам хизмат қилишга ундаши мумкинми? Агар мамлакатдаги, вилоятдаги, ноҳия ва қишлоқлардаги барча масиҳийлар, ўзлари яшаётган жойдаги ҳар бир одам Уни билиши ва ёнида Исо Масиҳ каби ҳаёт кечирадиган масиҳийни кўриши, Худонинг хоҳиши эканлигига тўла ишонсалар нима бўлади? Бу нарса масиҳийларни ўз ҳаётларини ва ўша жойда яшовчи одамларнинг ҳаётларини ўзгартирадими?

Дарснинг кейинги бўлимига ўтишдан аввал ўзингиздан сўранг:

- Худонинг менинг(юртим, вилоятим, ноҳиям, шаҳрим, қишлоғим ва ҳ. з) га нисбатан хоҳиши қандай. Қисқача жавоб беришга ҳаракат қилинг.
- Бундан олдинги саволнинг жавоби менинг хизматимга қандай таъсир этади (таъсир этиши мумкин)? Менинг ҳозирги қилаётган ишларим Худонинг мақсад ва хоҳишини қай даражада акс эттиради?

Кўриниб турибдики, “Якуний Мақсад”-фикрлаш жамоатдаги бутун хизмат ниятини етарли даражада яхши акс эттиради ва жамоатдаги ҳар бир хизмат тури учун мақсад ва вазифаларни аниқлаб беради.

II. БАРЧА ЖОЙДА ЖАМОАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИШ

“Якуний Мақсад”га эришиш учун “тўйинтириш” келиши керак. “Тўйинтириш”ни жамоатга хизмат қилиш деб қабул қилсак ҳам бўлади, бунда маҳаллий жамоат Масиҳ тўғрисидаги Хабарни “*ҳар бир одамга*”, “*ҳаммага*” ва “*ҳар бирига*” етказдилар, бу ҳақда Биринчи Тимўтий мактубида ва Бутрусни Иккинчи мактубида ҳам гапирилади. Ушбу лавҳалардан кўриниб турибдики, ҳар бир инсон - ҳар бир эрақак, ҳар бир аёл, ҳар бир гўдак - Хушхабарни эшитиши, унинг маъносини англаши ва Исо Масиҳни Раббим ва Нажоткорим деб қабул қилиш имкониятига эга бўлиши Худонинг иноятли хоҳишидир. Бундан шуни тушунса бўлади, ўзи имон келтирган, Худонинг Каломини ва уни ўрганаётган жамоатнинг бир бўлаги бўлиш масиҳий ҳаёт учун муҳимдир.

Янги жамоатлар ташкил қилиш жараёни (“тўйинтириш”гача бўлган) ўзида асл мақсадга эришишнинг Муқаддас Китоб йўлини ифодалайди. Бошқача айтганда - бу ният, стратегия ва хизмат қилишдир, бунинг натижасида эса мамлакатлар, вилоятлар, ноҳиялар, шаҳар ва қишлоқларда, Хушхабарни ҳар бир одамга, уларнинг ўз тилларида, уларнинг маданияти ва удумларига мос тарзда тушунтира оладиган жамоатларни кўпайиб боришидир.

А. “Якуний Мақсад”ни Худодан келишини кутиш қанчалик тўғри?

Худо “Якуний Мақсад”ни келишини биздан кўра кўпроқ кутади, чунки бу Унинг хоҳиши, Унинг режаси деган фактдан ташқари, Муқаддас Ёзув ҳам унинг келиши ҳақида аниқ ва очиқ ваъда берганлиги қувонарли хол эмасми!? Худонинг дунёни Ўзи ҳақидаги маърифати ва шон-шуҳрати билан тўлдириш ваъдаси Иш.11:9 да ўз аксини топган : - “*...сувлар денгизларни тўлдиргани каби, Худонинг иродаси бутун дунёни тўлдирди*”, ва Мат. 24:14 да ҳам айтилган: - “*Худо салтанати тўғрисидаги Ижил Хушхабари ҳамма халқларга далолат бўлиши учун жаҳон бўйлаб тарғиб қилинади ва ўшандангина сўнг охирзамон бўлади*”.

Б. “Якуний Мақсад” ҳақида Худо нима дейди?

Отаси билан бўлган энг яқин ва нозик мулоқотларининг бирида, Исо Масиҳ “Якуний Мақсад” учун ибодат қилади, Унга имон келтирганлар орасида бирлик бўлишини сўрайди: “*...муқкамал бирликка эришсинлар. Натижада, дунё Мени Сен юборганингни тан олсин, Мени қандай севсанг, Меникиларни ҳам шундай севганингни дунё билсин*” (Юҳ.17:21-23). Тасаввур қилиясизми?! Худонинг Ўғли Отаси билан гаплашаётганда “Якуний Мақсад”ни муҳокама қилмоқда. Бу эса шуни билдирадики, “Якуний Мақсад”нинг келиши Худо учун муҳим аҳамиятга эгадир.

В. Масиҳ Ўзининг шогирдларига “Якуний Мақсад” келиши ҳақида таълим беради

Исо Масиҳ Ўз шогирдларига: “Якуний Мақсад” - тўлдирувчи келади, Унинг ерга келишидан асл мақсади дунёни У ҳақидаги хабар билан тўлдириш бўлади - деган; Унинг ерга иккинчи маротаба келишидан олдин, “*аввал ҳамма халқларга Хушхабар тарғиб қилиниши*

керак” деб вада берган (Марк.13:10). У яна Мат.24:14 ва Лук. 24:45-47 да ҳам ваъда берадики, Инжил Хушхабари ҳамма халқларга далолат бўлиши учун бутун жаҳонга тарғиб қилинади.

III. АСОСИЙСИ “ЯКУНИЙ МАҚСАД” ГА ОЛИБ БОРУВЧИ ЙЎЛ

“Якуний Мақсад”га олиб борувчи йўл - биз ўз хизматларимиз орқали “Якуний Мақсад” келишига имкон яратаётган барча ишларимиздир. Ёзувлар бизга баъзи бир асосий тушунчаларни, “Якуний Мақсад” йўлидаги асосий кўрсамаларни берадики, буларсиз “Якуний Мақсад”нинг келиши етарли даражада натижа бермайди. Куйида келтирилганларнинг барчаси “Якуний Мақсад” элементларига бевосита боғлиқ эканлигига эътибор беринг. Агар биз ҳар доим “Якуний Мақсад” фикрлаш бўйича иш кўрсак, унда бу бизнинг асл мақсадимиз йўлидаги стратегик танлашни енгиллаштиради.

А. Ибодат

- Агар Худонинг халқи кераклигича ибодат қилса, “Якуний Мақсад” бошланади (2Пар.7:14).
- Худо халқига, Худонинг хизматчилари “Якуний Мақсад”нинг яқинлашишида фаол қатнашишлари учун ибодат қилишлари амр қилинган (Мат.9:38).
- Худо халқи “Якуний Мақсад” келишига шароит яратилиши учун ибодат қилишлари керак. Хаворий Павлус, ўз навбатида Тимўтийга ёзадики, жамоатлар Хушхабарнинг янада кенгроқ тарқалиши учун жамиятда қулай шарт-шароит вужудга келишини сўраб ҳам ибодат қилишлари лозим (1Тим.2:1-4).
- “Якуний Мақсад”- бу “азизларнинг дуо-ю ибодатлари” жамланмасининг натижасидир (Вах. 5:8-10).

Б. Бирлик

“Бутун дунё билсин...” деган даъватни амалга ошиши, барча имонлиларнинг, Масих билан Худо бирлашгандек, бирлашишларини талаб қилади. Қачонки, Масих Ўзининг Худо билан бирлиги ҳақида гапирса, У албатта Улар ўртасидаги севги ва узилмас ришталарни таъкидлаб ўтади. У бизнинг бирлигимиз, Худо билан Масих бирлигининг яққол наъмунаси ва дунё учун гувоҳлик бўлсин, шунингдек, биз ҳар доим У билан, Худойимиз билан алоқада бўлишимизни хоҳлайди ва ана шу нарса учун ибодат қилган.(Юх.17:21-23).

В. Севги

Исо Масих: “Ҳамма шундан билиб олади...” деганда, У масихийлар орасидаги севгини назарда тутган эди (Юх.13:35). Масих аниқ қилиб тушунтирдик, “Якуний Мақсад” келиши учун имонлилар орасидаги муносабатларда ўзгача сифатлар талаб қилинади. Қачонки имонлилар бир-бирларини севсаларгина, одамлар бизларни Масихга тегишли эканлигимизни билишади. Бизнинг сафимиз кўпайгани билан орамизда биродарлик севгиси бўлмаса, бу нарса бизни одамлар кўз ўнгида навбатдаги оддий диний ҳаракат бўлиб қолишимизга олиб келади.

Г. Ният

Куйида келтирилган оятлардан шундай хулоса чиқарамиз, демак, “Якуний Мақсад” - бу умумбашарий масала ва унинг ечими ҳар бир миллатга ва барча вилоятларда яшовчи одамларга ҳам тегишлидир. Маълум бир жой учун “Якуний Мақсад”-фикрлаш, худди Худо сингари, бутун дунёни кўраолишни талаб қилади, яъни биз Худонинг дунёқарашига эга бўлмоғимиз лозим.

- Зеро Худо оламни шунчалик севдики, Ўзининг ягона Ўғлини берди,“токи Унга ишонган ҳар бир киши ҳалок бўлмасин, балки абадий ҳаётга эга бўлсин” (Юх. 3:16).
- Масих “бизнинг гуноҳларимизнигина эмас, балки бутун дунёнинг гуноҳларини ювиш учун қурбон бўлди” (1Юх. 2:2).
- Муқаддас Рух “келиб, гуноҳ, адолат ва ҳукм хусусида дунёнинг хато қилганини фош қилади”(Юх. 16:7-11).
- Муқаддас Рух масихийларга “дунёнинг энг олис ерларида ҳам” гувоҳлик беришлари учун куч-қувват беради (Ҳав.1:8).
- Масих Ўз шогирдларига “...бориб, барча халқларни ўргатинглар” деб амр қилади (Мат. 28:18-20).

Д. Хушхабарни тарғиб қилиш

Жамоат ўз воизхонларини (яъни Хушхабар тарқатувчилар) имонлилар кам бўлган ёки умуман бўлмаган жойларга юборишлари керак. Ҳар бир одам Хушхабарни эшитиб Исо Масихга имон келтириш имкониятига эга бўлиши учун у одамларга Хушхабарни тарғиб қилувчи воизхонларни юбориш лозим. “Якуний Мақсад” учун шу нарса муҳимки, имонлилар, Хушхабарни эшитмаганлар олдида боришлари ва уларга нажот ҳақидаги хабарни етказишлари керак. Акс холда Павлус айтганидек бўлади: *“...улар инонмасдан туриб, Уни қандай чақирадилар? Тарғиб қилувчи бўлмаса, қандай эшитадилар? Юборилмасдан туриб, Каломни қандай тарғиб қиладилар?”* (Рим. 10:14-15).

Масихийлар тадқиқот ишларини давом эттиришлари ва Инжил Хушхабари етиб бормаган жойларни аниқлашлари, Инжил Хушхабарини эшитмаган шаҳар, маҳалла, қишлоқлардаги одамлани топишлари керак. Сўнг, Хушхабар имкониятларидан келиб чиққан холда жойларда янги жамоатлар ташкил қилиш ҳақида ўйлашлари керак, *“Ундан хабарсиз бўлганлар кўргайлар, У ҳақда эшитмаганлар англайдилар”*. (Рим.15:21).

Худо Инжил Хушхабарини тарғиб қилиш зарурлигини гапириб, Павлусга кечаси ваҳийда кўриниб: *“Кўрқма, лекин тинмай гапиравергин”* - деб даъват қилган.

Е. Моддий хизматнинг зарурлиги

“Якуний Мақсад”- фикрлаш бизнинг қурбонликка бўлган муносабатимизни ўзгартиради. Муқаддас Китоб бизга шуни ўргатадики, Буюк топшириқни амалга оширилишини моддий томондан таъминловчилар, бевосита воизхонлик ишлари билан шуғулланувчилар каби мукофотга лойиқдирлар. Масих Буюк топшириқни амалга ошишида моддий ёрдам бераётганларни, уни бевосита амалга ошираётганлар билан ўзаро тенг деб билган. *“Ким пайғамбарни пайғамбар деб қабул қилса, у пайғамбарга яраша эҳсон олади...”* (Мат.10:37-42).

Павлус Эфес жамоати оқсоқолларини Милитга таклиф қилиб, Исо Масих сўзини келтиради: *“Олишдан кўра беришнинг бахтиёрлиги каттадир”* (Ҳав. 20:35).

Моддий хизмат имонлилар жамоатидаги хизматнинг муҳим қисмини ташкил қилади. Бу ҳақда ҳаворийлик нуфузига эга бўлган Павлус Коринф жамоатига қуйидагиларни айтади ва таъкидлайди: *“Сизлар ҳамма нарсада мўлсиз - имонда, каломда, билимда, ғайрату тиришқоқликда, бизга қўйган меҳрингизда... Шундай экан, бу хайрли ишда ҳам мўл бўлинглар”* (2Кр. 8:7).

Берувчи жамоат Худога мақбулдир. У *“Ўзининг улуғвор бойлиги билан”* ҳамманинг эҳтиёжини қондиради. Ерда ҳам, осмонда ҳам эҳсонга бой бўлган Худо, “Якуний Мақсад”-фикрлашга эга бўлган жамоатга, ўзига юклатилган вазифаларни бажариш чоғида барча молиявий муаммоларни ҳал қилишда ёрдам беради (Флп. 4:15-19).

Ж. Жамоатлар ташкил қилиш

“Якуний Мақсад” келиши учун имонлилар жамоати ҳамма ерда бўлиши ва ҳаммага кўринмоғи лозим. Имонлилар жамоати орқали кўринмас (диний муҳит) ва кўринадиган дунё Худонинг ҳар тарафлама доно эканлигини билади (Эф.2:8-11). Имонлилар жамоати орқали, Ўзининг Танаси орқали Исо Масих ерда ҳозир ва нозирдир. Исо Масих Жамоатнинг Боши бўлганлиги учун энг муҳим ва энг юқори мавқега эгадир ва Жамоат ҳаётида муҳим ўрин тутати. Бутун дунё билиши керакки, Худо *“Бутун борлиқни Унинг оёқлари остига тобе қилди. Уни борлиқдан юқори қилди”* (Эф. 1:22), *“ҳар қандай раҳномалик ва ҳукмронлик, куч ва салтанатдан, у дунёю бу дунёда айтиладиган ҳар қандай номдан юқори қўйди”*(Эф. 1:21). Имонлилар жамоати эса - *“Масихнинг бадани ва У каби тўқис-туғалликка эга”* (Эф.1:23).

Исо Масихнинг хочда тўқилга қони эвазига одамлар Худо билан тинчликка эришдилар. Ўзининг жамоатида Исо Масих одамларни бирлаштиради, акс холда адоват девори уларни муқаррар ажратиб ташлаган бўлар эди. Шунинг учун яқингача бир-бирларига адоватда яшаган одамларга нисбатан Унинг мақсади: *“ Хочда ўлиб адоватни бартараф, тинчликни эса барқарор қилиш, хоч орқали икки умматни бир бадандай қилиш, ҳамда Худо билан яраштиришдир”*(Эф. 2:13-16).

Эркак билан аёл орасидаги муҳаббат ва ишончни улар билан бевосита яқинда яшовчилар кўрганлари каби, Исо Масих ва Унинг жамоати ўртасидаги умумийлик ва яқинлик ҳам яққол намоён бўлади (Эф. 5:22-30).

Имонлилар жамоатида, инсон танаси каби *“бутун бадан алоҳида-алоҳида ҳаётини паю бўғинлар ёрдамида ўзаро уланади ва бирикади”* (Эф.4:16). Жамоат Баданининг иши ва фаолияти ҳар доим ҳамма одамлар Масихни билишига қаратилган. Қачонки бу нарса содир

бўлса, у холда имонлилар жамоати “хизматга керак бўладиган таъминотни оладилар”. Лекин, жамоат баркамол Тана бўлиши учун барча миллат ва халқ вакиллари имонда яқдил бўлишлари лозим (Эф. 4:11-13).

IV. “ЯКУНИЙ МАҚСАД”- ФИКРЛАШ НИМАГА АСОСИЙ ДИҚҚАТИНИ ҚАРАТГАН

“Яқуний Мақсад” - фикрлаш барча жойда жамоатлар ташкил қилишга алоҳида эътибор беради, фақат Жамоат орқали ибодатларни олиб бориш, яқдилликни таъминлаш, бир-бирларини севиш, асл мақсадни ният қилабилиш каби масалаларни ҳал қилиш мумкин; фақат Жамоат орқалигина бутун дунёга ёрдам бериб, воизхонларни йўналтириш ва моддий хизмат олиб бориш мумкин. Модомики, Жамоат ҳар бир одамга етиб бориши керак экан, у холда янги тузиладиган жамоатлар ўз хизматларининг энг бошиданок “Яқуний Мақсад”- фикрлаш бўйича иш юритишлари лозим. Бу Худога мақбулдир, демак, жамоат Унинг иродаси бўйича иш юритса, барча жойда жамоатлар ташкил қилиш ишлари анча тезроқ ва муваффақиятли боради. “Тўйиниш” ёки мамлакатни имонлилар жамоатига тўлиши асл мақсадга мос келади, яъни ҳар бир одам Инжил Хушхабарини эшитиш имкониятига эга бўлади.

Мисол: “Яқуний Мақсад”- фикрлашнинг Руминияда кўриниши

Нелу Софрак, бу одам Альба-Юлия шаҳрида тўртта имонлилар жамоатини тузган, кўрдик, Худо бу жой учун, тўртта имонлилар жамоати жойлашган шаҳарга қараганда кўпроқ нарсани хоҳлайди. Бундай олиб қараганда, у тўртта жамоат тузган, унинг ғам-ташвишлари етарли эди. У имонлилар жамоатидаги ўзининг чўпонлик хизмати билан чегараланиши мумкин эди, лекин “Яқуний Мақсад”- фикрлаш унга ҳеч тинчлик бермас ва янги ишларга ундар эди.

Нелу кўрдик, бутун Альба-Юлий вилоятини ёлғиз ўзи жамоатлар билан тўлдира олмайди, лекин вилоятни жамоатлар билан тўлдириш ва келувчиларни Муқаддас Ёзувлар асосида ўқитиш Худога мақбул эканлигини у билар эди. Бунинг учун эса камида 500та имонлилар жамоатини ташкил қилиш керак эди.

Нелу Софрак ишни ўзига 15та шогирд танлашдан бошлади, уларни ўзининг уйидаги жамоатидан ва ўзи ташкил қилган жамоатларидан танлаб олди. Унинг хотини Дорина уч аёлдан ташкил топган ибодат гуруҳи билан ишлай бошлади. Нелу ўз фикрини бошқа чўпонлар билан ўртоқлашди, бошида улар бу ҳақида эшитишни ҳам хоҳлашмади. Лекин, Нелу қатъият билан ишонардики, модомики “Яқуний Мақсад” Худога мақбул ва Альба Юлида кўпроқ имонлилар жамоати бўлишини хоҳлар экан, демак, У Нелуни ташлаб кетмайди ва хизматининг охиригача у билан бирга бўлади. Хозирда унинг хотини Дорина янги имонлилар жамоатлари ташкил қилинишини Худодан сўраб дуо қилаётган аёлларнинг 15та кичик гуруҳига бошчилик қилмоқда. Нелунинг ўзи эса “ЕВАНГАЛЬБА” номли мазҳаблар аро миссионерлар жамияти уюшмасига бошчилик қилмоқда. Бу уюшма ўзининг фаолиятини кучайтирмоқда, барча ва хозирда мавжуд бўлган имонлилар жамоатлари ва жамоаларни эътиборини янги жамоатлар тузиш жараёнига жалб қилмоқда. Шу билан бирга улар, асосан ибодатга йиғилишлар, келувчиларга таълим бериш, инжилшунослик ва янги имонлилар жамоатлари тузиш ишлари билан шуғулланишади.

Альба-Юлия имонлилари ибодат қилишяпти, бирлашмоқдалар, севги ва хизматда ўсиб боришяпти, воизхонлар ва миссионерларни энг ичкари жойларга юборишмоқда, ўз вилоятларида янги имонлилар жамоатларини ташкил қилишмоқда. Уларнинг жамоати ҳайрия ишлари билан ҳам шуғуллана бошлашди. Жамоа бой ҳисобланмайди, аксинча камбағал бўлса ҳам бу ишларни қатъият билан давом эттиряпти.

“Яқуний Мақсад”- фикрлаш Нелни бутун Руминияга танитди. Хозирда у янги жамоатлар ташкил қилувчиларни тайёрляпти ва Руминиянинг бошқа вилоятларидаги имонлилар жамоати раҳбарларини, маҳаллий жамоатлар тузишда асл мақсадни ният қилиш муҳим аҳамиятга эга эканлигига ишонтирмоқда.

САВОЛЛАР

- Сиз бутун бир халқ учун, вилоят, шаҳар ва қишлоқ учун ибодат қиляпсизми?
- Сиз Худонинг ҳосили учун хизматчилар кўпайишини сўраб ибодат қиляпсизми? Агар Масиҳ бизга шу учун ибодат қилишимизни буюрган бўлса, У бизни ибодатларимизга жавоб берадими? Нима учун бизда хизматчилар жуда кам?

- Сиз бошқа мазҳабдаги ва “Яқуний Мақсад”-фикрлашга нисбатан асосий қарашлари сизникидан унча фарқ қилмайдиган, фарқи фақат иккинчи даражали саволларга тегишли бўлган, биродарингизни севишга ва у билан ишлашга тайёрмисиз? Масиҳнинг бирлашиш ҳақидаги ибодати амалга ошадими ёки Унинг бу ибодати беҳуда эдими? Сиз Унинг ибодатига жавобнинг бир бўлаги бўла оласизми?
- Четдан қараган одамлар сизнинг жамоатингизни нима деб билишади - диний бирлашма дебми ёки бир-бирини сеувчи одамлар биродарлиги дебми?
- Сиз ўз жамоатингизда моддий хизматнинг (қурбонлик) муҳим эканлигини тарғиб қиляпсизми? Сизнинг жамоатингиз муҳтожларга ёрдам беришда мўлми? Агар йўқ бўлса, нега? Ахир Муқаддас Ёзув бизни беришга ўргатган-ку?
- Сизнинг Инжил Хушхабарини тарғиб қилишдаги асл мақсадингиз, фақат жамоатингизни сон жиҳатдан кўпайтиришми ёки янги имонлилар жамоатларини ташкил қилишми?

ТОПШИРИҚ

Барча жойда жамоатлар ташкил қилиш иш услубини ишлаб чиқинг, бунда куйидагиларни, яъни, ибодатни, жамоат аъзоларини бир-бирларига нисбатан севгисини ва яқдиллигини, жамоат аъзоларининг ҳар бири учун хизмат тасаввурини, моддий хизматни, Инжил Хушхабарини ва шунингдек, янги жамоатлар ташкил қилиш ишларини ўз ичига олсин, сўнг буни Худога ва ўзингизга яқин бўлган камида иккита биродарингизга айтинг.

Ўз қўшниларингиз, ўз юртингиз, шаҳрингиз ва қишлоғингиз ҳақида ўйланг.

“Худо учун _____ нимани хоҳлайди?” деган саволга бўлган жавобингиз ҳақида ўйлаб кўринг.

Ўз жойингизда “Яқуний Мақсад” га эришиш учун шахсан сиз нималар қилмоқчи эканлигингизни ёзинг (камида учта аниқ ҳаракатни санаб ўтинг).

НИЯТ (Мақсад)

2 Дарс

Буюк Топшириқ ва Жамоатлар ташкил қилиш

Дарс мақсади:

Дарснинг мақсади - Буюк Топшириқнинг бажарилиши барча жойда жамоатлар ташкил қилиш ҳаракати орқали амалга ошишини ўқувчиларга етказиш.

Қўтиладиган натижалар:

Дарс мавзусини ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- Нима учун Мат. 28:18-20 Буюк Топшириқ деб аталишини билиши керак.
- Имонлилар жамоати барча халқлардан шогирдларга эга бўлиб, қай тарзда ҳаракатланиши ва кўпайишини тушуниши керак.
- Ўз юртида (вилоятида, ноҳиясида) маҳаллий жамоатларни ташкил қилиш ниятига эга бўлиши керак.

Дарс режаси:

I. Буюк Топшириқ нималигини тушуниш

II. Буюк Топшириқ ва барча жойда жамоатлар ташкил қилиш

Илова:

2А. “Буюк топшириқ” мавзуси бўйича машқлар

СЎЗ БОШИ

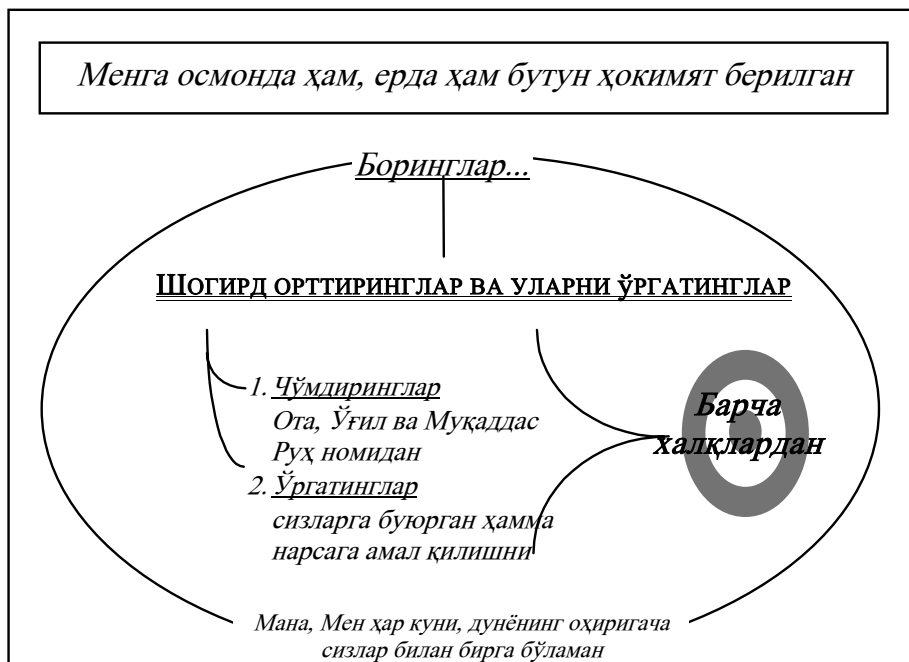
Мат. 28:18-20 оятларида биз олдимизга қўйилган улкан вазифа, яни Исонинг Имонлилар Жамоатига берган Буюк Топшириғи ҳақида ўқиймиз. Буюк Топшириқнинг бажарилиши имонлиларнинг ҳар бир авлоди учун мўлжалланган. Исо Масих бизга Унинг амри охиригача бажарилгунча биз билан бирга бўлишга ваъда берган. Биз бу топшириқни Буюк Топшириқ деб атаймиз, чунки Масихнинг Ўз издошлари олдида қўйган Буюк Топшириғи катта миқёсдаги вазифадир.

I. БУЮК ТОПШИРИҚ НИМА ЭКАНЛИГИНИ ТУШУНИШ

Буюк Топшириқ Исо Масихнинг Ўз Жамоати олдида қўйган мақсадини аниқ ифодалайди. Бу оятлардаги ҳар бир сўз муҳим аҳамиятга эга ва синчиклаб кўриб чиқишимизни талаб қилади. Қуйида Мат. 28:18-20 оятининг асл нусхасидан сўзма сўз қилинган таржимаси келтирилган.

“Исо уларга яқинлашиб шундай деди: Менга осмонда ҳам, ерда ҳам ҳамма ҳокимият берилган. Шунинг учун бориб, барча халқлардан шогирд ортиринглар/тарбияланглар. Уларни Ота, Ўғил ва Муқаддас Рух номи билан сўвга чўмдириб имонга киритинглар. Мен сизларга буюрган ҳамма нарсага амал қилишни уларга ўргатинглар; мана Мен ҳар қуни, дунёнинг охиригача сизлар билан бирга бўламан. Омин” (Мат. 28:18-20).

2.1 расм: Буюк Топширик

Буюк Топширикдаги энг асосий ва муҳим сўз - “шогирд орттиринглар/тарбияланглар” (мотевсате). Ушбу сўз лавҳада буйруқ оҳангида айtilган бўлиб, бу сўз Исо Масихни шогирдларига нисбан амрини кўпроқ даражада ифодалайди. Буюк Топширикнинг негизи - шогирд орттиришидир. Қолган икки феъл “сўвга чўмдириш” (*баптидзонтес*) ва “ўргатиш” (*дидасконтес*) равишдош шаклида ишлатилган. Бу шуни билдирадики, ушбу сўзларни бу ерда қўлланилиши асосий ҳаракатни, яъни шогирд орттириш маъносини кенгроқ тарзда тушунтиради. Сўвга чўмдириш ва ўргатиш орқали содир бўладиган ҳаракатларга объект сифатида “ҳамма халқлар” (*танга теэнта*) кўрсатилган. Топширик, шогирд орттириш учун ҳаракат қилган одам “боради” деб таъкидлайди. Фақат Худо шогирд орттиради, лекин Унинг даъватини эшитганлар олдига У устоз ва ўқитувчиларни юборади. Ва улар боришади. Оят Исонинг ушбу топширикни бажарувчилар билан доим бирга бўлиши ҳақидаги ваъдаси билан яқунланади - “мана Мен ҳар куни, дунёнинг охиригача сизлар билан бирга бўламан”.

А. Вазифа: шогирд орттириш/тарбиялаш

Шундай қилиб, асосий буйруқ “шогирд орттириш/тарбиялаш”. Бундан келиб чиқиб, имонлилар жомоатининг вазифаси фақат келувчиларига эмас, шу билан бирга шогирд орттириш ҳамдир. Шогирд орттириш/тарбиялаш жараёнининг иккита муҳим аспекти қуйидаги қўшимчаларда ўз ўз аксини топади:

1. Сўвга чўмдириш

“Сўвга чўмдириш” - бу одамни ошкора тавба қилиб, Исо Масихга имон келтиришидир. Бу-қайта туғилиш белгиси, яъни чўмувчининг Инжил Хушхабарини қабул қилишидир. Исо Масихнинг издоши бўлмоқ учун тавба қилиш ва Унга имон келтириши керак (Мк.1:15; Ҳав. 20:21). Сўвга чўмиш бу, юқоридан туғилганлик муҳри ва белгиси, гуноҳларнинг кечирилганлиги ва Масихдаги янги ҳаётга эга бўлганликдир (Тим.3:5; Мк.1:4; Рим. 6:3-4).

2. Ўргатиш

Янги инсонга айланган одам Исонинг шогирдига айланиши керак. Янгидан туғилиш - бу тирик ва бор Худо билан алоқа қилишнинг бошланишидир, бизга эса янгидан туғилганларни Масих каби яшаш ва Ундан таълим олишга ўргатиш буюрилади. Биз одамларни Унинг Каломларини бажаришга ўргатишимиз керак.

Масихга бўйсинишни ўргатиш - имонлилар жомоатининг вазифасидир. Эътибор беринг, оят бизга фақат Каломни билишнигина эмас, балки Исо буюрган ҳамма нарсага риоя қилишни ҳам

ўргатишни буюрган. Каломни билиш билан Унга риоя қилиш ўртасида катта фарқ бор. Одамларга Исо Масиҳнинг хоҳиш-иродаси тўғрисида фақатгина гапириш, Худо мақсадини амалга ошириш учун етарли эмас. Имонлилар жамоати одамларга таълим беришлари ва Худога итоатда бўлишларида уларга ёрдам бериб, уларни рағбатлантиришлари керак.

Яна “Мен сизларга буюрган ҳамма нарсага” риоя қилишни ўргатиш зарурлигига ҳам эътибор беринг. Демак, имонлилар жамоати одамларга Масиҳнинг ҳамма хоҳиш-иродасига ҳеч қандай исътисносиз амал қилишларини ўргатишлари керак. Қисман итоатда бўлиш етарли эмас, афсуски бунга осонгина одатланиб қолиш мумкин. Биз Каломни ҳар доим ўрганишимиз лозим, доимо ўзимизга “Бу ерда ёзилганларни ҳаммасига амал қиляпманми?”, “Мен қандай қилиб Масиҳнинг хоҳиш-иродасини тўғри ва тўлиқроқ бажара оламан?” деган саволларни беришимиз керак.

Б. Масштаб: ҲАММА

Буюк Топширик - бу фақат ҳаворийлар учун тузилган вақтинчалик режа эмас, оятдаги “ҳамма” сўзининг кетма-кет ишлатилиши - ҳамма ҳокимият, ҳамма халқлар, ҳамма (Мен сизларга буюрган), ҳар қуни - бу фаолият узоқ муддат давом этишини кўрсатади.

1. Топширикнинг асоси - Масиҳнинг хоҳиш-иродаси

Исо Масиҳ шогирдларига топширик беришдан олдин, Ўзининг бутун борлиқ устидан олий ҳокимиятини эълон қилди. Юқори лавозимга эга бўлган одам бирор топширик беришдан олдин ўз лавозимини айтади ва шундай қилиш орқали берилган топширик муҳим эканлигини таъкидлайди. Бу эса, Буюк Топширик Исо Масиҳга имон келтирган барча имонлилар томонидан амалга оширилиши лозимлигини билдиради.

2. Топширик “бориб” амалга оширилади

Грекча асл нусхада равишдош бўлиб келган бу сўз, грекча “*поревомай*” феълидан келиб чиққан ва “бормоқ, йўл юрмоқ, саёҳат қилмоқ; ҳаёт кечирмоқ, ўзини тутмоқ, ҳаёт тарзини олиб бормоқ” маъноларини билдиради. Бу эса Буюк Топширикни бажарадиган одамлар юрадилар деб ишора қилмоқда. Эски Аҳд давридагидек Қуддусдаги Маъбадни “зиёрат” қилиб, Худонинг улуғворлигига эришишдан фарқли ўларок, биз бу улуғворлик билан ҳаракат қиляпмиз ва ҳаёт кечиряпмиз (2Корф. 3:18). Исо Ўз шогирдларини ўқув масканларининг қулай шароитларида ўқитмади ва шу каби жойларни изламади, лекин У ҳақиқий дунёда фаол ҳаракат қилди. Шу каби, имонлилар жамоатининг хизмати ҳам фаол бўлиши, Масиҳ тўғрисида гувоҳлик бериб, Инжил Хушхабарини ҳаётда тарғиб қилиши, дунёни уни олдига келишини кутмасдан, аксинча, нажот ҳақидаги Хабарни ҳалок бўлаётган дунёга олиб бориши керак.

Исо Инжил Хушхабари ер юзининг барча халқларига етказилишини хоҳлашини бир неча маротаба мутлақо аниқ қилиб кўрсатди. У “*Худо салтанати тўғрисидаги Инжил Хушхабари ҳамма халқларга далолат бўлиши учун жаҳон бўйлаб тарғиб қилинади*” деган (Мат.24:14). Буюк Топширикка параллел бўлган оятларда (Лқ. 24:47 ва Ҳав. 1:8), имонлилар Жамоати Қуддусдан бошлаб тарқалиши кераклигини ўқиймиз. Бироқ, даслабки имонлилар Жамоати “дунёнинг чеккаси” ҳақидаги эслатмани эътиборга олишмади, фақат Қуддус ҳақидаги қисми билан кифояланиб қолишди. Ҳаворийлар Китобининг 8-бобига, Масиҳнинг топширигини олган ҳаворийлар, улар билан бирга эса бутун имонлилар Жамоати Қуддусда қолишди, улар ҳали ҳеч қандай миссионерлик ишларини амалга ошириш ниятига эга эмас эдилар.

Қувғин сабабли келиб чиққан ҳаракат. Исо керак бўлганда, имонлилар Жамоатини Ўзининг беқиёс ҳокимиятидан фойдаланиб ҳаракат қилишга ундайди. Қувғин бошланиши ва Стефаннинг ўлиmidан сўнг, имонлилар Жамоати Инжил Хушхабарини тарғиб қилишни бошлайди. Ҳаворийлар 8:1 оятида: “*Ўша куннинг ўзида Қуддусдаги Имонлилар Жамоатига қарши кескин қувғин даври бошланди. Ҳаворийлардан бошқа ҳамма Яҳудия ва Самариянинг ҳар хил жойларига тарқаб кетдилар*” деб гапирилади. Қувғин қилинган айрим масиҳийлар қўшни вилоятлар ва ерларга кочиб бориб, у ерларда Инжил Хушхабарини тарғиб қилишни давом эттиришди. Биз Ҳав.11:19-20 оятларида қуйдагиларни ўқиймиз: “*Стефаннинг ўлдирилиши билан бошланган қувғин оқибатларида тарқалиб кетган имонлилар шу орада Худонинг каломини яҳудийлардан бошқа ҳеч кимга билдирмай, Финикия, Кипр ва Антиохиягача етиб борган эдилар. Антиохия шаҳрига келган баъзи бир кипрлик ва киринялик кишилар эса Раббимиз Исонинг Хушхабарини у ердаги юнонларга ҳам етказдилар*”. Худо ушбу танг ҳолатдан

масихийларни Ўзи томонидан берилган Топшириқни тўла-тўқис бажаришга мажбур қилиш учун фойдаланди.

Итоат орқали қилинган ҳаракат. Ҳав.1:13 оятида биз, Антиохия имонлилар Жамоати Исо Масихнинг Буюк Топшириғини изчиллик билан бажарганлигини ўқиймиз. Муқаддас Рух буйруғига кўра имонлилар Жамоати Павлус ва Барнабони Кипрга жўнатишади, у ерда улар “*яхудийларнинг ибодатхоналарида Худонинг каломини тарғиб қиладилар*” (Ҳав. 13:4-5). Кипрдан Антиохияга келишдан олдин Павлус ва унинг ҳамроҳлари Инжил Хушхабарини тарғиб қилиб, бутун оролни кезиб чиқадилар (Ҳав.13:6 ва кейингилари).

Худо имонлилар Жамоатига Инжил Хушхабарини тарғиб қилиш вазифасини юклатади. Ҳаворий Павлус Коринф имонлилар Жамоатига қуйидагиларни ёзади: “*Буларнинг ҳаммасига Худо сабаб бўлди. У Масих орқали бизни Ўзи билан яраштирди ҳамда одамларни Худо билан яраштириш хизматини бизга берди. Ҳа, Худо Масих вужудида бўлиб дунёни Ўзи билан яраштирди, одамларнинг гуноҳларини ҳисобга олмади. Бу ярашиш тўғрисидаги хабарни етказишни бизга топширди*” (2Корф.5:18-19). Ушбу оятлардагидек, бизнинг замонимизда ҳам имонлилар Жамоатлари Инжил Хушхабарини барча халқларга еказишлари лозим, агар улар бунга бўйсинмасалар Масих Ўз ниятини амалга ошириш учун танг ҳолатлардан фойдаланади.

3. Топшириқ “ҳамма халқлар” мўлжалланган

“Ҳамма халқлар” жумласи, Исонинг олдинги кўрсатмаси, яъни У шогирдларини фақат адашган қўйларга ўхшаган Исроил халқи олдига юбориш тўғрисидаги кўрсатмасига мутлақо зиддир (Мат.10:5-6). Энди эса мақсад - ҳамма халқлар, Масих Ўз қони эвазига “*ҳар бир қабила, тил, халқ миллатига*” нажот берди (Вах. 5:9), ва бу биз Инжил Хушхабарини ҳамма халқларга етказишга даъват этилганимизни билдиради. Ҳаворий Юҳанно Худо томонидан юборилган ваҳийда буни амалга оширилганлигини, яъни Арши аълода ҳамма халқлар Унга сажда қилаётганликларини кўриш шарафига муяссар бўлди (Вах. 7:9).

“Халқ” - бу нима дегани? Матннинг асл нусхасида грекча “этнос” сўзи ишлатилган. Бу сўз ўзбек тилига ҳам кирган (этнос, миллат, халқ). Этник гуруҳ, мисол учун, тиллари, маданияти, урф-одатлари бир бўлган одамлар гуруҳига айтилади. Бир мамлакатда бир вақтнинг ўзида бир неча этнослар ёки этник гуруҳлар истиқомат қилишлари мумкин. Бирор бир мамлакатда янги имонлилар Жамоатларини ташкил қилиш жараёнининг муваффақиятли кечиши учун, аҳолининг бир неча гуруҳлари (этнослари) орасида иш олиб бориш муҳимдир. Бутун бир мамлакатда янги Жамоатларни ташкил қилиш ҳаркати, Инжил Хушхабари одамларнинг ўз она тилларида, уларнинг маданияти ва урф-одатларини ҳисобга олган ҳолда тарғиб қилинаётган аҳолининг ҳар бир этник гуруҳлари орасида иш олиб бормасдан туриб амалга ошмайди.

4. Топшириқнинг амал қилиш муддати - “дунёнинг охиригача”

“Дунё тугагунча” деган жумла билан Исо шуни билдирадики, ушбу топшириқ У қайтиб келгунча ўз кучида қолади ва бу нафақат ўн икки шогирдга, балки барча имонлилар Жамоатларига ҳам тегишлидир. Биз бу топшириқни бажаришни “дунёнинг охиригача”, яъни У Ўз умматларини олиб кетишга келгунгача давом эттиришимиз керак. Бу вақтгача: “*Худо салтанати тўғрисидаги Инжил Хушхабари ҳамма халқларга далолат бўлиши учун жаҳон бўйлаб тарғиб қилинади*” (Мт. 24:14).

В. Буюк ваъда

Ҳамма халқларга Инжил Хушхабарини тарғиб қилиш ҳаддан ташқари мушкул вазифадек туюлиши мумкин. Лекин, Исо имонлилар Жамоатларига нафақат амалга ошириш вазифасини юклатяпти ва нафақат муддатни белгилаб қўйяпти, яъни- Ўзининг қайтиб келгунгача, шу билан бирга У муваффақиятларни кафолатловчи Буюк ваъдани ҳам берапти.

Биз сўнги муваффақиятга ишонамиз, чунки Масих ҳозирда бутун ҳокимиятга эга ва дунёнинг охиригача, ҳар қуни биз билан бирга бўлишга ваъда берган. Бизнинг муваффақиятимиз гарови - Масихнинг Ўзидир, фақат биз ҳар доим У билан алоқада бўлсак, Унинг қудратига таянсак ва Унга содиқ қолсак бўлди (Юх. 4:15-17га қаранг).

Кейинроқ Янги Аҳдда, айниқса Павлуснинг мактубларида биз бу Топшириқни энг аввалги имонлилар Жамоатлари ҳам бажарганини кўрамаз. Ҳаворий қамқоқдалиги даврида Филиппи имонлилар Жамоатига ёзади: “*Худо сизларда бошлаган хайрли ишини то Исо Масих келадиган қунигача тамом қилишига аминман*” (Филп. 1:6). У ўз ишлари беҳуда эмаслигини билар эди,

чунки у имонлиларда ва маҳаллий жамоаларда Худо қудратининг таъсирини ва Унинг Руҳи улар билан бирга эканлигини кўрди. Буюк Топшириқни бажарилиши учун ўз иштирокимизни режалаштиришда биз ҳам бундан руҳланишимиз мумкин.

II. БУЮК ТОПШИРИҚ ВА БАРЧА ЖОЙДА ЖАМОАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИШ

Буюк Топшириқнинг мақсади ва вазифалари янги Жамоатларни ташкил қилиш орқали амалга оширилади. Мат. 24:14, Мк. 13:10, Лқ. 24:45-47 ва Ҳав. 1:8 оятларига кўра, Буюк Топшириқ қачонки, ҳар бир халқда садоқатли шогирдлар пайдо бўлсагина амалга ошади. Агарда ҳар бир халқлар орасида маҳаллий имонлилар Жамоатлари ташкил қилинса, албатта шогирдлар ҳам пайдо бўлади.

A. Буюк Топшириқ ва имонлилар Жамоатининг вазифаси

Буюк Топшириқни амалга ошириш - ИМОНЛИЛАР ЖАМОАТИ олдидаги вазифадир. Жамоат фақат ўзига ўзи хизмат қилиш учун ёки ўзининг шахсий дастурларини бажариш учунгина мавжуд эмас. Унинг мавжудлигининг мақсади - Инжил Хушхабарини ҳамма халқларга тарғиб қилишдир. Шунингдек, Хушхабарни тарғиб қилиш имонлилар Жамоатининг кўпқиррали хизматларининг биригина эмас, балки бу унинг мавжудлигининг мазмунидир. Имонлилар бор кучлари билан Хушхабарни тарғиб қилиш ва янги жамоатлар ташкил қилиш орқали кўпайишга интилишлари лозим, токи кўпроқ одамлар Исо Масиҳнинг шогирдларига айланишсин. Имонлилар Жамоатининг барча дастурлари ва хизматлари ушбу мақсадга эришиш йўлида қанчалик хизмат қилаётганлигига қараб баҳоланиши керак. Исо Масиҳ топшириқни бераётиб айтганидек, улар одамларга Масиҳнинг шогирди бўлишлари учун ёрдам беришяпдими?

Имонлилар Жамоати Буюк Топшириқни амалга оширувчи шогирдларни тайёрлашлари керак, уларни имонга кирмаганларга гувоҳлик беришга ўргатишлари, уларга миссионерлик хизматида содир бўлаётган ишлар ҳақида гапириб беришлари ва уларни Худонинг ҳосили учун ибодат қилишга ва молиявий қўллаб-қувватлашга руҳлантиришлари керак. Кўп холларда раҳбарлар ўз хизматларига шунчалик киришиб кетишадикки, натижада бошқаларни ҳам хизматга тайёрлаш муҳим эканлигини эсларидан чиқариб қўйишади. Лекин, шогирд орттириш орқали бир мунча вақт ўтгандан кейин, жамоат хизматида бир кишининг ўрнига кўп одамлар қатнаша бошлайди. Бу эса Косилни бир неча маротаба кўпайтиради. Исо Масиҳ осмонга чиқиб кетишидан олдин, бу хизматни Ўз шогирдларига ишониб топширди ва Ўз ишининг натижаларни бир неча маротаба кўпайтиришга эришди.

B. Буюк Топшириқ ва жамоатлар ташкил қилиш

Масиҳнинг шогирдларини ҳамма халқлардан таёрлаш - бу Буюк Топшириқнинг марказий қисмидир, биз ҳар доим ушбу вазифани бажаришнинг энг яхши усулларини қидиришга ҳаракат қилишимиз керак. Ҳозирда бу Буюк амр кўп одамларни ўз ҳаётларини имонлилар Жамоатига хизмат қилишга, миссионерлик фаолиятига, янги жамоатлар тузишга ва ҳ.к. ларга баҳшида қилишга ундаган. Ақлли ва доно хизматчи ҳар хил усулларни баҳолашда, уларни Буюк Топшириқни амалга оширишга қанчалик ҳисса қўшиши нуқтаи назаридан келиб чиқиб баҳолаши керак. Бу усуллар Буюк Топшириқнинг принципларини ўзларида акс эттирадими? Қайси усуллар Буюк Топшириққа мос тарзда Масиҳнинг шогирдларини таёрлашнинг энг яхши йўлини кўрсатади? Шу каби саволларга жавоб топиш учун биз Буюк Топшириқнинг амалга оширишга қўшадиган ҳиссалари жиҳатидан урта усулни кўриб чиқиб, уларни бир бирига солиштириб кўрамиз.

Биринчи бўлиб кўриб чиқадиган усулимиз барқарор имонлилар жамоати хизматига тегишли бўлади. Берилган машғулотда қулай бўлиши учун биз уни ўн йилдан ошқроқ вақтдан бери мавжуд деб фараз қиламиз. Иккинчи усулни “жамоатдан ташқари бўлган миссионерлик фаолияти” деб атаймиз. Бу усулга маълум бир имонлилар жамоатига алоқаси бўлмаган ҳар қандай инжилчилар фаолиятлари киради, мисол учун: инжилчи миссионерлар гуруҳлари, инжилчи радиоэшиттиришлар ва бошқалар. Уларнинг асосий фарқи шуки, бундай хизмат маҳаллий имонлилар жамоатилари орқали бошланмайди, уларнинг хизмати маҳаллий имонлилар жамоати билан биргаликда олиб борилмайди. Кўриб чиқиладиган усуллардан учинчиси, бу янги имонлилар жамоатлари ташкил қилиш бўлади. Янги жамоатлар тузиш усули,- одамлар билан алоқа ўрнатиш, тавба қилишларида уларга ёрдам бериш, янги имонга келганларга таълим бериш, уларни сувга чўндириш, Худога хизмат қилишни бирга бошлаш ва шундан сўнг бўлажак

раҳбарлар тайинлаш ва уларни хизматлари бошланадиган жамоатларга бирлаштириш ишларини ўз ичига олади.

Расм 2.2. Буюк Топшириқ ва янги жамоатлар ташкил қилиш.

Буюк Топшириқ	Хушхабар етказиш (чўмдириш)	Устозлик (амалий таълимоти)	Натижа: Ўқувчиларни пайдо бўлиши
Барқарор жамоат	Ҳар доим барқарор жамоатларда кам имонга келишяпти	Ҳа барқарор жамоатларда Масихнинг топшириғини бажарилиши ҳақида одамаларга яхши таълим берилляпти	Имонлиларнинг устозлиги
Жамоатдан ташқаридаги миссионерлик ҳаракатлари	Ҳа Бу усул орқали Масихга кўплар келади	Ҳар доим эмас Кўпинча Хушхабар тарқатувчилар ҳеч қандай иш олиб бормайдилар	Имонга келганларни эгаллаш
Янги жамоатларни ташкил қилиш	Ҳа Самарали Хушхабар етказиш	Ҳа Янги ташкил қилинган жамоатлар янги имонга келганларни имонда ўсишига табиий имконият беради	Ўқувчиларга эга бўлиш

Бу учта усулни бир-бирига солиштириб кўриш шунини кўрсатяптики, барқарор жамоат ўзининг кўп кучини имонлиларга устозлик қилишга сарфляяпти. Жамоатдан ташқаридаги миссионерлик фаолияти эса, Масихга имон келтиришларида одамларга ёрдам беради, бироқ кейинги қилинадиган ишлар тўғрисида уларга ўргатишмайди (албатта, бу иккала ҳолда худди шундай бўлмаслиги мумкин). Янги жамоатлар ташкил қилиш эса, одамларни имонга киритиш ва уларни руҳан ўсишлари учун ҳақиқий муҳит яратиш беради. Албатта, Буюк Топшириқни амалга ошириш учун бошқа усуллардан ҳам фойдаланилади ва уларни ҳар бирини ҳам бу жадалга киритишимиз мумкин. Юқорида келтирилган мисол яна бир марта ўша фактни таъкидламоқда, яни Хушхабар айтиш ва устозлик қилиш орқали Масихнинг шоғирдларини пайдо қилишдан кўра, янги жамоатлар тузиш, Буюк Топшириқнинг принципларини ва кўрсатмаларини тўлиқ ўзида гавдалантирмоқда. Қолган усуллар ҳам муҳим, лекин янги жамоатлар ташкил қилиш усули энг зўр диққат эътиборга лойиқ, чунки у Худо томонидан бизга берилган Буюк Топшириқни амалга оширишни энг яхши усулидир.

ХУЛОСА

Буюк Топшириқ - бу янги имонга кирганларни сувда чўмдириб, уларни Масихга итоат қилишга ўргатган ҳолда янги шоғирдлар таёрлаш амридир. Бу вазифа шунини таъкидлайдики, биз дунёни олдимизга келишини кутмасдан, аксинча, ўзимиз Инжил Хушхабарини дунёнинг барча халқларига (этник гуруҳларига) етказишимиз керак. Асл мақсадга эришишимизда бизнинг қудратимиз ва ишончимиз, бу Топшириқ тўлиқ бажарилмагунигача биз билан бирга бўлишга ваъда берган Масихнинг Ўзидир.

Имонлилар Жамоати, Масих томонидан берилган Топшириқни ҳамма халқларни шоғирд қилиш орқали бажариш учун мавжуддир. Хизматнинг ҳар қандай дастурлари ва усуллари бу мақсадни амалга оширишда ўз хиссасини кўшмоғи лозим. Агар, Исо Масихнинг ҳокимиятига бўйсунган имонлилар Жамоати, ўзларига топширилган Топшириқни тиришқоқлик билан бажарсаларгина Буюк Топшириқ амалга ошади. Янги жамоатлар тузишдаги хизмат “шоғирд ортириш” вазифасини тўлиқроқ бажаради, чунки бу хизмат Хушхабарни тарғиб қилишга ҳам, одамларга руҳий ёрдам (одамларни имонга киришларига ёрдам бериб) беришга ҳам ва янги имонга кирганлар билан ишлаб, уларга бундан кейин ҳам устозлик қилишга ҳам муҳим аҳамият беради. Янги жамоатлар тузишда миссионерлар ва умуман шу ишда иштирок этувчи ҳамма

одамлар, Буюк Топшириқ вазифаларига тўлиқ жавоб берувчи, муҳим хизмат олиб борадилар. Янги жамоатлар ташкил қилиш - Буюк Топшириқни амалга оширишнинг ажойиб усулидир.

САВОЛЛАР

- Буюк Топшириқни амалга оширишда сиз Масиҳнинг ҳокимиятига тўлиқ бўйсуниб иш кўряпсизми?
- Сизнинг жамоатингиз Худонинг “Бориб, ҳамма халқлардан шогирд орттиринлар” деган амрини жуда муҳим эканлигини тушунишадими? Бу мақсад жамоатингизнинг барча хизматларининг асосими?
- Шахсан сиз жамоатингизнинг бошқа аъзоларини Буюк Топшириқни амалга оширишда иштирок этишга қандай қилиб ундай оласиз?
- Сизнинг жамоатингиз Худонинг амрига бўйсуниб, ўз халқларидан ва бошқа мамлакатларда шогирд орттириб, уларни таёрлашяпдими?
- Сиз нима деб ўйлайсиз Исо имонлиларни Буюк Топшириқни бажаришга мажбур қилиш учун қувғинлар, иқтисодий кризис ва шу кабилардан яна фойдаланиши мумкинми?
- Шахсан сиз бунга бўйсунмоқчимисиз ёки қувғинлар келишини кутяпсизми?
- Сиз ва сизнинг шогирдларингиз барча халқлар орасидаги миссионерлик ишлари ҳақида ниятга эгами?
- Сиз одамларга насиҳат қилиш орқали, уларни Масиҳга амалда итоат қилишга ўргатяпсизми ёки сизнинг насиҳатларингиз фақат назарий билим бўлиб қолмоқдами?

ТОПШИРИҚЛАР

- Бир гуруҳ одамларни тўпланг ва уларни ўз юртлари ва бошқа халқлар учун ибодат қилишга ўргатинг,
- Илова 2А даги “Буюк Топшириқ” мавзуси бўйича машқлар” топшириғини бажаринг.

Ният (Мақсад)

Илова
2А

"Буюк Топширик" Мавзуси бўйича машқлар

I. БУЮК ТОПШИРИҚНИ ЎЗ ИЧИГА ОЛГАН ҚУЙИДАГИ БЕШТА ЛАВҲАНИ ЎҚИБ ЧИҚИНГ:

- Мат. 28:18-20
- Мк. 16:15-20
- Лқ. 24:45-53
- Юҳ.20:19-23
- Ҳав. 1:1-11

II. БУ ЛАВҲАЛАР ҲАҚИДА ФИКР ЮРИТИБ, ҚУЙИДАГИ САВОЛЛАРГА ЖАВОБ БЕРИНГ:

- Мат.28:18-20
 1. Исо Масиҳ айтган "ҳамма ҳокимият" сўзидан биз қандай тасалли топамиз?
 2. Бутун ҳокимият эгаси бўлган Исо бизга нимани амр қиляпти?
- Мк. 16:15-20
 3. Бу ерда имонга келмаган одамлар учун қандай огоҳлантиришлар ёзилган?
 4. Имонлиларга қандай аломатлар ҳамроҳ бўлади?
 5. Исо Масиҳ осмонга чиқиб кетганидан кейин имонлиларга қандай қилиб ёрдам берар эди?
- Лқ. 24:45-53
 6. Шогирдлар нима ҳақида гувоҳлик беришлари керак?
 7. Исо Масиҳ бизга қандай ваъда берган?
- Юҳ.20:19-23
 8. Исо Масиҳ "сизларга тинчлик бўлсин" деганда нимани назарда тутган эди?
 9. Унинг 22-23 оятларда айтган гапларига буни қандай боғлиқлиги бор?
 10. "Юборилган" нима дегани?
- Ҳав. 1:1-11.
 11. Муқаддас Руҳ биз орқали ишлаётган бўлса, бунинг натижалари нималарда кўриняпти?
 12. Инжил Хушхабари қаерларгача етиб бориши керак?

III. ҚўЛЛАНИЛИШИ

- Масиҳнинг ҳокимиятини ўзимда тўлиқ хис қилганимдан кейин, қандай қўрқувларни енгишим керак? Нима қилсам «шогирд орттириш/тарбиялаш» да энг яхши йўл тутган бўламан?
- Охиратда бўладиган ҳукми (имонга кирмаганлар учун) англаш менинг хизматимга қандай таъсир қилиши керак?
- Инжил Хушхабарини тарғиб қилиш жараёнида "мўжиза ва аломатлар"ни кўришим учун имонда қандай ўсиб боришим керак?
- Ўз хизматимни бажарётганимда Худо кучини ўзимда хис қиляпманми?
- Бу куч Худони улуғлаш учун менда янада кучлироқ ишлаши учун мен яна нималар қилишим мумкин?
- Адашган одамлар ҳақида мен қай даражада ташвишланыпман? Тузилаётган жамоатга раҳбарлик қилишимда бу қандай таъсир қилиши мумкин? Бу нимани ўзгартиради?

"Буюк Топшириқ" мавзуси бўйича оятлардан лавҳалар

		Буйруқ	Ваъда
Мат. 28	"Менга осмонда ҳам, ерда ҳам бутун ҳокимият берилган..." (8-оят)	"Шунинг учун бориб, барча халқлардан шогирд орттиринглар. Уларни Ота, Ўғил ва Муқаддас Руҳ номи билан сувга чўмдириглар..." (19, 20 оятлар)	"Мен ҳар куни, дунёнинг охиригача сизлар билан бирга бўламан" (20-оят).
Мк. 16	(Тирилганлиги ҳақида гувоҳлик).(9-оят)	"...Бутун жаҳон бўйлаб юринглар ва ҳамма тирик жонга Инжил Хушхабарини тарғиб қилинглар" (15-оят)	"Ким ишониб сувда имон келтирса нажот топади. Ишонмаган маҳкум бўлади" (16-оят)
Лқ. 24	"...Мана шу ёзилганларга кўра, Масих азоб чекиши ва учинчи куни қайта тирилиши керак эди..." (46-оят)	"Шунингдек, Қуддусдан бошлаб, барча халқлар Унинг номи билан тавбатазарруга чақирилмоғи, гуноҳлари кечирилиши эълон қилинмоғи лозим. Сизлар эса бу ишларга гувоҳ бўлажаксиз" (47, 48-оятлар).	"Энди Мен Отамнинг берган вадасини сизларга юбораман. Аммо юқоридан бу кудратни олмагунча Қуддус шаҳрида қола туринглар" (49-оят).
Юх. 20	"...Шу пайт Исо келиб қолди. У ўртага туриб шогирдларига: Сизларга тинчлик бўлсин деди. Сўнг қўл-оёқларини, биқинини уларга кўрсатди. Шогирдлар, Раббимизни кўрдик, деб жуда севиндилар" (19-20 оятлар)	"...Отам Мени қандай юборган бўлса, Мен ҳам сизларни шундай юборяпман..." (21-оят)	"...Муқаддас Руҳни олинглар..." (22-оят)
Ҳав. 1	"...Кўп ишонарли исботлар билан Ўзини барҳаёт қилиб кўрсатар эди.. ...Отам Ўз эрки билан белгилаб қўйган вақту фурсатни билиш сизларнинг ишингиз эмас" (8-оят)	"Қуддусда, Яҳудия билан Самариянинг барча ерларида, ҳатто дунёнинг энг олис ерларида ҳам Менинг шоҳидларим бўласиз" (3,7-оятлар)	"...сизлар эса кўп ўтмай Муқаддас Руҳга чўмдириласизлар" (5-оят); "Лекин Муқаддас Руҳ устингизга тушиб келганда, сизлар қувват оласиз (8-оят).

Ният
(Мақсад)**3 Дарс****ЖАМОАТЛАР ТАШКИЛ
ҚИЛИШ ДАВРИ****Дарс мақсади:**

Ушбу дарснинг мақсади, “Жамоатлар ташкил қилиш даври” ҳақида тушунтириш, ундаги маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш жараёни ва маҳаллий жамоатлар тузиш ҳаракатларини ташкил қилишнинг энг муҳим асосларини тушунтиришдир.

Кутиладиган натижалар:

Дарс мавзусини ўрганган ҳар бир ўқувчи:

- Жамоатлар ташкил қилиш жараёнини ва бу хизматда иштирок этадиган одамларни таёрлашнинг умумий кўринишини тушуниши керак.
- Жамоатлар тузиш жараёнининг олтига энг муҳим босқичини билиши керак.
- Маҳаллий жамоатлар тузишдан мақсад - нафақат яна битта жамоа бунёд қилиш, шу билан бирга кўпайдиган жамоат ташкил қилиш ва янги жамоатлар тузиш ҳаракатини ҳар бир давлатда ривожлантириш эканини англаши керак.

Дарс режаси:

- I. Асослар
- II. Эгаллаш
- III. Мустаҳкамлаш
- IV. Тайёрлаш
- V. Кўпайтириш
- VI. Маҳаллий жамоатлар тузиш ҳаракати

Илова:

3А. Янги жамоатларни ташкил қилиш билан шуғулланувчи одамларнинг энг кўп берадиган саволлари.

СЎЗ БОШИ

Архитектурада ғоялар проектлар воситасида ифода қилинади. Бундай проектга чизмалар, тасвирлар ва ҳ.клар киради. Чизмага қараб архитектор бино конструкциясининг турли элементларини, уларнинг ҳисобини, бир-бирига қандай боғлиқ эканлигини ва ҳ.кларни олдиндан кўра олади. Шу билан бирга проект қурилиш ишларининг асосий қўлланмаси бўлиб хизмат қилади, яъни у бинонинг барча қисмларини жойлаштириш кетама-кетлигини аниқ кўрсатиб туради.

Янги жамоат ташкил қилиш бу - ҳаракатлар ва воқеаларнинг тасодифий йиғиндиси эмас, бу- олдиндан ўйланган ва аниқ мақсад сари йўнлтирилган жараёндир. Бу жараённинг мақсадлари, олдимизга қўйилган вазифаларга бевосита боғлиқ бўлган холда, ҳар хил бўлиши мумкин. Одамларнинг Исога имон келтиришлари, мана шу вазифаларнинг биридир. Бошқа вазифалардан бири, бу - тавба қилганларга таълим бериш ва уларни жамоатга бирлаштириш. Яна бир бошқа вазифа, лидерларнинг жамоатларни бошқаришлари ва уларни ривожланишига ёрдам беришларидир. Кейинги вазифа, бу - тузилган жамоатнинг янги жамоалар ташкил қилиб, кўпайишидир. Вилоятларни ва миллатларни ҳақиқий ва кўпая оладиган жамоатлар билан тўлдириш, бу - янги жамоатлар тузиш ҳаракатининг асосий мақсади. Асл мақсад эса, Масих Келинини Худо учун тайёрлашдир.

Буларнинг барчасини амалга ошириш учун, кучларнинг бирлашиши, ишнинг кўзини билишлик, хизматга ёндашишда бирлик, раҳбарлик қилишда донолик каби сифатлар талаб қилинади. Жамоат ташкил қилувчиларни таёрлаш, мана шу муҳим сифатларни билишга қаратилган.

“Жамоатлар ташкил қилиш даври” (3.1 расм)- бу жамоатлар тузиш жараёнининг диаграммаси ва унинг “муҳим” принциплари ва босқичларини яққол кўрсатувчи кўрғазмадир.

3.1 расм. Жамоатлар ташкил қилиш даври

I. АСОСЛАР

А. Муқаддас Китобдаги “муҳим” оятлар:

“Худо берган иноят асосида мен доно қурувчи каби пойдевор қўйдим. Бошқа киши эса унинг устидан нимадир бунёд этади. Ҳар ким қандай қураётганига диққат этсин. Чунки ҳеч ким қўйилган пойдевор, яъни Исо Масихдан бошқа пойдевор қўя олмайди” (1Кор. 3:10-11).

Б. Мақсад ва ҳаракат:

Мақсад: Ўз-ўзини тайёрлаш, шахсий ниятга эга бўлиш, жамоат тузишдаги ўзининг фаолият йўналишини аниқлаш.

Ҳаракат:

1. Ибодат қилиш
2. Аҳолининг этник гуруҳини ўрганиш
3. Имонда шахсан мустаҳкам бўлиш
4. Муқаддас Китобни мунтазам ўқиб бориш.
5. Жамоат тузиш йўлини ва стратегиясини аниқлашни бошлаш.

В. Тасвирланиши:

Жамоат ташкил қилиш учун одам етарлича руҳан етук ва билимли бўлиши керак. Тузмоқчи бўлган жамоат ҳақида аниқ ниятга эга бўлмаслик ҳам ишга ҳалақит беради. Шунинг

учун бу босқичда аниқ ниятга эга бўлиш ва жамоат тузишда аниқ стратегия ишлаб чиқиш жуда муҳимдир.

Стратегия ишлаб чиқиш, мақсад учун танлаб олинган ноҳияни ўрганиб чиқиш учун ёрдам беради.

Бундай тадқиқот ишидан мақсад - сиз жамоат ташкил қилмоқчи бўлган ердаги одамларни яхшироқ тушуниш ва уларга қандай йўллар билан хизмат қилиш мумкинлигини билиш.

Г. Саволлар:

- Одамларга нисбатан Худонинг иродаси қандай? Унинг иродасини бажариш учун Жамоат нималарга даъват қилинган?
- Сизнинг мўлжаллаган жойингиз (сизнинг ҳосил ерингиз) дегани нима? Ана шу жойда хизмат қилиш учун Худо сизга қандай хизмат берган?
- Сизга Худо қандай инъомлар ва ният берган?
- Ниятга мос келиши учун маҳаллий жамоат қандай бўлиши керак? У кўпая оладиган бўлиши керакми?
- Кўпая оладаган жамоатлар ташкил қилишдаги асосий тўсиқлар нималардан иборат?
- Сизга ким ёрдам беради? Сизнинг ҳамкорингиз ким бўлади? Тадқиқот ишларини сиз қандай олиб бормоқчисиз?

II. ЭГАЛЛАШ (ИМОНГА КЕЛМАГАНЛАРНИ ХУДО УЧУН)

А. Муқаддас Китобдаги “муҳим” оятлар:

“Заифларни эргаштирай деб, улар учун заиф бўлдим. Ҳеч бўлмаса баъзиларни қутқарай деб, ҳаммага ҳамма нарса бўлдим. Буларнинг ҳаммасини Инжил учун қиялман, токи унинг қут баракасида менинг ҳам ҳиссам бўлсин” (1Кор. 9:22-23).

Б. Мақсад ва ҳаракат :

Мақсад: Мўлжаллаган жойда яшовчи одамлар билан мулоқот ва Хушхабарни айтиш.

Ҳаракат:

1. “Муҳим” одамлар билан танишиш ва улар билан муносабат ўрнатиш.
2. Адашганларга Хушхабар айтиш.
3. Муқаддас Китобни ўрганувчи одамлар гуруҳини ташкил қилиш.
4. Янги имонга келганларни ўзининг намунаси орқали ўргатиш.
5. Янги имонга келганларни тўғри йўлга йўналтириш.

В. Тасвирланиши:

Жамоатда Инжил Хушхабарини ваъз қилиш ҳеч қачон тўхтаб қолмайди, бироқ ушбу босқич даврида жамоат тузувчи бунга ўзининг кўп кучини ва диққатини қаратади. Бу давр мобайнида жамоат тузувчи ўзини намуна қилиб кўрсатиши, бошқаларни тайёрлашнинг кейинги жараёнида ва бу хизматни жамоатда бажаришида муҳим ўрин тутаяди.

Инжил Хушхабарини мунтазам тарғиб қилмасдан, жамоат тузишнинг иложи йўқ. Жамоат тузувчилар кўпинчи ўз кучларини Хушхабарни тарғиб қилишга қаратиш ўрнига, ўзларининг янги жамоатларига бошқа масиҳийларни жалб қилишга қаратишади. Улар имонга келмаганларни янги жамоатга Худонинг Ўзи олиб келади, деб умид қилишади, миссионерлик ҳаракатларисиз эса ҳақиқий ҳосил камдан-кам бўлади.

Жамоат тузувчилар биринчи навбатда хушхабарчи одамларнинг алоҳида-алоҳида кичик гуруҳларини ташкил қилишлари керак, уларнинг диққат марказида эса, одамлар орасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш, уларга ўз ҳаётларида Муқаддас Китобдан қандай фойдаланишлари мумкинлигини ўргатиш, шахсий эҳтиёжлари ва гуруҳ азолари учун ибодат қилиш кабилар туриши керак. Агар одамлар очиқ шахсий муносабатга ўрганмаган бўлсалар, бу нарса вақт ўтиши билан йўқолиб кетади. Ўша гуруҳ одамлари билан кўпроқ вақт бирга бўлишга ҳаракат қилинг, шунда борган сари улар билан муносабатингиз янада дўстона ва чуқурроқ бўлиб боради. Гуруҳ бошлиқлари мумкин қадар тезроқ шогирд (бўлжак лидерларни) тайёрлашга ҳаракат қилишлари лозим. Йиғилишларни мумкин қадар оддий шаклда ўтказиш керак, чунки шогирд ҳам ўзининг гуруҳида шундай йиғилишни бемалол ўтказиши оқилоқ. Агар

йиғилишлар бошлиқнинг шахсий мулоқот услуги, тажрибалари, ва билимлари асосида юқори даражада ўтказилса, кейинчалик янги гуруҳларга лидерлар топиш қийин бўлади.

Г. Саволлар:

- Мақсадингизга эришиш нуқтаи назаридан олиб қараганда, сизнингча Хушхабарни айтишнинг қайси усули кўпроқ натижа келтириши мумкин?
- Сиз “муҳим” одамлар билан муносабатни қандай ўрнатмоқчисиз? Бу одамлар ким? Уларни қаердан излаш керак?
- Янги имонга келганлар Хушхабарни ўз оила аъзоларига ва дўстларига ҳам айтишлари учун сиз уларни қандай ўргатмоқчисиз?
- Сиз уларга насиҳат қилишни ва уларни хизматга таёрлашни қандай бошламоқчисиз?
- Сиз “ойкослар” аъзолари билан қандай танишасиз ва уларга Хушхабарни қандай айтасиз?
- Имонлиларнинг кичик гуруҳларини Худо хизмати учун бирлаштиришдан олдин, шундай гуруҳлардан нечасини ташкил қилиш керак?

Ш. ТАН ОЛИНИШ (МУСТАҲҚАМЛАНИШ)

А. Муқаддас Китобдаги муҳим оятлар:

“Бир- биримизга эътибор берайлик ва муҳаббатга, хайрли ишларга рағбатлантирайлик. Баъзиларнинг одатидек, йиғилишларни қолдирмайлик. Аксинча, Раббимиз келадиған кун яқинлашиб қолганини билиб, бир-биримизга янада кўпроқ далда берайлик” (Ибр. 10:24-25).

Б. Мақсад ва ҳаракат:

Мақсад: имонлиларни ва гуруҳни бошқа аъзоларини Худога хизмат қилиш учун йиғиш.

Ҳаракат:

1. Имонлиларга насиҳат қилиш
2. Бўлажак лидерларни таёрлаш ва уларга кейинчалик ҳам устозлик қилиш.
3. Хушхабарни тарғиб қилишни гуруҳ аъзоларининг “ойкослари” орқали янада кенгайтириш.
4. Кичик гуруҳларни кўпайтириш.
5. Мунтазам Худо хизматини олиб боришни бошлаш.

В. Тасвирланиши:

Бу босқичга тайёрланиш учун одатда бир йил (баъзида кўпроқ) вақт кетади. Имонлиларнинг кичик гуруҳдан янги жамоатга айланиш жараёни ўзининг индивидуал динамикасига эга. Бу вақтгача кичик гуруҳлар ўсишлари ва кўпайишлари керак, чунки айнан улар, бошида вақти-вақти билан, кейинчалик эса мунтазам олиб бориладиган Худо хизматини бажарувчи одамларнинг асоси бўладилар. Агар шароит кўтарса, маълум бир бинони ижарага олиш мумкин, бироқ бунинг учун асло шошилмаслик керак. Бинони ижарага олишдан олдин, аъзолари сони 30-40тадан иборат бўлган бир нечта гуруҳларга эга бўлиш керак.

Устозлик қилиш хизмати - жамоат ҳаётида муҳим аҳамиятга эгадир ва бу хизмат биринчи кунлардан бошлаб, ҳар доим давом этиши керак. Бироқ жамоат тузувчи бу босқичда янги имонга келганларга устозлик қилиш катта аҳамиятга эга эканини англаган ҳолда, бунга кўпроқ эътибор бериши керак ва шу билан бирга ўзининг жамоатида бўлажак устозлар таёрлашга ҳам эътибор бериши керак.

Бу босқичда энг кўп учрайдиган муаммо, бу янги имонга келган ҳамма одамларнинг қабул қилиш даражаси бир ҳил эмаслигидир. Миссионерлар янги имонга келганларнинг “ҳаммаси бир ҳил” деб ўйлашади, бошқа ҳолда эса, улар бундай одамларнинг руҳий ўсишларига ёрдам бера олмайдилар. Бошқалар янги имонга келганларга нисбатан қаттиққўллик билан муносабатда бўлишади, улар ҳали руҳан ёш бўлганлардан жуда тез руҳан ўсишни талаб қилишади. Лекин, Исо бизларга одамлар қандай бўлса шундай қабул қилишимизни ва улар билан муносабатда сабрли ва муҳаббатли бўлишимизни ўргатган. Мана шундай қилиш орқали биз ёш масиҳийларни руҳан ўсишларида ёрдам бераоламиз.

Г. Саволлар:

- Гуруҳ бошлиқларини хизматга тайёрлашда сиз қандай йўл тутмоқчисиз?

- Сиз янги имонга келганларни қачон сувга чўмдирмоқчисиз? Бу маросим қачон ва ким орқали бажарилади?
- Янги имонга келганлар нажот топганларига тўла ишонишлари учун, сиз уларни имонда қандай мустақамламоқчисиз?
- Сиз ўз жамоатингиз ҳаётини қандай бошқармоқчисиз? Янги имонга келганлар сизнинг жамоатингиз ҳаёти билан қандай муносабат қилишлари мумкин?
- Сиз йиғилишларни қаерда ўтказмоқчисиз? Йиғилишларга одамларни қандай таклиф қилмоқчисиз?
- Мақсадга эришишда қайси усуллардан фойдаланмоқчисиз? Худо хизматини амалга оширишда қайси йўлдан бормоқчисиз?

IV. ТАЙЁРЛАШ

А. Муқаддас Китобдаги муҳим оят:

“Кўп шоҳидлар ҳузурда сен мандан нима эшитган бўлсанг, бошқаларга ҳам таълим беришга қобилиятли, ишончли одамларга топширгин” (2Тим. 2:2).

Б. Мақсад ва ҳаракат

Мақсад: бошқаларни ҳам тайёрлай оладиган жамоат раҳбарларини ва хизматчиларни тайёрлаш.

Ҳаракат:

1. Раҳбарлар учун ҳар бир хизматда зарур бўладиган талаблар рўйхатини тузиш.
2. Имонлиларнинг ҳар бирининг Худо ато этган қобилиятларини аниқлаш.
3. Кичик гуруҳларнинг раҳбарларини таёрлаш.
4. Янги раҳбарларга вазифаларни бўлиб бериш ва уларни мустақил хизмат қилишга жўнатиш.

В. Тасвирланиши:

Биринчи учта босқич даврида, худди оилада болалар катта бўлгунча асосий ишларни бажарувчи ота-оналар қилгани каби, асосий иш миссионерларга юклатилади. Оилада катта бўлаётган болаларга аста-секин, уларнинг кучига қараб ҳар хил ишлар топширилгани сингари, янги имонга келганларга ҳам уларнинг руҳан ўсишларига қараб кўпроқ мажбуриятлар юклатилиши керак, токи улар кўпроқ ва кўпроқ жамоат хизматида иштирок этсинлар. Ушбу босқичда жамоат тузувчилар Ҳушхабар айтиш мажбуриятини, устозлик ва лидерлар таёрлаш вазифаларини аста-секин янги раҳбарларга топшириб боришлари керак.

Албатта, биринчи навбатда Худога таяниб, жамоат тузувчилар бошқаларни раҳбар этиб тайёрлашлари учун уларга етарлича ишонмоқлари лозим. Худо ҳар бир имонлига қандайдир руҳий қобилият ато қилган ва ҳар бирига хизмат қилиш мажбуриятини берган. Агар жамоат тузувчи жавобгарликни бошқалар билан бўлишмаса, одамларни хизмат учун тайёрламаса ва уларга хизмат қилишни топширмаса, у ҳолда жамоатнинг ўсиши фақат битта одамнинг чўпонлик хизмати билан чегараланиб қолади. Чўпон бор кучи билан меҳнат қилади, лекин янги имонлилар жамоатда ўзларини уйларидагидек ҳис қилмайдилар, уларда ихлос қайтиш туйғуси пайдо бўлиши мумкин. Улар фақат томошабин бўлиб қоладилар, зеро бизларнинг маданий урф одатларимиз бунга жуда мос келади. Айнан топширилган вазифага нисбатан жавобгарликни ҳис қилиш туйғуси, одамни жамоат ҳаётида фаол иштирок этишга ундовчи кучли восита эканлигини тушуниш жуда муҳим.

Г. Саволлар:

- Одамларнинг Худо ато қилган руҳий қобилиятларини англашлари учун сиз қандай ёрдам бермоқчисиз? Бу билан ким шуғулланади?
- Қайси соҳалар бўйича уларга ўргатиш керак? Бу ўргатиш қаерда ва қандай олиб борилади?
- Бошқаларга таъсир ўтказа оладиган “муҳим” одамлар кимлар? Улар ишончлими ва улар бошқаларга хизмат қилишадими?
- Тайёрланган одамлар хизматни қаерда олиб боришади? Уларнинг хизмат олиб борадиган жойларидаги асосий эҳтиёжлар ва муаммолар нималардан иборат? Улар у ердаги хизматларини нимадан бошлашади? Кимга ҳисобот беришади? Уларга қандай мажбуриятлар юклатилган?

V. КЎПАЙТИРИШ

A. Муқаддас Китобдаги муҳим оят:

“Лекин Муқаддас Рух устингизга тушиб келганда, сизлар қувват оласизлар, Қуддусда, Яҳудия билан Самариянинг ҳамма жойларида ва ҳатто дунёнинг энг олис ерларида ҳам Менинг шоҳидларим бўласизлар” (Хав. 1:8).

B. Мақсад ва ҳаракат:

Мақсад: жамоат тузувчилар гуруҳини шакллантириш учун лидерлар даврасини ташкил қилиш.

Ҳаракат:

1. Бўлажак жамоат тузувчилар гуруҳининг раҳбарларини тайёрлаш.
2. Ҳар хил хизмат турлари учун хизматчиларни тайёрлаш.
3. Худо сизни қаерга бошлаган бўлса ўша ерда тадқиқот ишларини олиб бориш.
4. Хушхабарни тарғиб қилувчи маросимларни режалаштириш ва ўтказиш.

B. Тасвирланиши:

Кўпчилик жамоат раҳбарлари жамоатни кўпайтириш ўрнига мавжуд жамоатни қўллаб-қувватлаш ва унга янги одамларни олиб келиш керак деган қарашга эгадирлар. Жамоатдаги одамлар сонини кўпайиши уларни тўла қониқтиради ва улар кўпайтиришга унчалик эътибор беришмайди. Ушбу босқичда жамоат тузувчи ўз жамоатини “ҳақиқий” жамоат бўлиши учун шахсий бинога эга бўлишга интилиши, кўп ҳолларда қолган эҳтиёж ва мақсадларни четга суриб қўйишига олиб келади, энг асосийси эса - кўпайиш жараёнини секинлаштиради. Раҳбарлар ўз жамоатлари шаҳарда, вилоятда янада кўпроқ таъсирга эга бўлиши ҳақида ўйлашлари керак. Кўп ҳолларда мавжуд бўлган жамоатлардан етишиб чиққан янги жамоат раҳбарлари, семинарларда ва Инжил мактабларида таълим олган раҳбарларга қараганда кўпроқ натижаларга эришишади.

G. Саволлар:

- Қандай тадқиқотларни олиб бориш зарур? Буни ким қилади? Яқин атрофда ҳали Инжил Хушхабарини умуман эшитмаган қандайдир этник гуруҳлар борми? Улар орасида тайёрлаш мумкин бўлган бошқаларга таъсир ўтказиш оладиган одамлар борми?
- Янги хизматларнинг барчасини ким ташкил қилади ва бошқаради? Бу хизматлар учун раҳбарлар ва хизматчиларни ким тайёрлайди?
- Жамоатда қандай мақсадни олға суриш ва етказиш керак? Бу хизмат учун кимлар ибодат қиладилар?
- Мазкур вилоятда бошқа жамоатлар ёки миссиялар ишляптими? Кучларни бирлаштиришни уларга ким таклиф қилади? Жамоатлар тузишдаги биргаликдаги ҳаракатга улар қанчалик куч қўшишади?
- Бу ҳаракат (жамоатлар тузиш) учун раҳбарларни турли савияларда тайёрлашнинг жиддийроқ ва маҳсус таълим дастури керакми? Уни ким олиб боради? Молиявий тарафдан у қандай таъминланади?

VI. БАРЧА ЖОЙДА ЖАМОАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИШ ҲАРАКАТИ

A. Муқаддас Китобдаги муҳим оятлар:

“Менинг бутун муқаддас тоғимда гуноҳ қилмайдилар: зеро ер юзи худди денгизни сувлар тўлдиргани каби, Худонинг ваҳийси (нияти) билан тўлиб кетади” (Иш. 11:9).

B. Мақсад ва ҳаракат:

Мақсад: вилоятни, шаҳарни ёки миллатларни жамоатлар билан тўлдириш ва миллатлараро жамоатлар тузишда иштирок этиш.

Ҳаракат:

1. Вилоятнинг ҳар бир этник гуруҳи орасида жамоат тузиш.
2. Мазкур ҳаракатни ривожлантириш ва тарқалиши режасини ишлаб чиқиш.
3. Вилоятда мавжуд бўлган гуруҳлар томонидан қўллаб-қувватланадиган (ҳомийлик қиладиган) миллатлараро миссионерлик дастури устида иш олиб бориш.

4. Вилоятдаги барча имонлилар бу ҳаракатда иштирок этишлари учун ибодат қилиш.
5. Вилоят ва (ёки) миллий мақсадларни аниқлаш.
6. Ҳаракатнинг “муҳим” раҳбарларини юқори савияда ўқитишни таъминлаш.

В. Тасвирланиши:

Жамоат ташкил қилишдан мақсад - фақат яна битта жамоа ташкил қилиш эмас, балки ҳар бир вилоятни кўпаядиган жамоатлар билан тўлдиришдир. Жамоат тузиш ҳаракатини, маълум вилоятда Муқаддас Рух бошчилигида ғоят тез суръатда янги жамоатлар пайдо бўлиши ва ўсиши деб тасвирлаш мумкин. Жамоатлар тузиш ҳаракати шу вилоятдаги барча имонлиларнинг Худо хизмати учун бирлашишлари ва уларнинг ниятлари ҳам бир бўлиши билан тасвирланади.

Павлус, ҳаворий ва жамоат тузувчи Муқаддас Рух томонидан Асия вилоятига у ерда жамоатлар тузиш ҳаракатини бошлаш ва ривожлантириш учун юборилади. Бошида у биринчи бўлиб Эфесда жамоат ташкил қилади ва Тиран мактабида шогирдлар тайёрлаш ишлари билан машғул бўлиб, у ерда икки йил қолади. Унинг у ердаги ҳосили шу эдики, “*ҳох яҳудий, ҳох юноний бўлсин, Асия вилоятида яшаганларнинг барчаси Раббимиз Исонинг Каломини эшитди*” (Ҳав. 19:10). Ҳаворий Павлуснинг Исонинг Каломини бутун Асия эшитди, деган гапларига тасдиқ ва у ерда жамоалар тузиш ҳаракатининг бошланганлигига гувоҳлик шуки, ўша пайитда у ерларда жамоаларнинг вужудга келишидир (Эфесда, Колоссада, Лаодикияда, Пергияда, Мирахда, Иераполда, Смирнда, Пергамда, Фиатирда, Сардисда, Филадельфияда ва ҳ.кларда).

Жамоат тузувчилар ва раҳбарлар ўз хизматларини жамоатлар тузиш ҳаракати ҳақида тўлиқ ниятга эга бўлган ҳолда олиб боришлари лозим. Ҳозирги замонда ҳам бир қанча мамлакатларда Инжил Хушхабари жамоатлар тузиш орқали тарқалаётганига мисоллар мавжуд. У ерлардаги Муқаддас Китоб принципларига асосланган хизмат жараёнларини ўрганиб, жамоат тузувчилар чексиз ҳосил келтирган ҳолда бошданок тўғри йўлдан боришлари мумкин.

Г. Саволлар:

- Сизнинг ҳаракатингиз ўз-ўзидан ривожланувчи, ўз-ўзини таъминловчи ва ўз-ўзини бошқарувчи ҳаракатми? Агар йўқ бўлса буларга эришиш учун нималар қилиш зарур?
- Қайси вилоятларга ва одамлар гуруҳларига Инжил Хушхабари ҳали ҳам етиб бормаган? Худо сизни қандай миссионерлик дастури устида иш бошлашга ундаяпти?
- Сизнинг ҳаракатингиз учун қандай таълим турлари талаб қилиняпти? Улар қандай қўллаб-қувватланади?
- Сизнинг ҳаракатингизда “ҳаворийларга ўхшаган” лидерлар борми? Улар кимлар? Сиз улар билан қандай ҳамкорлик қилишингиз мумкин? Уларни руҳий ва жисмоний тарафдан қўллаб-қувватлаш керакми? Улар нималарга муҳтож?

САВОЛЛАР

- Ўз вилоятида жамоат тузишнинг аниқ вазиятини биладиган қайси босқич сиз учун энг қийини? 1) Шахсан сизга, инсон сифатида, 2) Сизларга, инсон сифатида.
- Жамоатнинг ривожланиш жараёнида тузувчинининг роли қай тарзда ўзгариб боради?
- Жамоатларнинг кўпайиши нима учун зарур?
- Шахсан сизнинг вазиятингизда маҳаллий жамоат тузиш ҳаракатини бошлаш учун сизнингча қанча вақт керак?
- Сизнинг вилоятингизда жамоатлар тузиш даврига кирмаган бошқа хизматлар ҳам (хушхабар айтиш, устозлик қилиш, таълим бериш) мавжудми? Уларни ҳамкорликка қандай жалб қилиш мумкин?

ТОПШИРИК

Жамоат тузишда сиз билан бирга ишлаётган груҳингиз аъзолари билан даврнинг ҳар бир босқичидаги саволларга жавоб беринг. Ҳозир сиз бу саволларга ҳақиқий жавоб бераолмаслигингиз табиий. Лекин, бу саволлар устида ишлаш сизнинг кейинги хизматингиз учун яхши машқ бўлади.

Ният

Илова 3А

Янги Жамоатлар ташкил қиладиган одамларнинг энг кўп берадиган саволлари

Янги жамоат ташкил қилишга бел боғлаган одамларни кўпинча қуйидаги ёки шунга ўхшаган саволлар қизиқтиради:

- Жамоатнинг энг юқори лавозимини ким эгалаши керак (ёки керак бўлади)? Жамоат ким томонидан бошқарилади?
- Раҳбарнинг (раҳбарларнинг) роли нималардан иборат бўлади?
- У (улар) қандай услубда (услубларда) иш юритишлари лозим?
- Жамоанинг ва унинг аъзоларининг роли нималардан иборат бўлади?
- Итоат қилишнинг қайси услуби яхши натижа беради (ёки мақсадга мувофиқ бўлади)?
- Муסיқа қандай турда бўлади ва ундан қандай фойдаланилади?
- Жамоат Хушхабарни қай тарзда тарғиб қилади? Аҳолининг қайси гуруҳига? Қаерда? Бу билан ким шуғилланади? Бунда ким ёрдам бериши мумкин?
- Янги имонга келганларни имонда қандай мустаҳкамлаш мумкин?
- Сувга чўндириш маросими қаерда ўтказилади? Буни ким амалга оширади? Қачон? Тавба қилувчиларга қандай талаблар қўйилади?
- Жамоат янги лидерларга қандай таълим беради?
- Жамоат қандай тузилмага эга бўлади? Қандай дастурлар амалга оширилади?
- Жамоатнинг умумий ҳажми қандай бўлиши керак? Бу унинг ўсишига қандай таъсир қилади?
- Жамоатда чўпонга маош бериладими?
- Жамоатда қандай йиғилишлар ўтказилади?
- Ҳамма йиғилишлар бир ҳил тарзда ўтадимиз? Агар йўқ бўлса, йиғилишларнинг ҳар бир тури нималарда ўз аксини топади?
- Жамоат бошқа жамоалардан имонлиларни қай тарзда қабул қилади?
- Жамоат жамиятга қандай ёрдам беради?
- Жамоат болаларга диний таълим беришда қандай роль ўйнайди? Бунда оиланинг ўрни қандай бўлади?
- Жамоатда қандай жазо турлари бор ва улар қачон қўлланилади? Бу амалда қандай ижро этилади?
- Масиҳийлар ҳаётидаги баҳсли саволларга нисбатан жамоат қандай муносабатда бўлади? Жамоат қонун-қоидачиликдан қай тарзда узоқлашиши мумкин? Буларга нисбатан жамоатнинг реакцияси қандай бўлади?
- Жамоат имонлиларнинг ҳаёт тарзларидаги қарама-қаршиликларга қай даражагача руҳсат беради?
- Жамоатда аёлларнинг ўрни қандай бўлади?
- Жамоат имонлиларни бўлинишига олиб келувчи қандай таълимотларга дуч келиши мумкин? У таълимотларнинг қарама-қаршиликларини қандай ҳал қилади? Жамоат учун қайси саволлар тўғри ва у қайси саволларда қарама-қарши муносабатда бўлади?
- Жамоатнинг чет эл миссияларига нисбатан муносабати қандай бўлади?
- Янги жамоатнинг, илгаридан шу ерда мавжуд бўлган бошқа жамоатга нисбатан муносабати қандай бўлади?
- Жамоат, ўша жойдаги бошқа мазҳабларга тегишли бўлган жамоаларга нисбатан қандай муносабатда бўлади? Масалан, харизматик жамоатни олиш мумкин.

- Жамоатнинг камбағал-қашшоқларга нисбатан муносабати қандай бўлади? Жамиятнинг ижтимоий эҳтиёжларига-чи?

Ният**4 Дарс****ТАДҚИҚОТ ИШЛАРИНИНГ
ПРИНЦИПЛАРИ****Дарс мақсади:**

Жамоат тузишда яхши натижа келтирадиган стратегияни ишлаб чиқишда тадқиқотнинг (ахборот йиғиш ва таҳлил қилиш) тутган ўрнини аниқлаш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс мавзусини ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- Тадқиқотчиларни танлай билишни, уларни ўргатишни ва маълумотлар йиғиш ишларида мустаҳкамлашни билиши ва бу билимларидан керак бўлганда атрофдагиларни ҳам жамоат тузишда ҳамкор қила олишда фойдаланиши керак.
- Мўлжаллаган жой ҳақида зарур бўлган ахборотларни тўплаш ишларига тайёр бўлиши керак.
- Жамоат тузишга тайёрланиш босқичида ахборот йиғишнинг зарурати ва имконияти даражасини аниқлашни билиш керак.

Дарс режаси

- I. Тадқиқот иши ўзи нима?
- II. Тадқиқотни ким олиб бориши керак?
- III. Тадқиқотни қаерда олиб бориш керак?
- IV. Тадқиқотни қачон олиб бориш керак?
- V. Жамоат тузувчилар нима учун тадқиқотларни олиб боришлари керак?
- VI. Тадқиқотни қай тарзда олиб бориш керак?

Илова:

4А. “Жамоат тузишдаги тадқиқот ишлари”

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Агар имконият бўлса тадқиқот ишларидан мисоллар келтиринг (харитадан фойдаланинг). Бу нарса тингловчиларга ёрдам беради ва уларни руҳлантиради. Талабалар тадқиқот ишлари бўйича берилган 4А Иловадаги топшириқни бажаришлари керак бўлади. Тингловчиларингиз билан бу топшириқни муҳокама қилиш учун вақт ажратинг.

I. ТАДҚИҚОТ ИШИ ЎЗИ НИМА?**A. Тадқиқот иши - ахборотлар йиғиш усули**

Мазкур контекстда келтирилган тадқиқот иши - бу янги жамоат тузиш учун зарур бўлган ахборотларни йиғиш дегани. Айнан тадқиқот иши, янги жамоат ташкил қилмоқчи бўлган ҳудуднинг шароитига баҳо беришимизда бизга асосий ахборотни беради. Мўлжаллаган жойимиз ҳақида тўлиқ ниятга эга бўлиш учун, мақсадимизга мувофиқ тарзда ўша ҳудуд ҳақида демографик, географик ва тарихий маълумотлар йиғишимиз ва тадқиқот ўтказилиши керак бўлган жойдаги ҳозирги жараён: ҳозир одамлар қандай ўйлашади, нималар қилишяпти ва нималарга ишонишлари ҳақида ҳам маълумот тўплаш керак. Тўпланган маълумотларни шундай умумлаштириш лозимки, токи миссионерлар (жамоат тузувчилар), бу маълумотлар орқали маҳаллий жамоатлар тузишда зарур ва ҳақиқий

ҳолатни кўришсин ва баҳо беришсин. Олинган маълумотларга таяниб мазкур ҳудудда жамоат тузиш усулларини танлаш бўйича тўғри қарор чиқариш мумкин.

Тадақиқотларнинг натижалари “Якуний Мақсад” фикрлашни чегараламаслиги ёки четга суриб қўйиши керак эмас. Бизнинг мақсадимиз - бу ҳудудда янги жамоат тузиш керакми ёки керакмаслигини аниқлаш эмас, балки вазиятни ва қийинчиликларни ўрганиш ва баҳолаш орқали бу вазифани бажаришнинг энг яхши йўлини топишдир. Исо Масих Ўз Жамоатини, бу ишларга ўзини фидокорона баҳшида қилувчи имонлилар орқали барпо қилади. Исо Масих, Ўз Жамоатига кенгайишни ва тарқалишни амр қилган ва жамоат бу вазифани бутун жавобгарлик билан, аниқ ва ишончли маълумотларга таянган ҳолда бажариши лозим.

Ҳосил ери (жамоат тузиладиган ҳудуд) ва ўримчилар (ушбу миссияни амалга оширишда фаол иштирок этувчилар) ҳақидаги тўлиқ ва ҳар томонлама мукамал бўлган ахборот орқали биз, нимани ва қандай қилишимиз ҳақида аниқ ҳулосага келишимиз мумкин. Бу ҳулосани “пайғамбар башорати” деб аташимиз мумкин, зеро биз Худонинг фарзандларимиз ва Худонинг дунёқарашига эга бўлган ва Унинг иродасини бажаришни хоҳлаган ҳолда, биз олинган маълумотларни таҳлил қилиб, уларни “Якуний Мақсад” фикрлаш нуқтаи назаридан баҳолаймиз. Биз булар ҳақида Худога ибодат қиламиз, Ундан бизни бошқаришини ва тўғри йўлдан олиб боришини сўраймиз.

Б. Тадқиқотлар (маълумотлар йиғиш) ҳақида Муқаддас Китоб манбъаларида

Қачонки одамлар Худо улар олдига қўйган вазифани бегона жойларда бажаришлари керак бўлган бўлса, улар аввал маълумотлар тўплашган, бу эса уларнинг имон билан қиладиган биринчи қадамлари учун катта ёрдам берган.

Сонлар китобининг 1:1-46 оятларида Исроил ўғиллари жанг қилишга яроқли бўлган ўз одамларини ҳисоблаб чиққанликлари ҳақида баён қилинади. Худо Исроил ўғилларига жанг қилишни амр қилади ва уларни ғолиб қилишга ваъда беради. Лекин, шу билан бирга Худо ибронийлардан ўзларининг жангга яроқли одамларини ҳисоблаб чиқишни талаб қилади. Бу тадақиқот Исроилни тўғри йўлдан боришига ёрдам берди ва улар охир-оқибатда ўзлари учун ваъда қилинган ерни эгаллашга эришдилар. Худди шундай принципни жамоат тузишда ҳам қўллаш мумкин; хизмат учун кимлар тайёр эканлиги ҳақида маълумотларга эга бўлиш, мақсадга эришиш йўлида жуда муҳимдир.

Сонлар Китобининг 13:1-14:36 оятларида айтилишича, Худо Исроилликларга ўзлари эгаллашлари керак бўлган ерга айғоқчилар жўнатишни ва у жой ҳақида ишончли маълумотлар йиғишга буйруқ беради. Айғоқчилардан олинган маълумотларга таяниб Исроил ўғиллари ўша жой ҳолатига баҳо беришлари керак эди, бу дегани Ханон юртини эгаллашда тўғри тактика ва стратегия танлаши ва кейинги энгиш керак бўлган қийинчиликлар ва тушқунликларга тўғри баҳо бераолишлапи керак эди. Худди шу каби жамоат тузишда ҳам тадақиқот ишларини олиб бориш орқали тузиладиган жамоатга келади одамларнинг қандайлигини, улар билан қандай тўғри муносабат олиб боришни ва энгиш керак бўладиган қийинчиликларни аниқлаш мумкин.

Қуддуснинг қала деворларини тиклаш вазифасини бажаришдан олдин, Неемия Қуддус атрофини синчиклаб ўрганиб чиққан эди (Неем. 1:3-4; 2:1-6). У курилиш ишларини бажарувчи халқ оммасининг маънавий аҳволини тўғри баҳолай билди, у ўзини ҳам бошқаларни ҳам оғир меҳнатга мослаштира олди. Жаоат тузиш ишларида ҳам биз ўзимизни шундай тутишимиз лозим.

Исо Масих одамларнинг руҳан нималарга муҳтож эканликларини, уларни олдига Хушхабарни тарғиб қилиш учун Ўз шогирдларини юбормасдан олдин билар эди (Мат. 9:35). Бироқ Исо Масих вазият билан шахсан танишиб чиққанидан сўнг ҳосил ҳақида эълон қилар эди. Исо Масихнинг одамларни ибодат ва хизмат учун даъват қилишида кузатувлар ёрдам берар эди. Шу каби, жамоат тузишда ҳам вазият билан шахсан танишиб чиқишлик ибодат қилишга ва хизматни бошлашга ундовчи раҳмдиллик ва ачиниш ҳиссини ўйғотади.

Юҳ. 4:35 оятида Исо Масих Ўз шогирдларига экинзорга “қарашни” буюради (одамларнинг руҳий ҳосиллари назарда тутилмоқда); бу оятда “қаранглар” деб таржима қилинган грекча феъл сўз туркуми, грекчада “аниқламоқ, текширмоқ” маъноларида ҳам ишлатилади. Биз гоҳида Худо одамларга қандай қараётганини унутиб қўямиз. Бизчи, шахсан ўзимиз атрофдагиларга қандай қараяпмиз? Уларга беписанд назарда бўлмаяпмизми? Балки уларда бизга ҳалақит бераётган нарсаларни кўраётгандирми? Биз кўпинча ишимизга шу қадар берилиб кетамизки, натижада ўзимизнинг шахсий ишларимиз ва муаммоларимиздан

бошқа ҳеч нарса қизиқтирмайди. Биз одамларнинг олдига боришимиз ва уларни Исо Масих томон олиб келишимиз, шу билан бирга уларнинг юракларига, орзу-майларига, қизиқишларига, имонларига “қарашимиз” (яъни ўрганишимиз, текширишимиз) Худонинг иродаси эканини биз гоҳида эсимиздан чиқариб кўямиз. Исо Масих буларни, ҳосил етилгандан кейин, ўроқчилар бориб ҳосилни ўриб, ер эгасининг олдига олиб келишига ўхшатади (Юҳ. 4:35-38).

Павлус ва Барнабо ўзлари учун ҳали янги бўлган иш, яъни жамоатлар тузиш учун Кипрга, Барнабонинг ватанига жўнашади. Албатта, Барнабо ўз ватанидаги вазият ва ҳолатни яхши билар эди (Ҳав. 13:4-5). Агар одамлар бирон бир жойдаги ва у ердаги вазиятни қанчалик яхши билсалар, атрофдаги одамлар уларга кўпроқ ишонч билан муносабатда бўлишади. Жойнинг вазияти ва ҳолатини ўрганиш (ахборот йиғиш), маълум бўлган ва ҳали номаълум бўлган нарсалар орасида кўприк воситасини бажарувчи билимни беради. Лекин, ахборот йиғишнинг бу услубларини аввал таниш бўлган жойларда қўллаш тавсия қилинади, етарлича тажрибага эга бўлгандан сўнг, бегона худудларда ҳам иш олиб бориш мумкин.

Худонинг иродаси билан жамоат ўсиб ва кўпайиб борди ва биринчи масиҳийлар жамоати имонга келган ва жамоат сафига қўшилган одамлар сонини ҳисоблаб борган (Ҳав. 2:41,47; 4:4; 5:14; 9:31). Бу хилдаги ахборот орқали, Худо Ўз ишини одамларнинг ҳаёти орқали, уларнинг қаерда яшашлари ва қаерда бўлишларидан қатъий назар амалга оширишини тушуниш мумкин.

Тадқиқотнинг (ахборот ва маълумотлар йиғиш) ҳар бир кўриб чиқилган вазияти ўзида Худонинг маълум вақтдаги ва маълум жойдаги ишларига боғлиқ бўлган Ўз режасининг бир қисмини намоён қилади.

II. ТАДҚИҚОТНИ КИМ ОЛИБ БОРИШИ КЕРАК?

A. Ахборотни тадқиқотчилар йиғишлари керак

- Тадқиқотчилар далил ва маълумотларни йиғишга мойил бўлган ва уларни синчиклаб текшириб кўрувчи одамлар бўлишлари лозим. Тадқиқотчи маълумотларни қандай қўлга киритишни билиши ва бир неча манбъларни бир бирига солиштириш орқали, бу ахборотларни текшириб кўриши зарур. Ушбу вазифани аъло даражада бажариш учун тадқиқотчи саволни қандай беришни билиши керак.
- Қўйилган вазифани, яъни маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш вазифасини фидокорона ва жонбозлик билан бажаришлари билан бирга, тадқиқотчилар қайси маълумотлар ўзлари учун зарурлигини ҳам танлай билишлари керак.
- Тадқиқотчилар ўзлари учун зарур бўлган ахборотни олишлари учун, улар қайси саволни ва уни қай тарзда беришни билишлари лозим.
- Тадқиқотчилар статистик ва демографик хусусиятли маълумотларни қандай қилиб олиш мумкинлигини билишлари керак.
- Тадқиқотчилар тўпланган маълумотларни шундай умумлаштиришлари ва тартибга солишлари лозимки, токи бу маълумотлар маҳаллий жамоат тузиш йўлидаги мақсадга мос келсин.

B. Тадқиқотчилар йиғилган маълумотларни бошқаларга етказишлари керак

Тадқиқотчилар тўпланган маълумотларни бошқаларга етказишда, бу маълумотларни умумлаштирган ва тартибга солган ҳолда етказишни билишлари керак, токи маълумот олувчилар ўша жойнинг вазияти ва ҳолати ҳақида аниқ-равшан ниятга эга бўлишсин ва бу “экинзор” учун “ҳосил” ва “ўроқчилар” ҳисобини кўз олдларига келтиришсин. Шу билан бирга маълумотларни шундай кўринишда бериш керакки, токи бу маълумотлар эшитувчида ачиниш ҳиссини уйғотсин ва мазкур босқич даврида Худога макбул бўлган ишларни қилишга ундасин. Тадқиқотчи тингловчини руҳлантира оладиган ва унда ишонч ҳиссини уйғота оладиган бўлиши керак ва бу ҳолатда кераксиз деталлар ва тафсилотларни айтиб ўтирмаслиги керак. Маълумотлар ичидан миссионерларни фаолроқ ҳаракат қилишга ундовчи деталларни ажратиб ва эслаб қолинса ҳам ёмон бўлмайди.

Сонлар Китобининг ўн учинчи бобига мурожаат қиламиз. Айғоқчилар сони ўн иккита бўлса ҳам, исроилликлар фақат икки кишининг: Навин ва Холивнинг айтган маълумотларига ишонишди. Барча айғоқчилар бир хил фактларни келтиришди, бироқ ўнта

айғоқчи маълумотларни қайғули оҳангда, Худонинг уларга берган ваъдасини ҳатто эсламасдан, эътиборни фақат қийинчиликлар ва тушкунликларга қаратишади. Навин ва Холив ҳам қийинчиликлар ва муаммоларни инкор қилишмади, лекин шу билан бирга улар Худо Исроилга берган ваъдасини бажаришига асло шубҳа қилишмади.

- Тўпланган маълумотларни баён қилувчи одам, бу маълумотлар ичидан жамоат тузувчиларнинг саволларига аниқ жавоб бўлувчи муҳим фактларни ажрата билишлари лозим.
- Тадқиқотчилар ўз ҳисоботларида салбий вазиятларни ҳам кўрсатиб ўтишлари керак, токи тингловчилар шундай тўсиқларни енгиб ўтишга тайёр турсинлар.
- Тадқиқотчилар Худо Хушхабарни етказиш учун аввалданок очиб қўйган эшикни топа билишлари керак.

III. ТАДҚИКОТНИ ҚАЕРДА ОЛИБ БОРИШ КЕРАК?

Тадқиқот ишларини жамоат тузиладиган ҳудудда олиб бориш керак. Мўлжалдаги жойни тадқиқ қилиш томон қўйилган биринчи ва энг муҳим қадам, бу ҳаракат доирангизга кирадиган бутун ҳудудга нисбатан барча зарурий нарсаларни билиб олишдир. Мақсад учун танлаган ҳудудингиз харитасини топинг (ёки чизиб чиқинг), иш олиб бормоқчи бўлган жойингизни харитада белгиланг ва мазкур ҳудудда яшовчи одамлар, у ерда жойлашган корхоналар, жамоатлар ва ҳ.клар ҳақида кўпроқ маълумотга эга бўлишга ҳаракат қилинг.

1. Мўлжалдаги жойингизни, яъни жамоат тузмокчи бўлган жойингизни харитада белгиланг.
2. Мазкур ҳудуд ҳақида барча керакли бўлган маълумотларни тўпланг.
3. Ишни “бошлаш майдончаси”ни аниқлашдан бошланг. Агар ҳозир ишни кичик ҳудуддан бошласангиз, кейинчалик катта ҳудудларда ўз хизматингизни ишонч билан ва кўп натижа келтирадиган тарзда бемалол олиб борасиз.
4. Ҳудуднинг харитасини чизиб чиқинг.
5. Ҳудуд харитасини иложи борича мукамал қилиб ишланг, токи унда жамоатлар жойлашган ерларни кўриш ва уларнинг турларини аниқлаш мумкин бўлсин ва шу билан бирга бошқа муҳим объектларни ҳам кўриш мумкин бўлси (масалан: диний марказлар, маъмурий бинолар, ижтимоий ва сиёсий уюшмалар бинолари, бозорлар, тарихий жойлар ва ҳ.клар).

IV. ТАДҚИКОТНИ ҚАЧОН ЎТКАЗИШ КЕРАК?

А. Янги жамоат тузиш ишларини бошлашдан олди

Муқаддас Китобнинг гувоҳлик беришича, ахборот тўплаш ишларини вазифани бажаришдан олдин қилиш керак.

- Исроил Ханон ерига хужум қилишидан олдин, у ерга ўз айғоқчиларини юборган (Сон.13; Навин 2).
- Неемия тадқиқот ишларини ўтказгандан кейин, Куддус қалъа деворларини тиклаш ишларини бошлаган (Неем. 1:3-4; 2:1-6).
- Гидиўн энг жасур жангчиларни ажратиб олиш ва душман лашкарларининг руҳий ҳолатларини билиш учун тадқиқот ишлари билан шуғулланган (Суд. 7:1-15).
- Исо Масих шогирдларини юборишдан аввал, шахсан Ўзи шаҳарларни кезиб чиқар эди (Мат. 9:35).
- Исо шогирдларига бирон бир ишни қилишдан аввал, яхшилаб ўйлашни ва мулоҳаза қилишни гапирди (Лқ. 14:25-33). Бироқ, янги жамоат тузишдаги курашда ғалаба доим биз тарафда бўлади, зеро Унинг Ўзи Ўз умматини барпо қилади ва ҳеч қандай куч Унга қарши чиқа олмайди (Мат. 16:18).

Б. Жамоат тузиш жараёнида ва унинг кейинги ривожланишида

- Жамоатнинг кейинги ривожланиш жараёнида белгилаб қўйиладиган кичик гуруҳларнинг барпо бўлиш ва ривожланиш жараёни харитасини тузиш керак.
- Жамоатларнинг қай тарзда ўсаётганига баҳо бериш керак ва у ёки бу жамоатнинг ўсиш ёки ўсмаётганлик сабабини аниқлаш керак.
- Янги кичик гуруҳларнинг миссионерлик ишларидаги ҳаракатини харитада белгилаб бориш зарур.

- Одамлар билан иш олиб боришда қўлланилаётган услубларга уларнинг қандай муносабат билдираётганликларини аниқлаш керак.
- Инжил Хушхабарини қабул қилган одамларнинг қайси ижтимоий-иқтисодий даражага ва қайси этник, диний гуруҳларга мансуб эканликларини ва уларнинг сони асосий аҳолига нисбатан қанча эканлигини аниқлаш керак.
- Жамоатларнинг ўсаётганлигини ва уларнинг янги жамоат тузаётган ёки тузмаётганлигини аниқлаш керак.

V. ЖАМОАТ ТАШКИЛ ҚИЛУВЧИЛАР НИМА УЧУН ТАДҚИҚОТ ИШЛАРИНИ ЎТКАЗИШЛАР КЕРАК

A. Тўпланган маълумотлар Мўлжалдаги жойдаги одамларга нисбатан ачиниш хиссини уйғотади

Исо Масихнинг “Мўлжалдаги жойи” Жалила эди (худди биз харитада белгилаган худудимиз каби). У одамлар билан мулоқот қилиб, уларнинг жисмоний ва руҳий ҳолатларини кўрар эди, ва уларга ачинар эди, чунки улар “*чўпонсиз қўйларга ўхшар эдилар*” (Мат. 9:35-37). Тўпланган маълумотлар, шахсий тажрибалар - буларнинг барчаси мавжуд бўлган жамоалар имонлиларини янги жамоат тузиш ишларига ундайди.

Ҳақиқий ҳаётдаги воқеа ва жараёнларини, одамларнинг Хушхабарга бўлган муҳтожликларини ўзида яққол акс эттирган маълумотлар ҳисоботи, имонлиларда адашганларга нисбатан яқдиллик ва муҳаббат хиссини уйғотади. Бундай муҳаббат мазкур вилоят ёки худудда ҳар бир имонлини жамоат тузиш ишларида иштирок этиш учун қўлларидан келган барча ишни қилишга ундайди. Одамларда ачиниш хиссини уйғота оладиган тадқиқот иши ҳар доим ҳақиқий ҳаётни ва одамлар ҳаётини тушуна олиш тажрибалари орқали бўлади. Статистик ва демографик маълумотлар ҳар доим ҳам бунақанги натижалар беравермайди.

Агар биз Худога ва Унинг Буюк Топшириғига бўйсунсак, демак, жамоатлар тузиш - бу бизларнинг вазифамиз ва уни биз бажаришимиз керак. Бироқ, Худо бизга яна хис қилиш туйғусини ҳам берган ва бу нарса бизга фақат ҳалақит бермайди, аксинча бу хис бизни жамоат тузиш ишларини янада ихлос билан бажаришимизга ёрдам беради.

Ҳақиқий ҳаётдаги қандай кузатувлар ва маълумотлар (сизнинг фикрингизча), бошқа имонлиларни адашган одамларга Хушхабарни тарғиб қилиш учун ундайдиган ачиниш хиссини уйғотиши мумкин?

B. Тўпланган маълумотлар ибодат қилишга ундайди

Исо Масих одамларнинг бирор нарсага муҳтож эканликларини кўрганда, авваломбор уларга ибодат қилишларини айтади. Келтирилган маълумотлар одамларни Худога ибодат қилишга ва Мўлжалдаги жойида Худонинг режасини амалга ошиши учун Ундан ёрдам сўраб ибодат қилишларига ундайди. Исо Масих шогирдларига шундай деб буюради: “*Ўз ҳосилингни йиғиб терадиган юмушчилар юбор, деб ҳосил Эгасига илтижо қилинглр*” (Мат. 9:38).

- Бу буйруқ фақат “руҳоний дохийлар” деб аталувчи кимсаларга тегишлими ёки Исо Масихнинг барча шогирдларига ҳам тегишлими?
- Сизнинг жамоатингизда одатда нималар учун ибодат қилинади?
- Сизнинг жамоатингизда Худонинг ҳосили учун ишчиларни тайёрлашда Унинг ёрдамини сўраб ибодат қилинадими? Агар бундай бўлмаётган бўлса, нима учун?

B. Олинган маълумотлар жамоат тузишдаги саволлар ҳақида тассавурга эга бўлиш имконини беради

Ҳақиқий ва ишончли маълумотлар, Худо Ўзининг ҳосили учун юмушчилар қилиб тайинлаган имонлиларга куч ва руҳий қувват беради. Исо Масих шогирдларига ибодат қилишни буюрганидан сўнг, уларни аллақачон пишиб етилган ва ўроқчиларни кутаётган ҳосил ерига ҳосилни йиғиш учун жўнатади (Мат. 9:36-17:1). Луқо баён этган Хушхабарда айтилишича, Исо Масих Худонинг ҳосили учун етмиш икки шогирдини жўнатади ва уларга бошданок ибодат қилишларини уқтиради (Лқ. 10:1-2).

- Сизнинг жамоатингизда иш олиб борилаётган жойдаги одамларнинг муҳтожликлари тўғрисида аниқ ниятга эга бўлган имонлилар борми?

- Бундай хизматнинг истиқболи уларни руҳлантиряпдими?

Г. Олинган маълумотлар “ўримчиларни” янада яхшироқ натижа келтириб ишлашларига имкон беради

Мавжуд бўлган маблағларни, одамларнинг сонини ҳолисона ҳисоб-китоб қилиш ва вужудга келган шароитларни ўрганиш, ишдаги муваффақиятни таъминлайди. Тўпланган маълумот ва ахборотлар “ўримчилар”нинг ҳозирда нималарга эга эканликларини ва “ҳосил”ни йиғишда нималар етишмаётганлигини аниқлашлари учун ёрдам беради (Лқ. 14:28-33). Булар бизнинг муҳтожликларимизга Худонинг Ўзи ёрдам беришига ишониб, кейинги ҳаражатларимизни ҳисоб китоб қилишимизда, тўғри режалар тузишимизда ёрдам беради.

- Юҳ. 6:5-14 оятларидаги вазифа нималардан иборат эди?
- Тадқиқот ишлари ўтказилганидан кейин нималар маълум бўлади?
- Санаб чиқилган одамлар сони нечта эди?
- Исо Масих озиқ-овқатни тўпланган бутун халққа етарли қилиш учун нима қилди?
- Агар Исо Масих нима қилиш кераклигини олдиндан билган бўлса, ҳисоб-китобни нима кераги бор эди?

VI. ТАДҚИҚОТНИ ҚАЙ ТАРЗДА ЎТКАЗИШ КЕРАК?

Тадқиқот олиб боришда барча имкониятларни ишга солиш керак. Барча жамланган маълумотларни тўрт хил турга бўлиш мумкин. Буларнинг ҳар бири тингловчиларда ачиниш ҳиссини уйғотади ва ибодат қилишга ундайди, шу билан бирга уларнинг аниқ ниятга эга бўлиб, Худонинг ҳосили учун юмушчиларни тайёрлашларига имкон беради. Маълумотларнинг ушбу турларига қуйидагилар киради, яъни, кузатув ва одамлар билан суҳбатлар натижалари, сўров ва анкеталар натижалари, расмий демографик маълумотлар ва ушбу ҳудудда ўтказилган турли хил тадқиқотларга оид адабиётлардан олинган маълумотлар.

А. Кузатув

Дастлабки олинган маълумотлар ва кузатувлар натижалари жуда катта аҳамиятга эга, ва шунинг учун улар ҳақиқий ва аниқ бўлиши лозим. Мўлжалдаги жой ва у ерда яшовчи одамлар билан шахсан танишиб улар билан шахсан мулоқот қилганларидан сўнг тадқиқотчилар маҳаллий жамоатга келувчилар ҳақида аниқ ниятга эга бўлишади, хизмат қаерда ва қандай олиб борилаётганлигини шахсан кўришади, маҳаллий шароит, урф-одатлар билан танишадилар ва одамларга ўзларини қизиқтирган ҳар қандай саволларни беришлари мумкин бўлади.

Дастлабки ишончли, ҳақиқий маълумот ва ахборотларни олишнинг энг яхши йўли, бу - тадқиқотчининг одамларга бошида қандай ва суҳбат давомида қандай саволлар беришни билишидир. Одатда: “ким?”, “нима?”, “қачон?”, “қаерда?”, “нимага?” ва “қандай?” каби саволлар билан бошланадиган суҳбат аниқ ва тўғри маълумот олишда ёрдам беради. Агар олинган жавобдан кейин, кўшимча тушунтиришлар сўралса, жавоб янада тушунарли бўлади. Маълумот йиғишнинг ушбу тури, шу билан бирга, одамлар билан муносабатни мустаҳкамловчи ва ривожлантирувчи яхшигина мунозарани ҳам келтириб чиқаради.

Б. Одамлар билан суҳбат

Жамоат тузиш режалаштирилаётган ердаги анча янги ва ишончли маълумотларга эга бўлган одамлар билан мулоқот қилиш ва суҳбатлашиш жуда муҳим ва фойдалидир. Бир неча учрашув ва суҳбатларни бир-бирига солиштириш орқали, мазкур ҳудудга нисбатан тушунчалари ва муносабатлари ҳақида умумий ниятга эга бўлиш мумкин. Бу нарса четдан туриб қараган кузатувчи эътибор бермаган баъзи бир деталларни ҳам тушуниб олишга имкон беради. Шунинг ҳам ёдда тутиш лозимки, ўзингизга зарур бўлган маълумотларни олишингиз учун одамлар билан тез киришиб кетадиган бўлишингиз керак.

Сизни қандай саволлар қизиқтиришини ва “ҳосил майдони” га ва “ўримчилар”га бевосита боғлиқ бўлган саволларни олдиндан таёрлаб қўйиш ҳам муҳимдир. Бу саволларни уларга суҳбат давомида, ўзингизни эркин тутган ҳолда беришингиз керак. Бу орқали уларнинг фикрлари сиз учун муҳим эканлигини ва уларни қадрлашингизни кўрсатасиз. Шу нарсани ҳам эсдан чиқармангки, агар одамлар сизнинг қўлингизда қандайдир саволлар

ёзилган қоғозни кўришса чўчиб кетишлари мумкин, шунинг учун яхшиси, ўзингизга керак бўлган маълумотларни норасмий суҳбатлар давомида билиб олишга ҳаракат қилинг.

В. Сўров ва анкеталар

Анкеталарни тўлатиш ва сўровлар ўтказиш одамларнинг мавжуд бўлган шароитга нисбатан муносабатлари (шу билан бирга, қандай шароит уларни янада кўпроқ даражада қониқтириши) ҳақида умумий ниятга эга бўлиш имконини беради. Бироқ бундай тадбирлар орқали тўпланган маълумотларни шахсий кузатувлардан фойдаланган ҳолда синчиклаб текшириб кўриш лозим. Мисол учун, ўнта чўпонга қуйидагича савол бериб кўринг: якшанба хизматига ўртача нечта одам келади? Кейин, жамоатларга ўзингиз боринг ва келганларни санаб кўринг. Хўш, нима деб ўйлайсиз, чўпонлар айтган одамлар сони билан ўзингиз санаб кўрган одамлар сони бир-биридан кескин фарқ қиляптими? Сиз суҳбатлашган чўпонлар рақамларни камайтириб айтишибдими ёки кўпайтириб? Шундай саволлар наъмуналари 4А Иловада келтирилган.

Г. Расмий демографик маълумотлар

Расмий демографик маълумотларнинг тўғри ва ишончлилиги зарур бўлган маълумотларни тўплашдаги услубнинг аниқлигига боғлиқ. Бундан ташқари, у ёки бу уюшма маълумотларни қандай мақсад билан тўпланганлигига боғлиқ. Лекин бари-бир бундай маълумотлар жудаям зарурдир, шу билан бирга булар орқали ҳудудингиздаги демографик жараённи солиштириб кўришингиз ва аҳоли сонининг қай тарзда ўсиши ҳақида тушунчага эга бўлишингиз мумкин.

В. Адабиётлар

Кутубхоналарда сизни қизиқтираётган ҳудуд ҳақида турли хилдаги маълумотларни ўз ичига олган китоблар сақланиши мумкин ва яна мазкур ҳудуднинг тарихи ва ҳозири ҳақида ниятга эга бўлишда ёрдам берадиган турли эндавриопедиялар ва маълумотномалар бўлиши мумкин.

САВОЛЛАР

- Сизнинг фикрингизча, Мўлжалдаги жойда иш олиб борилгандан кейин нималарни аниқлайсиз?
- Нима учун сиз Мўлжалдаги жойда тадқиқот ишларига вақтингизни сарфлашни фойдали деб ўйлайсиз? Бу қандай натижалар келтиради? Қандай тадқиқотлар сизнинг жамоатлар тузиш ишларидаги хизматингизни янада ривожлантириши мумкин?
- Сизнинг фикрингизча Мўлжалдаги жойда жамоатингиз хизмати янада яхши натижалар келтириши учун маълумотларнинг қандай 5-бта тўпламини билишингиз зарур?
- Ўқитилганидан кейин ахборот йиғиш ишлари билан муваффақиятли шуғуллана оладиган одамларни биласизми?
- Сизнинг ҳосил ерингиз Хушхабарни қабул қилиш учун тайёрми?
- Қандай белгилар одамларнинг Хушхабар учун очик (ёки аксинча) эканликларини кўрсатмоқда?

ТОПШИРИҚ

4А Илова, Мўлжалдаги жойда тадқиқотни олиб боришни ишлаб чиқишдаги малакани оширувчи вазифани ўз ичига олади. Бу вазифа билан танишиб чиқинг ва уни кейинги семинаргача бажаринг. Ушбу вазифа сизда, Мўлжалдаги жойдаги одамларга нисбатан ачиниш ва ташвишланиш ҳиссини уйғотишини сўраб Худога илтижо қилинг ва яна Худодан, ушбу ҳудудда жамоат тузиш ишларини қаерда ва қандай бошлашга нисбатан янги ғоялар сўранг.

НИЯТ
*Илова***4А****ЖАМОАТ ТУЗИШДАГИ
ТАДҚИҚОТ ИШЛАРИ**
*Мўлжалдаги жойни тушуниш***СЎЗ БОШИ**

Тадқиқот, сизга жамоатлар тузиш даврининг ҳар бир босқичида ёрдам бериши мумкин. Биринчи босқичда у Мўлжалдаги жойингизда яшовчи одамлар ҳақида, уларнинг муҳтожликларини, орзу-умидларини, кўркувларини ва нималарга ишонишларини билишингизда ёрдам беради. Бу эса сизга ўша одамларга Хушхабарни тарғиб қилишнинг амалий йўллари ва зарурий нарсалари ҳақида янги ғоялар беради. Шу билан бирга тадқиқот, сизнинг Мўлжалдаги жойингизда Худо яна қайси одамларни ишлатаётганлиги, у ердаги жамоатлар, миссиялар, хизматчи гуруҳлар ҳақида ва бу ҳудуд янги жамоатлар билан тўлиши учун сиз улар билан қандай ҳамкорлик қилишингиз мумкинлиги ҳақида ниятга эга бўлишингизда ёрдам беради. Жамоат тузишнинг кейинги босқичларида, тадқиқот сизга, ҳаракатларингиз қанчалик натижа келтираётганлигини ва жамоат тузиш керак бўлган бошқа ҳудудларни аниқлашингизда ёрдам беради.

Ушбу материал амалий топшириқдир ва у сизга жамоат тузиш ишларида тажрибага эга бўлишингизда ёрдам беради. Топшириқнинг баъзи қисмлари бошқаларига қараганда сиз учун осон бўлиши мумкин. Лекин, муҳими - сиз топшириқни бажаришга жавобгарлик ҳисси билан ёндашишингиздир. Топшириқни бажариш осон ёки қийин бўлишидан қатъий назар, бу топшириқни ҳар бир қисми орқали Худо сизга, жамоат тузмоқчи бўлган ҳудудингиздаги одамлар ҳақида кўп нарсани очиб беради. Бу топшириқни бир ўзингиз бажаришингиз керак эмас. Ўзингизга ёрдамчилар топинг. Кўпчилик билан қилинадиган тадқиқот, одатда синчиковлик ва аниқлик билан олиб борилади, чунки бунда, муаммоларга нисбатан ҳар хил фикрлар ва қарашлар бўлади. Кўп ҳолларда бир одам, бошқа одам эътибор бермаган ёки “панжа орасидан” қараган деталларни кўра олиши мумкин.

Қуйидаги топшириқни кейинги семинаргача бажариш муҳимдир. Натижаларни устозингиз ва бошқа ўқувчилар билан бўлишишга тайёр бўлинг. Тўплаган маълумотларингизни ўрганиб чиққанингиздан кейин, Хушхабарни тарғиб қилиш ва жамоат тузиш стратегияси бўйича пайдо бўлган ғояларингизни ўртоқлашишга тайёр бўлинг. Мазкур топшириқни бажариш орқали Худо сизга нималарни ўргатди?

Мўлжалдаги жойингизни тушуниш

(тадқиқот бўйича топширик)

Ушбу топшириқнинг мақсади — сизга жамотлар тузишда қурол бўладиган **тажрибани** (малакани) беришдир. Сиз бу топшириқни тўлиқ бажаришга ҳаракат қилишингиз керак. Топшириқни бир ўзингиз бажаришингиз шарт эмас, аксинча ўзингизга ёрдамчилар топинг. Кейинги машғулотгача (семинаргача) тадқиқотингизнинг натижаларини бошқалар билан ўртоқлашишга тайёр бўлинг.

1-ҚАДАМ: МЎЛЖАЛДАГИ ЖОЙИНГИЗНИ АНИҚЛАНГ

Ўзингизнинг шаҳрингиз, вилоятингиз ёки ноҳиянгни харитасини сотиб олинг ёки чизиб чиқинг. Харита иложи борича мукамал бўлсин, яъни унда аҳоли яшайдиган барча пунктлар, кўчалар номи ва транспорт йўналишлари кўрсатилган бўлсин. Мўлжалдаги жойингизни қалам билан халқа шаклида белгиланг. Бу - сизнинг хизмат олиб борадиган худудингиздир ва бу худудда Худонинг номини улуғлашингиз ва жамоат тузишингиз - Худонинг ҳохиши эканлигига албатта ишонинг.

2-ҚАДАМ: ЮМУШЧИЛАР ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ ТЎПЛАНГ

Олдинги дарслардан эсингизда бўлса “юмушчилар” - булар Худонинг ишчилари эди, яъни, сизнинг худудингизда айни вақтда мавжуд бўлган ишчилардир. Уларнинг рўйхатини тузинг.

1. Ҳозирда мавжуд бўлган барча жамоатлар рўйхатини, уларда қуйидаги аспектларни кўрсатган ҳолда тузинг:

- а) уларни ҳар бирини харитада белгиланг;
- б) уларнинг қайси мазҳабга тегишли эканлигини кўрсатинг;
- в) иложи бўлса, қатта ёшдаги келувчилар сонини кўрсатинг;
- г) жамоат қайси йилда ташкил қилинганини ёки очилганини ёзинг;
- д) бу жамоат аҳолининг қайси гуруҳлари орасида ва қандай хизмат олиб боради? (Масалан: лўлилар, ёшлар, болалар, уйи йўқлар, маълум бир миллат ва ҳ.к). Уларнинг ҳаракатлари қанчалик натижа келтиряпти?
- е) сиз харитада белгиланган худуд мавжуд бўлган жамоатлар ўзаро қандай муносабатдалар? Улар бирлашишганми ёки аксинчами?
- ж) бу жамоатлардаги ибодат учун йиғилишлар ҳақида нимадир биласизми? Одамлар ўз худудларидаги имонга келмаганлар учун ибодат қилишга ва Хушхабарни тарғиб қилувчи тадбирларга мунтазам равишда йиғилишади?

2. Худудингизда ишлаётган барча миссиялар, шунингдек жамоатдан ташқарида фаолият юритаётган уюшмалар рўйхатини тузинг, ва уларнинг ҳар бирига нисбатан қуйидаги саволларга жавоб беринг:

- а) миссиянинг номи;
- б) бу худудда у қачондан бери ишлайди?
- д) унинг хизматини қисқача қилиб тушунтиринг (адабиётлар, қамоқхоналар, муслмонлар орасида, ёшлар орасида ва ҳ.к);
- г) Хушхабарни тағиб қилиш ва жамоатлар тузиш йўлида, унинг сиз билан ёки бошқа биров билан ишлашга ҳохиши борми?

3. Мўлжалдаги жойингиздаги масиҳийлик тарихини қисқача қилиб ёзинг. Бунда қуйидагиларга айниқса кўпроқ эътибор беринг:

- а) Бу худудга масиҳийлик қачон ва қай тарзда кириб келган? Масиҳийлик одамларга зўравонлик билан кириб келганми ёки улар Хушхабарни ўз хохишлари билан қабул қилишганми?
- б) Бу худуддаги мазҳаблар тарихидан асосий фактлар.
- в) Бу худудда қандайдир келишмовчиликлар ёки урушлар бўлганми?
- г) Бу худудда масиҳийликдан ташқари, бошқа қайси динлар ўз таъсирларини кўрсатган?
- д) Айни вақтда ушбу худудда яна қайси динлар мавжуд ва улар ўз издошларини кўпайтиришда учун қай даражада ҳаракат қилмоқдалар?
- е) Илгариги жараён сизнинг жамоат тузишдаги стратегиянгизга қандай таъсир кўрсатади?

3-ҚАДАМ: ҲОСИЛ МАЙДОНИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ ТЎПЛАНГ

Ҳосил майдони - бу одамлар, яъни, сиз ўз хизматингизни қаратган ва жамоат тузмокчи бўлган ҳудуддаги одамлардир. Мўлжалдаги жойингиздаги ҳосил майдони ҳақида маълумот тўплаш учун қуйидаги ҳаракатлар фойдалидир:

1. Худудингиз ҳақидаги демографик маълумотларни топинг

- а) Аҳолининг умумий сони.
- б) Эркаклар, аёллар, ёшлар ва болалар сони ва фоиз нисбати.
- в) Аҳолининг катта ёшдаги ишловчилар сони ва хизмат турлари ва дароматлари даражаси.
- г) Нафақадагилар ва қариялар, ногиронлар ва касаллар сони.
- д) Бошқа жойдан кўчиб келганлар, лекин шу ерда яшовчи этник гуруҳларнинг худудий жойлашуви ва уларнинг умумий аҳолига нисбатан фоизи. Улар қайси тилларда гаплашадилар?
- е) Турли динларнинг фоиз нисбати. Худудда қайси дин энг кучли таъсирга эга?

2. Худудингизни географиясини ўрганиб чиқинг

Географик маълумотлар жамоат тузиш стратегиясида муҳим роль ўйнаши мумкин. Бу маълумотлар одамларнинг қайси жойларда яшашини ва ўзаро қандай алоқа қилишларини тушунишда муҳим ўрин тутди. Масалан, қуйидаги ҳолатни оламиз: шаҳарни темир йўл ажратиб туради. Темир йўлнинг бир тарафида яшовчи одамлар бошқа тарафдагиларга қараганда бойроқ яшашади. Аҳоли темир йўлни камдан-кам ҳолларда кесиб ўтади. Шу тарзда, темир йўл кўринмас тўсиққа айланади ва одамлар бошқа тарафда жойлашган жамоатга боришни кўпам исташавермайди. Бошқа мисол тариқасида атрофида ўрмон бор шаҳарни олиб кўрамиз, одамлар дам олиш кунлари шаҳар ташқарисидagi шу ўрмонга боришади. Бундай географик ҳудудда, албатта, одамлар якшанба куни жамоатга келишлари қийин.

- а) Мўлжалдаги жойингизни қуйидаги деталарига эътибор берган ҳолда айланиб чиқинг:
 - Бу худудни нималар кесиб ўтган (дарё, темир йўл, катта йўллар ва ҳ.к). Бу факторлар одамларнинг ҳаракатланишларига, соғлиқларига ва ҳ.кларга қандай таъсир кўрсатади?
 - Худуд тоғлар билан ўралганми? Атрофда кўллар, пляжлар, истироҳат боғлари ёки бошқа дам олиш масканлари борми?
 - Агар худуд шаҳар бўлса, ундаги ишлаб чиқариш корхоналари ва аҳоли яшайдиган жойларни харитангизда белгиланг. Шаҳарда савдо-сотик мавзелари борми? Одамлар ўзлари ишлайдиган корхоналарга яқин жойда яшашадими ёки улар узоқлардан келишадими? Яна, одамларнинг асосий ҳаракатланиш воситаларини кўрсатинг. Одамларнинг кўпчилиги қайси транспорт воситаларида ҳаракатланишади: машиналар, автобуслар, метро?
- б) Одамлар бўш вақтларини қаерларда ўтказишади, қаерларда дам олишади?
 - Улар шаҳарда қолишадими ёки шаҳар атрофида, табиат қўйнига чиқиб кетишадими?
 - Атрофда тоғлар, кўллар ёки пляжлар борми?
 - Кўпчилик одамлар дам олиш кунларини боғларида ёки дала ҳовлиларида ўтказишадими?

3. Одамлар ва уларнинг маданияти билан танишинг.

Одамларнинг дунёқарашларини ва уларнинг нималарга муҳтож эканликларини ўрганиб, қандай қилиб уларга Масихнинг севгисини кўрсата олиш мумкинлигини тушунамиз. Одамларни билишнинг энг яхши йўли - уларга савол бериш ва турли жараёнларда улар ўзларини қандай тутаётганликларини кузатишдир. Ушбу ҳудудда яшовчи камида 15-20 та одамлар билан гаплашинг ва қуйидаги нарсаларни билиб олишга ҳаркат қилинг:

- а) Худо ҳақида фикрлари.
 - Одамлар Худога ишонишадими? Агар ишонишса, айнан нимага ишонишади?
 - Исо Масих ҳақида улар эшитишганми? У ҳақида нималарни билишади?
 - Улар жаннат ва дўзах борлигига ишонишадими?
 - Улар фаришталар, иблис ва шайтон борлигига ишонишадими?

- Бетоб бўлганларида ёрдам сўраб кимга мурожаат қилишади?
 - Улар омадга ишонишадими?
 - Улар келажакка ўз таъсирларини ўткази олишга ёки болаларини келажакдаги ҳаётларини яхшилаш олишга ишонишадими?
 - Улар учун гуноҳ нима?
 - Улар жамоатга мунтазам равишда боришадими? Агар ҳа бўлса, ҳар доимми? Агар йўқ бўлса, нимага?
- б) Бу ҳудудда асосан, қандай байрамлар нишонланади?
- в) Одамларга ўз ҳаётларида энг ёқадиган нарса нима? Ўз ҳаётларида нимани ўзгартиришни хоҳлайдилар?
- г) Уларнинг фикри бўйича, жамиятдаги битта ёки иккита асосий ижтимоий муаммолар нималар? (Алькоголизм, болалар уйлари, сифатли тиббий ёрдамнинг етишмаслиги, қарияларнинг қаровсиз қолаётганлиги ва ҳ.к.)
- д) Уларнинг энг яхши кўрган учта мақолларини аниқланг. Кўп ҳолларда, мақоллар орқали одамларнинг ҳаётга бўлган дунёқарашлари, ғоялари ва нималарни қадрлашларини билиб олиш мумкин.
- е) Жамияда энг танилган лидер (ёки лидерлар) ким? Нима учун уни (уларни) лидер(лар) деб ҳисоблашади?
- ж) Кимларни қахрамон деб ҳисоблашади?
- з) Одамлар қадрлайдиган бешта фазилатни санаб ўтинг (ростгўйлик, донолик, қўли очиқлик ва ҳ.к.).

4-ҚАДАМ: ЮМУШЧИЛАР ВА ҲОСИЛГА НИСБАТАН МАЪЛУМОТЛАРНИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ

Барча маълумотларни тўплаб, натижаларни ёзгандан ва харитада белгилагандан кейин, маълумотларни кўриб чиқиш ва таҳлил қилиш учун вақт ажратинг. Худодан, сизга бу ҳудуддаги одамларга нисбатан ачиниш хиссини, янги ижодий ғоялар беришини ва Унинг севгисини бу одамлар билан бўлишишни сўраб ибодат қилинг. Тўпланган маълумотларни таҳлил қилиш жараёнида қуйидаги саволларга жавоб беринг:

1. Сизнинг Мўлжалдаги жойингизда Буюк Топшириқни амалга ошириш учун нечта жамот тузиш талаб қилинади? Бу ҳудуддаги ҳар бир эркак, аёл ва ёш бола Инжил Хушхабарини ўз маданиятларига мос тарзда кўриши, эшитиши ва тушуниши учун нечта жамоат тузиш керак? Худодан, Ўзи ҳоҳлаган нарсаларни амалга ошириш учун сизни ишлатишини сўраб ибодат қилишни бошланг.

2. Ўз ўрнингизни аниқланг, яъни, бу жамоатлардан нечтасини тузишда Худо сизни ишлатмоқчи?

3. Хизматингизни бошлаш учун жой танланг. Қаердаги одамлар бошқаларга қараганда зеҳнли ва идрокли? Павлус айнан мана шундан бошлар эди. Хушхабарни эшитиб таъсирланадиган одамларни кўпинча синагогалардан топарди. Шундан кейин, улар билан ўзаро муносабат орқали ўз хизматини давом эттирарди.

4. Қайси услублардан фойдаланмоқчи эканлигингизни аниқланг: ҳудуддаги одамларнинг энг асосий битта ёки иккита муҳтожликлари нималар? Бу эҳтиёжларни қондириш учун қайси услублардан фойдаланмоқчисиз? Ҳудуддаги бошқа жамоатларда қайси услублар яхши натижа беради? Бу услубларни қўллашда қандай ресурслардан фойдаланилса яхши бўлади? Сиз нималарга кўпроқ қобилиятлисиз ва нималар қилишга қодирсиз?

5. Ёрдамнинг энг яхши манбъаларини аниқланг. Қайси жамоатлар ва миссиялар сиз билан ҳамкорлик қилишга розилар ва сиз каби ниятга эгалар? Ўз ниятингиз билан ўртоқлашмаган ва ҳамкорлик қилишни таклиф қилмаган яна бошқалар борми? Қайси одамларнинг ёрдами сиз учун, жисмоний меҳнат, молия ва ижодий қобилият соҳасида фойдали? Бу ҳудудда мавжуд бўлган жамоатларнинг Хушхабарни тарғиб қилишга ва янги жамоатлар тузишга хоҳишлари борми? Улар сиз билан биргаликда ишлаш учун очиқмилар? Бу жамоатлар, Худо бу ҳудуддаги одамларга Ўзини танитиши учун, Хушхабарни тарғиб қилиш ва янги жамоатлар ташкил қилиш кучайишини сўраб ибодат қилишга тайёрмилар?

6. Одамлар Худо, Исо Масих ҳақида тушунчага ёки имонга эгамилар? Инжил Хушхабари ҳақида гапиришни нимадан бошлашингиз лозим? (яъни, бирданига Исо Масих ҳақида гапиришингиз мумкинми ёки аввал уларни Олий Яратгувчи - Худонинг мавжудлигига ишонтаришингизга тўғри келадими?)

5-ҚАДАМ: ТАДҚИҚОТ ЖАРАЁНИДАН ОЛИНГАН САБОҚЛАР

Ушбу топшириқни бажариш давомида эга бўлган тажрибангизга баҳо беринг. Топшириқни бажариш давомида, Худо сизга, жамоатлар тузиш ишларига нисбатан нималарни ўргатди? Тадқиқот ўтказиш давомида қандай муаммоларга дуч келдингиз? Бу муаммоларни сиз қандай ҳал қилдингиз? Агар бу топшириқни яна бошқатдан бажариш керак бўлганда, сиз нималарни бошқача тарзда қилган бўлар эдингиз?

6-ҚАДАМ: ТАДҚИҚОТ НАТИЖАЛАРИ БЎЙИЧА ҲИСОБОТ

Кейинги машғулотда (семинарда) сиз тадқиқотингиз натижалари бўйича ҳисобот беришга тайёр бўлишингиз керак. Ҳисобот бериш вақти тахминан 15 дақиқа бўлиши лозим ва унда қуйидаги маълумотлар бўлиши керак:

I. Биринчи қисм - Тўпланган асосий маълумотлар (5-7 дақиқа)

- Мўлжалдаги жойингизни тасвирлаб беринг.
- Тадқиқотни қай тарзда ўтказдингиз, маълумотларни қандай тўпладингиз (сухбатлар, кузатув/харита, кутубхоналардаги ишлар)?
- Сиз дуч келган барча муҳим саволларни, муоаммоларни, қийинчиликларни ва буларни қандай енганингизни муҳокама қилинг. Кейинги сафар нималарни бошқача тарзда амалга оширасиз?

II. Иккинчи қисм - Тўпланган маълумотларнинг таҳлили (5-8 дақиқа)

- Мўлжалдаги жойингиз ва у ерда яшовчи одамлар ҳақида қандай қизиқарли бўлган маълумотларга (ахборотларга) эга бўлдингиз?
- Сизни ҳайрон қолдирган ахборот ҳам бўлдими?
- Тўплаган маълумотларингизга асосан, бу ҳудудда жамоатлар тузиш стратегиясини аниқлашингизда нима сизга айниқса катта ёрдам беради?
- Мўлжалдаги жойингизда жамоат тузишнинг (Хушхабарни тарғиб қилувчи тадбирлар ҳам) мукамал, кўп қиррали ва бир бутун хусусиятли стратегиясини ишлаб чиқишингизда (ривожлантиришда) яна қандай тадқиқотлар олиб боришингиз лозим?

Ният (Мақсад) 5 Дарс

ЯНГИ ЖАМОАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИШ НАМУНАЛАРИ

Дарс мақсади:

Бу дарснинг мақсади — ўқувчилар эътиборига янги жамоатларни шакллантиришнинг ҳар хил йўллари (услугларини) ҳавола қилиш.

Кутиладиган натижалар:

Дарсни ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- Жамоатлар тузиш бир хил йўл билан амалга ошмаслигини ва бу нарса жамоатнинг тузилмасини шакллантиришда таъсир қилувчи кўпсонли ташқи ва ички факторларга боғлиқлигини тушуниши керак.
- Унинг янги жамоатлар тузишга қаратилган шахсий хизмати жамоатларни шакллантиришнинг ҳар хил йўллари билишига ва тушунишига боғлиқ эканини англаши керак.
- Ўрганган услублар (намуналар) ичидан Худонинг ёрдами билан, ўзининг ҳудуди учун мос келадиган энг яхши услубни (намунани) танлашга ҳаракат қилиши керак.

Дарс режаси:

- I. “Қиз” жамоат услуги
- II. “Кулупной гажаклари” принципи бўйича жамоат тузиш
- III. “Колонизация” орқали жамоат тузиш
- IV. “Қиз қилиб олиш” орқали жамоатлар тузиш
- V. Кўп йиғилишлар орқали жамоатлар тузиш
- VI. Тасодифан тузиладиган жамоат
- VII. Миссионерлар гуруҳидан фойдаланиш
- VIII. “Биринчи келувчилар” томонидан жамоат тузиш
- IX. Чўпон томонидан тузиладиган жамоат
- X. Ялпи хушхабарлаштириш орқали тузиладиган жамоат

I. “ҚИЗ” ЖАМОАТ УСЛУБИ

Ушбу намуна, илгари кенг қўлланилган ва жамоат тузишни ўйлаганда, одатда айнан мана шу услуб мияга келади. Бу услуб соғлом ва ривожланувчи жамоат тузиш эҳтимолини беради, чунки энг бошиданок “она” жамоат унга ёрдам беради, қўллаб қувватлайди ва ҳамма нарсани ўз бошқарувига олади. Одатда, бундай жамоат тузиш қуйидаги учта вазиятларнинг бириси натижасида келиб чиқади.

A. Мавжуд бўлган жамоатнинг кўпчилик аъзолари бошқа географик вилоятларда (ҳудудда) яшайдилар

Баъзан шу нарса яққол кўринадики, маълум бир жамоатда Худонинг хизматини олиб бораётган хизматчиларнинг кўпчилиги бу ҳудудда эмас, балки бошқа ҳудудларда яшайдилар. Агар бошқа вилоятда (ҳудудда) бу жамоатга қатнаётган етарлича имонлилар бўлса, жамоат шу имонлилар гуруҳи асосида

у ерда ҳам жамоат тузиши мумкин бўлади.

Афзалликлари	Камчиликлари
<ul style="list-style-type: none"> • Янги жамоат учун Хушхабарни қўшниларига ва бу ҳудудда яшовчи бошқа одамларга тарғиб қилиш осон бўлади, чунки одамлар жамоатга қатнашлари учун узоқ йўл босишларига тўғри келмайди. • Бу ҳудудда жамоат тузиш, мазкур ҳудудда яшовчи одамларнинг эҳтиёжларини яхшироқ билишга имкон беради. • Жамоат тузилган вилоят ўзини бошқаларга қарам эмаслигини ҳис қилиши мумкин ва бу нарса мустақил жамоат тузилишига олиб келади. • Илгаридан бир-бирлари билан муносабатда бўлган одамлар гуруҳининг ажралиб чиқиши, ўз хизматларининг бошиданок бир хил фикрга келиб, бир-бирларини тушунишларига имкон беради. 	<ul style="list-style-type: none"> • Одамлар фақат бошқа ерда яшаганликлари учун, ўша ерда янги жамоат тузиш керак деб ўйлашлари мумкин. Лекин, фақатгина мана шу факт, одамларнинг жамоат тузишлари учун етарли асос бўлиб қолмаслиги лозим. • “Она” жамоатда одамларни жалб қилувчи шундай факторлар бўлиши мумкинки, филиал жамоатларида ҳам бу факторларини жорий қилиш улар учун етарлича қийинчилик туғдириши мумкин. • Бўлажак жамоатнинг “асоси” сифатида ажралиб чиққан одамлар гуруҳи, кўп ҳолларда, жамоат қандай бўлиши ҳақида ўз фикрлари билан ҳаракат қилишади, бу гуруҳ учун “она” жамоатдан фарқли бўлган яна қандайдир янги нарсани куриш қийин бўлади. Янги жараён даврида, бу ҳудуднинг реал ҳаётига мос келадиган жамоат намунасини (турини) қўллаш (ўйлаб топиш) учун “янги қарашлар” талаб қилиниши мумкин.

Б. Бошқача услубда топиниш зарурати пайдо бўлади

“Она” жамоатдаги топиниш усули жамоатга келувчиларнинг кўпчилигига мос келиши мумкин, бироқ, шу билан бирга жамоатдаги ва атрофдаги баъзи одамлар яхшироқ ёки бошқача йўл билан топинишни хоҳлайдилар. Бу янги усулни эса “она” жамоатда бирон нарсани бузмасдан ёки кўпчилик учун яхшигина ишлаётган бирон нарсадан воз кечмасдан туриб қўллаш мумкин эмас. Шу тарзда, бу ҳолдаги асосий мақсад жамоатга келмайдиган, топинишнинг соддароқ ёки аксинча, урф-одатларга берилган ҳолда топинувчи одамларни жамоатга жалб қилиш бўлади. Филиал жамоатни шу бинода ёки бошқа жойда ташкил қилиш бу мақсадга эришишда ёрдам беради.

Афзалликлари	Камчиликлари
<ul style="list-style-type: none"> • Жамоатга келмайдиган одамлар гуруҳини бу жамоатга жалб қилиш мумкин. Агар “она” жамоатда топиниш услуби бўйича қандайдир ўринсиз қарама-қаршиликлар мавжуд бўлса, бу қарама-қаршиликларни ҳал қилиш мумкин бўлади. • Топинишнинг ҳар бир йўли билан камолга етишиш учун, ҳар хил услубларни йўлга қўйиш мумкин. 	<ul style="list-style-type: none"> • Бу нарса жамоатнинг сунъий бўлинишига олиб келиши мумкин. • Ҳал қилинмай қолган қарама-қаршиликлар, энди “она” жамоат билан филиал жамоат ўртасидаги қарама-қаршиликка айланиши мумкин. • Фақатгина қарама-қаршиликларга барҳам бериш хохиши, янги жамоат тузиш учун етарли асос бўлмаслиги керак.

В. Қўшимча ижтимоий-иқтисодий гуруҳларни жалб қилиш истаги

Агар жамоат ўз ҳудудида яхши ривожланаётган ва одамларни жалб қилаётган бўлса ҳам, барибир у учун аҳолининг баъзи гуруҳларига хизмат қилиш қийин бўлади. Одамларнинг синфий, миллий ёки ёшидаги фарқи, уларни бу жамоатда ўзларини қулай ва эркин ҳис қилишларига тўсқинлик қилиши мумкин. Бу гуруҳларнинг эҳтиёжларидан келиб чиқиб, янги, яъни, мавжуд бўлган барча жамоатларга қараганда янада самарали хизмат қиладиган, ўз маданиятларига мос келадиган жамоат ташкил қилиш талаб қилиниши мумкин.

<u>Афзалликлари</u>	<u>Камчиликлари</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Аниқ бир гуруҳни эҳтиёжларини қондиришга қаратилган жамоат, Худо хизматини олиб боришда тилни, мусиқани ва маданий тўсиқларни енгишда топиниш усулини танлашда катта имкониятларга эга бўлади. • Одамларнинг маданиятларига мос келадиган янги жамоат, бу ижтимоий гуруҳ одамлар ўз маданий муҳитларида қолган ҳолда масиҳий бўлишларига имкон беради. 	<ul style="list-style-type: none"> • Худонинг Жамоат олдига қўйган мақсадларидан бири — бу одамларнинг ўртасидаги тўсиқларни бартараф қилишдир. Бу ҳолда эса маданий тўсиқларнинг кучайиш ҳавфи пайдо бўлади. • Маданиятлари бўйича бир-бирдан бунчалик фарқ қилувчи жамоатлар тузиш, бу жамоат аъзоларини ўзларидан фарқ қилувчи жамоатларни ҳурмат қилмай қўйишга олиб келиши мумкин. • Бу гуруҳлардаги одамлар сони янги жамоат тузиш учун жудаям камлик қилиши мумкин.

II. “ҚУЛУПНОЙ ГАЖАКЛАРИ” ПРИНЦИПИ БЎЙИЧА ЖАМОАТ ТУЗИШ

Табиатда қулупной ўсимлиги ер бўйлаб яқин масофаларга ўздан ўсимталар ўстиради. Бундай ўсимталар “гажаклар” деб аталади. Кўпинча, бу ўсимталар учидан илдиз отиб, янги қулупной кўчати пайдо бўлади. Вақти келиб бу кўчат ҳам янги кўчат бериш учун ўсимталар чиқаради. Шундай қилиб бир-бирига ўсимталар билан уланган бир нечта кўчатлар пайдо бўлади.

“Она” жамоатдан келиб чиққан жамоалар, ҳар доим ҳам мутлақо мустақил бўлишга мўлжалланмайди, лекин муносабатлар давомида маълум эркинликка ҳам эга бўлишади. Бундай жамоалар “она” жамоат билан географик жиҳатдан ўзаро яқин бўлишади, шунинг учун биргаликдаги Худо хизмати учун ҳар ҳафтада ёки ҳар ойда бир-бирлари билан учрашиб туришлари мумкин. Масалан, иккита жамоа яқинба куни эрталаб алоҳида ҳолда хизмат олиб боришлари ва кечкурун биргаликдаги хизмат учун учрашишлари мумкин (ёки аксинча).

<u>Афзалликлари</u>	<u>Камчиликлари</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Бир нечта бундай жамоалар ижтимоий ва маданий эҳтиёжларга мос келишда етарлича эпчил бўлиши мумкин ва шу билан бирга “она” жамоатга имкониятларига қараганда кучлироқ имкониятлардан фойдаланиши мумкин. Бундан ташқари махсус қобилиятли одамлардан ва молиялардан биргаликда фойдалиб, уларни зарур бўлган жойларга юбориш мумкин. • Кичик гуруҳнинг яқдиллик муҳити, биз катта миқёсдаги биргаликдаги Худо хизматидан ёки байрам йиғилишларидан оладиган руҳланиш хисси билан тўлиши мумкин. • “Она” жамоат “қиз” жамоаларга йиғилиш учун доимий бино бериш орқали ёрдам бериши мумкин, акс ҳолда улар йиғилиш учун бинони ижарага олишларига тўғри келарди. Бинони ижарага олиш, бир нечта доимий бинолардан фойдаланишга қараганда анча қиммат бўлади. 	<ul style="list-style-type: none"> • Янги ташкил қилинган жамоалардан баъзилари охир-оқибатда барибир тўла мустақил бўлишга ҳаракат қилишади. • Баъзи ҳолларда бундай кўп жамоаларни доим қўллаб-қувватлаб туриш анча қийин бўлади.

III. “КОЛОНИЗАЦИЯ” ОРҚАЛИ ЖАМОАТ ТУЗИШ

“Колонизация” намунаси, бир ёки бир нечта оилаларни янги ишни бошлаш учун бошқа жойга, баъзида бошланғич жамоатдан анча узоққа кўчиб боришларини кўзда тутлади. Бу вазиятда “бошланғич жамоат” терминини қўллаш, “она” жамоат дейишга қараганда тўғрироқ бўлади. Масофа шунчалик узоқ бўлиши мумкинки, натижада “она” жамоат у ерга аъзоларининг керакли гуруҳини юборолмаслиги мумкин, шунинг учун мазкур намуна биринчи келувчиларни, бошқа жойга иш сабабли, оила сабабли кўчиб борувчиларни ва у ерда янги жамоат тузмокчи бўлганларни назарда тутлади.

Афзалликлари	Камчиликлари
<ul style="list-style-type: none"> • Бу намуна, жамоат тузиш ниятига эга бўлган маҳаллий жамоатлар мавжуд бўлмаган ҳудудда биринчи келувчилардан жамоат тузишда жуда қўл келади. • Бу услуб, жамоатлар тузиш ниятига эга бўлган жамоатларни лидерлик малакаларини қўллашларига ва ривожлантиришларига яхши имконият беради. • Бу бошланғич жамоатга ўз мамлакатидagi миссионерлик ҳаракатларида фаол иштирок этишига имкон беради. 	<ul style="list-style-type: none"> • “Колонизация” модели, ўзига хос қобилиятларни ва Худога жудаям юқори даражадаги бахшидаликни ва ишончни талаб қилади. • Бу намуна узоқ муддатли проектдир. Одатда натижаларга тез муддатда эришиб бўлмайди, албатта, бунда янги ҳудудлар истисно бўлиши мумкин. • Агар бир ёки бир нечта оила доим жамоатнинг молиявий таъминотида бўлса, бу нарса бюджетга катта зарар кўрсатиши мумкин. • Бошқарувни (контроль) ва қўллаб-қувватлашни таъминлаш қийин бўлади.

IV. “ҚИЗ ҚИЛИБ ОЛИШ” ОРҚАЛИ ЖАМОАТ ТУЗИШ

Шундай ҳолатлар бўладики, аввалдан мажуд бўлган гуруҳлар (ибодат ёки кичик гуруҳлар) ёки жамоалар, маълум бир жамоатга ёки мазҳабга ўзларининг устиларидан раҳбар бўлишни илтимос қилиб мурожаат қилишади. “Қиз қилиб олинган” гуруҳ, “она” жамоатдан ниятда, бошқарувда ёрдамлар олади ва баъзан қўшимча ёрдам сифатида моддий тарафдан ёки бирон бир проектни амалга ошириш учун одамлар ҳам олади.

Афзалликлари	Камчиликлари
<ul style="list-style-type: none"> • Бу гуруҳларнинг Мўлжалдаги жойларда яшовчи аъзолари, муносабат тизими учун яхши муҳим бўлиши ва “она” жамоат эга бўлмаган қимматбаҳо маълумотларни беришлари мумкин. • “Она” жамоатнинг ресурслари билан “қиз қилиб олинган” гуруҳларнинг имкониятларидан биргаликда фойдаланиш янада самарали натижалар келтириши мумкин. • “Она” жамоат қандайдир муаммоларни ҳал қилишни яхши билади ва “қиз қилиб олган” жамоатга ҳам бундай муаммоларни енгишда катта ёрдам беради. 	<ul style="list-style-type: none"> • “Қиз қилиб олинган” гуруҳларнинг жой танлашга ёки жамоат тузишга нотўғри ёндошишга боғлиқ бўлган катта муаммолари бўлиши мумкин. Бундай ҳолларда “она” жамоатнинг ресурслари беҳудага сарф қилинган бўлиб қолиши мумкин. • “Она” жамоатнинг ва “қиз қилиб олинган” жамоатнинг ниятлари ва ўзлари учун қиммат бўлаган нарсалари ростан ҳам бир-бирига мос келаётганлигига аҳамият бериш керак. • “Қиз қилиб олинган” жамоат лидерлик қилишда эмас балки, ўзларининг мавжуд бўлган лидерларини қўллаб-қувватлаш учун ёрдам сўраган бўлишлари мумкин. Иккала тарафнинг ниятлари тўла ва муккамал тарзда ойдинлаштириб олишни керак. Агар улар ёзма равишда бўлса янаям яхши бўлади.

V. КЎП ЙИГИЛИШЛАР ОРҚАЛИ ЖАМОАТ ТУЗИШ

Бу намуна, “қулупной гажаклари” услубига жуда ўхшайди. Асосий фарқи шуки, “қулупной гажаклари” услуби бўйича жамоаларнинг ҳар бири “она” жамотдан фарқли бўлган ўзларининг биноларида йиғилишади, кўп йиғилишлар услубида эса аксинча: ҳамма йиғилишлар битта бинода бўлади. Бундай ёндошиш иккита асосий шаклга эга бўлиши мумкин. Биринчидан, ўша жамоат ўзи учун аҳолининг ўша жойдаги гуруҳини “белгилаб” олиши ва йиғилишларни шу гуруҳга мослаб, топинишнинг махсус йўллари билан олиб бориши мумкин. Мисол учун, бу бошқа тилда олиб борилаётган Худо хизмати бўлиши мумкин, яъни ўша ерлик аҳоли гуруҳининг ўз тилида. Ёки бу йиғилиш бошқа йиғилишлардан умуман фарқ қилиши мумкин, масалан, фақат ёшлар учун олиб борилаётган хизмат йиғилишлари.

Бошқа бир асосий ёндошиш бу — бинони ижарага олиш ёки ўзининг биносини бошқа гуруҳга (ўзининг мазҳабида бўлиши шарт эмас) ўша мақсадлар учун фойдаланишга бериш. Шундай ҳоллар бўладики, айрим жамоатларнинг ўз бинолари, ниятлари ва бир қанча ресурслари бўлади, лекин хизматчилар етишмайди. Ўзига хос қобилиятли одамларга етарлича эга бўлган бу гуруҳларга ресурслардан фойдаланишга имкон бериш жуда яхши қарор бўлади.

Афзалликлари	Камчиликлари
<ul style="list-style-type: none"> • Бинолардан ва бошқа ресурслардан самарали фойдаланиш. • Бу, мавжуд бўлган маъмурий тузилмадан фойдаланиб, махсуслаштирилган хизматларни жорий қилишга имкон беради. • Мавжуд бўлган жамоат, қандайдир бошқа йўллар билан ҳали жалб қилолмаган одамлар орасида хизматни ривожлантириши мумкин. • Турли маданиятли ва урф-одатли одамлар бошқа масиҳийлар билан мулоқот қилишлари ва Масиҳнинг Танасини турли кўринишларда бўлишини кўришларига ёрдам беради. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мавжуд бўлган жамоанинг маъмурий тузилмаси, янги гуруҳ одамларининг саволлари ва эҳтиёжларига мос келиши учун мукамал ва сезгир бўлиши талаб қилинади. • Бинонинг ресурслари фойдаланувчиларнинг кўп бўлганлиги учун зарар кўриши мумкин. • Хусусий мулкка боғлиқ бўлган нохуш вазиятлар пайдо бўлиши мумкин. Бинога эгалик қилаётган гуруҳ, “меҳмонларга” нисбатан “бу ерда мен хўжайинман” дегандек муносабат қилиши мумкин. • Бундай тузилманинг ўзаро муносабатлари кўпроқ у ва бу гуруҳ лидерларининг шахсий муносабатларига боғлиқ бўлиб қолади.

VI. ТАСОДИФАН ТУЗИЛАДИГАН ЖАМОАТЛАР

Жамоат тузишнинг бу услуби одатда, мавжуд бўлган жамоатни ўз ичидан бўлиниб кетиши натижасида пайдо бўладиган жамоатларни назарда тутди. Биз умид қиламизки, ҳеч ким ўз хизматини бўлиниб кетишга асослаб бошламайди! Лекин, бари-бир, бу олдиндан режалаштирилмаса ҳам бундай ҳолатлар учраб туради ва бундай ҳолларда нима қилиш кераклиги ҳақидаги билим “она” жамоатга ҳам, янги жамоатга ҳам катта ёрдам беради. Биродарларча ажралиш ва бир-бирини кечириш иккала жамоани ҳам ўсиб ривожланишига олиб келади ва Худонинг Шохлиги ғалаба қилади. Бундай шароитда нотўғри ҳаракат қилиш иккала томонни ҳам ғам-ғуссага олиб боради ва натижада гуруҳлар ўртасида қарама-қаршилиқ пайдо бўлади, бунинг оқибатида эса, ўз навбатида битта гуруҳ ёки иккала гуруҳ ҳам ўзларини жамоат сифатида сақлаб қололмасликлари мумкин. Биз бу усулнинг афзалликлари ва камчиликларини гапирмаймиз, чунки умид қиламизки ўқувчиларнинг ҳеч қайсиси жамоатлар тузишда бу усулдан қурол сифатида фойдаланмайди.

VII. МИССИОНЕРЛАР ГУРУҲИДАН ФОЙДАЛАНИШ

Жамот тузишга тайёргарлик жараёни кўп вақт олади, яъни уни очилганлигини эълон қилишгача бевосита олти ойдан йигирма ойгача вақт кетиши мумкин. Баъзи мазҳаблар ва миссиялар бунда, кўп одамлардан фойдаланиб кам вақт сарфлаш йўлини туттишади. Бу гуруҳлардаги одамлар сони тўрттадан қиркtagача бўлиши мумкин. Амалий сабабларга кўра, гуруҳда қанча одам кўп бўлса, унинг натижага етишиши шунча тез бўлади. Масалан,

одамлар сони тўрттадан олтигача бўлган гуруҳ индамай ўн тўққиз ой, баъзида ундан ҳам кўп вақт мобайнида ишлаши мумкин, қирқ кишидан иборат гуруҳ эса шундай ишни бир ойда, балки ундан ҳам кам вақт мобайнида бажаришлари мумкин. Шу нарса маълумки, жамоат тузишнинг ҳар бир этапида ҳар хил сонли одамлардан иборат гуруҳлардан фойдаланиш мумкин. Кичик гуруҳ у ерда бир йил ишлаши мумкин ва жамоатни расмий очилишига икки ёки тўрт ҳафта қолганда катта гуруҳни ёрдамга чақириши мумкин.

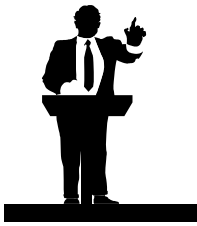
Афзалликлари	Камчиликлари
<ul style="list-style-type: none"> • Бу модел бизга кам чиқим қилган ҳолда кўп хизматчилардан фойдаланиш имконини беради. • Бу модел орқали у ердаги жамоатларнинг муваффақиятига тўсқинлик қилаётган тўсиқларни “ёриб ўтиш”да жуда қўл келади. • Гуруҳ ўзининг руҳий қобилиятларидан ва тажрибаларидан бошқача вазиятлардаги хизматларда фойдаланиши учун имконият пайдо бўлади. • Гуруҳнинг баъзи аъзолари яна бошқа жамоатлар тузиш ишларини давом эттиришади ва шу тарза улар бу вилоятда кўпроқ тажрибага эга бўлишади. 	<ul style="list-style-type: none"> • Гуруҳ тарқалиб кетгандан кейин нима бўлишини кўпроқ ўйлаш керак бўлади. • Кўпинча, лекин ҳар доим эмас, гуруҳ ёшлардан, жамоатга келувчи турли ёшдаги одамларга хизмат қилиш учун ҳали етарли ҳаётий тажрибаларга эга бўлмаган ёш имонлилардан иборат бўлади.

VIII. “БИРИНЧИ КЕЛУВЧИЛАР” ТОМОНИДАН ЖАМОАТ ТУЗИШ

Баъзи одамлар табиатан “биринчи келувчи” бўлишади. Бундай одамлар шунчаки, жамоат тузмасдан туролмайдилар! Уларни шундай ният қилишлари мумкин: агар шундай одамни бир ўзини атрофда ҳеч ким бўлмаган бир чўлга ташлаб қўйилса, у одамларни жалб қилиш учун қандай қилиб бўлса ҳам, албатта у чўлдан сув манбайини топади ва ажойиб воҳани бунёд қилади. Бундай одамлар, хатто ҳеч ким ўйлаб ҳам кўрмаган жойларда ҳам жамоат тузиш йўлларини топишади. “Биринчи келувчилар” турли хил хизматларни олиб боришлари мумкин. Бу одамларнинг баъзилар катта уюшмалар: мазҳаблар ёки, баъзи ҳолларда жамоат тузишга қаратилган миссиялар билан ҳам биргаликда ишлашади. Бошқалари эса шунчалик фаол бўлишдаки, улар учун уюшмаларнинг структуралари бўйича ишлаш қийин бўлади, шунинг учун, яхшиси улар мустақил равишда иш олиб боришади. Бундай одамлар ҳаётларида жуда кўп жамоатларни ташкил қилишлари мумкин. Қачонки жамоа вужудга келиб, бундай буён мустақил бўлиши мумкин бўлган заҳоти улар учун олдинга қараб интилиш вақти келади. Энди уларнинг бу ерда қолишлари, ўзлари бошлаган ишга зарар келтириши мумкин, чунки мавжуд бўлган ва жорий қилинган тузилмаларни қўллаб-қувватлаш унчалик қўлларидан келмайди.

Афзалликлари	Камчиликлари
<ul style="list-style-type: none"> • Бундай одамларни ижодий жалб қилиш уларнинг қобилиятларидан максимал даражада фойдаланишга ва вазифани тўла бажаришга имкон беради. • Бундай одамлар бошқалар учун қийин бўлган маданий тўсиқларни ошиб ўтишлари мумкин. • Жамоатлар тузиш бўйича уларнинг тўплаган тажрибалари орқали янада самарали натижаларга эришишади. 	<ul style="list-style-type: none"> • Бундай одамлар якка ўзлари, мустақил ишлашлари сабабли, уларда ҳисобот бериш ва қўллаб-қувватлаш етишмаслиги кузатилади. • “Биринчи келувчи”дан раҳбарликни қабул қилиб оладиган лидер учун ўтиш даври жуда қийин бўлади, айниқса у қайсидир миссия ёки мазҳабга тегишли бўлмаса.

IX. ЧЎПОН ТОМОНИДАН ТУЗИЛАДИГАН ЖАМОАТ

Уларда, гарчи ҳаммаси бўлмасада, кўп руҳий қобилиятлар бўлиши мумкин. Улар эга бўлмаган руҳий қобилиятлар эса, ўз гуруҳларига таклиф қилинадиган бошқа одамларда яққол кўриниши керак. Бу одамларнинг гуруҳни узоқ вақт мобайнида бошқара олиш қобилиятлари, жамоат тузилганидан кейин ҳам у ерда узоқ вақт чўпон бўлиб қолиш имконини беради. Бу жамоат унинг ҳаётида ташкил қилган ягона жамоат бўлиши мумкин.

Афзалликлари	Камчиликлари
<ul style="list-style-type: none"> • Чўпоннинг узоқ муддатли хизмати, жамоатга келувчи одамлар орасида барқарорлик ва мустаҳкамликни таъминлайди. • Бу одамдаги қобилиятлар гуруҳни жамоат тузиш вазифасини бажаришда боши берк кўчага кириб қолмаслигида катта ёрдам беради. • Хизмат даври жамоанинг тез ўсишига катта ёрдам берди. 	<ul style="list-style-type: none"> • Кўпинча биринчи чўпоннинг хизмати тақдир этилган иш сифатида қабул қилинади. Одатда, иккинчи чўпон, биринчи чўпон хизматининг ҳосилини ўради. • Биринчи чўпоннинг хизмати қанчалик фойдали бўлмасин, бари-бир бир кунмас бир кун уни ўрнини бошқаси эгаллаши керак бўлади. Агар бу нарса ҳисобга олинмаган бўлса, бу ўзгариш зиддият ва ранжишларга олиб келади. Биринчи чўпон (жамоатни тузган) осонлик билан ўз ўрнида узоқ муддат қолиши мумкин, лекин бу билан у ўз соғлиғига ва жамоатнинг ўсишига зарар келтириши мумкин.

X. ЯЛПИ ХУШХАБАРЛАШТИРИШ ОРҚАЛИ ТУЗИЛАДИГАН ЖАМОАТ

Бундай ёндошиш усули жуда кўп мазҳаблар томонидат кенг қўлланган. Бундай йўл билан жамоат тузиш учун қуйидагилар бўлиши керак:

- Бу мазҳаб аъзоларининг бир гуруҳи ҳали жамоат тузилмаган ҳудудга боришлари керак. Гуруҳ аъзоларининг сони саккизтадан ўн иккитагача бўлиши керак.
- Гуруҳ аъзоларига бошчилик қилувчи ва мулоқотлар ўрнатишда ёрдам берувчи чўпон ёки Хушхабар тарғиб қилувчи воизхон бўлиши керак.
- Хушхабарни тарғиб қилишни кенг миқёсда бошлаш учун гуруҳнинг сони камида йигирмата имонлидан иборат бўлиши керак, шунинг учун қаерда ва қачон имконият туғилса одамларни тавба қилдириш керак.
- Юқори даражадаги тайёргарлик керак ва бунда матбуот иштирокидаги тарғибот учун кўнгилли тарғиботчилардан фойдаланиш ва ниҳоят асосий мақсад камида элликта одамни тавба қилдириш бўлган. Хушхабарни тарғиб қилувчи жонли ва қизиқарли тадбирларни ўтказиш керак ва бу тадбирларни ўтказиш вақти уч-тўрт ҳафтадан бир ойгача бўлиш керак. Асосий диққат-этибор бевосита Инжил Хушхабарини тарғиб қилишга қаратилиши керак. Бу жараёнда иштирок этиш учун озгина вақтга ёрдамчилар гуруҳи жалб қилиниши мумкин.

<u>Афзалликлари</u>	<u>Камчиликлари</u>
<ul style="list-style-type: none">• Бу услуб жамоат тузиш ишларини, бошқа йўлларга қараганда сезиларли тарзда тезлаштиради.• Ҳар хил қобилиятлардан жуда самарали фойдаланилади.	<ul style="list-style-type: none">• Бунда, Хушxabар тарғиб қилингандан кейинги жараёнда қийин бўлиши мумкин. Бундай ҳолларда, одатда, одамлар турли хил руҳий муаммолари билан келишади ва гуруҳ буларга ҳали тайёр бўлмаслиги мумкин.• Бундай йўл билан жамоат тузиш катта молиявий маблағларни талаб қилади.

2 Қисм: Жамоат

Жамоат**1 Дарс****ЖАМОАТНИНГ МУҚАДДАС
КИТОБ БЎЙИЧА
АСОСЛАРИ****Дарс мақсади:**

Бу дарснинг мақсади — Худонинг қутқарув режаси ва Шоҳлигини ўрнатишида Жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича асосларини баён қилиш.

Кутиладиган натижалар:

Дарсни ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Худонинг Шоҳлигида ва Худонинг, гуноҳларимизни ювиш ҳақидаги режасида Жамоатнинг тутган ўрнини тушуниши, шу билан бирга Жамоат ҳақидаги асосий концепцияларни англаши ва уларни ўз хизматида ҳисобга олиши керак.
- Худонинг дунёни охиригача мўлжалланган ажойиб режаси ва бунда шахсан иштирок этиши учун берган имконияти учун Худога раҳматлар ва ҳамду санолар айтиши керак.
- Худонинг нияти бўйича кенг миқёсда жамоатлар тузиш ишида ўзининг ўрнини англашга ҳаракат қилиши керак.

Дарс режаси:

I. Худонинг дунёни охиригача мўлжалланган режаси

II. Жамоатнинг ташкил топиши

I. ХУДОНИНГ ДУНЁНИ ОХИРИГАЧА МЎЛЖАЛЛАНГАН РЕЖАСИ**A. Худонинг абадий Шоҳлиги (Заб. 9:37; 102:19)**

Муқаддас Китоб Худони абадий мавжуд бўлган Подшоҳ, барча мавжудоднинг Яратувчиси деб тасвирлайди. Худонинг Шоҳлигини, бу Худо Ўзининг олий, шоҳона ҳокимияти билан бошқарадиган мулки деб айтиш мумкин. Шоҳлик — бу идора қилиш шаклидир. Худонинг Шоҳлиги — бу Худонинг бошқаруви, Унинг мутлақо ҳокимиятидир! Бу бошқарувдаги Унинг шон-шухратининг ҳар қандай кўриниши — бу олий даражадаги марҳаматдир (Заб. 28:10; Дан.2:20-21; 4:34-35; 5:21).

B. Руҳий оламга гуноҳнинг кириб келиши

Худонинг яратган барча нарса яхши эди, лекин маълум бир вақтга келиб унга гуноҳ кириб келди. Муқаддас Китоб бизга бунга қандай, қачон ва қандай келиб содир бўлганини ҳикоя қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўймайди, бироқ баъзи оятлар асосида бу нарса қандай содир бўлганини билиб олишимиз мумкин (Иш. 14:3-21; Иез. 28:11-17).

Иез. 28:11-17 оятлари шоҳ Тирга бағишланган. Уларда шундай дейилади: *“Сен херувим томонидан мойланган эдинг...”*, *“...сен Худонинг муқаддас тоғида бўлган эдинг...”*. Токи унда *“қонунсизлик”* пайдо бўлмагунча шундай эди. Бундан кейин эса у ерга бадарға бўлди.

Пайгамбар Ишайё Бобил подшоҳи ҳақида гапириб, уни *“тонг юлдузи”* деб атади (Иш. 14:3-21). Каломни ўрганувчиларнинг кўпчилигининг фикрича, бу ерда айнан иблис ҳақида гапирилади. “Денница” (тонг юлдузи, лотинча — “Люцифер”) —бу шайтон номларидан биридир. Иблис Худога қарши фитна тузади. Исо Масих айтади: *“Мен—... Ёруғ Тонг юлдузидан”*(Вах. 21:16). Бу номларнинг бир-бирига мос келиши шуни билдирадики, демак иблис Худонинг ўрнини эгаллашни ният қилган. Ишайё иблис ниятининг бешта босқичини санаб ўтади (Иш.

14:12-14). Бу ерда аниқ қилиб айтилганки, иблис Худога ўхшамоқчи, Худо каби қудратга эга бўлиб, Худонинг ҳокимиятини ўзига ўзлаштириб олмоқчи бўлган. Шайтоннинг мақсади — Худонинг Шоҳлиги ўрнини боса оладиган бошқа тизим яратиш эди, лекин, унда Худога ўрин бўлмаслиги керак эди, яъни сохта бўлган “Худосиз Худо шоҳлигини” яратиш эди.

Гуноҳ — яратилган мавжудотнинг ҳеч қандай сабабсиз ва ўз ҳаракатлари оқибатини англаган ҳолда, Худога қарши чиқиши натижасида пайдо бўлди. Бу нарса шуниси билан нафратланарлики, Худо томонидан яратилган бу мавжудот баркамол қилиб яратилган ва унга осмондан жой берилган эди. Шайтоннинг бу гуноҳи, фаришталар учун ҳам (Ваҳ. 12:17), инсонлар учун ҳам (Эф. 2:2) жуда ёмон оқибатларни олиб келди.

В. Одамзотнинг гуноҳ қилиши

Худо ерни яратиб, уни бошқаришни одамзодга ишониб топширди (эркак ва аёлга, Ибт. 1:26). Худо суратида, илоҳий суратда ва У билан муносабат қилиш учун яратилган одам, танлаш эркинлигига эга эди (Ибт. 1:28; 2:7). Модомики, одамзод Худо билан ҳақиқий муносабатда бўлиши учун доимо ахлоқий танлаш талаб қилинар экан, эркак ва аёл синовга йўлиқишди: уларга боғдаги маълум бир дарахтнинг мевасини ейиш тақиқланган эди. Шайтонга ўхшаб, Худо каби бўлишни ҳоҳлаган ва шайтоннинг васвасасига қулоқ солган биринчи одамлар ҳам онгли равишда итоатсизликни танладилар. Шу тарзда одам ўзининг Худодан мустақил эканлигини ва Унинг иродасини бажаришни ҳохламаслигини эълон қилди. Одамнинг гуноҳ қилиши оқибатида:

- одамзотнинг Худо билан муносабати бузилди;
- эркак ва аёлнинг илоҳий сурати ўзгарди;
- ердаги мавжудот ўлимга маҳкум бўлди;
- аёл ҳомиладорлик ва туғадиган пайтида машшақат чекадиган ва дард тортадиган бўлди;
- меҳнат — энди душман бўлган табиат билан курашга айланди;
- ер (табиат) лаънати бўлди;
- эр-хотин орасидаги муҳаббатнинг заифлашганлиги кузатилди;
- одамзот эга бўлган барча баракалар қуриб бормокда;
- бутун дунё устидан ҳокимият “дунёнинг ҳокими” бўлган шайтонга ўтди;

Худонинг Ўзи иблисни “бу дунёнинг ҳокими” деб атади (Юҳ. 12:31; 16:11). Хаворий Юҳонно “*бутун дунё ёвуз шайтонинг ҳукмидадир*” деб айтади (1Юҳ. 5:19), бу ёвузлик — одамзотнинг танлаш эркинлигининг натижасидир. Дунёда ёвузликнинг ҳукмрон бўлишига сабаб у (гуноҳ туфайли) Худодан айирилгандир. Уэскотт (бизнинг замонамиздаги, чет эллик бўлган Каломни ўрганувчи машҳур олимлардан бири) ёзади: “Руҳан йиқилган одам ўзининг фаолияти доирасида дуч келган ҳамма нарсани ўзига ва ўз характериға мослаб тартибга солиди... Бу дунё Худонинг иродасини ифода қилиш ўрниға, Худонинг рақибига айланади”. Инсон томонидан ташкиллаштирилган бу дунёнинг асоси эса шайтон бўлади. Ўзининг мақсадига эришиш учун у ҳозир ҳам (худди Одам Ато ва Момо Ҳаво билан бўлган воқеа сингари) одамларни ўзининг ёлғон нарсалари билан йўлдан оздиради ва одамни ўз-ўзини, нафсини ва ўз хоҳишини биринчи ўринға қўйишға ундайди, абадий ҳаётни ўйламаслигимиз учун бизни ўткинчи нарсалар билан банд қилишға ҳаракат қилади. Лекин Худо Ўз режасида буларни ҳаммасини ҳисобға олган эди. Худонинг сабри чексиздир, У янада кўпроқ одамларнинг нажот топишларини хоҳлайди (Рим. 2:4).

Г. Худонинг қутқариш режаси

Одам гуноҳ қилганидан кейинги бутун давр мобайнида Худо йўқотилган муносабатни тиклаш учун ҳаракат қилди. Одам Худодан юз ўгирди, бироқ Худо одамдан юз ўгирмади. Одамнинг гуноҳ қилганидан кейинги дастлабки ондаёқ, Худо одамға келажакда нажот топиши ҳақида умид беради. Ибт. 3:15 оятини “бош хушхабар” деб аташади. Ибтидо сурасининг 3-бобининг бирон оятида, Худо одамни лаънатламайди, зеро одам бунға лойиқ бўлса ҳам. Худо Ўзининг марҳамати билан одамға, юриши керак бўлган йўлни кўрсатади. Илонни жазолаб, қилган гуноҳи учун уни лаънатлайди. Шу тарзда одамға, гуноҳдан нафратланиш кераклигини кўрсатади, чунки гуноҳнинг оқибати — лаънатдир! Кейинроқ Муқаддас Китобнинг ҳикоя қилишича, Худо одамлардан бирини (Иброҳимни) танлаб олади ва ундан бутун бир халқни (Исроилни) пайдо қилади ва бу халқдан шайтоннинг ишларини барбод қилиш учун ва одамзод билан Худо ўртасидаги ҳақиқий муносабатни тиклаш учун Масих (Исо Масих) туғилди. Худонинг қутқариш режаси қуйидагиларни ўз ичига олади:

- Одамзотни гуноҳларини ювиш ва уни Худонинг суратиға қайтариш (2Кор. 3:18);

- Одам билан Худо ўртасидаги ва одамларнинг ўзаро муносабатини тиклаш (1Юх. 1:3-7);
- Худонинг дунё устидан (Вах. 11:15) одамзот билан биргаликдаги ҳукмронлигини тиклаш (Мат. 19:28; Вах. 3:21; 1Кор. 6:2-3);
- Янги ерни яратиш (Вах. 21:1,5).

Худо гуноҳ муаммосига нисбатан қарорини Ибт. 3:15 да илонни ҳукм қилиш билан эълон қилди. Худонинг бу муаммони ечиш тўғрисидаги қарори — бу, Исо Масиҳнинг гуноҳларимизни ювувчи қурбонлиги ва хизматидир (Кол. 1:20; 2:9). Худо Масиҳ орқали қачонлардир барбод бўлган муносабатни тиклаган ҳолда, одамзотни Ўзи билан яраштиради (Эф. 1:9-10). Бу яраштириш хизматини У Ўзининг Жамоатига топширган. Жамоатнинг ташкил топиши — ҳозирги вазият учун, Худонинг қутқариш режасидаги охириги қадам эди.

II. ЖАМОАТНИНГ ТАШКИЛ ТОПИШИ

А. Жамоат тарихининг боши — Исроил

Эски Аҳдда Жамоат ҳақида зикр қилинмаган. Павлус буни пинҳон сақланган “сир” дейди (аввалдан сир сақланган нимадир—қар. Эф. 3:9, Кол. 1:25-26). Жамоат билан Исроилнинг муносабатлари ҳақида кўп мунозаралар мавжуд. Кўпчилик уларни ўхшаш эканликларини, яъни иккаласи ҳам Худонинг халқи, лекин турли вақтларда мавжуд бўлган холос, деб таъкидлашади. Уларнинг нуқтайи назари бўйича Исроил халқи — бу “руҳий” маънодаги сўз ва шу тарзда Жамоат — бу Янги Исроилдир. Шу нарсани таъкидлаб ўтиш жоизки, Янги Аҳд, Исроил билан Жамоатни ҳеч қачон адаштирмайди. Исроил билан Жамоат ўртасидаги фарқни билиш жуда катта аҳамиятга эгадир, чунки бу нарса жамоат барпо қилишга (маҳаллий жамоатлар тузишга) ва Хушхабарни тарғиб қилиш стратегиясига бевосита боғлиқдир.

1. Исроил халқи

Ибт. 12:1-2 оятида Худо Иброҳимга, ундан буюк бир халқ яратишини ва ер юзидаги барча қабилалар ундан барака топиши ҳақида ваъда беради. Худо Иброҳимга ваъда берган буюк халқ — бу Исроил халқи эди. Худо Исроилнинг подшоҳларидан бири бўлган Довудга, унинг шоҳлиги абадий туришини ваъда қилади (2Шох. 7:8-16). Эски Аҳддаги энг асосий ваъда — бу, Худо бизларни гуноҳларимизни Ўзига олувчи Нажоткорни юбориши эди (Иш. 53). Янги Аҳд Исо Масиҳ Масиҳни “Довуд Ўғли” деб эълон қилади ва Унда, У орқали бу ваъда бажарилди.

Исроилнинг вазифаларидан бири, бу Масиҳни (Шохни) бериш эди. Ва биз биламизки, Каломуллоҳ айнан мана шу халқдан дунёга келди. Павлус бу ҳақда шундай дейди: “Худо уларни ўғилликка олган, Ўзининг улғуворлигини уларга намоён қилган, улар билан аҳд-паймон қилган, уларга Тавротни, диний хизмат кўрсатмаларини йўллаган ҳамда таббарук ваъдаларни берган. Улуғ ота-боболаримиз уларнинг оталари бўлган, Масиҳ ҳам жисман улардан келиб чиққан. У борлиқ нарса устидан ҳукмдор, абадий ҳамду саноларга сазовор бўлган Худодир. Омин!” (Рим. 9:4-5)

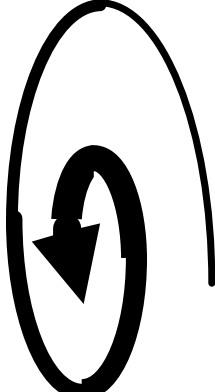

2. Жамоат

Масиҳнинг дунёга биринчи марта келиши билан иккинчи марта келиши орасидаги вақт “Жамоат асри” ёки Худо Ўзининг Шоҳлигини ўрнатиши ва Ўзининг Жамоати орқали одамзотни қутқариш режасини амалга ошириш вақти, деб аталади. Жамоат — бу “Исроил билан омадсизлик юз берса” кучга кирадиган “эҳтиёт шартдан ўйлаб қўйилган” режа эмас. Худо ҳали дунёни яратмасидан олдин уни Ўз Ўғлини, Исо Масиҳни ўлиши ва қайта тирилиши орқали барпо қилишни *режалаштириб* қўйган эди (Эф. 1:19-23). Исо Масиҳ Ўз шоғирларини кейинги ишларга ўргатиш орқали Жамоатни ташкил қилишга ва ривожлантиришга *тайёрланди* (Юх. 16:6-15, Мат. 28:18-20). Исо Масиҳ Жамоатни Ҳосил байрами куни *ташкил қилди* (Хав. 2:1-13) ва унга, охирагача бирга бўлувчи Муқаддас Рух билан *куч-қудрат берди* (Хав. 1:8).

Жамоат — бу, Инжил Хушхабарини дунёнинг энг олис ерларигача етказиш учун Худо тайин қилган қуролдир. “*Ҳозирги замонда эса У Масиҳ умматини барпо қилиб, у орқали самовотда ҳоким бўлган кучларга ҳам Ўзининг кўп қиррали ҳикматини ошкор қилди. Шу тариқа Худо Ўзининг азалий мақсадини Раббимиз Исо Масиҳ орқали рўёбга чиқарди*” (Эф. 3:10-11). Жамоат — бу Худонинг режасидир ва унинг мақсади дунёнинг барча халқларига, Унинг шайтон устидан муқаррар ғалабасини эълон қилиш ва Худонинг халқи бўлиш учун одамларни даъват қилишдир.

3. Исроил халқини ва Жамоатни бир-бирига солиштириб кўриш (Расм.1.1)

Расм.1.1. Исроил ва Жамоат

Исроил халқи	Жамоат
<p>Исроил “Халқи”нинг йўналиши “марказга интилувчи куч” характерига эга. Худонинг ниятига кўра Исроил бошқа халқлар учун нур эди, яъни бошқа халқлар КЕЛИБ Худонинг улуғворлигини кўриши ва эшитиши керак. Худонинг улуғворлигини кўриш, Унинг улуғворлигини бўлишиб олиш, бу Худо танлаган халқ —Исроилга бирлашишини билдирар эди.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кўшиш орқали ўсиш (янги туғилганлар, асирлар). • Тўплаш —“...уларни Худонинг хонадонига олиб кел...” (Иер. 35:2). • Худонинг улуғворлиги вақтинча Куддусда бўлади (1Пар. 28-боб, 2Пар. 6-7боблар) 	<p>Жамоатнинг йўналиши ”марказдан қочувчи куч” характерига эга. Худонинг режаси бўйича, Жамоат барча халқлар учун Нур бўлиши керак. Жамоат халқи, ўзи БОРИШИ ва барча халқ ва қабилалар орасида нур ва “туз” бўлиши керак (Мат. 5:13-14; 28:18-20).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кўпайтириш орқали ўсиш (тава қилдириш ва маҳаллий жамоатлар тузиш). • Ёйиш — “...бутун дунёга...” • Дунёга Муқаддас Рух юборилган, куч-қувват билан тўлган (Хав. 1-2). Худонинг улуғворлиги одамларнинг юракларини қоплади (2Кор. 3).
 <p>Ичкарига таклиф қилиш орқали ўсиш</p>	 <p>Тарқатиш орқали ўсиш</p>

Ҳаворий Павлуснинг тушунтиришича, яхудийлар ва ғайрияхудийларнинг Жамоат деб аталувчи битта руҳий танага бирлашишлари, Исроил миллатига берилган ваъда ўз кучини йўқотди, дегани эмас. Уларнинг “кўзларини кўрлиги” ва дийдаларининг қотганлиги вақтинчаликдир. Шундай кун келадики, “...бутун Исроил қутулажак” (Рим. 11:25-26), бироқ Жамоат билан Исроилни бир-бирдан фарқлаш керак. Ҳаворий Павлус Исроилни Жамоатдан фарқлаб, шундай дейди: “*На Яхудийларни, на Юнонларни, на Худонинг жамоатини қокинтирадиган бирон нарса қилманглар*” (1Кор. 10:32).

Б. Жамоат тузиш ҳақида ўйланган режа: Мат. 16:18

Исо Масих, Жамоат тузиш ҳақидаги Ўзининг режасини Мат.16:18-19 оятида гапирди. Қуйида Мат. 16:18-19 ояти жамоат тузишга нисбатан қисмларга бўлиниб тушунтирилган.

1. Жамоат тош устида бунёд қилинади.

- Бу оятдаги “тош” сўзи ҳақида ҳар хил фикрлар мавжуд. Бу фикрлардаги асосий фарқ, “тош” деб таржима қилинган, грекча “Петра” сўзини (“Пётр” исми шундан келиб чиққан) тушунтиришда юзага келади.
- “Петра”— “қатта тош, юмалоқ тош, қоя” (Мат. 7:24-25, 28:60; Мрк. 15:46).

Бу оятдаги “тош” сўзининг асосий шарҳлари:

- а) Исо Масих : тош сўзи 1Кор. 10:14, Рим. 9:33, 1Бут. 2:8 оятларида Масихга нисбатан ишлатилган.

- б) Пётрнинг Масихга бўлган имони.
в) Пётрнинг ўзи.

Каломни ўрганувчи кўпчилик олимлар анъанавий тарзда, иккинчи шарҳдаги фикрнинг тарафдорлар. Бунга кўра, Пётр (тош) қояга айланади, яъни Худога бўлган ўз имонида қаттиқ туриб, Масих тўғрисидаги ҳақиқатни барча яҳудийлар ва ғайрияҳудийларга тарғиб қилади (Мат. 16:18-19). Бу вазиятда, тош сўзининг мажозий маънода қўлланилиши орқали, имонда қаттиқ туриш кераклиги гапирилади, кейинги оятда эса муҳимлар тимсолида, бизнинг вазифамиз тўхтовсиз равишда Хушxabарни тарғиб қилиш эканлиги ҳам эслатиб ўтилади, ва буни айниқса, кўпаядиган жамоатлар ташкил қилувчи миссионерларнинг билиши зарурдир.

Биз учун бу қандай аҳамиятга эга:

Жамоатдаги хизматингизнинг пойдевори ниманинг устида? Сизнинг мақсадингиз ва бу мақсадларга эришишдаги ҳаракатларингиз пойдевори нималарга асосланган? Агар янги жамоатнинг хизматлари пойдевори Масих бўлмаса нима бўлади? Бизнинг замонамизда нималарни Хаворийлик хизмати дейиш мукин? Буларга нисбатан Эф. 2:20 оятнинг муносабати қандай?

2. Жамоатни Масих барпо қилади: “...Мен бунёд этаман...”

Жамоатни бунёд қилиш — ҳозирги вақтда ҳам, Масихнинг ердаги вазифасидир. У бунинг учун юқоридан туғилган имонлилардан — тирик тошлардан фойдаланади (1Бут. 2:5), Масих улардан Худонинг иморатини куради (1Кор. 3:9), имонлиларнинг ичида Худонинг Руҳи яшайди (Эф. 2:21-22). Ўз Халқини камолотга эриштириш учун, У қобилиятли раҳбарлардан Жамоатни бунёд қилишда фойдаланади (Эф. 4:11, 1Кор. 3:12).

Биз учун бу қандай аҳамиятга эга:

Масихнинг бу ваъдаси (Жамоатни айнан Унинг Ўзи бунёд қилиши) янги жамоатлар барпо қилиш ва тузиш ишларининг ҳаммасида инобатга олинадими? Ушбу ваъда муваффақиятсизликлар ва тушкунликларни ҳам ҳисобга оладими? Бу ваъда сизнинг мамлакатингизга, шаҳрингизга, ноҳиянгишга, қишлоғингизга, имонлилар гуруҳига нималар беряпти? У умид беряптими? Имонни мустаҳкамлаяптими? Худога бўлган муҳаббатни кучайтиряптими? Масихнинг бу ваъдаси, жамоатлар раҳбарларини тайёрлаш тизимининг аҳамияти ҳақида нима дейди? Ушбу ваъда, келувчиларнинг сонига, Хушxabарни тарғиб қилиш ишларининг самарасига ва жамоат аъзоларини тайёрлашга таъсир қиляптими? Бунинг руҳий қобилиятларга қандай алоқаси бор? Биринчи (“она”) жамоат ташкил қилингандан кейин, бошқа жамоатни тузишга қандай таъсир кўрсатиши мумкин?

3. Жамоат Масихга тегишли: “...Мен Ўз умматимни... бунёд этаман...”

Масих — Жамоатнинг тўла ҳуқуқли Эгасидир. Уни Масих яратган ва у Унгагина тегишли. Унинг туғилиши учун Масих Ўзини хочдаги ўлимга берди (Эф. 5:25, Юҳ. 12:24). У Жамоатни Ўз қони эвазига сотиб олди (Хав. 20:28). Масих бу дунёдаги Ўз Жамоатининг аъзоларини йиғиб, бир Тана қилади, муқаддаслайди ва асл мақсадга, яъни белгиланган жойга олиб боришга тайёрлайди (Эф. 5:26-27). Масих келажакда Ўзининг Жамоатини Отаси ва азиз фаришталар олдида эълон қилади (1Сол. 4:13-18, Ваҳ. 4-6).

Павлус айтганки, Исо Масих унга иқтидорни Жамоатни хароб қилиш учун эмас, балки барпо қилиш учун берган (2Кор.10:8). Жамоат раҳбарлари ўз хизматларига нисбатан жавобгарликни, бурчни ва бевосита фидойиликни хис қилишлари керак, бироқ ҳеч қачон, ҳеч қайси чўпон ёки миссионер бу хизматни фақат ўзига тегишли деб ҳисобламаслиги лозим. Жамоатнинг бошлиғи — чўпон ёки миссионер эмас, балки Масихдир.

Биз учун бу қандай аҳамиятга эга

Сиз қай тарзда жамоатингизда биродарларингиз орасидаги низоларни йўқота оласиз ва қай тарзда келажак учун режалар тузасиз? Бу сизга қийин вазиятларда қандай ёрдам беради? Бу сизнинг хизматингизнинг ички чизигига қандай мос келади? Сизнинг жамоатингиз аъзоларининг интизом аҳволи қандай? Сизнинг жамоатингиз мисолида, Масих қандай қилиб Ўз Жамоатини барпо қиляпти?

4. Масих Ўз Жамоатини биз орқали бунёд қилади: “ Мен Ўз умматимни... бунёд этаман...”

“Умнат” сўзи, грекчадаги асл нусхада, Худонинг Каломини эшитиш учун ва Унга хизмат қилиш учун, Масих озод қилган ва даъват қилган имонлиларни йиғилиши маъносини билдиради. Бу — Худо танлаган халқ (1Юҳ. 2: 9-10), яъни, бу Худога тегишли ва Ўзининг қурбонлиги эвазига сотиб олган халқдир. Масих Ўз халқини камолотга эриштириш учун, ҳар бир имонлини ҳам, махсус таёрланган хизматчини ҳам Ўз Жамоатини бунёд қилишда ишлатади (Эф. 4:11-12,29; 1Кор. 3:12).

Биз учун бу қандай аҳамиятга эга

Худонинг танлаб олинган халқи бўлиш нимани билдиради? Қачон ва қандай шароитларда бу жудаям чегарадан чиқиб кетиши мумкин (сепаратизм, ёки бошқалардан ажралиш)? Мулоҳаза қилган ҳолда ўзингизни бу дунёдан ажратган вазиятлар бўлганми (Рим. 12:1-2)? Имонлиларнинг “шоҳлик руҳонийлари” эканлиги нима дегани? Сизнинг маданиятингиз (урф-одатлар, удумлар) хусусиятлари жамоат шаклига қандай таъсир кўрсатади?

5. Жамоат ғалаба қилади: “... жаҳаннам кучлари эса ундан устун чиқмас...”

Жамоат руҳий ҳимояни “жаҳаннамнинг ёвуз кучларига” қарши ишлатади(Эф.6:11-12). Ҳозирги кунда бизга ана шу кучлар билан жанг қилишимизга тўғри келсада, вақти соати келиб Раббимиз уларнинг устидан бутунлай ғалабага эришади (Рим.16:20). Жаҳаннам кучлари Жамоатдан устин чиқа оламайди!

Исо Масихнинг бу сўзлари жуда чуқур маънога эга, бу сўзлар барча нарсдан ғолиб келувчи имоннинг асосини акс эттиради ва ҳар қандай жамоат тузувчи эга бўлиши керак бўлган ҳақиқий умидни беради. Исо Масих Ўз Жамоатини жаҳаннам кучларини ишғол қилувчи жангчилар қилиб тайёрлашга ва уни ёвузлик устидан ғалаба қилиши муқаррар эканлиги ҳақида ваъда берган (Ибт. 22:17-18, 24:60). Биз ҳозир жанг олиб боряпмиз, бироқ шундай кун келадики, Жамоат узил-кесил ғалаба қилади (Рим. 16:20).

Ўша кун келгунча биз, Исо Масих берган қурол-аслаҳаларни қўймаслигимиз лозим, биз ҳар куни, ҳар доим Худо берган барча аслаҳаларни ўзимизда сақлашимиз (Эф. 6:1-18) ва Унинг қудратига, бошчилигига ва ғалабасига таянишимиз керак (1Кор. 15:57; Юҳ. 16:33; 2Кор. 2:14).

Бу ерда, жамоат тузувчини аскарга қиёслаш айниқса ўринлидир (2Тм. 2:3-4, Фил. 2:25). Павлус ўзи ҳақида “Улуғ курашда астойдил курашдим...” (2Тим. 4:7) дейди ва биз ҳам шу каби ҳаракат қилишимиз керак.

Биз учун бу қандай аҳамиятга эга

Бу сизга руҳий курашда қандай даражада кўмак бериши мумкин? Худо берган аслаҳалар сизнинг ҳозирги курашингизда қанчалик ёрдам беради? Буларнинг қандай ишлаётгани сизга маълумми? Сиз буни фақат назарий жиҳатдан биласизми ёки уни амалда ҳам синаб кўрганмисиз? Сиз бошқаларга ҳам ўргата оласизми? Жамоатнинг лидери сифатида, айнан сиз Масихнинг ғалабали ҳаёти билан яшаяпсизми?

В. Жамоатнинг туғилиши: Ҳав. 2

Масихнинг ўйлаган режасининг амалга ошиши Ҳав.2 да ҳикоя қилинади, яъни одамлар устига Муқаддас Руҳ келиб тушди ва бу Жамоатнинг бошланғич нуқтаси эди. Ҳосил байрами куни шогирдларнинг мўжизавий тарзда янги тилларда гапиришни бошлашлари шу нарсани тимсоли эдики, Худо Ўзининг кутқарув режасининг эндиги босқичида, У бутун дунёга мурожаат қилди ва барча қабила ва халқлардан одамларни, Жамоат деб аталувчи Ўзининг оиласига бирлаштиришни бошлади. Шу тарзда, Жамоат ўзининг туғилиш вақтиданок, фақат бир миллат учун эмас, балки ҳамма учундир.

Г. Жамоат — Инжил Хушхабарини тарғиб қилишда Худонинг биринчи рақамли қуролидир

Жамоат — бу қуролдир, яъни Худо Хушхабарни бутун дунёга ёйиш учун танлаб олган қуролдир. Худонинг хочдаги қурбонлигидан олдин, халқлар (*этне*) Худонинг нажот умидидан бенасиб эдилар (Эф. 2:11-13). Бироқ, Масихнинг ўлиб тирилишидан кейин Жамоат Инжил Хушхабарини ҳамма халқларга (*этне*) етказиш вазифасини олди — Мат. 28:19-20. Танланиш — бу улуғ шарафдир, бироқ (энг аввало), Худо топширган ишга нисбатан улуғ жавобгарлик

ҳамдир. Янги Аҳддан шу нарса аниқ равшанки, дастлабки Жамоат бу топшириқни бажаришга жиддий муносабатда бўлди, шунинг учун Ҳаворийлар китобида Хушхабарни тарғиб қилиш билан янги ва янги жамоатларни тузиш ишларини бир-биридан ажратиб бўлмайди. Жамоатнинг олдида аниқ белгиланган вазифа турар эди — яъни, Инжил Хушхабарини Қуддусдан бутун Яхудияга, Самарияга ва ҳатто дунёнинг энг чеккасига етказиш керак эди. Бизнинг давримизда эса, афсуски кўпчилик одамлар жамоат ва миссионерлик ҳаракатларини алоҳида-алоҳида нарса деб ўйлашади. Янги Аҳдда эса жамоат — миссионерлик ҳаракати, миссионерлик ҳаракати эса — жамоат эди.

Жамоатдан келиб чиқмаган ва одамларни жамоатга олиб келишга қаратиламаган Хушхабарни тарғиб қилиш стратегияси бошиданок нотўғридир. Одамлар Хушхабарни жамоатга боғлиқ бўлмаган, ҳар хил тадбирлар орқали эшитишса, жуда кўп ҳолларда турли муаммолар келиб чиқади, масалан янги тавба қилганларни ўргатишда, бунда кўп одамлар имондан тез қайтишлари мумкин. Ҳамма халқлардан шогирд орттириш учун Худо Жамоатни бунёд қилган. Худонинг Каломи айтадики: *“Ҳозирги замонда эса У Масих умматини барпо қилиб, у орқали самовотда ҳоким бўлган кучларга ҳам Ўзининг кўп қиррали ҳикматини ошкор қилди. Шу тариқа Худо Ўзининг азалий мақсадини Раббимиз Исо Масих орқали рўёбга чиқарди...”* (Эф. 3:10-11).

ХУЛОСА

Худо Масих орқали одамларни Ўзи билан яраштирди ва қачонлардир барбод бўлган муносабатни тиклади (Эф. 1:9-10). У яраштириш хизматини Ўзининг Жамоатига топширди (2Кор. 5:18-20). Жамоат — бу Худонинг, Хушхабарни тарғиб қилиш орқали одамларни кутқариш режасидир, иблис устидан Унинг ғалабасига гувоҳлик ва одамларни “Худонинг оиласига” қайтариш учун даъватдир.

Биз сиз билан ҳозир “Жамоат асри”да яшайпмиз ва Худо ерда бирон нима қилмоқчи бўлса, У Ўзининг Жамоати орқали қилади, айнан Жамоат Худо қўлидаги бош қуролидир. Юқорида келтирилганлардан шу нарса аниқ равшан бўлади, демак жамоатлар тузиш ва ташкил қилиш — бу буюк вазифадир. Худога ўзини тўла топширган ҳар қандай имонли учун бу вазифа биринчи даражали бўлиши лозим.

САВОЛЛАР

- Жамоатнинг “марказдан қочувчи куч” характерини тушуниш бизларга нималарни берди? Хушхабарни тарғиб қилишда, хизматда, ибодатда, одамларнинг ўзаро муносабатига (жамоатдагидек), сиз қандай янги ғояларни таклиф қилишингиз мумкин?
- Жамоатни Эски Аҳд бўйича (марказга қараб интилувчи куч) тушуниш, жамоатнинг ҳаётига, унинг режаларига ва дастурларига қандай таъсир кўрсатади? Жамоатнинг лидерларига ва уларнинг қўл остидаги “сурувга” бу қандай таъсир кўрсатади? Маҳаллий жамоатлар учун бундай тушунча қачон ўринли бўлади? Нима учун шундай бўлиши мумкин?
- Сизнинг жамоатдаги хизматингизнинг асоси нимада? Қайсидир жамоатнинг пойдевори Масихда бўлмаган ҳолда бунёд қилинса нима бўлади?
- Жамоат — дунё учун мавжуд (Эф. 3:1-10). Бу амалиётда нимани билдиради? Шахсан сиз учун бу нимани билдиради?
- Масих — Жамоатнинг бошидир. Бу амалиётда нимани билдиради? (Эф. 1:23; Кол. 1:18). Ҳақиқатдан ҳам У бизнинг Раббимиз ва Ҳукмдоримиз бўлиши учун нима қилишимиз керак?
- Имонли одам, Масихнинг уммати бўлиши, бироқ маҳаллий жамоатга тегишли бўлмаслиги мумкинми?
- Масих бизнинг ҳаётимизда амалий тарзда, ҳам Раббимиз, ҳам Устозимиз бўлиши қандай содир бўлади?
- Жамоатни тасвирлашда, маъжозий маънолар қўлланилган бир қанча оятларни ўрганиб чиқинг (Эф. 2:11, 19, 21; 1Бут. 2:9-10). Булардан қайсилари сиз учун кўпроқ аҳамиятга эга?

ТОПШИРИҚ

Худо Ўз ваъдасини сизнинг юртингизда қай тарзда амалга оширмоқда? Охириги бир йилда, беш ёки эллик йилда, Жамоат бунёд қилишдаги Ўзининг садоқатини кўрсатган ҳолда, қандай ишларни амалга оширди? Сизнинг юртингиздаги Худонинг садоқати ҳақида гапирувчи, камида 10 та кузатувни ёзиб чиқинг.

Жамоат

2 Дарс

ЖАМОАТНИНГ ВАЗИФАСИ

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — Жамоатнинг вазифасини ва уни жамоат тузиш ишларида амалий қўллашни тушунтириш.

Кутиладиган натижалар:

Дарсни ўрганиб ҳар бир ўқувчи;

- Жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича вазифасини билиши керак;
- Худо Ўз Каломи орқали Жамоатнинг мавжудлигининг мақсадини аниқ қилиб баён қилганини билиши керак;
- Жамоатнинг вазифасини аниқ билиш, миссионер-жамоат тузувчи учун, ўз хизматини қандай олиб бормоқчи эканлигида катта аҳамиятга эга эканлигини англаши керак;

Дарс режаси:

I. Жамоатнинг вазифаси

II. Жамоатнинг вазифасини тушунишга нисбатан ҳар-хил қарашлар

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Жамоатни вазифасига нисбатан ҳар-хил қарашларни тасвирловчи кўргазмаларни тайёрланг. Ҳар бир ўқувчи Жамоатнинг ички ва ташқи мақсадларини қисқа ва аниқ қилиб ифода қила олишига эътибор беринг.

СЎЗ БОШИ

“Вазифа, мақсад” тушунчаларини, биз эришишни ҳоҳлаган натижа деб тасвирлаш мумкин. Ҳар бир ташкилот ўзининг мақсади ва вазифасига эга. Бизнес ва тадбиркорлик товарларни сотиш ёки хизмат кўрсатиш орқали фойда олиш учун мавжуд бўлади. Ҳар қандай мамлакат ҳукуматининг вазифаси — фуқороларни ҳимоя қилиш ва халқни бошқаришдир.

Раббимиз Исо Масих бу масалада ҳам бизга буюк наъмуна бўла олади. У бу дунёга нимага ва нима учун келганини билар эди. Унинг олдида буюк мақсад турар эди. *“Худованднинг Руҳи Менга ёр. У Мени муқаддас мой-ла мойлади. Бечораларга мужда етказмоқ учун, дилабгорларга шифо бермоқ учун, асирга: озод бўлгин, басирга: очилсин кўзинг, демоқ-чун, мазлумга эркинликни эълон этиб, марҳамат йили бўлгай, демоқ-чун, Худованд Мени юборди”* (Лқ. 4:18-19). Масих Ўз Жамоатини бунёд қилди, зеро У аниқ мақсадга эга эди. У Жамоатни нима учун бунёд қилётганини ва қандай тўлов тўлашини олдиндан биларди. Жамоатнинг вазифаси ва мақсади ҳақиқатдан ҳам ажойибдир, унинг илдишлари тарихга қараб кетган ва У учун шон-шухрат билан тўлган келажак тайин қилинган.

Муқаддас Каломда Жамоатнинг вазифаси ҳақида аниқ ва равшан қилиб гапирилади. Ҳар бир жамоат хизматчиси, ҳар бир миссионер ва умуман, маҳаллий жамоатлар тузиш ҳаракатида қатнашаётган ҳар бир одам Жамоатнинг, Худо томонидан Муқаддас Китобда аниқлаб берган мақсади ва вазифасини билиши жуда муҳимдир. Бу билимсиз барча ҳаракатларимиз, барча куч қувватимиз ва моддий маблағларимиз беҳуда кетади, чунки улар биз даъват қилинмаган нарсаларга сарф бўлади (Забур. 126:1-2). Ҳар бир жамоат тузувчи, Жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича вазифасини аниқ англаб етиши ва қўпаядиган жамоатларни тузишда, ўзининг шахсий хизматидаги мақсадларини тушуниши керак.

Ўз мақсадига тўғри йўлдан ҳаракатланаётган Жамоатларни қуйидагича тасвирлаш мумкин:

- Улар ўз вазифаларини билишади ва Ўз Раббиларини кутаётган ҳақиқий жамоатлар ҳисобланишади.

- Улар имонда мустаҳкамлар ва ўзларининг маълум бир эпчилликлари билан ажралиб турадилар; улар янгилик учун очиклар, лекин Муқаддас Китобдан четга чиқмайдилар.
- Улар Худонинг баракаси билан тўлганлар ва уларнинг эшиклари ҳамма учун кенг очик; улар учун асосий нарса — бу Худонинг севгиси ва нажоти.
- Улар одмларни ўзларига жалб қилишади ва ўз хизматларини аҳолининг орасида кенг тарзда олиб боришади.
- Улар умид ва руҳий тетиклик билан тўлганлар (одамларда эса кўпинча мана шулар етишмайди).
- Бу жамоатлар ҳаётий куч-қувватга тўлиб тошганлар, улар самарали хизмат учун шогирдларни тайёрлайдилар.
- Улар ўсиб боришади ва яна ўсиб борадиган янги жамоатларга асос соладилар.

I. ЖАМОАТНИНГ ВАЗИФАСИ

Биз юқорида, Исо Масих Ўз Жамоатини тузишда аниқ мақсадга эга бўлганлигини гапириб ўтган эдик. Буни бир нечта сўзлар билан тарифласа бўлади: “Жамоат— имонлиларга таълим бериш ва адашганларга Хушхабарни тарғиб қилиш орқали Худони улуғлаш учун мавжуддир”.

Жадвал 2.1 Жамоатнинг вазифаси

Жамоатнинг учта мақсади:		
Олий (асосий) мақсади	Ташқи мақсади	Ички мақсади
Худони улуғлаш	Имонга келмаганларга Хушхабарни тарғиб қилиш	Юмушчиларни тайёрлаш ва уларга устозлик қилиш
Жамоат Худо учун мавжуд	Жамоат Каломни тарғиб қилиш учун мавжуд	Жамоат ўзи учун мавжуд

A. Худони улуғлаш

Муқаддас Китоб бизга ўргатадики, барча мавжудоднинг йўналтирилган мақсади — бу Худонинг улуғлашдир. Бу улуғлик Худога хос бўлган ҳамма нарсани — Унинг табиатини, хусусиятларини, Унинг сифатларини ва Унинг фаолиятини ифодалайди ва очиб беради. Бутун борлиқ Худо томонидан яратилган ва яратилишдан мақсади Уни улуғлашдир (Заб. 148). Ҳамма содир бўлаётган нарсалар мана шу мақсадга қаратилган. Худонинг улуғланиши Жамоатнинг асл моҳияти, олий мақсади ва вазифасидир (Рим. 15:6,9; Эф. 1:5 ва кейингилар; 2Сол. 1:12; 1Бут. 4:11).

Агар биз Худога топинсак (Юҳ. 4:23), Унга ҳамду-санолар ва шукроналар қилсак (Заб. 49:23) ва қачонки У айтгандек яшасак (Юҳ. 15:8) Унинг номи улуғланади (яъни барчага ошкор ва намоён бўлади). “Шундай қилиб... нимаики қилсангизлар, ҳамма нарсани Худони улуғлаш учун қилинглар” (1Кор. 10:31). Бу ҳар бир масиҳийга тегишли бўлгани каби, Жамоатга ҳам тегишли.

- Шахсан сиз учун Худони улуғлаш нимани англатади?
- Жамоат Худони қандай улуғлайди?
- Бизнинг орамизда Худо қандай улуғланади?

B. Адашганларга Хушхабар айтиш

Муқаддас Китоб аниқ қилиб ўргатадики, Жамоатнинг ташқи вазифаси бор ва уни дунёнинг охиригача бажариши лозим. Айнан мана шу вазифа Жамоат диққат-эътиборини фақат ўзига эмас, балки атрофидагиларга қаратишини ифодалайди. Исо Масих мана шу учун келган — адашган ва ҳалокатга қараб кетаётган дунёга Хушхабар айтиш учун (Лқ. 19:10). Исо Масих айтганки: “...Отам Мени қандай юборган бўлса, Мен ҳам сизларни шундай юборяпман” (Юҳ. 20:21). Шу тарзда, Жамоатнинг ташқи вазифаси — Хушхабар айтиш ва миссионерлик ишларидир.

Мат. 28:18-20 даги Буюк Топширик орқали Жамоатнинг ташқи вазифаси яққол кўрсатиб берилган.

B. Юмушчиларга устозлик қилиш

Муқаддас Китоб, Жамотнинг ички мақсадлари борлигини ҳам ўргатади. Бу — имонлиларга устозлик қилиш ва уларни хизматга тайёрлашдир. Янги Аҳд мактубларининг кўп оятлари, имонлиларнинг масиҳий ҳаётларини ва хизматларини мустаҳкамлаш учун қаратилган, токи улар ташқи вазифаларни, яъни адашган ва ҳалокат ёқасидаги дунёга Хушхабарни тарғиб қила олишсин.

Эф. 4:11-16 оятларида Жамоатнинг ички мақсадлари энг яхши тарзда тушунтирилиб берилган. Жамоат, ўзининг аъзоларига устозлик қилиш учун мавжуддир. Жамоаларда бирлашган Худо халқини ўргатиш ва уларга таълим бериш, ташқи мақсадга, яъни шогирд орттириш мақсадига эришишга имкон беради.

- Жамоатга раҳбарлар бошқаларни хизматга руҳоний қилиб тайёрлаш учун берилган (11 ва 12 оятлар), ўзлари жамоатда хизмат қилишлари учун эмас. Хўш, бу ҳаётинг муҳим бўлган ҳақиқат сизнинг жамоат тузиш ишларингизда амалий равишда қандай қўлланилмоқда? Бу сизнинг хизматингизга қандай таъсир кўрсатади?
- Бу оятлардан сиз жамоат тузиш ишларига нисбатан нималарни кўра олдингиз? Уларни бирма-бир ёзиб чиқинг.

Жамоатнинг мақсадларини қисқа ва лўнда қилиб ифодалаш мумкин. Булар — топиниш, насиҳат, Хушхабар тарғиб қилиш. Худонинг халқи топиниш учун ва насиҳатлар олиш учун бир жойга йиғилишади ва ундан кейин Хушхабарни айтиш учун тарқалишади. Бу хизматлар бир-бирига боғланган. Буларнинг ҳеч қайсиси ўз ўзидан, бошқаларига боғлиқ бўлмаган ҳолда мавжуд бўлиши мумкин эмас. Ички мақсад (насиҳат қилиш) ташқи мақсаднинг (Хушхабар айтишнинг) бажарилишига ёрдам беради, иккаласи эса Худони улуғлашга (топиниш) хизмат қилади. Исо Масиҳнинг шогирдлари ички мақсад учун, яъни бир-бирларига насиҳат қилиш учун (Эф. 4:11-16), бир-бирларини севиш учун (Юх. 13:34-35) ва Янги Аҳд Жамоатининг вазифаларини бажариш учун йиғилишиб, ташқи вазифани, яъни Хушхабарни тарғиб қилиш ва ҳалок бўлаётган дунёга хизмат қилиш учун таёрланишади.

II. ЖАМОАТНИНГ ВАЗИФАСИНИ ТУШУНИШГА НИСБАТАН ТУРЛИ ҚАРАШЛАР

A. Мақсади дастурларни бажаришга қаратилган жамоат ва Буюк Топширик жамоати

1. Мақсади дастурларни бажаришга қаратилган жамоат

Жамоатлар кўпинча ўз олдиларига жуда кўп мақсадларни қўйиб, натижада катта қийинчиликларни бошларидан кечиришади. Жамоатнинг Худо даъват қилган барча нарсаларда муваффақиятсизликлари натижасида, унинг мақсади, фақат дастурларни бажаришга қаратилиб қолади, бу эса ўз навбатида, маблағлар ва одамлар учун курашга олиб келади (Расм 2.2). Жамоатдаги бундай қарашлар (мақсади дастурларни бажаришга қаратилиши) натижасида, кўпроқ дунёвий ўқув масканини ёки тижорат ташкилотини эслатувчи тузилма шаклланиши мумкин. Бундай жамоатда Хушхабарни тарғиб қилиш энг биринчи ўринда турмайди, зеро Жамоат айнай мана шу учун ташкил қилинган (ва ҳозир ҳам мавжуд). Хушхабарни тарғиб қилиш, бундай жамоат учун — ишларининг фақат бир қисми ва бошқа бир қанча дастурларидан яна биттаси бўлади холос. Вақт ўтган сари бу жамоат ҳалок бўлаётган дунё ҳақида ўйлашдан кўра ўзи ҳақида кўпроқ ўйлашни бошлайди ва аста секин атрофидаги жамиятдан ажралади.

2.2 расм. Мақсади дастурларни бажаришга қаратилган жамоат.

2. Буюк Топшириқ жамоати

Жамоатга Муқаддас Китоб бўйича қараш схемаси Расм 2.3да тасвирланган. Бунда жамоатнинг вазифаси юрагида Буюк Топшириқ жойлашади ва ундан имонлиларга устозлик қилишга мос келувчи дастурлар ва хизматлар тарқалади. Бундай ёндошишда жамоатнинг ички хизматлари ва дастурлари ҳар бир имонлини жамоат ташқарисидаги хизматни ёки мақсадни бажаришга ўргатишга хизмат қилади. Имонлиларнинг эҳтиёжлари ҳар доимгидек эътиборга олинади, лекин буларни ҳал қилишда Муқаддас Калом ўргатганидек ва Худонинг қутқариш режасига мос ҳолда ёндошилади.

Расм 2.3. Буюк Топшириқ Жамоати

- Юқорида кўриб чиқилган икки хил қараш нималари билан бир бирадан фарқ қилади? Жамоат аъзоларини “жамоат ишларига” жалб қилиш бўйича қандай фарқлари бор? Раҳбарлар тайёрлашдачи?
- Агар жамоат, унинг “ҳаётининг маъноси” Хушхабарни тарғиб қилиш эканлигини англай бошласа, нама бўлади?

Б. Жамоат бу — дала, жамоат бу — куч

Расм 2.4 даги жадвалда, жамотни таърифлашда ишлатилган ”дала” ва ”куч” метафораларда ифодалаб кўрсатилган. ”Дала” — ҳаракатланмайдиган объект. Унинг сифатлари — ундан олинадиган ҳосилга қараб баҳоланади. Ер эгасининг барча куч ва меҳнати бу ерга ишлов беришга сарф бўлади; бу ер унинг фаолият объекти ва фаолият марказига айланади. ”Куч” эса аксинча — бирон нарсага таъсир қилишда вужудга келадиган, қувватнинг ҳаракатланувчи манбайидир. Кучни, унинг таъсир даражасига қараб ўлчаш мумкин. Асосий диққат-эътибор объектда кўринади, унинг кучида эмас.

Расм 2.4. Жамоат ”дала” ва жамоат ”куч”

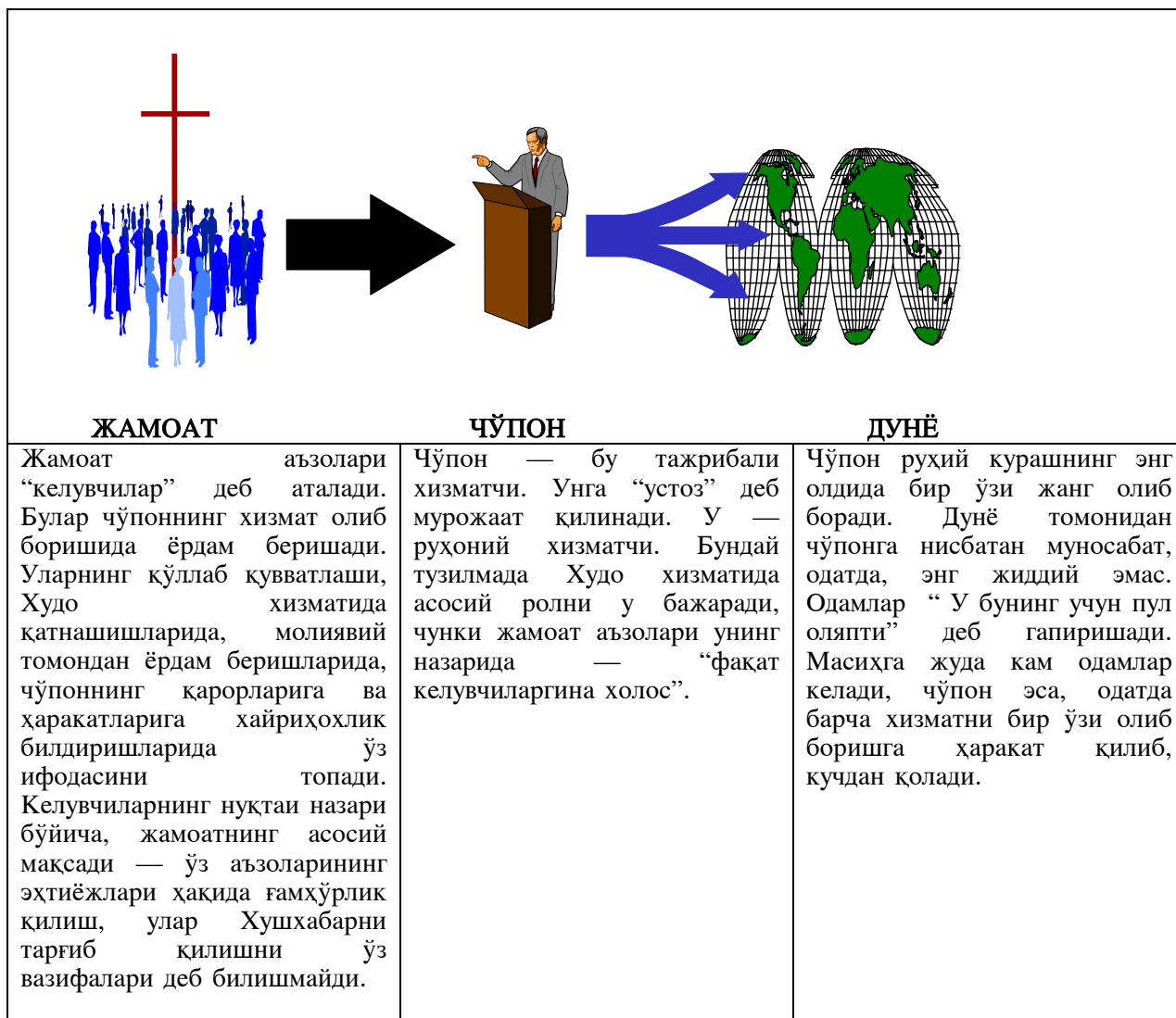
	<i>Жамоат — ”дала”</i>	<i>Жамоат — ”куч”</i>
Вазифаси	<ul style="list-style-type: none"> • Худонинг ишлари амалга ошириладиган жой 	<ul style="list-style-type: none"> • Имонлиларни Исо Масих номи учун ишга тайёрлаш, бир-бирларига хизмат қилишга даъват қилиш
Асосий сабаб	<ul style="list-style-type: none"> • Қатнашиш учун жамоатга келиш • Одамларни дунёдан чиқариб олиб, химояланган муҳитга олиб келиш 	<ul style="list-style-type: none"> • ”Дунёнинг чеккасигача” бориш ва у ердагиларга таъсир кўрсатиш. • Дунёни ўзгартириш учун хизмат қиладиган хизматчилар тайёрлаш.
Талаблар	<ul style="list-style-type: none"> • Дастур (одамлар учун эмас) • Жамоатни одамларга танитиш, уларни таклиф қилиш • Кўринадиган бўлиш (мас. бинога эга бўлиш) 	<ul style="list-style-type: none"> • Бутунлик, бирлик • Юмушчиларни ўқитиш, тайёрлаш • Имониларни хизмат қилишга руҳлантириш
Раҳбарлик концепцияси	<ul style="list-style-type: none"> • Жамоат хизматчилари ва келувчилар орасида маълум масофа бўлиши 	<ul style="list-style-type: none"> • Ҳар бир имонли хизмат учун даъват қилинади, зеро у Муқаддас Рух ато қилган қобилиятни ишлатиши керак
Муваффақиятли натижа	<ul style="list-style-type: none"> • Бюджет (катта микдордаги хайр-эҳсонлар) • Шахсий бинога эга бўлиш • Қатнашиш (жамоатга келиш) 	<ul style="list-style-type: none"> • Кўпайиш
Тузилмаси (структура)	<ul style="list-style-type: none"> • Бошқарув функцияси • Атрофдаги дунёдан ажралиб қолиш ва ўз ”дунёсини” вужудга келиши • Марказлашишнинг юқори даражаси 	<ul style="list-style-type: none"> • Марказлашмаслик • Кичик гуруҳлар • Атрофдаги дунёга чуқур кириб бориш
Охирги натижа	<ul style="list-style-type: none"> • Куйиш, паралич • Қонунчилик • Монумент (қотиб қолиш) 	<ul style="list-style-type: none"> • Маҳаллий жамоатлар тузишга қаратилган ҳаракат • Хизмат учун даъват қилиш • Хизматдаги эркинлик

В. Жамоат — йиғилиш, жамот — сафарбар қилишнинг йўли

1. Жамоат — йиғилиш

Жамоат — имонлиларнинг йиғилишидир, бу жамоатнинг “дала” ҳақидаги ниятининг яққол ифодасидир. Жамоат ҳақидаги бу ният (мақсад) анча кенг тарқалгандир. Баъзи бир имонлилар, жамоатни худди бошқа масихийлар билан учрашадиган ва чўпоннинг хизмат олиб борадиган жойи, деб қабул қилишади. (Расм 2.5га қаранг). Маълум бир даражада бу тўғри. Жамоат — бу, ҳақиқатдан ҳам йиғилишдир, биз жон деб мулоқот қиладиган ва раҳбарлардан руҳий озуқа оладиган жойдир. Лекин, шундай бўлса ҳам, бу нуқтаи назар жамоатнинг ташқи вазифаларини тушунмайди ва бунда Муқаддас Китоб учун бегона бўлган, жамоат хизматчилари ва оддий имонлиларни бўлинишига олиб келиш ҳавфи бор.

Рис 2.5 Жамоат — йиғилиш

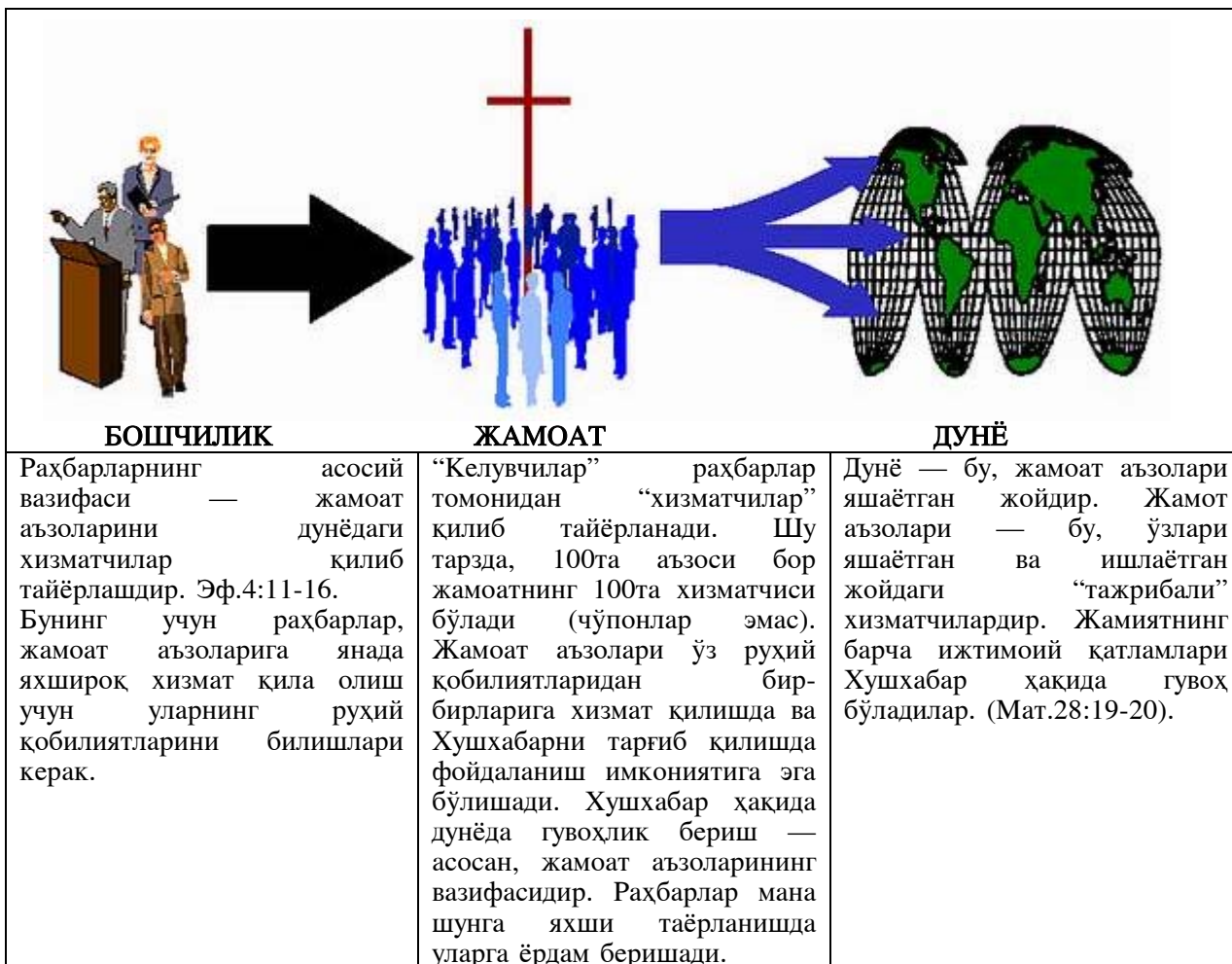

2. Жамоат — сафарбар қилишнинг йўли

Жамоатни — меҳнатга сафарбар қилиш йўли сифатида тушуниш, бизга жамоатнинг “куч” концепциясини яққол кўрсатади. Жамоат — кимнингдир хизмат қиладиган жойи эмас, бу, имонлиларни Хушхабарни тарғиб қилишга сафарбар қилишнинг йўлидир. Жамоат — Худонинг бу дунёда ишлатадиган иш қуролидир. Расм 2.6 да кўрсатилгандек, жамоатнинг вазифаси имонлиларни ўзлари яшаётган дунёда самарали хизмат қилишлари учун тайёрлаш (ўқитиш ва руҳлантириш)дир. Бу — жамоатнинг ички мақсади. Имонлилар Худога биргаликда

сажда қилиш учун, руҳан ўсиш учун, Худонинг Каломини ўқиш, ундан руҳланиш учун, дуо қилиш ва бир бирларига ёрдам бериш учун йиғилишади. Шу тарзда жамоат аъзолари руҳан ўсиб боришади, адашганларга Хушхабар айтиш хизматида керак бўладиган малакаларини оширишади (жамоатнинг ташқи мақсади). Буюк Топшириқни бажариш — фақат чўпоннинг иши эмас, балки бу бутун Масих Танасининг (Жамоатнинг) вазифасидир.

Расм 2.6. Жамоат — сафарбар қилишнинг йўли

ХУЛОСА

Ўз вазифасини аниқ тушуниб олиш жамоатнинг хизматида ёрдам беради. Раҳбарлар ва хизматчилар ўз жамоатларининг Худо тайинлаб берган вазифасини, мақсадини англаб олмасалар, ўзларининг кучларини ва моддий маблағларини ўзлари даъват қилинмаган нарсаларга сарф қилишларига олиб келади. Ҳар бир жамоат тузувчи, жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича белгилаб берилган вазифаларни тушуниши ва буларни ўзининг хизматида амалий тарзда қандай қўллаш мумкинлиги ҳақида ўйлаши керак.

САВОЛЛАР

1. Жамоат ўзининг мақсадини билиши нима учун бунчалик муҳим? Жамоат ўзининг мақсадларини тушунмаслиги нималарга олиб келиши мумкин?
2. Сиз Жамоатнинг вазифаларини бир нечта сўз билан қандай қилиб айтиб берган бўлар эдингиз?
3. Нима учун жамоат Хушхабарни тарғиб қилиши керак? Бунга ким жавобгар?
4. Буюк Топшириқ билан Жамоатнинг мақсади ўртасида қандай боғлиқлик бор? Муқаддас Китобдаги яна қайси оятлар Жамоатнинг вазифасини тушунишимизда бизга ёрдам беради?

5. Нима учун жамоат бирон бир кимса фаолият кўрсатадиган дала эмас, балки қуч бўлиши керак?
6. Сизнинг ҳудудингиздаги жамоатлар ўзларининг мақсадлари ва мавжудлигининг сабаблари ҳақида аниқ тушунчага эгамилар?
7. Ўз мақсадини тушунадиган жамоатда раҳбарларнинг ўрни қандай?

Жамоат

3 Дарс

ШАКЛЛАРИ ВА ВАЗИФАЛАРИ

Дарс мақсади

Ушбу дарснинг мақсади — Муқаддас Китоб ва урф одатлар нуктаи назари бўйча Жамоат учун муҳим бўлган шакллар ва вазифалар концепциясини ўргатиш.

Кутиладиган натижалар:

Дарсни ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- “Шакллар ва вазифалар” концепциясини тушуниши керак;
- Маданиятнинг ва шахсий тажрибасининг, ўзининг маҳаллий жамоати анъаналарига ва шаклига нисбатан таъсирини ажрата олиши керак;
- Жамоат шаклини Муқаддас Кибоб вазифаси бўйича ва маданиятга мос ҳолда ташкил қилишга ҳаракат қилиши керак;

Дарс режси:

- Шакл ва вазифалар наъмуналари
- Жамоатнинг шакллари ва вазифалари
- Жамоат шакллари ва вазифаларига нисбатан баҳо бериш
- Шакл ва вазифаларга тегишли бўлган принциплар
- Жамоатлар тузишда шакллар ва вазифалар концепциясини амалий қўлланилиши

Илова

- Шакл ва вазифалар концепциясининг амалий қўлланилиши

СЎЗ БОШИ

Шакл ва вазифалар концепциясини (қарашларини) тушуниш, жамоат тузиш жараёнида муҳим роль ўйнайди. Бизнинг тажрибамиз, кўп даражада жамоатимизда қабул қилинган шаклларга содиқлигимиз ва уларни қандай тушунишимизга боғлиқ. Бирок, Худонинг жамоатга берган вазифасини бажариш учун олдимизга ҳар доим — биз нима учун бу ишни қиляпмиз, деган саволни қўйишимиз керак. Бу дарс ўз хизматимиз “шаклларини” қайта кўриб чиқишимизга имкон беради ва ерлик халқнинг маданиятига мос келадиган, анча самаралироқ ва табиийроқ бўлган янги шаклларни излаб топишимизда ёрдам беради.

I. ШАКЛ ВА ВАЗИФАЛАР НАЪМУНАЛАРИ

Вазифа деганда, одатда бажарилиши керак бўлган қандайдир фаолият кўриниши мақсад қилинади. Фаолият хилма хил бўлиши мумкин — озиқ-овқат сотиб олиш ва фарзандларни тарбиялашдан тортиб энг содда нарсача бўлиши мумкин, масалан — уйқу. Шундай қилиб, *вазифа* —бу қилиниши керак бўлган нараса. *Шакл* эса — ҳаракат усули, яъни қилаётган ишимизни *қандай* қилаётганимиз.

Буни яхшироқ тушуниш учун, қандайдир бир мисолни кўриб чиқамиз. Қадим замонларда одамлар очликдан ўлмаслик учун ва егулик топиш учун жуда кўп кучларини сарф қилишган. У пайтларда оиласи ва ўзи учун егулик сотиб олинадиган дўконлар бўлмаган, ов қилиш ёки ерга ишлов бериш керак бўлган. Булар бир-биридан умуман фарқ қилувчи методлар (иккита ҳар хил шакл), лекин, униси ҳам, буниси ҳам битта вазифани (егулик топишни) бажаряпти.

Энди битта савол туғилади: қандай қилиб бу иккита шаклдан ўзи учун энг яхшисини танлаш мумкин? Биз қабул қиладиган қароримизга таъсир қилувчи, ички факторлар деган нарса бор, масалан, шу ишни қила олишлик ва шу ишни ёқтиришлик. Сизнинг кўриш қобилиятингиз жуда яхшими, сиз ёввойи табиатни ёқтирасизми, сиз пиёда жуда узоқ юра оласизми ва узоқ вақт якка қолиш сиз учун барибирми? У ҳолда сиз яхшиси овчилик қилганингиз мақул. Агар сизга овчилик билан боғлиқ бўлган нарсалар ёқмаса, унда деҳқончилик қилинг. Атрофга боғлиқ бўлган ташқи факторлар ҳам мавжуд. Сиз ҳосилни жуда зўр берадиган ерда яшаяпсизми? Агар ҳа бўлса, унда деҳқончилик билан шуғулланинг. Бу каби саволларни ечишда жамиятда нимадан кўпроқ фойдаланилиши ҳам катта аҳамиятга эгадир. Қайси бири эътиборлироқ — деҳқончиликми (унинг меҳнати ҳосили ҳаммани боқаётгани учун) ёки овчиларми (уруш пайтида ҳимоя қила олиши учун)? Маълум факторлар ахлоқий характерга эга бўлиши мумкин? Ҳайвон ўлдириш сизнинг жамиятингизда ахлоқсизлик деб ҳисобланадими? Яна бир фактор бу — урф-одат. Сизнинг ота-онангиз ва аجدодларингиз ким бўлишган? Балки сиз уларнинг “изидан” боришни истарсиз?

Лекин, кейинроқ, атрофнинг ўзгариши туфайли (масалан, ерингиз ҳосил бермай қўйди ёки ўрмонда ов қиладиган ҳайвон қолмади) сиз иккинчи шаклни танлашингиз мумкин, ундан кейин бошқасини. Ва агар бу сизнинг қилаётган ишингизнинг самарасини оширса, демак тўғри танлагансиз.

Шакл ва вазифа принципига яна бир мисолни — ҳаракатланиш вазифасини кўриб чиқамиз. Ҳаракатланиш кўпгина усуллар (шакллар) орқали амалга оширилиши мумкин — велосипедда, метрода, машинада, самолётда, поездда, отда, аравада. Савол фақат қуйидагиларда:

- Нима учун сиз айнан мана шу транспорт воситасидан фойдаланяпсиз? Бунга сиз учун сабаб нима?
- Нима сабабдан бир усул бошқасига қараганда яхшироқ?
- Сиз шахсий ҳаётингиздан шакл ва вазифаларга мисоллар келтира оласизми?

II. ЖАМОАТНИНГ ВАЗИФА ВА ШАКЛЛАРИ

А. Вазифалари

Вазифа бу — ҳар қайси пайда ва маданиятда тўғри бўлиб қоладиган ўзгармас ҳақиқатдир. Бу вақтинчалик бўлмаган ва маданиятдан юқори турувчи принциплар Худонинг Каломида, Муқаддас Китобда келтирилган. Худо томонидан Ўз Жамоатига берилган бу нарсаларга амрлар, қонунлар, кўрсатмалар ва абадий ҳақиқатлар киради ва булар ҳар бир маданият, ҳар бир халқ, ҳар бир аср ва ҳар бир миллар учун тўғри ва ҳақиқийдир. Булар ҳамма вақт учун ўзгармас ва ҳамма миллатлар учун бир хилдир. Режалаштириш жараёнида булар — Худонинг бизга очиб берган ният ва Унинг иродасидир.

Масалан: Ўнта Амр, Буюк Топшириқ, Худони улуғлаш, дуо қилиш ва бошқалар

Б. Шакллари

Шаклларга маълум бир вақт даврида маълум бир маданиятда Жамоатнинг барча структуралари, урф-одатлари ва жараёнлари киради. Булар Худонинг Ҳақиқатини имонлиларга уларнинг маданияти, урф одати, тили ва ҳ.к.з ларига мос ҳолда тушинтирилиши учун пайдо қилинади. Шакллар — бу ҳақиқатлар ва ҳаракатларни туб моҳиятини гавдалантириб беришнинг воситасидир. Режалаштириш жараёнида булар — стратегия, режа ва дастурлар.

Масалан: Қуддусдаги Худонинг азизлари учун иона тўплаш, “Исо Масих” фильми, ойлик оладиган Инжил воизхонлари, чоршанба оқшомида Муқаддас Китобни ўрганиш.

В. Шакл ва вазифалар биргаликда

Ҳар қандай маҳаллий жамоат ҳаёти, ўзи мавжуд бўлган ернинг маданиятидан бошқача бўлаолмайди. Бизнинг жамоат “тажрибамиз”, фақат Муқаддас Китоб бўйича эмас. Жамоат тузишдаги “қиладиган” ишларимиз, тарихий урф-одатлар, миллий маданият ва Муқаддас Китоб кўрсатмаларининг аралашмасига асосланади. Биз Муқаддас Китоб бўйича вазифалар (ибодат, муносабат, ўқитиш, Хушхабар тарғиб қилиш ва хизмат кабилар) ҳақида гапирганимизда, шуларга мос келувчи шакллар, урф-одатлар, усуллар, структура ва ташкил қилиш воситаларини ҳисобга олишимизга тўғри келади. Мана шулар воситасида вазифалар ўз ифодасини топади ва “тана ва қон” га айланади.

Жин Гетц ўзининг “Жамоатга диққат билан қараш” (Sharpening The Focus Of The Church) китобида, жамоатнинг шаклига таъсир қилувчи учта компонентни ифодалаб беради. У айтадики:

1. Муқаддас Калом призмаси

Бизнинг жамоатмизнинг шакли, ўзининг вазифаларини иложи борича самарали бажаришига мос келиши керак ва шу билан бирга Худонинг Сўзига асосланиши керак. Айнан Муқаддас Китоб жамоатнинг вазифасини аниқлаб беради. Муқаддас Китоб вазифалар ҳақида гапирганда, кўпинча шакллар ҳақида индамайди. Агар булар ҳақида нимадир гапирилса ҳам, фақат қисман гапирилади ва бундан шу нарса келиб чиқадики, ҳар хил шароитларда ҳар хил шакллар қўлланилган! Бизнинг вазифамиз шуки, Муқаддас Китоб линзаси орқали ҳар қайси вақт учун тўғри бўлган ва абсолют характерга эга бўлган вазифалар ва кўрсатмаларни топиш, яъни маданиятлардан юқори турувчи вазифаларни топиш, топгандан кейин эса, жамоатнинг ҳаётида бу вазифалардан энг самарали ҳолда фойдалана олиш мумкин бўлган шаклни аниқлашдир.

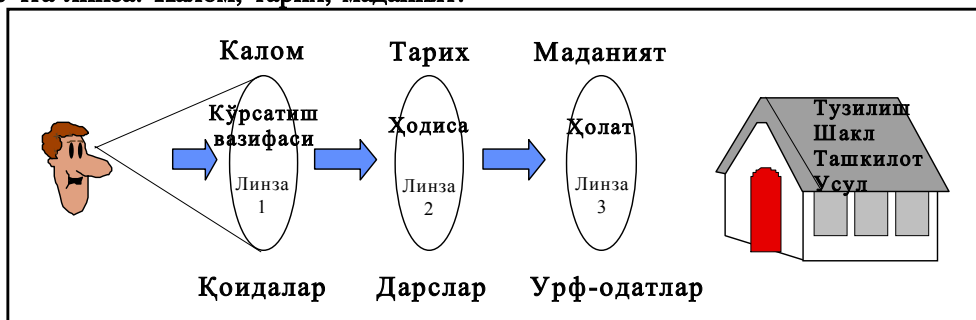
2. Тарих призмаси

Жамоатни тарихий жараёнлардан алоҳида қилиб қарамаслик керак. Биз унга тарихий нуқтаи назар бўйича, яъни унинг шаклланишига таъсир кўрсатган воқеалар ва ҳолатлар билан бирга кўришимиз керак. Бизга тарихий тадқиқот жараёни орқали, илгари масиҳийлар нималарни тўғри, нималарни нотўғри қилишганини ва булар нималарга олиб келганини билиш имконини беради. Биз ўзимиз нималарни нотўғри қилаётганимизни билишимиз ва уларни тўғрилашимиз мумкин. Буларга фақат Муқаддас Китоб тарихи кирмайди, балки яна, дунёнинг хозиргача бўлган бутун тарихи, айниқса бизнинг ватанимизга ва халқимизга бевосита боғлиқ бўлган тарих ҳам киради.

3. Маданият призмаси

Жамоат маълум бир маданиятда ва маълум бир вақт мобайнида шаклланган. Биз Жамоатга, ўз жамиятимизнинг маданиятига боғлиқ деб билган ҳолда қарашимиз керак. Ҳар хил шакллар айнан маданият орқали ўз ривожини топади. Шунинг учун биз ўз жамоатимизнинг урф одатларини ривожланишида, жамиятнинг урф одатлари ва маданиятини инкор қилмаслигимиз керак, бироқ ҳар доим Муқаддас Китобга асослаб олишимиз керак. Ва агар урф одатлар Муқаддас Китоб асосларига қарши бўлса, Муқаддас Китоб (Худонинг Сўзи) эмас, балки урф-одат (одам томонидан ўрнатилган) ўзгартирилади.

Расм 3.1 Учта линза: Калом, тарих, маданият.

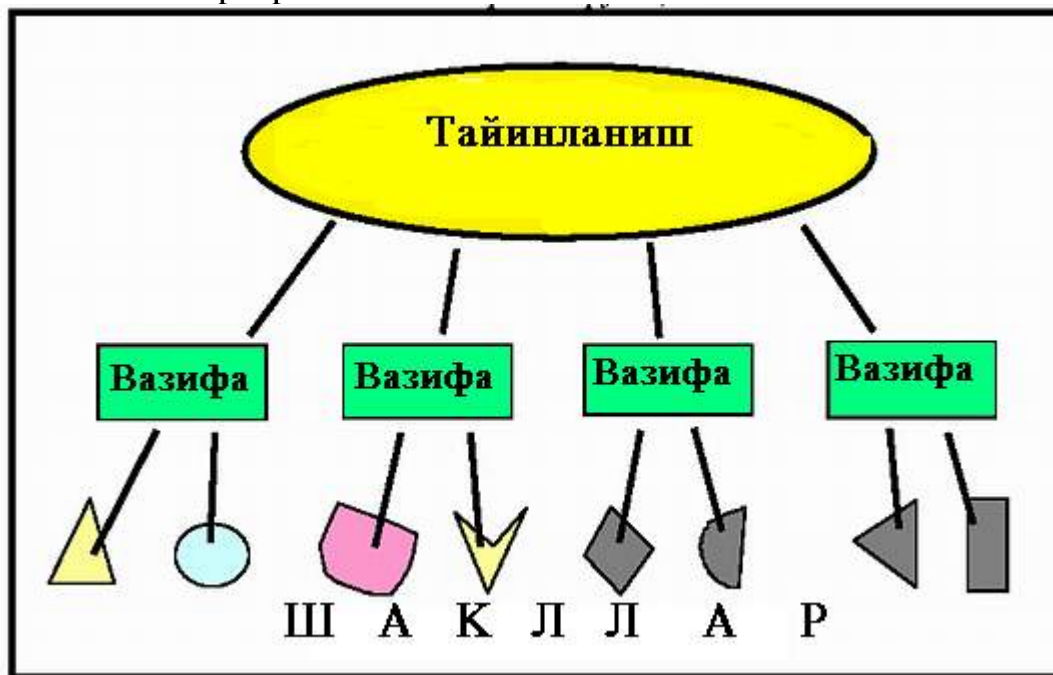

Янги жамоат тузиш жараёнида қандайдир маълум бир шаклни танлашдан олдин, биз Муқаддас Китобга асосланган ҳолда ўзимиз учун Жамоат бу нима эканлигини ва у қандай ҳаракатланиши кераклигини (унинг мақсади ва вазифаси, унинг хусусиятларини, янги аҳд бўйича вазифаси) аниқлаб олишимиз керак. Худо бизни, шаклини абадий бир хил қилиб қолдирадиган жамоатлар тузишга даъват қилмаган ва У маданият урф одатлардан кескин фарқ қилувчи шаклга эга бўлган жамоат тузишга ҳам даъват қилмаган (Худонинг Сўзларига мутлақо қарши бўлган маданий компонентлар бундан мустасно). Худо биздан одамлар ичида яшаб ва хизмат олиб борган ҳолда руҳан ўзгаришимизни хоҳлайди (Рим.12:1-2). Шундай қилиб,

шакллар ва вазифалар аҳамиятини тушуниш, нималарни қилиш шарт, нималар иккинчи даражали, нималар ўзгармас бўлиб қолади, нималарни қайта кўриб чиқиш керак ва зарур бўлса, нималарни ўзгартириш керак эканлигини тушуниш — жамоат тузиш жараёнида катта аҳамият касб этади. Худонинг Ўз Жамоатига топширға вазифасини тўла тўкис амалга ошириш учун, биз ҳар доим ўзимизга ўзимиз — мен буни нима учун қилипман? ва нима учун буни айнан мана шу тарзда (шаклда) қилипман? деган саволларни беришимиз керак. Ва ҳар хил саволлардан кўрқиш керак эмас, чунки биз ўз ҳаракатларимиз сабабларини тўла тушуниб олсак, хизматга нисбатан тўғри ёндошамиз, яъни — Муқаддас Китоб бўйича! Фақат мана шундай ёндошиш орқали биз ўз жамоатимизга тўғри структура берамиз ва Худо қандай кўришни хоҳлаган бўлса шундай бўлган жамоат бўлиши учун хизматларнинг тўғри усулларини топа оламиз.

Жамоат тузувчининг вазифаси — жамоат шаклини ишлаб чиқишда, биринчи навбатта Муқаддас Китобга асосланиши, ана ундан кейин у ердаги маданиятни ва урф-одатларни ҳисобга олишдир. Расм 3.2 дан кўряпмизки, буларнинг ҳаммасининг устида асосий мақсад туриши керак. Булар аниқ суратда ишлаб чиқилиши керак деган фактни кўрсатиш учун унинг рамкаси тўғри геометрик фигурага эга. Пастда эса унга эришиш учун хизмат қиладиган вазифалар жойлашган. Улар ҳам тўғри шаклга эга. Улардан пастроқда — шакллар жойлашган. Улар вазифаларни бажаришга хизмат қилади, бироқ уларнинг шакллари тартибсиз суратда. Бунга иккита сабаб бор: биринчидан, ҳар бир вазифа учун ҳар хил шакллар бор. Иккинчидан, жамоат ўз хизматини қаратган жамият ўзгариши билан шакл ҳам ўзгара олиши керак. Шу тарзда, унинг шаклининг ўзгариши вазиятга боғлиқ.

Расм 3.2 Шакл ва вазифалар

III. ЖАМОАТ ШАКЛИ ВА ВАЗИФАЛАРИГА НИСБАТАН БАҲО БЕРИШ

Жамоат шакл ва вазифаларини бир-биридан уларни алоҳида-алоҳида таҳлил қалмасдан туриб ажратиш қийин. Қуйидаги рўйхатда келтирилганлар сизнинг фикрингизча шакл ёки вазифа эканлигини кўрсатинг:

	Шакл	Вазифа
Якшанба мактаби	_____	_____
Дуо қилиш учун жамоатда йиғилиш	_____	_____
Жамоат хори	_____	_____
Ҳайр-эҳсон	_____	_____
Кинотеатрда Ҳушхабар тарғиб қилиш	_____	_____
Жамоат биноти	_____	_____
Худо хизмати пайтида мусиқий чиқиш	_____	_____

Худо хизматининг тартиби	_____	_____
Жамоат — болалар учун	_____	_____
Ёзги миссионерлик дастурлари	_____	_____
Адабиёт ўқиш	_____	_____

- Юқорида келтирилган рўйхатда қайси вазифани Муқаддас Китоб вазифаси дейиш мумкин?
- Маҳаллий маданият қандай қилиб сизнинг у ердаги жамоатингизга таъсир қилиши мумкин? Бу маданият нималари билан мос келади ва нималари билан қарама-қарши?
- Рим.12:18-19 оятларини ўқинг ва ҳамма вазифаларни ёзиб чиқинг (моҳиятан ўзгармайдиган) Бу вазифалар янги жамоатда қандай шаклларда бўлиши керак? Уй гуруҳида-чи?

IV. ШАКЛ ВА ВАЗИФАЛАРГА ТЕГИШЛИ БЎЛГАН ПРИНЦИПЛАР

A. Шакл эмас, вазифа муҳимдир

Муқаддас Китобда асосий диққат вазифаларга қаратилган. Исо Масиҳ ҳам шаклларга қараганда вазифалар ҳақида кўп гапирган. Унга энг кўп қаршилиқ қандайдир шакл, урф одатлар номоёндалари томонидан кўрсатилган.

- Мат.9:14-17 оятларини ўқинг. Исо Масиҳнинг ямоқ солиш ва мешга шароб солиш ҳақида ўргатганлари шакл ва вазифа концепцияларига қандай боғлиқ? Унинг масалидаги “янги мешлар” га мос ҳолда жамоат тузиш нимани билдиради?
- Бу ҳақида 1Шоҳ.15:22-23, Мат.12:1-8 оятларида нима дейилади?
Биз одатда, Муқаддас Китобда шаклларга нисбатан аниқ кўрсатмаларни учратмаймиз. Фақат баъзи нарсалардан ташқари, масалан: маъбаддаги хизмат, аҳд чодир ва у ердаги нарсалар аниқ қилиб тасвирлаб берилган, лекин бу аниқ бир мақсадда қилинган. Бу ҳар бир деталлар Худо ҳақидаги ҳақиқатларнинг тимсолини билдиради — Унинг хусусиятлари ва ишлари ҳақида. Бу шакл Янги Аҳд жамоатига ўтмади, чунки буларни нарсаларсиз ҳам билиш мумкин бўлди.

B. Вазифалар мукамалдир ва маданиятга боғлиқ эмас; шакллар субъектив ва ўзгариши мумкин

Биз Муқаддас Китобда тасвирланган шаклларни ўзгарганини кўришимиз мумкин. Фисих байрами, Худонинг Ўз ҳалқини Миср қуллигидан қандай олиб чиққанлигини эслатади. Лекин бир куни Исо Масиҳ Ўзининг ўлими билан амалга ошадаган қутулишга ишора қилиб бу одатни ўзгартирди. Янги Аҳд жамоатида бу одат севги кечаси деб нишонланди. Лекин низолар пайдо бўлди (1Кор.11:17-34), шунинг учун бу оддий нон синдириш куни қилиб қисқартирилди. Лекин бунинг ўзи ҳам ҳар хил шаклларда ўтказилади. Демак вазифа бажарилар экан, шакл ҳам ўзгариши мумкин.

Битта лавҳада тасвирланган шакл бошқа лавҳаларда ўзгаради ёки тушириб қолдирилади. Шароитга қараб турли хил шакллар қўлланилади. Қуйидагиларни солиштириб кўринг:

- Руҳий қобилиятлар (1Кор.12:14, Рим.12, Эф.4)
- Жамоат аъзоларини жазолаш (Мат.18, 1Кор.5, 2Кор.2)
- Сувга чўндириш (Мат.28, Рим.6, Ҳав.1)
- Жамоатга раҳбарлик қилиш (1Тим.3, Титус.1, 1Бт.5)

Муқаддас Китобга асосланган бу принцип, ўзининг янги жамоатингизда қўллайдиган шаклларга қандай таъсир кўрсатиши керак?

B. Одамлар кўпинча вазифани унутиб қўйиб, шаклга ёпишиб оладилар

Афсуски, кўпчилик одамлар вазифани эсдан чиқариб, шаклга ёпишиб оладилар. Улар аллақачон ўзининг амалий аҳамиятини йўқотган шаклларга ёпишиб оладилар (масалан, Худо хизматининг маълум бир модели). Эрига биринчи марта гўшт қовурган бир ёш келин ҳақида бир ҳикоя бор. У гўштни қовуриб, эрига олиб келибди. Эри қараса, гўштининг катта бўлақларининг чеккалари кесилган. Шунда у нима учун бундай қилдинг, деб сўраса, келин: билмадим, онам ҳар доим шундай қилиб қовурадилар, дебди. Куёв бориб қайнонадан сўрабди. Қайнонаси: билмадим, ойим шундай қовурадилар, деб жавоб берибди. Куёв хотинининг бувисидан нима учун ҳар доим бундай қовурганлигини сўраганда, буви: қозон кичкина эди, деб жавоб берган экан. Тушундингизми?

Шакл ўзгармас деб ҳисобловчи одамлар, қонунчиликка суянадилар. Кўпинча, ўзгаришга бўлган қаршилиқ, мазҳаб сабабларига кўра эмас, балки кўрқувдан, ўзгаришга сабаб бўладиган ҳар қандай кўрқувдан келиб чиқади. Бу нарса ўзига хос бутпарастликни пайдо қилиши мумкин. Шакл ва вазифалар концепциясини тушуниш, одамларга ўзгариш ҳар доим ҳавфли эмаслигини тушунишларига ёрдам беради.

Г. Шакл беҳудага ўзгартирилмаслиги керак

Кўп ҳолларда бирор семинар ёки Инжил мактаби битирувчиси, чўпонлик хизматининг амалий тажрибасига эга бўлмаган битирувчи жамоат чўпони бўлади ва у ҳамма нарсани қандай қилиш кераклигини шахсан ўзим биламан деб ҳисоблайди. Унда жамоатга қандай шакл тўғри келиши ҳақида аниқ ният бор ва буни ўрнатиш учун бор кучини ишга солиб ҳаракат қилади. Лекин, бу янги чўпон асл моҳият ҳақида, жамоатга келувчи одамлар, уларнинг муҳтожликлари ҳақида ҳеч нарса билмайди. Балки у, хатто ўзи ўйлаб қўйган ғоялари илгари тадбиқ қилинганини ва уларнинг натижаларини билиб қўйса ўзи учун фойдали бўлишини билмаса ҳам керак. Буларнинг ҳаммаси, одамларнинг “чўпон бизни ҳурмат қилмаяпти” деб ўйлашларига ва улар ўзларини “тажриба қуёни” сифатида хис қилишларига олиб келади ва натижада улар чўпонни қўллаб-қувватламай қўядилар. Баъзи пайтда улар ўзларини жамоатга кераксиз деб хис қилишади ва жамоатдан ёки улар ёки чўпон кетиши керак, деб ўйлай бошлашади.

Шакл ўзгариши керак, леки, қачонки бу нарса вазифанинг янада самарали ишлаши учун хизмат қилса. Масалан, бир куни чўпон улуғлашни (вазифани) кучайтириш учун Худо хизмати тартибини ўзгартирди. Одатда йиғилиш қўшиқ куйлаш билан бошланган. Бу сафар чўпон биринчи навбатда Худо ҳақида, Унинг ажойиб ишлари ҳақида гапиришга қарор қилди, ундан кейин йиғилганларни Худони улуғлаб ибодат қилишга таклиф қилди, кейин гимнлар бўлди. Натижа жуда зўр бўлди. Лекин, бу энди ҳар яқшанба кунлик хизмат шу кўринишда ўтишини билдирмайди. Бу нарса одамлар Худо хизматида Худони улуғлашни бошқача кўринишини кўришлари учун қилинди. Энди, жамоат ўзининг олдинги шаклига қайтиши мумкин.

Д. Қачонки, шакл суякдай қотиб қолса, жамоат ўлади

Жамоатнинг мақсади — имонлиларга устозлик қилиш орқали Худони улуғлаш ва адашганларга Хушxabар айтиш. Бу — абадий, ўзгармас мақсадир. Вазифалар — бу мақсадларга эришиш учун қилаётган ишларимиз ва ҳаракатларимиз. Вазифалар — Худо томонидан берилган ва Уни Ўзи хоҳлагандай улуғлашимиз учун очиб берган ҳақиқати, улар абадий ва ўзгармасдир. Шакл — фақат маълум бир вазифани бажаришнинг бир қанча воситаларининг бири холос. Шакллар ўзгариши мумкин, чунки улар атрофдаги жамиятга боғлиқ.

Баъзан шаклнинг муҳимлиги (одамлар онгида) шунчалик кучайиб кетадики, натижада одамлар унинг ўзгаришига йўл қўйишмайди. Қачонки бу нарса содир бўлса, жамоат ўлади, чунки ўзгараётган жамият билан алоқани йўқотади. Абадий вазифаларни бажариш шаклини ўзгартира олмайдиган жамоат, жамият билан алоқани йўқотади.

Қайсидир жамоат ўзга бир этник гуруҳ орасида хизмат қилишга қарор қилди. Бунинг учун ишлаб чиқилган шакл ҳаммага мақул келди. Лекин, вақти келиб унга кўпроқ эътибор бера бошлашди. У ердаги аҳолининг таркиби ҳам ўзгарди, аҳолининг бу этник гуруҳини ташкил қилувчи одамлар аста секин камая бошлади. Жамоат ниманидир ўзгартириш кераклигини тушунганда, кеч бўлган эди. Бу жойдаги одамлар бу жамоатга келмай қўйишди, шунинг учун жамоат биноси ёпилди ва қолган аъзолари тарқатиб юборилди.

V. ЖАМОАТЛАР ТУЗИШДА ШАКЛ ВА ВАЗИФАЛАР КОНЦЕПЦИЯСINI АМАЛДА ҚўЛЛАШ

Жамоат тузувчилар шакл ва вазифалар концепциясига нисбатан жуда эътиборли бўлишлари керак. Жамоат тузишда ўрнатилган кўпгина шакллар жамоат ҳаётининг ва асосининг ажралмас қисми бўлиб қолиши мумкин. Кейинчалик уларни ўзгартириш жуда қийин бўлиши мумкин, хатто улар эскирган ва ҳалақит бераётган бўлсаям. Шунинг учун агар жамоат тузувчи бошиданок шаклларга нисбатан тўғри йўл тутмаса, унда жамоат тузиш жараёни жуда секин, қийин ва қимматли бўлиши мумкин.

Масалан, жамоат тузувчи фақат урф одатларга тегишли шакллардан фойдаланиши мумкин. Шу тарзда Хушxabар тарғиб қилиш, жамоатдаги хизмат тартиби у жойдаги бошқа жамоатлардаги билан бир хил бўлади. Натижада, бу жамоатга аҳолининг асосини ташкил

қилувчилар эмас, балки ўша ердаги бошқа жамоатларнинг аъзоларигина келишади. Одатларга ёпишиб олган жамоат тузувчи шу нарсани ўйлаши керак, бу ердаги одамлар маҳаллий жамоат орқали масиҳийлик нима эканлигини кўришади, агар бу сохта бўлса — иккинчи даражали нарса, асосий нарсага айланади. Биз ўзимизга шундай савол беришимиз керак: Биз одамларни нимага даъват қиляпмиз? Биз нимани ҳохлаймиз? Одамларнинг фақат ташқи кўринишлари ўзгаришиними ёки ички кўринишларини ўзгаришиними? Одамлар бир шаклдан (ҳалок бўлаётган дунёга хос) бошқа шаклга (маҳаллий жамоат қабул қилган) ўтишларини ҳохлаймизми ёки улар гуноҳкорликдан муқаддасликка ўтишлариними? Бу саволлар жуда муҳим саволлардир ва буларга қандай жавоб беришимиз келажакда тузмоқчи бўлган жамоатимизга, у жойда яшовчи одамларга боғлиқ бўлади (Рим.12:-12; 6:11-13).

Бошқа ҳавфлар ҳам мавжуд — шакли четдан тақлид қилиб олиш асосида тузилган жамоат, ривожлана олмайди, у ердаги маданиятда ўз ўзидан кўпая олмайди. Бошқа жойларда яхши натижалар келтириган қандайдир дастурлар, хизмат қилиш усуллари тақлид қилган жамоат ташкил этувчи, бошиданок бу ёш жамоатни бу жой учун бегона қилиб қўяди. Сизнинг худудингизда ҳам “ғарб таъсири” ва чет эллик миссионерлар туфайли шундай бўлиб қолиши мумкин.

Сиз танлайдиган шакллар, аҳолининг шу жамоатга келадиган таркибига қараб белгиланиши керак. Шакллар табиий бўлиши ва ўша жойнинг маданиятига мос бўлиши керак, чунки одамлар бу шаклларни қабул қилишда муаммоларга дуч келишмасин. Сиз мақсад учун танлаб олган жойингизда тадқиқот ўтказишингиз жараёнида, у жойда яшовчи одамларнинг (айниқса, у ердаги илгаридан бор бўлган жамоатларга қатнамайдиган) қарашларини ўрганишингиз ва уларни жамоатга олиб келиш учун қайси шакллардан фойдаланишингиз ҳақида ўйлашингиз керак.

САВОЛЛАР

- Жамоат тузишда шакл ва вазифалар нима учун муҳим ҳисобланади?
- Сизнинг жамоатингиз шакллари қай тарзда ривожланган? Уларга муносабат қандай?
- Сиз ўз тажрибангизда учратган шакллар Муқаддас Китоб мақсадларига олиб боровчи вазифага жавоб берадилми?
- Сиз атрофдаги жамиятга янада самарали хизмат қилиш учун ўз жамоатингиз шаклини қандай қилиб ўзгартирган бўлар эдингиз?
- Қайси шакллар Хушxabарни тарғиб қилишга мос келади? Қайси шакллар янги имонга келганларни жамоатга олиб келишга ҳалқит беради?
- Агар сиз янги жамоатингизга илгариги жамоатингизда жуда яхши самара берган шаклларни қўлламоқчи бўлсангиз, қандай қаршиликларга дуч келишингиз мумкин?
- Сиз қўлламоқчи бўлган шакл, янги имонга келганларга нимаси билан ғалати ва бегона бўлиб туюлиши мумкин?
- Қандай қилиб сиз янги имонга келганлар учун мос келувчи, бироқ Муқаддас Китобга зид келмаган янги шаклларни ишлаб чиққан бўлар эдингиз?
- Кўшимча ўрганиш учун Ҳав.6:1-5 оятларини ўқинг ва жамоат оқсоқоллари руҳий муаммоларни ечиш учун, ишлаб чиққан структура ўз мақсадига янада яхшироқ жавоб берган ҳолда, қандай қилиб шаклларни ўзгартирганликларига эътибор беринг.
- Қандай шаклларни қўллаш “гуноҳ”? Нима сабабдан? Буларга мисоллар келтиринг ва уларни Муқаддас Китоб принциплари бўйича тушунтириб беринг?

ТОПШИРИҚ

Илова 3А “Шакл ва вазифалар концепциясининг амалий қўлланилиши” бўйича Ҳав.2 ва 2Бут.1 ни индуктив усулда ўрганиб чиқинг.

Жамоат
Илова
3А

**ШАКЛ ВА ВАЗИФАЛАР
КОНЦЕПЦИЯЛАРИНИ
АМАЛДА ҚЎЛЛАНИЛИШИ**
*Ҳав.2 ва 2Бт.1 сурасини индуктив
ўрганиш*

I. МУЛОҲАЗА

Ҳав.2:42-47 ва 2Бт.1:2-11 оятларини ўқинг ва бу оятларда тасвирланган фаолиятларни ёзиб чиқинг. Ёзганларингиз асосида қуйидаги саволларга жавоб беринг:

- Бу оятларда қандай ҳаракатлар ёритилган?
- Бу ҳаракатлар жамоат учун танлаб олинган шакллардир. Бу шакллар орқали қайси вазифалар амалга оширилган?
- Жамоат бу шакллардан фойдаланиши учун унга қандай ҳолатлар сабаб бўлди?
- Бундай ҳолатлар бизнинг вақтимизда ҳам учраб турадимиз?
- Бу ҳолатлар қандай натижаларга олиб келди?
- Сиз бу кузатувларга асосланиб “жамоатнинг соғлом, тўлиқ ҳаёти”ни қандай таърифлаб берасиз?

II. ҚЎЛЛАШ

Бу лавҳалардан ўрганганларингизга таяниб қуйидаги саволларга жавоб беринг:

- Хозирги вақтда Жамоатнинг диққат эътибори нимага қаратилган? Унинг фаолиятида энг асосий нарса нима?
- Биз “шаклларни” “вазифалар” ўрнини эгаллаб олишига йўл қўйиб қўймадикми?
- Биз ўз жамоатимиздаги одамлар жамоат вазифаларини бажаришда фақат бир хил (ҳар доим қўлланилган, одатий) шакллардан эмас, балки яна бошқа самаралироқ шакллардан ҳам фойдаланишлари учун нималар қила оламиз?
- Сизнинг жамоатингиз янада кучли, соғлом, ҳаётий қувватга тўла, Худони янада кучли улуғлаши, имонлиларни тайёрлаши ва Хушхабарни муваффақиятли тарзда тарғиб қилиши учун Худо олдида ўз йўлингизини белгиланг ва қарор қабул қилинг?

Жамоат

4 Дарс

ЖАМОАТНИНГ ТАЪРИФИ

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — маҳаллий жамоатлар тузиш вазифаси нуқтаи назари бўйича жамоатнинг белгиларини кўриб чиқиш.

Кутиладиган натижалар:

Дарсни ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- Жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича таърифларини билиш муҳим эканлигини тушуниши керак;
- Унинг, жамоат нима эканлиги ҳақидаги шахсий тушунчаси, жамоатлар тузиш жараёнида ёрдам беришини ёки қийинчилик туғдиришини билиши керак;

Дарс режаси:

- Жамоатга таъриф беришдаги қийинчиликлар.
- Жамоатни таърифлаш бўйича мисоллар.
- Жамоатни таърифлашни ифодалашга нисбатан маслаҳатлар.
- Жамоатга нисбатан шахсий таъриф ёзиш

Илова

- Ҳаворий Павлуснинг Жамоат ҳақидаги нияти.

СЎЗ БОШИ

Жамоатдаги хизматимиз қандай бўлишидан қатъий назар, жамоат тузупмизми ёки илгаридан мавжуд бўлган жамоатга раҳбарлик қиляпмизми, булардан қатъий назар, жамоат ўзи нима эканлиги ҳақида аниқ тушунчага эга бўлиш жуда муҳимдир. “Маҳаллий жамоат ўзи нима?” Бу саволга ўз-ўзидан маълум бўлган оддий бир савол, деб қарамаслик керак. Тўғри йўлдан оғиб кетмаслигимиз учун бу саволга ҳар доим, қайта-қата мурожаат қилиб туришимиз керак. Хўш, биз бу саволга қандай жавоб берамиз.

Балки, қуйидаги тасвирлаш бу дарснинг жуда муҳим эканлигини англашимизда ёрдам беради. Иккинчи жаҳон урушигача Швецария дунё бўйича қўл соатларининг 90 фоизини ишлаб чиқарган. 1970 йилда ҳам у дунё бозорининг 60 фоизини ўз қўлида ушлаб турар эди. Лекин, саксонинчи йилларнинг бошига келиб унинг улуши 10 фоизгача тушиб кетди. Хўш, нима бўлди? Олтмишинчи йилларнинг охирига келиб кварцли соатлар пайдо бўлди, бироқ Швецария компаниялари бу янги технологияларга эътибор қаратишмади. Уларнинг рақобатчилари (Сейко ва Тексас Инструментс) эса — эътибор беришди. Швецарлар ўзларининг тушунчаларидан келиб чиқиб, кварцни рад қилишди. Улар пружиначаларсиз, шестерначаларсиз ва филдиракчаларсиз соат қандай бўлишини тасаввур қилиша олмасди. Чунки, кварц соатларида бундай мурватлар йўқ бўлади. Хулоса қилиб шуни айтиш мумкин: улар соатнинг вазифасини (вақтни кўрсатиш) эсдан чиқариб қўйдилар ва уни ўзларига таниш бўлган шаклга алмаштириб қўйдилар. Натижада, улар бозорни ушлаб туришнинг ажойиб имкониятини бой бердилар.

Швецарлар соатнинг нима эканлигини нотўғри аниқлашлари туфайли ажойиб имкониятни қўлдан чиқарганликларига ўхшаб, маҳаллий жамоатни нотўғри аниқлаш ҳам жамоатлар тузиш жараёнига шундай таъсир кўрсатиши мумкин. Аниқлаш — жамоат тузувчи айнан нимани хоҳлашини, қандай жамоат тузишини очиб беради ва у фойдаланмоқчи бўлган шаклларни белгилаб беради. Аниқлаш — у учун муваффақиятлар ва муваффақиятсизликлар

ўлчанадиган эталон бўлади. Агар жамоат тузувчи ўз хизматини яхши аниқалашсиз бошласа, бу кейинчалик унинг муваффақиятсизликка учрашига сабаб бўлади.

I. ЖАМОАТГА ТАЪРИФ БЕРИШДАГИ ҚИЙИНЧИЛИКЛАР

Жамоатлар бир биридан кескин фарқ қилиши мумкин. Қуйидаги кузатувларга эътибор беринг:

- Айрим жамоатлар катта биноларда йиғилишади, бошқалари кичик биноларда. Яна бошқа жамоатлар, биноларда умуман йиғилишмайди ва шундай жамоатлар борки, улар хонадонларда йиғилишади.
- Шундай жамоатлар борки, ҳафтада бир марта йиғилишади. Бошқалари — ҳафтада икки марта. Баъзилари эса — уч марта. Ва яна шундайлари борки — деярли ҳар куни йиғилишади.
- Бир хил жамоатларда чўпон минбарга чиқиб ваъз қилади. Бошқа жамоатларда — чўпон одамлар билан суҳбат қилади. Лекин, шундай жамоатлар ҳам борки, у ерда худди мактабдагидек машғулотлар бўлади.
- Шундай жамоатлар борки, у ерда одамлар ўзларини эркин ва хушчақчақ тутишади. Яна шундай жамоатлар борки, у ерда хатто кулмайдилар ҳам.
- Баъзи жамоатларда Худо хизмати фаол тарзда ўтади, одамлар ҳаракат қилишади ва атрофда содир бўлаётган ҳодисаларга ўзларнинг муносабатларини билдиришлари мумкин. Бошқа жамоатларда ўтадиган хизматлар жуда сокин ўтади, одамлар, асосан жим ўтиришади ва эшитишади.

Биз имонлилар гуруҳини жамоат, деб атай олишимиз учун талаб қилинадиги асосларни қандай қилиб ифодалаб бериш мумкин (ушбу ҳилма хилликларни ҳисобга олган ҳолда)? Ҳар қандай маҳаллий жамоат учун ҳеч қайси даврда ўзгармайдиган ва маданиятга боғлиқ бўлмаган қандайдир фундаменталь нормалар мавжудми? Агар ҳа бўлса, айнан қандай нормалар?

Бир неча дақиқа мобайнида мулоҳаза юритинг ва қуйидаги саволларга (3-4 киши бўлиб) жавоб беринг?

1. Имонлилар гуруҳи қачон жамоат бўлади?
2. Сиз жамоани аниқлайдиган жамоат критерийлари қандай?
3. Қуйида келтирилган жараёнларни кўриб чиқинг. Қайси жараёнда жамоат ҳақида гапириляпти ва қайсинида гапирилмаяпти? Нима учун?

- Фалон қишлоқда саккизта имонли ҳар сешанба кечкурун мулоқот қилиш ва Муқаддас Китоб ўрганиш учун йиғилишади. Уларнинг расмий чўпонлари йўқ, бироқ кўпроқ Каримжон ака йиғилишни олиб боради. Улар анча йилдан бери йиғилишиб туришади. Улардан баъзилари яна, якшанба куни жамоатга ҳам боришади.
- Фалон шаҳарда жамоатнинг кўҳна бир биноси бор. Бу жамоат узоқ тарихга эга, бу жамоат ўзининг ажойиб чўпонлари ва баракали хизматлари билан танилган. Сиз бу жамоатнинг ажойиб архитектураси ва тарихи ҳақида билиш учун бу ерга кунига икки марта уюштириладиган экскурсияда қатнашингиз мумкин.
- Фалон жойдаги миссионер Салимжон, ўтган йили фақат ёшлар билан ишлади. Ўнта одам тавба қилди. Салимжон бу янги имонга келганлар жамоатга боришларини хоҳлаган эди, лекин, энг яқин жамоат 50 км узоқда жойлашган. Шунинг учун улар ҳар якшанба куни унинг уйида Худога сажда қилиш ва Муқаддас Китобни ўрганиш учун йиғилишади.
- Анваржон ва унинг оиласи — фалон қишлоқдаги ягона имонлилар ҳисобланишади. Улар ҳар якшанба куни эрталаб Худога сажда қилиш учун биргаликда йиғилишади.

II. ЖАМОАТНИ ТАЪРИФЛАШ БЎЙИЧА МИСОЛЛАР

Аниқлаш бўйича қуйидаги берилган мисоллар ҳақида 4-5 киши бўлиб суҳбатлашинг ва қуйидаги саволларга жавоб беринг:

1- мисол

Бу мисол — Худонинг фарзандлари қандай қилиб ўзаро муносабатда бўлишлари кераклиги ҳақида Каломдан аниқ кўрсатмалардан фойдаланиб, жамоатга таъриф беришга ҳаракат қилиб кўриш. Бу тарифда имонлилар орасидаги ўзаро муносабат қандай бўлиши кераклигини таъкидлайди.

“Жамоат бу — бир-бирларини биродарларча, самимий муҳаббат билан севадиган, бир-бирларини хурамат қиладиган (Рим.12:10), бир-бирларини қабул қиладиган (Рим.15:7), бир-

бирларига ғамхўрлик қиладиган (1Кор.12:25), бир-бирларини оғирликларига ёрдам берадиган (Гал.6:2), бир-бирларини кечирадиган (Эф.4:32), бир-бирларига эътибор берадиган ва муҳаббатга, хайрли ишларга рағбатлантирадиган (Ибр.10:24), бир-бирлари олдида қилган гуноҳларига иқрор бўладиган ва бир-бирлари учун ибодат қиладиган (Ёк.5:16), бир-бирларига хизмат қиладиган (1Бт.4:10) ва бир-бирларини севадиган (1Юҳ.4:11) одамлар гуруҳидир”

- Бу таърифлар жамоат тузиш жараёнига қандай ёрдам бериши ёки ҳалақит бериши мумкин?
- Бу ифодалашни ўзининг ишлари таърифи деб қабул қилган гуруҳ қандай жамоат тузиши мумкин?
- Бу таърифлар қанчалик тўғри? Нима учун?

2-МИСОЛ

“Янги Аҳд маҳаллий жамоати — сувга чўмган имонлиларнинг Исо Масих билан бирга ўтадиган йиғилишидир; бу одамлар сажда қилиш учун, ўрганиш учун, мулоқот қилиш учун ва Худонинг хизмати бажариш учун, бундан ташқари янги имонга келганларни Худонинг Каломи асосида, оқсоқолларнинг бошчилигида сувга чўндириш учун мунтазам тарзда йиғилишади. Жамоат ўз аъзоларига Худо уларнинг ҳар бирига ато қилган қобилиятлардан фойдаланишни ўргатади. Натижада, улар атрофдагиларга Хушхабар ҳақида гувоҳлик беришади”.

- Бу таърифлар жамоат тузиш жараёнига қандай ёрдам бериши ёки ҳалақит бериши мумкин?
- Бу ифодалашни ўзининг ишлари таърифи деб қабул қилган гуруҳ қандай жамоат тузиши мумкин?
- Бу таърифлар қанчалик тўғри? Нима учун?

3-МИСОЛ

Ушбу таъриф анча одатий бўлган таърифдир, балки айнан мана шунга ўхшаган таърифни кўчадаги имонга келмаган ҳар қандай одамдан ҳам эшитиш мумкин.

“Жамоат — бу одамларнинг диний маросимларда қатнашиш учун йиғиладиган бино ва бу ердаги маросимларни юқори малакали хизматчилар олиб боришади. Бундай хизматчилар ҳар яқшанба куни шунақа маросимларни ўтказиш учун махсус тарйёрланишган ва ўқишган бўлади. Бундан ташқари бу ерда никоҳ ва шу каби маросимлар ҳам ўтказилади”.

- Бу таърифлар жамоат тузиш жараёнига қандай ёрдам бериши ёки ҳалақит бериши мумкин?
- Бу ифодалашни ўзининг ишлари таърифи деб қабул қилган гуруҳ қандай жамоат тузиши мумкин?
- Бу таърифлар қанчалик тўғри? Нима учун?

4-МИСОЛ

“Маҳаллий жамоат — бу имонлилар гуруҳи ва уларга маълум бир руҳий сифатларга эга ва Худонинг Сўзига амал қиладиган устоз бошчилик қилади. Улар Худони улуғлаш, Муқаддас Китобни ўрганиш учун мунтазам йиғилиб туришади ва одамларга Инжил Хушхабарини тарғиб қилишади”.

- Бу таърифлар жамоат тузиш жараёнига қандай ёрдам бериши ёки ҳалақит бериши мумкин?
- Бу ифодалашни ўзининг ишлари таърифи деб қабул қилган гуруҳ қандай жамоат тузиши мумкин?
- Бу таърифлар қанчалик тўғри? Нима учун?

III. ЖАМОАТНИ ТАЪРИФЛАШ ИФОДАСИГА НИСБАТАН МАСЛАҲАТЛАР

Ифодага шакллар, структуралар ва дастурлар ҳақидаги нарсаларни кўшмасликка ҳаракат қилинг!

Жамоатнинг таърифи ифодасини тузишда, асосий диққат-эътиборни вазифага эмас, балки шаклларга ва структураларга қаратиш тенденцияси мавжуд. Жамоат тузувчи бундай хатога йўл қўйса, муваффақияларини фақат шаклларга қараб ўлчайдиган бўлади. Бу эса уни сохта мақсадларга, яъни ўриндиқли бино, хорлар, пианино, санолар тўплами, овоз ускуналари, яқшанба мактаби дастурлари кабиларга қараб интилишига сабаб бўлади. Буларнинг бори яхши, бироқ булар жамоатнинг ҳақиқий таърифи ва руҳий моҳияти билан ҳеч қандай алоқаси йўқ. Шаклларни, структураларни ва дастурларни жамоатнинг таърифига қўшиб, биз ўзимиз жуда ҳам чегаралаб қўямиз. Лекин, шаклларсиз таърифга эга бўлсак, биз кўп нарсаларга эришамиз.

Маҳаллий жамотнинг энг яхши таърифи, баъзи жамоалар боғланиб қолган аниқ бир шакллар ҳақида эмас, балки Муқаддас Китобда ёзилган Худо халқининг вазифалари ҳақида гапиради. Жамоат — бу Худо халқининг йиғилишидир. Шунинг учун жорий дастурларни ишлаб чиқишда эталон бўлиб, бу одамларнинг Худо билан ва бир-бирлари билан муносабат қилишлари бўлиши керак. Жамоат тузишни олдиндан ишлаб чиқилган дастур бўйича бошлаш, мавжуд бўлган эҳтиёжларни қониқтирмайдиган структурани пайдо бўлишига олиб келиши мумкин. Шунинг учун буларни муносабатлар критерийсидан бошлаш ва ундан кейин структураларни ва дастурларни шунинг асосида ривожлантириш анча яхшироқ бўлади.

Шундай ҳолларга мисол келтирамиз. Каримжон исмли бир масиҳий бир куни ҳар бир жамоатда чоршанба куни кечкурун ибодат учун йиғилиш ўтказиш керак, деган хулосага келди. Ўз жамоатини тузиш жараёнининг бошланғич босқичлариданок, у шундай йиғилиш ўтказилишини эълон қилди, лекин, бунга кўп одам қизиқмади, чунки, одамлар у ердаги ҳаётий шароит туфайли, айнан ўша куни кечкурун банд эдилар. Каримжон бундан жуда ҳафа бўлди ва у “одамлар ибодат қилишни ишташмапти” деган хулосага келди. Бироқ, агар у ибодат қилиш вазифасига бошқача шакл берганда, балки бундай хатога йўл қўймасди.

Яна бир бошқа мисолни кўриб чиқамиз. Салимжон исмли бир масиҳийнинг фикрича, Худо хизматини олиб бориш, яхши ва чиройли биносиз умуман мумкин эмас эди. Жамоат тузиш бўйича ўз хизматини бошлагандан бир йил кейин ва янги жамоадаги имонлилар сони 15тага етганидан кейин, у барча кучини ва ҳаракатларини бино қуриш учун қаратди. Бунинг учун ҳукуматдан руҳсатнома олиши, маблағ тўплаши, ер сотиб олиши, қурилиш ашёларини кидириб топиши ва ҳ.к.злар қилиш керак бўлди. Бу нарсалар учун у ўзининг ҳамма вақтини сарф қилиш керак эди ва 15та одамни руҳан ўстиришга эса умуман вақт бўлмади. Бунинг устига маблағ тўплаш қийин бўлди, ҳукумат эса ишни пайсалга солишди ва бундан ташқари қурилиш ҳам ҳазилакам иш эмас. Салимжоннинг эса ўз жамоатини бир кун келиб ишлаётган ҳолатда кўришга умиди сўниб борар эди.

IV. ЖАМОАТГА НИСБАТАН ШАХСИЙ ТАЪРИФНИ ЁЗИШ

Маҳаллий жамоатга нисбатан шахсий таърифнингизни ёзишдан олдин, жамоат нима эканлиги ҳақида гапирувчи қуйидаги оятларни ўқинг. Шахсий фикрларингизни ажратилган жойга ёзинг. Агар бу ҳақидаги бошқа оятларни ҳам билсангиз, улардан ҳам фойдаланинг.

1. Ҳав.2:42-47 _____.
2. Ҳав.11:26 _____.
3. Ҳав.14:23 _____.
4. Ҳав.20:7 _____.
5. Ҳав.20:28 _____.
6. 1Кор.1:2 _____.
7. 1Кор.12:28 _____.
8. 1Кор.14:33 _____.
9. Эф.1:22 _____.
10. Эф.4:11-16 _____.
11. Эф.5:27 _____.
12. 1Тм.3:15 _____.
13. Ибр.10:21-27 _____.
14. Бошқалар _____.

Жамотга нисбатан ўз таърифнингизни ёзинг:

Ўз таърифингизга қуйидаги критерийлар бўйича баҳо беринг:

- Ифодалашни аниқлиги
- Каломга мос келиши
- Барча маҳаллий жамоатлар учун, ҳар қандай вақтда, ҳар қандай жой учун етарлича асосга эгами?
- Бундай таърифга эга бўлган жамоат кўпая оладими?
- Бу таърифингизни бошқалар билан ўртоқлашинг ва уларнинг муносабатига эътибор беринг.

ХУЛОСА

Ҳали ҳеч ким жамоатни бошданок руҳан етук ва кучли ҳолда ташкил қилмаган. Биз фақат экамиз, у эса ўсади (1Кор.3:6). Янги имонга келганлар лидерларга айланишлари учун бу имонлилар шаклларни, структурани ва дастурларни ишлаб чиқиш жараёнида қатнашишлари керак. Нимага? Чунки, маҳаллий жамоат четтан киритилган илдизга эмас, балки ўзининг шахсий илдизига эга бўлиши керак.

Агар биз ҳақиқатдан ҳам ўз ҳудудимизда маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш ҳаракатини бошлашда Худонинг хизматчиси бўлишни хоҳласак, у ҳолда бизнинг маҳаллий жамоатларга нисбатан таърифимиз тўла етилган “дархтни” эмас, балки “уруғни” ифодалаш керак.

САВОЛЛАР

- Унчалик аҳамиятга эган бўлмаган қайси пунктларни, одатда, одамлар ўз таърифларида ҳисобга оладилар?
- Жамоат тузишда қандай ҳолларда бино керак бўлади? Шахсий бинога эга бўлиш жамоатнинг ўсишига қанчалик фойда келтиради ва қанчалик ҳалақит беради?
- Нима учун жамоат таърифини шаклларга боғлиқ қилиб ишлаб чиқиш керак эмас?

Жамоат
Илова
4А

ҲАВОРИЙ ПАВЛУСНИНГ
ЖАМОАТ ҲАҚИДАГИ
НИЯТИ

Ҳаворий Павлус жамоат ҳақидаги ўз нияти ҳақида, асосан Эфесликларга мактубида ёзади. Унинг ҳаётдаги амалий хизмати ҳақида биз Ҳаворийлар китобида ўқишимиз мумкин. Қуйида келтирилган жадвалдан фойдаланиб, Ҳав.20:17:38 ва Эф.4:1-16 оятларини ўқинг ва жадвални тўлдириг.

	Ҳав.20:17:38	Эф.4:1-6
Жамоатнинг вазифаси	24-оят	16-оят
Хизматга даъват	22-оят	12-13,16-оятлар
Принципиал мақсадлар	21,24-оятлар	12-оят
Раҳбарлик концепцияси	27-32-оятлар	11-12-оятлар
Муваффақият	21-оят	15-оят
Ишлаб чиқилган структуралар	17-оят	11-оят
Охирги натижа	32-оят	13-16-оятлар

Жамоат

5 Дарс

МАҚСАД ТАЪРИФИНИ ТУЗИШ (Мақсадни қисқа ва лўнда тузилмасини ишлаб чиқиш)

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади – жамоат тузувчиларни ўзлари тузадиган жамоатлари учун мақсад таърифни (мақсадларини қисқа ва лўнда қилиб) тузишга ундаш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материалларини ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- Жамоатнинг мақсадларини аниқ ва пухта тушуниб олиши — миссионернинг жамоатлар тузиш хизматиغا, бундаги вазифаларга нисбатан муносабатига ва бу хизматга қай тарзда ёндошишига таъсир кўрсатишини тушуниши керак;
- Ўзи ташкил қиладиган жамоатнинг мақсадларини қисқа ва аниқ таърифни ёзишни билиши керак;

Дарс режаси:

- I. Муқаддас Китобга назар
- II. Жамоатнинг мақсадлари таърифни ёзиш

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Бу дарс – семинардир. Ҳамма ўқувчилар жамоат мақсадлари учун шахсий таърифларини ёзишлари ва уларни бошқалар билан ўртоқлашишлари керак.

СЎЗ БОШИ

Яхши жамоатлар аниқ мақсадга эга бўладилар. Улар Жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича бу дунёдаги мақсадини ва Худо уларни нима учун бир жамоага бирлашишга даъват қилганини жуда яхши тушунишади.

Жамоат ташкил қилиш жараёнининг энг бошланғич босқичлариданоқ аниқ бир мақсад белгилаб олиш жуда муҳимдир. Худо томонидан ёзма тарзда берилган мақсадларни тушуниш — юмушчи-ишчиларни бирлаштиради, нималар қилиш кераклиги ҳақида йўл-йўриқ кўрсатади, олдинга интилишга руҳлантиради, куч ва қувват беради. Мақсадни аниқ ва лўнда қилиб белгилаб олиш — бу шунчаки хайрли хоҳиш эмас; мана шу нарса жамоатнинг мавжудлиги мазмунини тушунтириб беради. Бунда бошлиқларнинг асосий вазифаси — мақсадни аниқ ва лўнда қилиб таърифлаш ва бу мақсадни жамоатдаги одамларга етказишдир. Мазкур дарс мана шунда сизга ёрдам беради.

I. МУҚАДДАС КИТОБГА НАЗАР

Сизнинг мақсад таърифингиз, Жамоат ҳақида Муқаддас Китобда айтилганларига зид келмаслиги керак. Қуйидаги оятларни ўқиб чиқинг ва уларнинг ҳар бирида жамоат ҳақида нималар дейилганини муҳокама қилинг. Ўрганган принципларингизни берилган қаторларга ёзинг:

1. Мат.16:18 _____
2. Мат.28:18-20 _____
3. Ҳав.1:6-8 _____
4. Ҳав.2:42-47 _____
5. Эф.3:10-11 _____
6. Эф.4:11-16 _____
7. Кол.3:12-17 _____
8. Ибр.10:22-25 _____
9. 1Бутр.2:1-5, 9-12 _____
10. Бошқалар _____

II. ЖАМОАТ МАҚСАДЛАРИ ТАЪРИФИ

Маҳаллий жамоатнинг мақсадлари таърифини тузиш — “Бу жамоат нима учун мавжуд?” деган саволга жавоб беришда хизмат қилади. Мақсад таърифини ёзиш жараёни — бу жамоатдаги ажойиб фаолиятлардан биридир. Бунинг учун маълум бир вақт давом этадиган мунозаралар, муҳокамалар ва ибодатлар талаб қилинади, бу таъриф бир овоздан қабул қилиниши ва унга жамоат раҳбарияти ишонч билдириши керак. Бундан кейин бу таъриф жамоат йиғилишларида эълон қилинади ва тушунтирилади, жамоатнинг ҳар бир аъзоси бу мақсадларни англаб етишлари учун бу таъриф ҳар қандай жамоат нашрларида босиб чиқарилади (масалан, таклифномаларда), плакатларга ёзиб қўйилади.

Ташкил қиладиган жамоатингизнинг мақсадлари таърифини ёзишингиздан олдин, қуйидаги саволларга жавоб беринг:

- Сиз ташкил қилмоқчи бўлган жамоат нима учун мавжуд бўлиши керак?
- Худонинг Шоҳлигини ўрнатишда унинг муҳим ва ажойиб ўрни қандай бўлади?
- Сиз мўлжал қилган жойингизда Худонинг бу жойдаги бўлажак вакили сифатида қандай ишларни амалга оширишингиз керак?

Қуйидаги ажратилган жойга, нима учун одамлар сизнинг янги жамоатингизга келишлари ва у ердаги хизматларда иштирок этишлари кераклигининг 10 та сабабини ёзинг:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

10.

Мақсад таърифи Жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича мақсадларига ва мақсад учун танланган ҳудуддаги аҳолининг маданияти асослари билан бевосита боғлиқ бўлиши керак. Бу таъриф айнан сиз ташкил қилётган жамоат учун ёзилиши лозим. Яхши таърифларнинг кўпчилигида тўғридан тўғри мақсад учун танланган ҳудуд ёки одамлар гуруҳи ҳақида зикр қилинади, энг яхшиси эса у ҳақида ҳам бу ҳақида ҳам зикр қилинган таърифлардир. Жамоат мақсадларининг қуйидаги таърифларини ўқиб чиқинг:

- “Хушхабар” жамоати — Худони улуғлаш учун, имонлиларга таълим бериш ва Ангрен шаҳрида Инжил Хушхабари ҳақида гувоҳлик бериш учун мавжуддир.
- “Хушхабар билан муносабат” жамоати — Инжил Хушхабарини Фарғона шаҳрида, Фарғона вилоятида, бутун мамлакатда ва бутун дунёда тарғиб қилиш учун мавжуддир.
- “Уйғониш” жамоати Жиззах шаҳридаги оилаларга хизмат қилиш учун мавжуддир.
- “Имон” жамоати олий ўқув юрти талабаларига Исо Масиҳнинг ишончли шогирдлари бўлишларига ёрдам бериш учун мавжуддир.

Юқорида келтирилган мақсад таърифларидан қайси бирини сиз энг яхши деб ҳисоблайсиз ва нима учун?

Муқаддас Китобдан ўрганган ўз билимларингизга ва юқорида кўриб чиқилган таърифларга асосланиб, энди сиз ўзингизнинг мақсад таърифингизни ёзишингиз мумкин. Ёдингизда бўлсин, бу таърифингиз қуйидаги бешта шартларга жавоб берадиган бўлиши керак:

1. Иложи борича қисқа ва аниқ бўлиши керак.
2. Унда келтирилган вазифалар одамларнинг берилиб, завқ билан бажарадиган хоҳишлари бўлиши керак.
3. У одамни завқлантириши керак.
4. Унга тўғри риоя қилиш керак.
5. Вақти-вақти билан уни қайта кўриб чиқиш ва керак бўлса ўзгартириш лозим.

Қуйидаги ажратилган жойга ташкил қиладиган жамоатингизнинг мақсад таърифини ёзинг. У ушбу содда саволга жавоб бериши керак: “Бу жамоат нима учун мавжуд?”

Кўпчилик имонлилар фаол эмаслар, деб тез-тез гапиришади. Лекин ўзингиз ўйлаб кўринг, бизнинг маҳаллий жамоатимизга келадиган ва хизматларда иштирок этадиган имонлиларнинг ҳаммаси ҳам — бу ёки бошқа жамоатнинг нима учун мавжуд эканлигини билишадими? Бизнинг жамоатимиздаги йиғилишларда мана шу ҳақида гапириладими? Ёки бўлмаса, биз йиғиладиган ва хизмат олиб борадиган хоналарнинг деворларига ҳар қандай одам, хатто биринчи келган одам ҳам таниша олиши учун, жамоатнинг мақсадлари ёзилган ҳужжатлар осиб кўйилганми? Жамоатингизнинг ҳар бир аъзоси (сиз-ку биринчи навбатда) ўз жамоатларининг мавжудлик мақсадини яхши билишлари ва тушунишлари жуда муҳимдир, чунки улар сизнинг ҳамфикрларингиз, ҳамкорларингиз ва сизни қўллаб қувватловчилар бўлишлари керак. “Жамоат мақсадларини” ёзма ифодаси — биз қандай жамоат ташкил қилмоқчимиз? у нима учун мавжуд бўлади? биз нимани хоҳлаймиз? каби саволларни ўзингиз учун янада аниқ ва пухта белгилаб олишингизга имкон беради. Бу бизга жамоатимиздаги ҳар бир имонли ўз кучи миқёсида умумий ишга ёрдам бериб, ягона ҳаёт билан яшайдиган бир оиллага бирлаштиришимизда ёрдам беради.

САВОЛЛАР

1. Маҳаллий жамоатга берилган сизнинг таърифингиз ва унинг мақсадлари таърифи нимага асосланган — шахсий тажрибангизгами ёки Муқаддас Китобгами?
2. Сизнинг мақсад таърифингиз 2-дарсда кўриб чиқилган Жамоатнинг Муқаддас Китоб бўйича вазифаларига зид келадиган жойи борми? Агар бор бўлса, айнан нималарда?
3. Сиз ташкил қиладиган жамоат нималари билан бошқа жамоатлардан фарқ қилади?

ТОПШИРИҚ

Жамоатингиз раҳбарияти билан биргаликда мақсад таърифини ёзиш жараёнини бошидан бошлаб қайта кўриб чиқинг.

3 Қисм: Руҳий Ўсиш

Руҳий Ўсиш

1 Дарс

ИМОН БИЛАН ОҚЛАНИШ

*Худо билан ярашишдаги
муносабатларимизнинг асоси*

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — жамоат ташкил қилувчиларга Исо Масиҳнинг солиҳлиги қандай қилиб масиҳий ҳаётининг асоси бўлиб қолишини тушунтириш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материалларини ўрганиб ҳар бир ўқувчи тушуниши керак:

- Оқланиш — бизнинг гуноҳкор табиатимизни Масиҳнинг солиҳлиги билан алмаштириш;
- Имон билан оқланиш — бу Худо билан муносабатларимизнинг асоси;

Дарс режаси:

- Имон билан оқланиш нима эканлигини тушуниш.
- Худонинг инояти ва Исонинг солиҳлигига асосланган қатъий ишончга эга бўлиш ва унинг ўз ҳаётидаги ўрнини ҳис қила билиш.

СЎЗ БОШИ

Масиҳий учун Худо билан муносабатдан муҳимроқ ҳеч нарса йўқ. Айнан ўша нарсага асосланиб унинг барча ҳаёти қурилади — оила, хизмат, иш, одамлар билан муносабат Лекин ўзининг Худо билан муносабатига жиддий эътибор берган ҳар бир одам кўплаб саволларга дуч келади:

- Худони қандай қилиб яқинроқ била оламан?
- Мен қилаётган нарсалар ростдан ҳам Худога мақул келадими?
- У мени қабул қилганига қандай қилиб ишонч ҳосил қила оламан?
- Мени ҳаётим тўғри йўлдан кетяптими?

Кўпинча бу саволларга жавобни ягона ҳақиқат манъбаси бўлган —Худо Каломидан излаш ўрнига, ҳис туйғулардан, қалб сезгиларидан излаймиз. ”Руҳий Ўсиш“ дарсларида Муқаддас Каломдан бизнинг Худо билан муносабатларимизнинг жуда муҳим жойлари ҳақида гапирганларини ўрганиб чиқамиз.

I. ИМОН БИЛАН ОҚЛАНИШ НИМА ЭКАНЛИГИНИ ТУШУНИШ

A. Имон билан оқланишнинг таърифи (Рим.3:21-24)

“Оқлаш” — бу юридик термин бўлиб, “айбсиз деб тан олиш”, “оқлаб ҳукм чиқариш” каби маъноларни билдиради. Ҳукм чиқаришнинг учта варианты бор: Худо гуноҳкорни жазога маҳкум қилиши мумкин; Худо гуноҳкорни қандай бўлса шундай қабул қилиши мумкин (Ўзининг солиҳлигидан фойдаланиб); Худо гуноҳкорни солиҳ одамга айлантириши мумкин. Аммо гуноҳкорнинг солиҳлиги бу шунчаки ҳаёлий эмас, балки ҳақиқий бўлиши лозим, бу солиҳлик Худонинг талабларига мос бўлиши керак, мана шу ҳолдагина Худо бизни оқлаши мумкин. Хўш, унда Одил ва Иноятли Ҳукмдор қандай қилиб гуноҳкорни оқлаши, уни солиҳ деб тан олиши мумкин, ахир биз ҳаммамиз гуноҳқормиз-ку? Муқаддас Китоб бизга, Масиҳ орқали “Худо бизни Ўзига маъқул, солиҳ деб билди” (2Кор.5:21), ва солиҳлик — бу иноят (Рим.5:17) деб ўргатади.

Шундай қилиб оқланишга жуда оддий таъриф беришимиз мумкин, демак **оқланиш** — **бу солиҳликни олиш демақдир**.

Инжилда, Рим.1:16-17 оятларида шундай деб ёзилган: “...*Имон келтирган ҳар бир киши учун Инжил Худонинг халоскорлик қудратини етказувчи Хушхабардир. Бу Хушхабарнинг маъзи шуки, Худо Ўзи гуноҳкорни оқлайди ва оқлаш эса фақатгина имон орқали содир бўлади. Ёзилганидек:*” *Имон билан оқланган киши ҳаёт бўлур*””. Айнан мана шу лавҳа Мартин Лютерга Худонинг Хушхабарини қайтариб берган . Ҳаворий Павлус бу ерда Аввакум пайғамбардан намуна келтиради. Ҳаворийнинг ихтиёрида: “...*оқланган киши ўзининг имони/ишончи билан ҳаёт бўлур*” деб ёзилган МТ (массорет тексти) ва “...*оқланган киши Менинг имоним/ишончим билан ҳаёт бўлур*” деб ёзилган Септуагинта (Эски Аҳднинг грекча таржимаси) тексти бор эди. Ҳаворий Павлус ўз намунасига икки томонлама маъно берган ҳолда атайин бу ердаги фарқни олиб ташлайди. “Худонинг адолати имондан чиқиб имонга олиб боради”, Худонинг имонидан бизнинг имонимизга! Биз Худонинг имонига имон билан жавоб берамиз! Демак, шундай дейиш мумкин: бундай имон билан оқланган киши имони билан ҳаёт бўлур.

Б. Имон билан оқланишни тушунтириб бериш (Рим.3:21-24)

Имон билан оқланиш ҳақида Рим.3:21-24 оятларида батафсил гапирилади. Бу ердигидан қатъийроқ сўзлар ҳеч қаерда йўқ, ҳеч қайси динда мана шундай гапирилмайди. Ҳар қандай динда маълум бир қонун-қоидаларни, расм-русумларни, ахлоқий қоидаларни бажариш орқали Худонинг ғазабини юмшатиш мумкин, деб кўрсатилади. Фақат Инжилдаги Худогина хочдаги қурбонлик орқали нажот бериб гуноҳкорни имони билан оқлайди. Келинг, имон билан оқланишнинг бешта аспекти кўрсатилган (Рим.3:21-24) оятларни батафсил таҳлил қиламиз:

1. "... Қонунга алоқасиз равишда"(Рим.3:21)

“*Ҳамма гуноҳ қилган ва Худонинг улуғворлигидан маҳрумдир*“ (3:23). Ер юзиде қонун ва амрларни бажариш орқали Худонинг олдида оқланадиган бирорта ҳам инсон йўқ. Ўз ишларимиз орқали бизни Худодан ажратадиган абадий лаънат олдик.

2. "...Худо талаб қилган солиҳликка эришиш йўли аниқ равшан кўринмоқда..“ (3:21,22)

“Худо талаб қилган солиҳлик“ дейилганда одамлар ҳақида эмас, балки Худодан чиқадиган, Ундан келган солиҳлик ҳақида айтиляпти. Худонинг Шохлигига киришга имкон берадиган солиҳлик, поклик, муқаддаслик фақатгина Унинг Ўзидан чиқади.

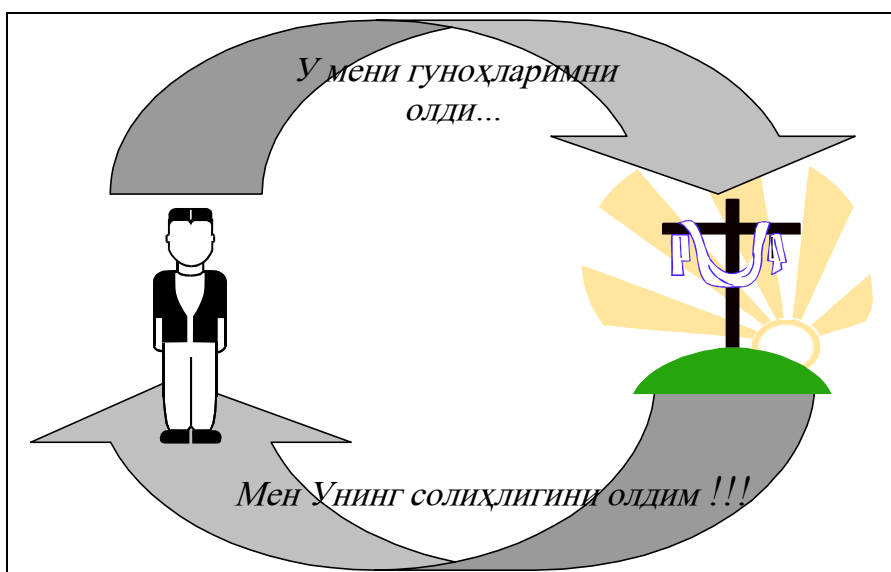
3. "...бунга Таврот ва пайғамбарлар ҳам гувоҳлик берадилар“ (3:21)

Қадимги ибронийлар даврида Қонун ва Пайғамбарлар Эски Аҳднинг жуда муҳим қисми ҳисобланганлар. Павлус бутун Муқаддас Калом Эски Аҳд ҳам, Янги Аҳд ҳам қонунга алоқасиз равишдаги оқланиш ҳақида гувоҳлик бермоқдалар деб таъкидлаяпти.

4. "... Исо Масихнинг Қони эвазига гуноҳкорлар текин оқланадилар“ (3:24)

“... *имонга эга бўлган ҳаммани...*“ (3:22) Худо оқлайди ва солиҳ деб қабул қилади. Савоб ишлар орқали эмас, шундоқ текинга бериляпти. Худонинг адолат учун талабини Худонинг Қўзиси Ўз Қони эвазига қондирди. Унга имон келтириб, Унинг Қурбонлигини қабул қилиб, аввалги гуноҳқорона ҳаётимиздан юз ўтириб, Худонинг солиҳлигини қабул қиламиз.

1.1 Расм. Буюк алмашув.

II. ОҚЛАНИШГА САВОБ ИШЛАР ОРҚАЛИ ЭРИШИБ БЎЛМАЙДИ

Қадимги файласуфлардан бири бўлган Аристотел **одам савоб ишлари орқали оқланиши мумкин** деб қаттиқ ишонар эди. Кўплар охир оқибатда унинг сўзларини тўғри деб таъкидладилар. Исо Масих даврида эса фарзийлар ана шундай фикрга эга эдилар. Улар учун Худонинг марҳаматига солиҳ ишлар ва қонунни бажариш орқали эришиш мумкин эди. Қадимги Каломшунос Фома Аквинский ҳам бу фикрга қўшилди. У бу нуқтаий назарга қўшилишини нажот ҳақидаги таълимотда ифода қилди — шу тарзда, нажотга яхши амаллар орқали эришилади, деб ҳаммага эълон қилган таълимот пайдо бўлди. Бу таълимот мана шу таниқли ваъзхоннинг жуда кўп издошларининг оқланиш ҳақидаги тушунчаларининг асосий пойдеворига айланди. Арасту ғоясининг тарафдорларини диндор одамлар, деб аташ мумкин. У ҳолда биз динни Худога яқинлашишга интилиш ва уриниш, деб таърифлашимиз мумкин.

Бироқ, Хушxabар умуман бошқача таълимотни ўргатади. Муқаддас Китоб бўйича, солиҳ одам бўлишнинг фақат битта йўли бор — Худонинг ўзи инъом қилган нажотни имон билан қабул қилиш. Биз бу инъомга Исо Масихнинг ўлими ва қайта тирилиши шарофати билан эга бўламиз. Хушxabар, имон билан оқланиш ҳақида гапирар экан, одам Худонинг олдида ўз амаллари билан оқланиши мумкин деб ўргатувчи, дунёда мавжуд бўлган ҳар қандай диний таълимотга тўғридан тўғри қарама-қаршидир.

Жадвал 1.1. Хушxabар ва дин

Хушxabар (Худонинг одамга нисбатан ғайритабiiй муносабати)	Дин (одамнинг Худога нисбатан табиий муносабати)
Иноят Имон Шартсиз севги Муқаддас Рух таъсир билан ўзгартириш Итоатга олиб боровчи марҳамат	Иш, амал Амрларни бажариш ҳукм қилиш Шахсий уриниш Иноятга муносиб бўлишга уриниш

Оқланишнинг асл моҳиятини тушунтирар экан, Мартин Лютер ҳақли равишда уни ”пассив солиҳлик” деб атаган, зеро бу солиҳлик биздан келиб чиқмайди. Бу солиҳликка эриша олишимиз учун Исо Масих тўлов тўлади ва биз эса бунга фақат имон орқалигина эга бўлишимиз мумкин. Мана шу ҳақиқат, одамзоднинг Худо олдида оқланишининг фундаментал асосидир ва айнан мана шу ҳақиқат чинакам масихийликни бошқа динлардан ва масихийликнинг сохта кўринишларидан

ажратиб туради. Бундан ташқари, биз бу ерда ўзимизни қийнайдиған қатта бир қийинчиликка дуч келамиз, чунки имон билан оқланиш ўз гуноҳкорлигимизнинг ҳақиқий даражасини ва Худонинг иноятига чексиз муҳтож эканлигимизни тўла тасаввур қилишимизга имкон беради. Худонинг олдида солиҳ бўлишимиз учун биз ташқаридан бериладиган ёрдамга муҳтожмиз, чунки ўзимизча бундай солиҳликка эга эмасмиз. Худонинг олидида солиҳ бўлишнинг ягона йўли — бу Исо Масиҳга бўлган имондир.

Мисол.

Тасаввур қилинг, бир одам оғир жиноят қилган ва ўлимга маҳкум этилган, у ўз ўлимини кутиб ётибди. Бир куни, жиноятчи қамоқда ётганида, судьянинг олдига ўша жиноятчининг садоқатли бир дўсти келади, ва судьядан уни маҳкум қилмаслигини илтимос қилади. Бунга жавобан судья шундай дейди: “Майли мен уни озод қиламан, аммо унинг ўрнига сенинг ўғлинг қатл қилинади”. “Йўқ, бу мумкин эмас – хитоб қилади жиноятчининг дўсти. — Мен қандай қилиб ўз ўғлимни ўлимга бераман?!”. Лекин судья қатъий оҳангда: “Бу дўстингни озод қилишнинг ягона йўли”, дейди. Аммо нимадир бўлиб, шу одамнинг ўғли бу ҳақида эшитиб қолибди. Ўғил ҳеч кимга билдирмасдан судга келибди ва ўз отасининг дўсти ўрнига жазоланишга рози бўлибди. Эртаси куни бу ўғилни қатл қилишибди, жиноятчи эса озод этилибди.

Бу воқеадан унчалик кўп вақт ўтмай, шу йигитнинг отаси автобусда кетаётиб, ўша қамалган ва озод бўлган дўстини кўриб қолибди. У автобуснинг олдинги ўриндиғида ким биландир гаплашиб кетарди. Ва у нимани эшитибди денг? Собиқ жиноятчининг суҳбатдоши ундан сўрар эди: “Сен қандай қилиб озодликка чиқдинг, ахир сени ўлимга маҳкум қилишган эди-ку”. У эса шундай жавоб берибди: “Мен қамоқдалиқ пайтимда, камерада озодаликни сақладим, тартиб-интизомга қаттиқ риоя қилдим, ўзимни яхши тутганим учун мени озод қилишди”.

Хўш, сизнингча ўз ўғлини йўқотган ўша ота бу гапларни эшитиб қандай аҳволга тушди экан? У ҳайратдан қотиб қолибди. Наҳотки бу одам “наъмунали ҳулқим сабабли озод бўлдим”, деб ўйласа, ахир унинг ўрнига дўстининг ўғли жонини берди-ку?

Худо бизнинг гуноҳларимизни ўзимизни яхши тутганимиз, қонун қоидаларни бажарганимиз ва хатто биз тавба қилиб кечирим сўраганимиз учун кечиришга қарор қилмади. Тўғри, Худонинг Каломи бизга, ҳақиқий имон — Уни севишда ва Унга итоат этишда, деб ўргатади (1Юҳ.2:3-5; 5:12-13), аммо биз бу ҳақиқатни мана бу ҳақиқат билан адаштирмаслигимиз керак: Худо бизнинг гуноҳларимизни мутлақо ўзининг севгиси ва меҳр-шавқати туфайли кечирган. Исо Масиҳ биз учун хочда жазоланди ва Унинг қурбонлиги бизни Худонинг ғазабидан қутқарди.

II. ОҚЛАНИШ — БУ ФАҚАТГИНА АВФ ЭТИШ ҚАРОРИ ЭМАС

Кўпчилик масиҳийлар биз оқланишга савоб ишларимиз орқали эмас, балки имон орқали эга бўламиз, деб тўғри тушунишади. Аммо, бунда улар бошқа бир хатога йўл қўйишади, яъни оқланиш — бу шунчаки авф этиш, Худо бизни қилган гуноҳларимиз учун кечиришга қарор қилди, деб ҳисоблашади. Худо бизнинг қилган гуноҳларимизни шунчаки кечиришга қарор қилмади. Унинг муқаддаслиги, адолати бунга йўл қўймайди, зеро гуноҳ албатта жазоланиши лозим. Оқланиш — бу ҳаракат, жараён ва бунинг натижасида гуноҳкор одам солиҳга айланади. Сиз билан биз фақатгина, ҳазрати Исо бизнинг гуноҳларимиз учун жуда қиммат тўлов тўлаганлигига асосланиб солиҳ деб тан олинганмиз. Оқланишни шунчаки оддий кечирим билан тенглаштирадиган имонлилар, ҳақиқатда ўзлари учун тўланган тўловнинг қанчалик қимматли эканини тушунишмайди, улар оқланиш — бу текинга берилган совға, инъом деб ҳисоблашади.

Биз оқланишга фақатгина ҳазрати Исонинг ўлими орқалигина эришдик ва мана шу ҳақиқат бизни Худонинг бу марҳамати учун Унга бутун ҳаётимиз билан миннадорчилик билдиришга ундаши керак.

ХУЛОСА

Имон билан оқланиш — бу бизнинг Худо билан ўзаро муносабатларимизнинг асосидир ва ҳар доим асоси бўлиб қолиши зарур. Масиҳнинг тортган азоблари бизнинг гуноҳларимизни

Унинг солиҳлигига алмаштириш имконини берди. Гуноҳкор учун Худо билан учрашадиган бошқа жой йўқ, ягона жой — фақат хоч қаршида (1Юҳ,1:7-9).

Биз иноятга ҳар доим муҳтожмиз. Ҳатто бизнинг энг яхши пайтимизда ҳам Худонинг меҳр-шавқати ва марҳамати керак бўлмаган кун бўлолмайди. Биз Худонинг олдида солиҳликка ўзимизнинг қобилиятларимиз, ҳислатларимиз ва яхши амалларимиз билан эмас, балки имон орқали эришамиз ва имон билан ҳар доим солиҳ бўлиб қоламиз. Бошқа томондан, энг ёмон кунимиз ҳам Худонинг бизга бўлган меҳр-шавқатига ва марҳаматига тўсқинлик қилолмайди. Шундай қилиб, бизнинг Худо билан муносабатимизнинг мустаҳкамлик гарови Масиҳнинг Ўзи бўлади. Исо Масиҳ Ким эканлигини билган ҳолда, биз Худога, Унинг бизни оқлаши ҳақида берган ваъдасига тўла ишонишимиз керак. Масиҳнинг Гўлгота хочида амалга оширган оқлашига, У ато қилган кечиримига қисман ишониш Худо учун ҳақоратдир.

Ҳазрати Исога бўлган имонимиз орқали оқланишимизни ҳаётимизнинг асоси қилиб олар эканмиз, биз Худога дадиллик ва журъат билан хизмат қилиш учун озодликка эга бўламиз. Инжил Хушхабарини ваъз қилиш, янги жамоатлар ташкил қилиш билан, биз оқланишни “ишлаб” топмаймиз, балки Худонинг иноятига умид қилишда, ишонишда баркамол бўлиб, Худонинг буюк нажотини ва севгисини англаб етамиз ва уни бутун дунёга етказамиз.

САВОЛЛАР

- Сиз имон билан оқланиш нима эканига аниқ, тушунарли ва содда таъриф бераоласизми?
- Имон билан оқланиш ҳақида гапирганимизда, “пассив солиҳлик” тушунчаси нимани англатади?
- Нима учун, хатто биз, масиҳийлар учун ҳам, Худо билан муносабатимиз асоси бизнинг ўз ишларимиз, амалларимиз эмас, балки Унинг инояти ва ҳазрати Исонинг хочдаги қаҳрамонлиги эканини тушуниш ва ишониш қийин бўлади?
- Имон билан оқланиш тушунчаси қандай қилиб сизнинг Худо билан ўзаро муносабатингизга таъсир кўрсатиши мумкин?

ТОПШИРИҚ

Бирорта биродарингизга имон билан оқланиш нима эканини тушунтириб беринг, кейин ундан бунга таъриф ёзиб беришини сўранг. Ўша биродарингиз ёзган таърифни кейинги машғулотга олиб келинг.

Рухий Ўсиш

2 Дарс

ХУШХАБАР БЎЙИЧА ҲАЁТ

Дарс мақсади:

Ушу дарснинг мақсади — ўқувчиларга Хушхабарга бўлган имон нафақат нажот топиш учун, шу билан бирга руҳан ўсиш учун ҳам зарур эканлигини тушунишларига ёрдам бериш.

Дарснинг асосий мазмунлари:

- Хушхабар — бу ҳар бир одамнинг руҳан ўсишининг асосидир.
- Масиҳда баркамолликка эришишни ва хизматда ҳосил келтиришга интилиб, имонли шахсий кучига таянишдан ва бу хизматларда шунчаки иштирок этишдан воз кечиши керак.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материални ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- Инжил Хушхабарини тўғри тушуниш руҳан ўсишда қай тарзда ўз ифодасини топишини билиши керак;
- ўзининг Масиҳга бўлган муҳтожлигини ҳис қилиши ва Унга умид қилиб, руҳан ўсиши керак;
- ўз кучига таяниб яшовчи одамнинг ва Масиҳнинг хочда амалга оширган ишига нисбатан имон билан яшовчи масиҳийнинг ҳаёти ўртасидаги фарқни тушуниши керак;

СЎЗ БОШИ

Кўпчилик масиҳийлар Худонинг олдида оқланишга фақат имон орқали эришиш мумкинлигини жуда яхши тушунишади. Аммо, бизнинг ҳаётимизда бу қандай амалий аҳамиятга эга? Инжил Хушхабари, бу Хабарни узоқ йиллар аввал қабул қилганлар учун нимани англатади? Кўпинча имонлилар, Хушхабар фақат тавба қилиш ва Масиҳга имон келтириш вақтида муҳим, ундан кейин эса, имонли амрларни ўз кучи билан бажариши ва “ўз-ўзича баркамолликка эришиши” керак, деб ҳисоблайдилар. Бу дарсда биз имон билан оқланиш ҳақидаги Инжил таълимоти етук масиҳийнинг ҳаётига қай тарзда таъсир кўрсатишини кўриб чиқамиз.

I. ХУШХАБАРДАН УЗОҚЛАШИШ

Ҳаворий Павлус ўзининг дастлабки мактубларидан бирини, биринчи миссионерлик саёҳати даврида ташкил қилган Галатиядаги жамоатларга ёзади. Бу жамоатларда оқланиш ва масиҳий ўсиш саволларини тушунишга нисбатан кўпгина қарама-қаршиликлар пайдо бўлган эди. Шунингдек, улар Масиҳдаги ўз бахтиёрликларини йўқотишган (Гал.4:15) ва бир-бирлари билан ҳар доим жанжаллашишар эди.

Павлусни, ўзи ташкил қилган жамоатлардаги бундай аҳвол бефарқ қолдиролмаган. У ўз мактубини галатияликларни қаттиқ танқид қилиш билан бошлайди. У шундай дейди: “ҳайронман, сизлар қанчалик тез... бошқа бир “Инжил”га сажда қилдингизлар...” (Гал.1:6-7). Кейинроқ эса, улар учун беҳудага заҳмат чекканидан ҳавотирланишини билдиради (Гал.4:11). Павлус галатияликлардан аччиқланиб, уларни ҳатто “бефаҳмлар” деб атади (Гал.3:1,3).

Бу муаммоларнинг негизида битта сабаб — Инжил Хушхабаридан узоқлашиш ётганини Павлус яхши тушунар эди. У галатяликларга қарата “Сизларни ким сеҳрлаб қўйди?” дейди (Гал.3:1). Галатяликларни оқланишга амрларни бажариш орқали эришасизлар, деб ишонттиришган эди. Улар Худога нисбатан жонли умидни ўзларининг шахсий ишлари ва амалларига алмаштиришди (Гал.4:10-11). Улар Хушхабар орқали эмас, балки қонунларни бажариш орқали Худога маъқул бўлишга интилишди (Гал.3:1-5), ва бу билан улар ўзларини ҳақиқий қувват манбайидан маҳрум қилишган эди.

II. ЭНГ КЎП ТАРҚАЛГАН УЧТА АДАШИШ

A. Амрларга риоя қилиш орқали оқланиш

Галатяликларга ўхшаб биз ҳам васвасалар туфайли чинакам масиҳий ҳаётимизни актёрнинг ўйинига айлантириб қўйишимиз мумкин. Одам ўз вақтида жамоатга қатнайди ва барча жамоат тадбирларида иштирок этади ва четдан қараганда ҳаммаси яхши, ҳар холда атрофдагилар учун. Аммо, бу вақтда... ҳатто Худонинг Каломини ваъз қилиш ҳам зерикарли туюлиши, улуғлаш ва ҳамду-санолар эса шунчаки бир расмиятчиликка айланиши мумкин. Масиҳга бўлган имон бу дақиқаларда у одам учун унчалик ҳам аҳамиятли эмас, лекин энг даҳшатлиси, бу ўзгаришларни вақтида сезиш жуда қийин.

Павлус Гал. 3 бобида гапирган сезилмайдиган, бироқ даҳшатли ҳавф мана шудир. Унинг даҳшатлилиги шундан иборатки, бизнинг масиҳий ҳаётимиз шунчаки юзаки бўлиб қолади, — биз фақат ташқаридан қарагандагина масиҳий бўламиз. Бу вақтда эса биз ичимиздан ҳалок бўлиб борамиз. Бу худди рак касалига чалинган, аммо ўз касаллигидан беҳабар одамни эслатади. Одам ичидаги бу касалликни сезмайди, лекин бу даврда рак хужайралари кўпайиб, ўсиб боради ва ҳатто организмнинг соғ хужайраларини ҳам ўлдиришни бошлайди. Ва ажойиб кунларнинг бирида бу одам ўзининг касал эканлигини билиб қолади ва врачга фақат энди кеч эканлигини билиш учун боради.

B. Гуноҳнинг кучини менсимаслик

Бошқа бир кенг тарқалган хатолик — биз гуноҳни ўз кучим билан енга оламан, деб ишониш. Мисол учун, одам юрагининг бир чеккасида шахвоний хисга берилса, дарҳол барча фикр-ҳаёлини Худога қаратиш ва бу васвасани енгиш учун Масиҳдан куч-қувват олишга қаратиш ўрнига, у “буни ўйлашим, бу ишни қилдим, дегани эмас-ку” деб ўзини юпатади ва бунга унчалик эътибор бермайди. Бу одам ўз-ўзини “Менинг ҳаёлларим, менинг феъл-атворимни белгилаб бермайди” ва “буни ўйлаши мумкин, лекин ҳеч қачон буни амалда қилмайман”, деб ишонттиради... Бироқ, ажойиб кунларнинг бирида ўз ичидаги “кичкинагина” гуноҳни ҳар доим бошқара олишига ишонган бу одам, қандай қилиб бегона аёл билан бир тўшакка тушиб қолганини ва “буюк” гуноҳ қилиб қўйганини ҳатто сезмай ҳам қолади.

Рак касалига ўхшаб, гуноҳ ҳам— охири ўлим билан тугайдиган даҳшатли касалликдир. Шундай экан, ўша “бефаҳм” галатяликларга каби ўжарлик билан гуноҳни ўз иродамиз кучи ёки Муқаддас Китоб амрларига кўр-кўрона риоя қилиш билан енга оламиз, деб ҳисобламаслигимиз керак. Гуноҳдан озод бўлишнинг ягона йўли — Худонинг инояти томон йўлни, фақат жонли имон ва Исо Масиҳга бўлган умид очиб беради.

B. Ўз гуноҳи учун қийналиш ва азоб чекиш орқали “кечирим олишга” уриниш

Баъзида ўзимизни гуноҳкор эканимизни ҳис қилиб, биз ўз гуноҳимизни қийналиш билан ювишга ҳаракат қиламиз. Яъни биз гуноҳларимиздан шунчаки тавба қилмаймиз, балки Худонинг кечиримига муносиб бўлишга интилиб, қийналиш орқали ўз тавбаларимизни Худо учун арзийдиган қилишга ҳаракат қиламиз. Ва бу ҳолатда албатта ўз кучимизга ва қобилиятимизга таянамиз.

Мисол.

1544 йилнинг 25 августида Мартин Лютер ўзининг энг яқин ва содиқ дўстларидан бири Георг Спалатинга хат ёзади. Спалатин Лютерга бир маслаҳат берган ва кейинроқ бу маслаҳатни гуноҳ деб ҳисоблаган эди. Спалатин бу фикрга келганидан кейин ғамга ботиб қийнала бошлади. Мен бунинг гуноҳ эканлигини илгари билишим керак эди ва бундай хатолар мен учун кечирилмас, деб ўйлайди. Спалатин анча вақтгача қийналиб юради. Лютер бу ҳақида эшитганида Спалатинга мана шу хатни ёзади. Бу хатда Лютер шундай деб ёзади: “...мен сени бизнинг сафимизга, яъни биздек буюк ва ашаддий гуноҳкорлар сафига қўшилишингни сўрайман, бироқ сен бизнинг кўз олдимизда Масихнинг буюклигини асло камситмаслигинг керак, чунки У бизга фақатгина ўзимиз ўйлаб топган, арзимас ва болаларга хос гуноҳлардан қутулишни хоҳлаганимиздагина ёрдам беради, деб ўйлашлари мумкин. Йўқ, ва яна бир маротаба йўқ! Агар ростданам шундай бўлганда, биз учун фалокатли бўларди. Лекин, Масих бизни жиддий, катта, чиндан ҳам даҳшатли ва ҳалокатли, қисқаси ҳар қандай гуноҳдан халос қилувчи Нажоткоримиз бўлиши керак...”. Кейин, Лютер дўсти Спалатинни тинчлантиришга ҳаракат қилади, ва қачонлардир ўзи олган ўша маслаҳатни беради. Ундан кейин Лютер шундай деб ёзади: “Бир куни мен ҳам худди шундай аҳволга тушганимда доктор Стаупиц мени юпатган эди. У менга шундай деган: “Нима, сен ўйинчоқ гуноҳкор бўлишга ҳаракат қилиб, шу йўсинда Масихни ҳам ўйинчоқ Нажоткор қилиб қўймоқчимсан?! Аммо сен бари-бир Масих ҳақиқий Нажоткор, сен эса ҳақиқий гуноҳкор эканинга қўниқининг керак. Аммо Худо хаёлпараст ҳам, ҳазилкаш ҳам эмас, шунинг учун У жиддий тарзда ўз ўглини бу дунёга юборди ва бизнинг гуноҳларимиз учун қурбон қилди””.

Хўш, биз киммиз? Биз ҳам ўйинчоқ Нажоткорга муҳтож бўлган ўйинчоқ гуноҳкорларимизми? Ёки ҳақиқий Нажоткорга муҳтож бўлган ҳақиқий гуноҳкорларми? Имон бизни Масих билан бирлаштиради, У билан бирлашиш эса биз бошқа барча нарсалардан воз кечишимизни билдиради. Масихнинг биз учун амалга оширган ишларига бирон нарса қўшилишимизнинг асло ҳожати йўқ. Бир одам шундай деган эди: “Масихнинг амалга оширган ишига биз томондан қўшилган ҳар бир нарса, Унинг фаолиятига фақат ҳалиқит беради. Бу худди, куёшнинг ботишига қараб завқланаётган пайтимизда, бадбўй ҳид келишига ўхшайди. Қуёшнинг ботиши бу ажойиб, аммо сиз энди у ерда бўлишни хоҳламайсиз”.

III. МАСИХИЙНИНГ РУҲАН ЎСИШИДА ИМОННИНГ АҲАМИЯТИ

Биз масихий ҳаётда башарий кучимиз билан яшай олмаймиз ва айнан мана шу ҳақиқат орқали ўзимизнинг заифлигимизни ва Масихга нисбатан имон ва умид билан яшаш муҳим эканлигини англаймиз. Гал.3:2-5 оятларида ҳаворий Павлус бир неча маротаба “биланми” сўзини ишлатади ва бу билан одам қандай қилиб Муқаддас Рухни қабул қилишига ва Худонинг қуролига айланишини таъкидлайди. Бошида ҳаворий масихий ҳаётининг дастлабки вақтларини ва Муқаддас Рухнинг ваъдасини эсга олади ва шундай деб сўрайди: “*сизлар Муқаддас Рухни қандай қабул қилдингизлар: Таврот қонунига амал қилиш биланми ёки имон тўғрисидаги хабарни эшитиш биланми?*” (Гал.3:2). Бошқача қилиб айтганда, сизлар Муқаддас Рухга нима орқали эга бўлдингизлар? Сизнинг масихий ҳаётингиз нима билан бошланди? Ҳаворий Павлуснинг фикрича “*имон тўғрисидаги хабарга*” имон келтириш билан (Эф.2:8). Кейин, Павлус масихийнинг руҳан ўсишига тўхталади ва шундай савол беради: “*Сизлар шунчалик фаҳмсизмисизлар? Муқаддас Рух кучи билан бошлаб, энди ўзингизнинг башарий кучингиз билан битирмоқчимисизлар?*” (Гал.3:3). Бошқача сўзлар билан айтганда, агар биз ўзимиз бошлай олмаган бўлсак (нажот топишимизни), аммо Худога ва Унинг Рухи бажарадиган ишларга ишонишимиз лозим бўлса, биз қандай қилиб ўз кучимизга таяниб давом эттира оламиз, деган қарорга келдик? Шундан кейин, Павлус охириги саволни беради: “*Худо сизларга ўз Рухини бахш этиб, орангизда ажойиб мўжизалар яратмоқда. У буни қонунга амал қилганингиз учун қиялпими ёки эшитганларингизга имон келтирганингиз учунми?*” (Гал.3:5).

Эътибор берган бўлсангиз, ҳаворий Павлус, Худо фойдаланадиган воситаларни, яъни **имон ва қонунга амал қилишни** бир бирига қарама-қарши қўйяпти. Биз амал қилиш орқали

эмас, балки имон орқали, иноят шарофати билан нажот топдик. Бундан ташқари, имон нафақат бизнинг оқланишимиз воситаси, шу билан бирга руҳан ўсишимизнинг ҳам ягона воситасидир. Бизнинг Инжил Хушхабарига бўлган имонимиз ва Худога, Унинг барча ишларига бўлган ишончимиз қанчалик мустаҳланишига қараб, шунчалик руҳан ўсиб борамиз. Масиҳийнинг оқланиши ҳам, руҳан ўсиши ҳам — имон амалга оширадиган вазифадир.

Ўз кучига таяниш ва умид қилиш — бу, балки, имонсизликнинг энг яхши амалий таърифи бўлар. Аммо биз Худога бутун юрагимиз билан умид қилишга ва ўзимизнинг башарий табиатимизга таянмасликка даъват қилинганмиз (ҳик.3:5). Худо бизни солиҳликка ўз кучимиз билан эришишга бошқа ҳаракат қилмасликка чақиради. Бизнинг ўзимизда Масиҳ берадиган солиҳликдан бошқа ҳеч қанақанги солиҳлик йўқ. Имон — бизнинг барча муҳтожликларимизни камтарлик билан тан олади ва ўз “Мен” имизга эмас, балки Масиҳга ва У орқали бериладиган ҳақиқий солиҳлик ва нажотга умид қилади.

Бизнинг нажот топишимиз учун иноятга бўлган муҳтожлигимиз абсолют характерга эга. Худо муқаддасликда баркамолдир ва адолатли ҳукми талаб қилади, одам эса гуноҳга тўла. Биз Унинг ўзи берадиган нажотга эришишимиз учун ўз кучимиз билан солиҳликка эришиш умидидан батамом воз кечишимиз ва фақат Масиҳга умид қилишимиз лозим, бўлмаса бизнинг ҳалок бўлишимиз муқаррар. Аммо руҳан ўсиш жараёнида ҳам Худо бизни ўз кучимизга таяниб қолмаслигимизни буюради. Агар биз Худога яқинлашмоқчи бўлсак, унда Инжил ҳақиқати йўлида юришимиз керак. Солиҳликка ўз кучимиз билан эришиш умид қилиш — бу адашишдан бошқа нарса эмас. Биз имонда қанча кўп ўсиб улғайсак, ўзимизни Масиҳга бағишлаб, У билан боғлиқ эканлигимизни кучлироқ англасак, бизнинг ҳаётимизда Худо берадиган куч ва қудрат шунча кўп даражада намоён бўлади.

IV. ИНЖИЛ ХУШХАБАРИНИНГ ХИЗМАТДАГИ МАРКАЗИЙ РОЛИ

Хўш, хизматда бу қандай қўлланилиши мумкин? Кўпчилик имонлилар уларнинг хизматлари натижалари ўзларининг қанчалик яхши ишлашларига, ёки уларга нисбатан Худонинг “айни вақтдаги” мўлжаллаган ишлари “сонига” боғлиқ, деб ўйлашади. Хизматдаги муваффақият ёки муваффақиятсизликларнинг ҳақиқий сабаблари турли хил бўлиши мумкин, лекин, Худонинг бизга нисбатан севгиси ва Хушхабарнинг табиатига кўра хизматимизнинг натижалари шахсий уринишларимиздан кўра, анча кўп даражада Худонинг куч-қудратига боғлиқ.

Ҳаётнинг икки кунини бир-бирига солиштириб кўрамиз. Тасаввур қилинг, шанба кунларининг бирида сиз одатдагидек, эрталаб уйғонасиз, ибодат йиғилишига борасиз. Уйдан чиқишда, кўшнингизни учратасиз, у билан қисқагина, лекин ёқимли суҳбат бўлиб ўтади. Кейин сиз кўчага чиқасиз, йўлда кетаётиб об-ҳаводан роҳатланасиз ва атрофингиздаги ҳар бир нарсада Худонинг қўлини кўрасиз. Уйга қайтишда сизга бир одамга Хушхабар айтиш имконияти берилади ва сиз унга Исо Масиҳ ва У тақлиф қиладиган нажот ҳақида завқу-шавқ билан гапириб берасиз. Лекин, кейинги шанба бутунлай бошқача ўтди. Сиз эрталаб кеч уйғондингиз, ибодат йиғилишини ўтказиб юбордингиз ва кўчага чиқар экансиз кўшнингиз билан ҳатто саломлашмадингиз ҳам. Бутун кун давомида қандайдир кўнгилсиз воқеалар содир бўлди ва Худо сиз билан бирга экани сезилмади. Сизнинг кайфиятингиз бузилган ва чарчагансиз, бироқ, қанчалик ҳайрон бўлманг, сизга яна бир одамга Хушхабар айтиш имконияти яратиб берилди. Энди сиз бирини танлашингиз керак — бу имкониятдан фойдаланиш ёки ундан воз кечиш, чунки сиз ҳозир ўзингизни Худо ҳақида гапиришга муносиб эмасман, деб ҳисобляпсиз. У одам сиздан буни сўраши учун фикран Худога мурожаат қиласиз — ва гувоҳлик берасиз. Бундан кейин Худо сизнинг гувоҳлигингизни марҳаматламайдими? Агар йўқ бўлса, нима учун?

Лекин шуни тушунишингиз зарурки, агар бизнинг Худо билан ўзаро муносабатларимизнинг асоси — Исо Масиҳга бўлган имонимиз билан оқланиш бўлса, унда ҳатто “ёмон” кунларимиз ҳам бизни Худонинг марҳамати учун номуносиб қилолмайди ва ҳатто “яхши” кунларимиз ҳам бунга бўлган муҳтожлимизни бекор қилолмайди. Биз иноятга ҳар доим муҳтожмиз.

ХУЛОСА

Инжил Хушxabари ҳар доим бизнинг Масих билан ўзаро муносабатларимизнинг марказида бўлиши керак. Хушxabарни оқланишнинг бошқа ҳар қандай таълимоти билан алмаштириш нажотни қадрсизлантиради. Исо Масихнинг хочдаги жасорати, фақат оқланишга бўлган бошқа ҳар қандай уринишлардан воз кечган ва Масихда илдиз отган имон одамлари учунгина тўла қимматга эга бўлади. Масихнинг амалга оширган ишларига эмас, балки яхши амалларга ва қонунга риоя қилишга, ёки бошқа ҳар қандай савоб ишларга таяниш сохта солихликни келтириб чиқаради.

Кўпчилигимизнинг муаммомиз шуки, биз кўпинча ўз муҳтожликларимизни тўла ҳис қилмаймиз. Муҳтожликни тушуниш йўқ жойда, имон ҳам йўқ. Имон йўқ жойда эса, Масих билан жонли, таъсирчан алоқа ҳам йўқ. Биз ўз кучимизга таянишдан воз кечишни ва Масихда илдиз отган имон билан юришни ўрганиб руҳан ўсиб борамиз. Худонинг бизга нисбатан энг катта хоҳиши: Масихга бўлган чексиз муҳтожлигимизни тушуниб етишимиз. Худо Масихга бўлган муҳтожлигимиз орқали имонимизни мустаҳкамлайди.

САВОЛЛАР

- Галатиялик имонлилар қандай қилиб Хушxabардан узоқлашишди?
- Одамнинг ўз кучига умид қилиши билан Хушxabарнинг кучига бўлган имон ўртасидаги фарқ нимадан иборат?
- Имон бизнинг фикларимизга қандай таъсир қилишини тасвирлаб беринг.
- Инжил Хушxabари шахсан сизнинг масиҳий ҳаётингизда қандай рол ўйнайди?

Рухий Ўсиш

3 Дарс

ИМОНЛИНИНГ ҲАЁТИДА ХОЧНИНГ РОЛИ

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — жамоат ташкил қилувчиларга чинакам руҳий ўсиш учун Исо Масиҳнинг хочи ҳаётимиз марказида бўлиши кераклигини тушунишларига ёрдам бериш.

Дарснинг асосий мазмуни:

- Рухан ўсиш ҳақида кўпгина нотўғри тасаввурлар мавжуд.
- Бизнинг рухан ўсиш ҳақидаги нотўғри тасаввуримиз, рухан ўсишимизга ҳалақит беради.
- Хоч рухан ўсиш жараёнида марказий ўринни эгаллайди.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материални ўрганиб, ҳар бир ўқувчи:

- Рухан ўсиш нима эканини тушуниши керак;
- Рухан ўсиши учун, у ўз ҳаётини хочга асослаши ва уни бутунлай Масиҳга бағишлаши керак;
- Ўзининг савоб ишларига, яхши амалларига умид қилишни ва таянишни бир четга йиғиштириб қўйиб, Барҳаёт Нажоткоримиз берадиган куч-қувватни олиши керак.

СЎЗ БОШИ

Рухий ўсиш ҳақида жуд кўп ёзилган ва гапирилган. Калом ваъзхонлари бу мавзу бўйича Жамоатнинг бутун тарихи давомида жуда кўп муҳокама қилишган ва баҳслашишган. Бу савол жамоатларда ваъз қилинади, семинарияларда ва чўпонлар конференцияларида муҳокама қилинади. Нима учун, вақти-вақти билан ўз биродарларимизнинг руҳий ҳалокатларга учраётганларини кўришга тўғри келмоқда? Худога нисбатан севгимиз совумаслиги, аксинча янада кучли ва кучли бўлиши учун нима қилиш керак? Раббимиз билан алоқамиз янада мустаҳмаланиши учун, Уни янада яқинроқ ва яқинроқ билиш учун имонда қандай ўсиш керак?

Албатта, биз битта дарсда бу саволларнинг барчасига узил-кесил охириги жавобларни беролмаймиз. Биз барча воизхонларнинг қарашларини муҳокам қилолмаймиз ва уларнинг ўртасидаги асрлар давомида давом этиб келаётган баҳс-мунозарни ҳал қилолмаймиз. Бунинг ўрнига, келинг, биз рухан ўсиш масиҳий юрагининг ҳолатига қанай боғлиқ эканини тушунишга ҳаракат қиламиз, зеро Каломда айтилишича, айнан юракда содир бўладиган нарсалар қолган барча ишларни ва ҳаракатларни белгилаб беради (Мк.7:14-23). Биз, нима учун масиҳий юрагининг марказини Масиҳнинг хочи эгаллаши кераклигини ва бу руҳий ўсиш учун қандай аҳамиятга эга эканлигини кўриб чиқамиз.

I. РУХАН ЎСИШ ЎЗИ НИМА?

Келинг, рухан ўсишга нисбатан энг тўғри ва энг тўлиқ таъриф беришга талабгорлик қилмай, бу ҳақидаги Муқаддас Китоб таълимотининг бир нечта аспектиларини кўриб чиқамиз.

А. Рухан ӯсиш — бу Масихнинг қиёфаси томон ӯзгариш

Биз тавба қилиш учун Худонинг олдига қандай бўлсак, шундайлигимизча келамиз ва Масихга имон келтиришимиз орқали нажот топамиз. Биз рухан бутунлай ӯзгарамиз, “...*ким Масихга тегишли бўлса, у янги ижоддир*” (2Кор.5:17) ва одамзоднинг боқий мажбуриятини бажариш — Худони улуғлаш ва Унга сажда қилиш имкониятига эга бўламиз (Ис.45:23). Шунга қарамай, ҳар биримиз Масихсиз яшаган узоқ йиллар давомида Худо учун номаъқул бўлган кўпгина одатлар, қарашларни, атрофдагилар ҳақида тасаввурларни орттириб олганмиз, ва булар тавба қилиш вақтида ӯз-ӯзидан йўқолмайди. Биз тавба қилганимиздан кейин ҳам гуноҳ қилишда давом этамиз. Лекин, ӯзини улуғлаш учун бизни қабул қилганидан кейин (Рим.15:7), Худо бизнинг гуноҳкор табиатимизга кўникиб кета олмайди, зеро “*Худонинг иродаси шу: муқаддас бўлинглар*” (1Сал.4:3). Шундай қилиб, биз Худонинг олдига келиб, тавба қилганимиз дақиқаларидан бошлаб бизнинг рухан ӯзгаришимиз жараёни бошланади (Флп.1:6). Демак, шундай дейиш мумкин: рухан ӯсиш — бу Муқаддас Рухнинг имонли ҳаётида олиб борадиган доимий ишидир ва бунинг натижасида одам Худонинг муқаддаслигини намоён қилишни бошлайди.

Б. Рухан ӯсиш — одамнинг иштирокидаги Муқаддас Рухнинг ишидир

Рухан ӯсиш — бу Муқаддас Рухнинг ишидир, лекин у бизнинг фаол иштирокимизда содир бўлади. Хаворий Павлус Филиппи имонлиларига шундай деб ёзган: “*қўпроқ қўрқув ва титроқ билан топган имонингизни бут қилишга тиришинглар...*” (Флп.2:12). Калом Худонинг одамни ӯзгартирадиган ҳаракатини олтинни оловда тоблаш билан (1Бутр.1:6,7) ва спортчининг жонбозлик билан қилган ҳаракатига қиёслайди (1Кор.9:24-27). Ёмбилар тўғрисидаги маталда (Мт.25:14-33) ҳазрати Исо, ӯз хўжайинига чиндан ҳам содиқ бўлган хизматкорлар мукофот олиш учун астойдил меҳнат қиладилар, деб ӯргатади.

В. Имонлининг рухан ӯсиши унинг ӯзига ва атрофдагиларга нисбатан муносабатида намоён бўлади

Рухан ӯсишни кўпинча Муқаддас Китоб бўйича билим, хизматнинг ҳажми, жамоатдаги мавъқе ва ҳ.з лар билан адаштиришади. Лекин, маълум бир ўлчов мавжудки, сиз бу орқали, ҳеч бўлмаса ӯзингизнинг шахсий ҳаётингизда рухан ӯсиш содир бўляпдими, ё йўқми, бунини аниқлашингиз мумкин. Муқаддас Рух имонлида албатта ӯз самарасини келтиради (Гал.5:22-23). Чинакам рухий ӯсиш одамнинг ҳаётида мўл севгини, муҳаббатни, севинчини, хотиржамликни, сабр-тоқатни, лутфкорликни, хайрихоҳликни, садоқатни, мулоимлик ва ибодатларини намоён қилади. Исо Масих бизларга “*фаровон ҳаёт*” беришини ваъда қилган, яъни У бор бўлган ҳар қандай одамни тўлдирувчи Худонинг севгиси ва тинчлигини ваъда қилган (Флп.4:7). Исо Масих шундай деган: “*Сизлар кўп ҳосил берсангиз Отам улуғланади, сизлар эса Менинг шогирдларим бўласизлар*” (Юҳ.15:8)

II. РУХАН ҶСИШДА ХОЧНИНГ РОЛИ

А. Худонинг муқаддаслигини англашда ӯсиш

Рухан ӯсиш — бу Худони таниб-билиш. Худованд Еремия пайғамбар орқали шундай дейди: “*Доно, донолиги билан мақтанмасин, кучли кучи билан мақтанмасин, бой бойлиги билан мақтанмасин. Лекин мақтанмоқчи бўлган одам Мени билгани ва танигани билан, Мен — ердаги меҳр шавқатни ҳам, ҳукмни ҳам, ҳақиқатни ҳам амалга оширувчи Худо эканлигини билиши билан мақтансин, зеро фақат шу Менга маъқулдир*” (9:23-24). Юҳ.17:3 оятида Исо Масих шундай дейди: “*Абадий ҳаёт эса Сени — танҳо ҳақ Худони ҳамда Сен юборган Исо Масихни таниб-билишдан иборатдир*”.

Ҳар бир масихийнинг энг асосий интилиши Худони чинакам таниб-билиш бўлиши керак. Худони, Унинг муқаддаслигини ва буюклигини таниб-билишда доимо ӯсмасдан, Масихга ўхшашда ҳам ӯсиш мумкин эмас. Хаворий Павлус каби биз ҳам мана бундай дея олишимиз керак: “*Чинакам, Раббим Исо Масихни билишнинг афзаллиги олдида мен ҳамма нарсадан бош тортиб, фойдасиз деб билдим...*” (Флп.3:8).

Б. Ҷзимизнинг гуноҳкорлигимизни англашда Ҷсишимиз

Худони кўпроқ таниб-билганимиз сари, биз Ҷзимизни ҳам шунчалик яхшироқ билиб борамиз. Худонинг муқаддаслиги бизга қанчалик кўп намоён бўлса, биз Ҷзимизнинг гуноҳкорлигимизни шунчалик кўп тушуниб борамиз. Унинг улуғворлиги қанчалик буюк эканлигини кўпроқ англаганимиз сари, Ҷз аҳволимиз Ҷзимиз учун шунчалик кўп даҳшатли бўлиб боради. Худди мана шундай даҳшатни Бутрус Исо Масихнинг мўжизасини кўрганида ҳис қилган эди: *“Ё Раббий! Менинг олдимдан кетгин, чунки мен гуноҳкор инсонман... У билан бирга бўлганларнинг ҳаммасини ваҳима босган эди”* (Лқ.5:8-9).

Ҳаворий Павлусни Ҷз гуноҳкорлигини англашда етук бўлган масиҳийларнинг энг яхши наъмунаси, десак адашмаймиз. 55 йили у Ҷзини *“ҳаворийларнинг энг арзимайдиганиман”* деб атади (1Кор.15:9). Кейинроқ эса, тахминан 60 йили у Ҷзи ҳақида *“мен барча азизлар орасида энг арзимаганиман”* деган (Эф.3:8). Ва яна кейинроқ, умрининг охирида 64 йили у Ҷзини *“гуноҳкорларнинг биринчиси менман!”* деб тан олади (1Тим.1:15). Наҳотки Павлус руҳан Ҷсиш жараёнида чиндан ҳам гуноҳкор бўлиб борган? Тўғрироғи, унинг Ҷз гуноҳкорлиги ҳақидаги тушунчаси, камтарлиги ва гуноҳга нисбатан хушёрлиги Ҷсиб борган. У қанчалик руҳан Ҷсиб боргани сари, ҳаётининг илгари уни ташвишлантормаган, лекин Худога маъкул бўлмаган аспектларини шунчалик яхши тушуниб борган ва Муқаддас Рухга буларни Ҷзгартиришига имконият берган.

В. Натижа — тубсизлик

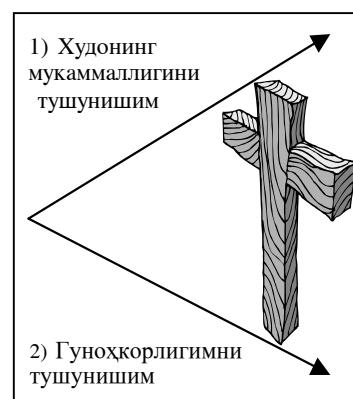
Биз нажотга эришмасимиздан олдин, гуноҳкор одам билан Худонинг муқаддаслиги ўртасида тубсиз жарлик бор эканлигини биринчи марта тушуниб етамиз. Биз тавба қилиб, Худонинг нажотини қабул қилганимиздан кейин хоч бу тубсизликни тўлдиради (расм 3:2). Бироқ, имонга келганимиздан кейин ҳам, биз Худонинг муқаддаслигини ва Ҷзимизнинг гуноҳкорлигимизни таниб-билишда Ҷсиб борамиз. Лекин, бу ҳар доим ҳам осон кечмайди. Худони таниб-билиш бизни Ҷзимизга четдан, яъни объектив ва холисона қарашимизга мажбур қилади, — бу эса биз учун жуда қийин ва оғир, чунки биз Ҷзимизнинг камчиликларимизни яширишга ўрганиб қолганмиз-да. Бироқ, бу қанчалик оғир бўлмасин, руҳан Ҷсувчи масиҳий учун бу тубсизлик, унинг Масихга бўлган чексиз муҳтожлигини ва Унинг хочдаги жасорати қанчалик буюк эканини кўрсатиб беради.

Шундай қилиб, Худони ва Унинг буюклигини таниб-билишда Ҷсганимиз сари, биз хочнинг аҳамиятини англашда ҳам Ҷсиб борамиз. Биз Худони қачалик кўп таниб-билсак, Унга номуносиб эканимизни ҳам шунчалик кўп англаб борамиз ва натижада Исо Масих орқали У билан ярашганимиз биз учун янада каттороқ аҳамиятга эга бўлиб боради. Худонинг буюклигини қанчалик яхши тушунсак (худди Ишшаё Маъбадда ва Синай тоғининг олдида Исроил халқи тушунганидек), биз Ҷз Нажоткоримизнинг буюклигини ҳам шунчалик яхши тушуниб борамиз. Унинг қони гуноҳларимизни ювади ва бизни Худонинг шухрати томон олиб бориб оппоқ кийимларга буркайди.

Ш. МАСИХИЙНИНГ РУҲАН ҶСИШИГА ТЎСҚИНЛИК ҚИЛАДИГАН САБАБЛАР

Юқоридан туғилганимиздан маълум бир вақт ўтиб биз, ҳаворий Павлус каби, аввал ўйлаганимиздан кўра, анча кўпроқ гуноҳкор эканимизни тушунишни бошлаймиз. Ва шу билан бирга, Худонинг муқаддаслиги ҳам биз учун янада баркамол ва эришишнинг иложи йўқдек намоён бўлади. Тубсизлик янада катталашади ва агар илгари бизнинг онгимизда Масихнинг хочи бу жарликни тўлдирган бўлса, энди у “камлик қилаётгандек” туюлади. Хўш, бундай вазиятдан қандай чиқиш мумкин?

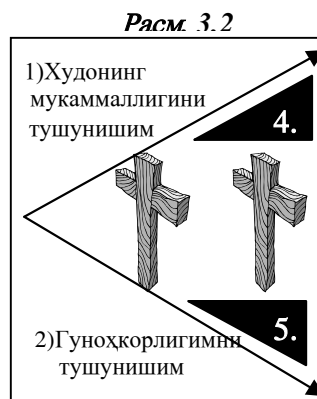
Расм 3.1

Варинат 1: Фарзийлик

Баъзи имонлилар бу “ўтиб бўлмас жарликни” яхши амаллар, савоб ишлар, хизмат билан тўлдиришга уринишади. Бунда энг асосий маънони имон ва Худога суяниш эмас, балки “муваффақият” ёки “талофот” ўйнай бошлайди. Улар худди Янги Аҳддаги фарзийлар каби яшай бошлашади, фарзийлар учун эса фақат Худо учун амалга оширилган ишлар ягона муҳим аҳамиятга эга бўлган.

Бироқ, бари-бир ҳеч қанақанги савоб ишларимиз бизнинг чинакам гуноҳкорлигимизни қоплай олмайди ва Худо муқаддаслигининг чинакам талабларини ҳам қондира олмайди. Одам буни тушуниб етганидан кейин ўзи учун турли хил оқлашларни ўйлаб топишга ҳаракат қилади. Кўпчилик ўзларининг “гуноҳчаларини” Худо учун “унчалик муҳим эмас” деб ҳисоблайдилар ва бу билан Худонинг муқаддаслигини камайтирадилар (расм 3.2 даги 4 рақам). Ва бу билан бир вақтнинг ўзида улар ўзларини “унчалик катта гуноҳкор эмас” деб ишонтирадилар, яъни диаграмманинг пастки қисмини ҳам камайтирадилар (расм 3.2 даги 5 рақам). Мана шу бутун вақт давомида одам башарий табиати билан яшайди ва унинг руҳан ўсиши тўхтайтиди.

Вариант 2: Умидсизлик ва тушкунлик

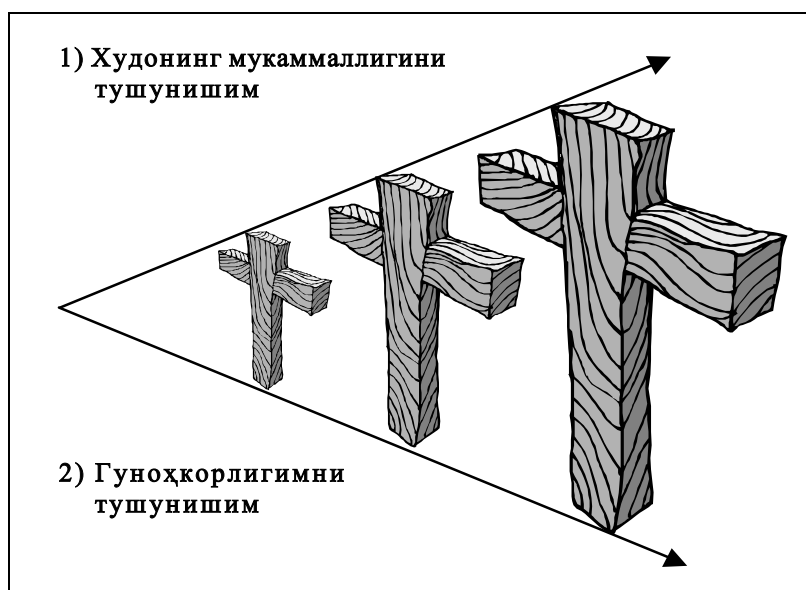
Яна бир салбий ҳолат мавжуд. Худонинг муқаддаслиги ва ўзининг гуноҳкорлиги ўртасидаги жарликнинг катталашаётганини кўриб, одам нима қилишни билмай бутунлай умидсизликка тушади. У бу жарликни савоб ишлар билан тўлдирмоқчи бўлади, бироқ тушунадики, Худонинг муқаддаслиги талабларини тўла қондириш унинг қўлидан келмайди.

Одам Худонинг Каломини ўқишга вақт ажратади, бироқ шундай бир кун келадики, буни ҳам қилиш қўлидан келмай қолади. У ўзининг нутқини назорат қилишга ҳаракат қилади, бироқ буни ҳар доим ҳам уддалай олавермайди. Мана шундай дақиқаларда бу одамга, унинг Худо билан юрган йўли — фақат талафотлардан иборат бўлиб туюлади, Худо уни ҳали ҳам севишига ишоналмай қолади. Ўзининг хатоларини кўриб “мен ҳеч қачон чинакамига Худога маъқул бўлолмайман” деган хулосага келади. Охир-оқибат тамоман умидсизлик ва тушкунлик ҳолатига тушади.

Жавоб: Хоч ўсиши керак

Бу муммоларнинг илдизи битта, демак ечим ҳам бир хил. Фарзий ўзимнинг савоб ишларим, яхши амалларим билан Худонинг марҳаматини қозонаман, деб умуман нотўғри ишонади, умидсизликка тушган одам эса бунинг иложи йўқлигини тушунади, бироқ бу икки ҳолда ҳам ҳақиқий хато — ҳисоблашда. Яъни, фарзий ҳам, умидсизликка тушган одам ҳам Масиҳнинг қурбонлиги етарли эканига ишонмай, бу қурбонликка нимадир “қўшишга” ҳаракат қилади.

Шуни ёдимизда сақлашимиз керакки, Худонинг муқаддаслиги ва ўзимизнинг гуноҳкорлигимиз бўйича, фақат бизнинг тушунчамиз ўсяпти. Уларнинг ўртасидаги жарлик чексиз, биз ўз онгимизда тасаввур қилишимиз мумкин бўлган катталиқдан анча каттадир. Аммо, бу тубсизлик қанчалик улкан бўлмасин, Масиҳнинг қурбонлиги уни чиндан ҳам тўлдиради, зеро “*У биттагина қурбонлик келтириб, ишонувчиларни муқаддас қилди ва абадий камолга эриштирди*” (Ибр.10:14). Шундай қилиб, Худонинг муқаддаслиги ва ўзимизнинг гуноҳкорлигимизни тушунишимиз билан, Масиҳга бўлган имонимиз ҳам ўсиши керак (Расм 3.3).

Расм 3.3. ўсувчи Хоч

Бу амалда нимани билдиради? Худонинг муқаддаслиги ва ўзимизнинг гуноҳкорлигимиз ўртасидаги тубсизликни кўрганимизда, бизнинг олдимизда ҳар доим танлашимиз керак бўлган иккита имконият туради. Биринчи имконият — ўз гуноҳимизни ёлғон билан ювиш ва бу билан Худо адолатининг талабларини камайтириш ёки жавобгарликларни вазиятларга, бошқа одамларга ва ҳзга тўнкаб қўйиш. Бу йўл руҳий кўрликка олиб боради ва фарзийча мағрурлик, ёки бўлмаса умидсизлик ва тушкунлик билан тугайди. Иккинчи имконият — ўз гуноҳларимизни Худонинг олидида очиқ ва чин дилдан тан олиш ва Масихнинг қурбонлиги эвазига оқланиш. Фақат мана шу ҳолда Муқаддас Рух бизга кечирим ва далда беради, ўргатади ва мустаҳкамлайди, хизматимиз учун янги имкониятларни очиб беради.

ХУЛОСА

Исо Масихнинг хочи ҳар бир масихийнинг ҳаётида марказий ўринни эгаллаши керак. Ҳеч қанақанги савоб ишлар ҳам, хизмат ҳам ва амрларни бажриш ҳам бизни Худога яқинлаштира олмайди — фақат Халоскоримизнинг қурбонлиги Худонинг муқаддаслиги билан бизнинг гуноҳкорлигимиз ўртасидаги тубсиз жарликни тўлдиради. Гуноҳкорлар, хатто оқланганлар учун ҳам Худо билан учрашадиган бошқа жой йўқ, ягона жой — хоч қаршисида.

Худони таниб-билганимиз сари, биз борган сари Унинг қиёфаси томон ўзгариб борамиз. Инжил Хушхабари биз учун янада кўпроқ аҳамият касб этиб боради ва Раббимиз билан алоқа қилишга бўлган муҳтожлигимиз доимий эҳтиёжга айланади.

САВОЛЛАР

- Рухан ўсиш ўзи нима? Тавба қилишда содир бўлгандиган жараён билан унинг боғлиқлиги нимадан иборат?
- Муқаддасликда ўсиш қандай содир бўлади? Ўзингизнинг мисолингизда бу жараён кундалик ҳаётда, амалда қандай содир бўлаётганини тасвирлаб беринг.
- Шахсан сиз учун руҳан ўсишингизга тўсқинлик қиладиган энг катта сабаб нимадан иборат?

ТОПШИРИҚ

Бошқа бир одамга, шахсан сиз руҳан ўсиш ҳақида нималарни билиб олганингизни тушунтириб беринг. Хочнинг ҳар бир имонлининг ҳаётидаги аҳамияти бўйича янги тушунчангиз шарофати билан ўз ҳаётингизда қанай ўзгаришлар содир бўлгани ҳақида мисоллар келтиринг.

Руҳий Ўсиш

4 Дарс

ГУНОҲНИНГ ҲОКИМИЯТИДАН ОЗОД БЎЛИШ

Хушxabарнинг ўзгартирувчи кучи

Дарс мақсади:

Тингловчиларга, Исо Масиҳнинг қурбон бўлиши ва қайта тирилиши орқали биз қандай қилиб гуноҳ ҳокимиятидан озод бўлганимизни, имонимиз билан яшаётган бу янги ҳаётимизда қандай қилиб Исо Масиҳнинг куч-қудратини хис қилишимиз мумкинлигини тушунтириш.

Дарснинг асосий мазмуни:

- Бизнинг нажот топишимиз, биз ичимиздан бутунлай ўзгарганимизни билдиради.
- Масиҳдаги “янги ижодга” айланиб, биз гуноҳни енгиш учун куч-қувват оламиз.
- Худо биздан Унинг кўз ўнгида Муқаддас Руҳ билан юриб, гуноҳқор табиатимизнинг хоҳишларига берилмаслигимизни хоҳлайди.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материалларини ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Масиҳ билан бирлашиш муҳим эканлигини ва У бизни гуноҳдан озод қила олиш қудратига эга эканлигини тушуниши керак;
- Ҳазрати Исода қайта туғилганлигига ва гуноҳ ҳокимиятидан озод бўлганига ишониб яшаши керак;

СЎЗ БОШИ

Инжил Хушxabари бизнинг Худо билан ўзаро муносабатимизнинг асоси бўла олади. Худонинг нуқтаий назари бўйича, ўзаро муносабат бевосита Унинг кечирими ва Масиҳ орқали берилган солиҳлик асосида қурилади. Бу ҳақиқат бизга ўз ҳаётимизда гуноҳни енгиш қобилиятини бериши керак, зеро бунинг натижасида ҳар бир шахснинг ички дунёси ҳар доим ўзгариб боради. Лекин, бизнинг кўпчилигимиз ўз ҳаётимизда ҳали ҳам гуноҳ билан курашиб келяпмиз ва ҳатто баъзида биз ердаги умримиз давомида чиндан ҳам ўзгарамизми, деб шубҳаланамиз. Хўш, нима учун имонлилар гуноҳ қилишади ва гуноҳ устун келганда нима қилиш керак? Биз Хушxabардан фойдаланиб қай тарзда бутунлай ўзгаришимиз мумкин?

I. ИНОЯТ ВА ГУНОҲ

Иноят — бу масиҳийликнинг асосий тушунчаларидан биридир. Уни одатда, Худонинг одамларга “номуносиб ҳиммати” деган маъно билан ҳам аташади Бошқа бир маъноси — “инсон руҳини қувватлантириш ёки ичидан мустаҳкамлаш”. Бу икки хил маъно бир бирини умуман истисно қилмайди ва уларни бемалол бирлаштириш мумкин. Гуноҳ лаънатлангани туфайли иноят бизга меҳр-шавқат учун зарур, аммо шу билан бирга иноят одамни гуноҳ ҳокимиятидан озод қилиши учун уни руҳан қувватланишига ва мустаҳкамланишига ёрдам сифатида ҳам зарур. Янги Аҳдда гуноҳ ҳокимиятидан озод бўлишнинг анча кенг тушунчаси иноятнинг бу иккала маъносини ҳам ўз ичига олади (оқланиш ва покланиш).

А. Табиий савол: имонлилар гуноҳ қилишни давом эттиришлари мумкинми?

Агар Худонинг инояти ҳақиқатдан ҳам буюк бўлса ва бу иноятга номуносиб бўлган одамга чексиз берилса ва лекин бу иноятга фақат Исо Масихга бўлган имон туфайли эришилса, унда қуйидаги саволни берилиши табиий: демак, Худонинг инояти бизга мўл қилиб берилса, биз яна гуноҳ қилаверамизми? Агар бу савол сизнинг юрагингизда ҳеч қачон туғилмаган бўлса, унда ўзингизни текшириб кўринг, чунки Худо билан муносабатингиз қайсидир томони билан ўзингизнинг итоаткорлигингиз ва камтарлигингиз асосида курилганлиги ҳавфи мавжуддир. Бундан ташқари яна шундай савол ҳам туғилиши табиий: Агар чиндан ҳам Худонинг инояти гуноҳларимизга қарамасдан мўл қилиб берилаётган бўлса ва биз амалларимизга қараб эмас балки имонимиз билан оқлансак, унда биз бундан кейин ҳам гуноҳ қилиб, Худонинг инояти яна уни қоплаб кетади, деб ҳисоблашимиз мумкинми? Бизга бундан буён ҳам гуноҳ қилишга ижозат берилганми?

Ҳаворий Павлус Галатияликларга мактубида айнан шу масала ҳақида гапириб, шундай дейди: *“...Фақат бу эркинликни нафсингиз учун қурбонлик қилманглар...”* (Гал.5:13). Яна Павлус худди мана шу савол билан Римликларга (6-боб) ҳам мурожаат қилади: *“Хўш, нима дейлик? Иноят кўпайсин, деб гуноҳ қилишни давом эттираверайликми? Асло! Биз гуноҳ қаршида ўлганмиз. Энди гуноҳ қилиб қандай яшаверамиз?”*

Б. Муқаддас Китоб берадиган жавоб

Бу саволларга жавоб битта маънодан иборат — биз гуноҳ қилмаслигимиз керак. Чинакам масиҳийлар буни яхши тушунишади ва гуноҳ қилмасликка ҳаракат қилишади. Гуноҳ қилмасликка интиладиган содиқ масиҳийларга, ўзлари учун зарур бўлган шахсий интизом ва баъзи-бир қонун-қоидалар ўз ҳаётини нормаларига айланган. Бироқ, гуноҳни енгишнинг энг асосий йўли имонлининг ички “Мен”ининг ўзгаришидир.

Агар биз бу саволга Римликлар 6 бобида берилган жавобни батафсил ўрганиб чиқсак, имонлининг қандай

қилиб ичидан ўзгаришини тушуниб олишимиз мумкин. Бу лавҳани ўрганиб, нафақат биз нима учун гуноҳ қилмаслигимиз керакалигини тушунамиз, шу билан бирга янги бир туйғуни, гуноҳ ҳокимияти остидан озодлик туйғусини ҳам ҳис қиламиз. Бу иноят остидаги ҳаётнинг ўта муҳим бўлган аспектидир. Нажот топишимиз учун Худо бизга иккита энг муҳим муаммони ҳал қилиб берди: У бизни ўзи билан яраштириб, муқаррар жазодан халос қилди ва бизни гуноҳ ҳокимиятидан озод қилди, натижада биз энди Уни ҳақиқий озод инсон сифатида севишимиз мумкин. Рим.6:1-2 оятлари шундай деб ўргатади: биз масиҳий бўлмасимиздан илгари гуноҳ қилиб яшаганимиздек, энди гуноҳ қилаолмаймиз, чунки *“биз гуноҳ қаршида ўлганмиз”*.

Исо Масих билан бирга ўлиб тирилганимиздан кейин, биз гуноҳ ҳокимияти остидаги эски ҳаёт ўрнига янги ҳаётга эгамиз. Гуноҳ учун ўлиш — энди биз учун шунчаки яхшилик умиди эмас балки ҳақиқатга айланди, чунки Исо Масих гуноҳ учун ўлди ва биз сувга чўмиб У билан бирга ўлдик.

Ўлим — бу бутунлай йўқ бўлиш эмас, балки айрилишдир. Гуноҳ учун ўлим — бу гуноҳнинг бутунлай нобуд бўлганини билдирмайди, балки гуноҳдан айрилганимизни билдиради, чунки биз Исо Масих билан бирга ўлганмиз. *“...Биз сувга чўмиб Масих билан бирга ўлдик ва кўмилдик”* (Рим.6:4). Шу тарзда, сувга чўмиш бизни Масихнинг гуноҳ учун ўлишида ҳам, кўмилишида ҳам ва тирилишида ҳам У билан бирлаштиради.

Бизнинг нажот топишимиз учун Худо бизга энг муҳим бўлган иккита муаммомизни ҳал қилиб берди: У бизни ўзи билан яраштириб гуноҳ учун бериладиган жазодан халос қилди ва бизни гуноҳ ҳокимиятидан озод қилди.

II. УНИНГ ЎЛИМИНИ ТАН ОЛИБ СУВГА ЧЎМИШ — У БИЛАН БИРГА ТИРИЛИШ (РИМ.6:3-10)

Ҳаворий Павлуснинг Римликларга мактубида гуноҳга тегишли бўлган саволга жавоб топишимиз мумкин. Павлус Худонинг фарзанди бўлган шахснинг ўзгаришини тасвирлаш учун “сувга чўмиш” иборасидан фойдаланади. Келинг, Рим.6:3-10 оятларини батафсил ўрганиб чиқамиз.

A. Исо билан бирга ўлганимиз

1. Биз қандай қилиб ўлдик? (Рим.6:3-5)

Рим.6:3-5 оятларида биз Масих билан бирга қандай ўлганимиз ва бунинг натижасида ички дунёимиз қандай ўзгаргани ҳақида тушунтирилади. Биз Исо Масих билан бирлашдик ва сувга чўмганимизда У билан бирга ўлдик. Аммо биз сувга чўмиб Исо Масих билан бирга ўлганимиз масаласини кўриб чиқишдан аввал, диққат-этиборимизни гуноҳ учун ўлишимиз нималарга имкон беришига қаратишимиз лозим. Бу Масих билан бирлашишимиз натижасида содир бўлди. Бу оятларда биз Масих билан бирлашганимиз тўғрисида бир неча марта таъкидланади. 3-оятда: *“Биз Исо Масихни тан олиб сувда имон келтирганимизда ҳаммамиз ҳам Унинг ўлимини тан олиб имон келтирдик”* деб ёзилган; 4-оятда эса: *“Биз Масих билан бирга ўлдик ва кўмилдик”* дейилади; 5-оятда — *“Ўлишда Масихга эргашдик”* ва ниҳоят 8-оятда *“Масих билан бирга ўлдик”* деб таъкидланади.

Бу барча тасдиқлар, биз Масих билан бирлашишимиз туфайли У каби ўлганмизлигимизни кўрсатиб аниқ гувоҳлик берадики. Агар биз гуноҳ қилишга мубтало бўлган ўзимизнинг гуноҳқор табиатимиздан озод бўлмоқчи бўлсак, унда биз ўзимизни, эски ўзлигимизни ўлдиришимиз керак. Худо бизни ажойиб тарзда Масих билан бирлаштирганда, У бизнинг эски вужудимизни ўлдирди, гарчи биз олдингидек тирик бўлсак ҳам.

5-оятдаги *“эргашамиз”* (*“Масихга эргашган бўлсак”*) тушунчаси (русча таржимада *“соединены”* сўзи), — бу грекчада *“сумфутос”* термини бўлиб, бу термин ўсимлик новдалари бир-бирига уланганда ишлатилган. Қачонки бир ҳосилдор дарахт новдаси бошқа бир дарахтга пайванд қилинганда, греклар уни *“сумфутос”* бўлди, яъни пайванд бўлди, деб аташган. Бу жонли, органик уланиш эди. Биз ҳам Исо Масихга имон келтирганимизда Унга худди шу сингари пайванд бўлганмиз ва Унинг ҳаёти бизга янги вужуд бағишлаган. Аммо биз бу янги вужудда озод яшашимиз учун олдин ўлишимиз керак, чунки биз гуноҳ қилишга мубтало бўлган эски ўзлигимиздан қутулишимиз керак. Шунинг учун биз ўлишда ҳам Масих билан бирлашамиз.

Юқорида айтилганларни ҳисобга олиб, биз содда қилиб шундай дейишимиз мумкин: Масихга чин дилдан имон келтирган одам У билан Унинг ўлими орқали бирлашади. Бизнинг ўлишимиз имон орқали содир бўлади ва шунингдек, қанчалик ўлишимиз бизнинг имонимиз қанчалигига боғлиқ. Гарчи ичимиздаги гуноҳқор табиат бари-бир тирик ва аввалгидек биз учун душман бўлиб қолса ҳам, аммо биз энди унинг ҳокимияти остида эмасмиз ва гуноҳ бизни кишанлаб қўймаган. Биз эришган янги ҳаёт мана шундай. Агар биз чинакам масихий ҳаёт билан яшамоқчи бўлсак бунинг ҳақиқат эканлигига ишонмоғимиз лозим.

2. Бизнинг Масих билан ўлишимиз натижадида нима содир бўлди?

6-оятда таъкидланишича, Масих билан бирга ўлишимиз натижасида, бизнинг *“эски ўзлигимиз”* йўқ қилинган. Бу *“эски ўзлигимиз”*, Масихга имон келтирмасимиздан ва Унда қайта туғилмасимиздан илгари мавжуд бўлган бизнинг ички *“мен”* имиз эди. Лекин Масих билан бирга ўлганимиздан кейин бизнинг бу ички *“мен”* имиз ҳам ўлди, натижада бизнинг гуноҳқор вужудимиз *“йўқ қилинди”*. Ўзбекчага *“Йўқ қилинди”* деб таржима қилинган бу грекча *“катаргео”* сўзи, асл нусхада *“бутунлай йўқ қилинди ёки энди мавжуд эмас”* деган маъноларни билдирмайди, гарчи ичимиздаги гуноҳ йўқ қилинган бўлса ҳам. Бу сўз грекчада *“қобилиятидан, ҳаракатдан маҳрум қилиш”* деган маънони, яъни уни бирон нарсага таъсир

қилиши ва бирон нарса қилишидан маҳрум қилиш маъноларини билдиради. Рим.7:1-4 оятларида ҳаворий Павлус эри бор аёлни эри ўлса, боғлиқлик қонунидан, яъни ўз эри ҳокимияти остидан озод бўлади деб тушунтиради. Худди мана шунга ўхшаб, биз ҳам гуноҳдан шу тарзда озод бўлдик, чунки бизни бошқараётган унинг ҳокимияти йўқ қилинди. Гуноҳнинг кишанлари парчалаб ташланди ва биз унга бошқа қул эмасмиз.

Б. Охирги натижа: Масихдаги янги ҳаёт

Бу лавҳанинг охирги оятлари бизнинг ички “Мен” имиз қандай қилиб ўзгариши, янгидан туғилиши ҳақида тушунтиради. Биз нафақат Масих билан бирга ўлганимизни, шунингдек, У билан бирга қайта тирилганимизни ҳам билиб олдик. Биз нафақат ўлдик, биз яна янги ҳаёт учун тирилдик ҳам. Масих билан бирлашимиз шарофати туфайли, энди бизнинг ички “Мен” имиз ҳам тирик. 4-оятда айтилишича, Масих сингари Самовий Отамизнинг улуғвор қудрати билан тирилган эканмиз, демак биз ҳам бу улуғворликни намойиш қилиб янги ҳаётда юришимиз керак. Зеро, Масихни ўликлардан тирилтирган бу улуғвор қудрат бизни ҳам худди шундай тирилтирди.

Охирги натижа шундан иборатки, ўта қудратли куч таъсирида биз билан ғайритабиий ҳодиса юз берди, натижада бизнинг ички “Мен” имиз бутунлай ўзгарди. Яъни эски одам ўлди, энди унинг ўрнига бутунлай янги туғилган одам яшамокда. Хўш, бу янги туғилган одам қандай одам? 6-бобнинг 6-7-оятларидан биз биламизки, бу янги одам гуноҳ қилишдан озод ва гуноҳга қул бўлмаган одамдир. Мана биз Масихда киммиз! Бироқ, бу биз энди бошқа мутлақо гуноҳ қилмаймиз дегани эмас, йўқ, танлаш эркинлиги ўзимизда қолган. Лекин, Масихнинг биз билан бирга эканлиги, гуноҳ устидан ғалаба қозонишимизга имкон беради.

С. Имон орқали Масихдаги янги ҳаётга эга бўлганимизни тан олишимиз

Масихийлар учун бу ҳақиқатларни ўзларининг кундалик ҳаётларига айлантиришлари жуда зарурдир. Биз ҳаммамиз биламизки, гуноҳ аввалгидек бизнинг ичимизда ва ердаги ҳаётимизда ҳар доим у билан курашиб яшашимизга тўғри келгани учун, бир кун келиб Масихдаги ҳақиқий ҳаётимизнинг келажагини йўқотиб қўйишимиз мумкин. Чунки, шундай вақтлар бўладики, биз ўзимизни гуноҳдан бутунлай озод хис қилмаймиз ва биз билан чиндан ҳам ғайритабиий ва қудратли бир ҳодиса юз берганига шубҳаланишни бошлаймиз. Ана шунда биз Павлуснинг мана бу сўзларига қўшилишимиз мумкин бўлади: *“Мен истаган яхши ишни қилмаяпман, аксинча, истамаган ёмон ишни қиляпман”* (Рим.7:19).

Айнан шунинг учун ҳаворий Павлуснинг якуний сўзлари (Рим.6) биз учун жуда муҳимдир. Бу лавҳада Павлус уч маротаба бу ҳақиқатни билишимизга даъват қилади (3,6,9 оятлар). Павлус, Масихда биз билан ҳақиқатда нима содир бўлганини тўла тушуниб олишимизни хоҳлайди. Кейин, 11-оятда шундай хулосани келтиради: *“Шунга ўхшаб, сизлар ҳам ўзларингизни гуноҳ қаршисида ўлик, лекин Раббимиз Исо Масих билан бирлашган ҳолда Худо қаршисида тирик ҳисобланглар”*. Бу оятдаги грекча “логидзомай” сўзи санамок, ҳисобга олмоқ, (эътиборга олмоқ) маъноларини билдиради ва бу математикада ҳисо-китоб жараёнида қабул қилинган терминдир. Мазкур лавҳада бу сўз ҳақиқатни бутунлай тан олиш, ҳақиқатга қўшилиш маъноларини билдиради. Ҳаворий Павлус биз учун энг асосий ва жуда муҳим бўлган бу ҳақиқатга тўла ишонишимизга ва қабул қилишимизга даъват қилади. Бу ҳақиқатнинг маъни шуки, бизнинг “эски ўзлигимиз” энди йўқ. У гуноҳнинг қули эди, лекин биз Масих билан бирга ўлиб тирилганимизда у хочга михланди ва биз янги вужудга эга бўлиб янгидан туғилдик. Мана шу ҳақиқатга ишониб яшашимиз бизнинг чинакам масихий ҳаётимизни билдиради. Демак баъзи пайтларда ўзимизни қандай хис қилишимиз амалга ошган ва содир бўлган ҳодисани ҳақиқат эканлигини инкор қила олмайди. Биз ҳар куни қилган гуноҳларимизни тан олиб тавба қилишимиз ва биз чиндан ҳам Масих билан бирлашганимизга ва бундан буён ҳар доим У билан бир бўлиб яшашимизга ишонишимиз керак.

Ш. ҲОКИМИЯТ ГУНОҲ ҚИЛМАЙДИ

Инжилда Римликлар мактубининг 6-бобида биз Масих билан Унинг ўлимида ва қайта тирилишида бирлашдик, деб гапирилади. Унинг гуноҳ устидан қозонган ғалабаси бизнинг ғалабамизга айланди. Гуноҳ энди бизнинг устимиздан ҳоким эмас. Аммо, бу энди гуноҳ бизга яна зарар етказишга ҳаракат қилмайди, дегани эмас. Гуноҳ бизнинг устимиздан ҳоким эмас, лекин, шунга қарамасдан у бизни ўзига бўйсундириш учун ҳар доим имкониятлар қидиради.

Балки сиз “Лекин, мен ҳар доим гуноҳ билан курашаман. Хўш, мен уни қандай енгишим мумкин?” деб ўйлаётгандирсиз. Ишончингиз комил бўлсин, ҳеч қандай қонунлар рўйхати, ҳеч қандай шахсий тартиб-интизом масихийни ҳаётда ғалабага эриштирамайди. Биз башарий табиатимиз билан гуноҳни енгиш учун яна ва яна уринишимиз мумкин, лекин булар бизни муқаррар янги ва янги талофотларга олиб боради, чунки бизнинг башарий табиатимизнинг ўзи гуноҳқордир. Гуноҳни фақат, биз Масихда ким эканимизни тўла англаган ҳолда енгишимиз мумкин.

А. Янги табиат

Сиз масихий бўлганингиздан кейин, илоҳий табиат, шунчаки сизнинг эски гуноҳқор моҳиятингизга “қўшилмади”. Сизнинг табиатингиз бутунлай ўзгарди — сиз янги ижод бўлдингиз (2Кор.5:17). Худонинг фарзанди бўлиб, сиз қорнгулик шоҳлигидан нур шоҳлигига ўтдингиз. “Эски ўзлимиз У билан бирга михланди” (Рим.6:6). Илгариги табиат ўз кучини тамоман йўқотди!

Хўш, энди янги табиатга эга бўлиб, биз нима учун яна гуноҳ қиламиз? Янги Аҳдда имонли ҳаётидаги гуноҳни таърифлаш учун жуда кўп маротаба битта грекча сўз ишлатилади. Бу сўз ўзбекчага “башарий табиат” ибораси билан таржима қилинган. Хўш, башарий табиат, дегани нима? Бу — бизнинг гуноҳ қилишга “ўрганган”, “одатланган” тафаккуримизнинг, табиий эҳтиросларимизнинг бир қисми, нафсимиз. Дунё, имонга келмаган ўқитувчилар, шайтон васвасалари, буларнинг барчаси бизда фикрлашнинг ва хулқ-атворнинг маълум бир моделини ишлаб чиққан. Бизнинг ҳаётимиз тажрибаларимиз дунёвий йўллар билан Худосиз ҳаёт малакларини ўзига жамлаб олган.

Б. Илоҳий Рух амри билан яшаш

Башарий табиат амри билан яшаш ва Илоҳий Рух амри билан яшаш ўртасидаги қарама-қаршиликлар Рим.8:5-7 оятларида аниқ-равшан қилиб келтирилган. Биз бу оятларда одамнинг фикрлаши башарий ёки илоҳий бўлиши мумкинлигини ўқиймиз. Бизнинг дунё тарбиялаган башарий табиатимиз гуноҳга олиб борадиган дунёвий ўй-фикрга эга бўлади. Биз имонлилар, башарий табиатимиз амри билан эмас, балки Илоҳий Рух амри билан яшашимиз керак (Рим.8:9; Гал.5:16). Бизда танлаш ихтиёри бор (Рим.12, 13). Имонга келмаган одамларда эса бу танлаш ихтиёри йўқ — чунки улар Илоҳий Рухга эга эмаслар, улар фақат башарий табиат амри билан яшашга мажбурлар. Аммо, биз башарий табиат билан яшашга мажбур эмасмиз. Биз башарий табиатимиз амрларини Илоҳий Рух амрларидан ажратишни ўрганишимиз керак. Инжилда ёзилганидек, *“Илоҳий Рух амри билан яшанглар, шунда табиатингиздаги ёмон эҳтирослар жунбушга келмайди”* (Гал.5:16).

В. Худонинг оиласидаги ҳолатимиз

Масихни билмасдан, биз гуноҳқор эдик, лекин Худонинг фарзандига айланиб, биз муқаддас бўлдик. Хўш, биз ўзи киммиз — гуноҳқорми ёки муқаддас? Бу саволга жавоб бериш унчалик осон эмас. Ўзимизни қисман муқаддас, қисман эса — гуноҳқор, қисман — нурда, қисман эса — зулматда ҳисоблаб, биз доимий ички кураш қопқонига ва умидсизликка тушишимиз муқаррар. Ўзларининг янги табиатга эга бўлганликларини ҳис қилиб, имонлилар бу ҳақида унутмасликлари лозим. Гуноҳ билан тўқнашганимизда, биз ўзимизни Худонинг фарзанди эканимизни ўйлашимиз керак. Ўзимизнинг янги унвонимизга — Худонинг фарзанди деган унвонга муносиб яшашимиз учун, биз ўзимизни муқаддас деб билишимиз лозим.

Г. Фикримизнинг янгиланиши

Кўпгина гуноҳ ишлар бемаъни фикрлаш орқали бошланади. Бизнинг гуноҳкор фикрлашимиз ҳам “фикримизни янгиланиши орқали тубдан ўзгариши” керак (Рим.12:2). Бизнинг ўй-фикрларимиз — бу гуноҳ билан курашнинг эпицентри. 2Кор.11:3 оятларида худди Момо ҳаво шайтон томонидан алдангани каби, бизнинг ўй-фикрларимиз ҳам Масихга чин дилдан ва самимий сажда қилишдан чалғитилиши мумкинлиги таъкидланади. Тарихнинг турли даврларида шайтон Довуднинг, Сулаймоннинг, Хананиянинг, Коринфлик имонлиларнинг ўй-фикрларини ёмон йўлга бошлашга эришган, демак, у сизнинг ҳам ўй-фикрларингизни мана шундай йўлдан оздиришга ҳаракат қилиши мумкин. Айёр шайтон сизга шундай ўй-фикрларни бериши мумкинки, сиз уларни ўзингизники деб ва ҳатто Худоник деб қабул қиласиз. Имонли одам “*ҳар қандай фикрни Масихга бўйсудириб асир қилади*” (2Кор.10:5).

Д. Ҳақиқатни билиш

Гуноҳнинг кучи нимада? Инжилда ёзилишича, иблис — “ёлғончи, ёлғоннинг отасидир” (Юҳ.8:44). Ҳар бир васвасанинг орқасида ёлғон туради. Лекин, Инжилда яна, Исо Масихнинг мана бу сўзлари ҳам ёзилган: “*Сизлар ҳақиқатни билиб оласизлар, ҳақиқат эса сизларни озод қилади*” (Юҳ.8:32). Ҳақиқат — бу бизни гуноҳдан асрайдиган ҳимоямиздир. Ўзимизнинг ҳақиқий, ғалаба келтирадиган табиатимизни билиб, биз, Масихдаги имонлилар, гуноҳнинг қўлигидан озод бўламиз.

ХУЛОСА

Инжил Хушхабари — бизнинг Худо билан муносабатларимиз асосидир. Худонинг нуқтаий назари бўйича, бизнинг У билан алоқамиз фақатгина Масихнинг нажоти ва биз имон орқали эга бўладиган Унинг мутлақо солиҳлиги асосида қурилади. Бу ҳақиқат бизга Худонинг олдида ўз гуноҳларимизни чин дилдан тан олишимизга ва шу билан бирга, Унинг бизга нисбатан чексиз меҳр-шавқатли эканига ишонишимизга имкон беради. Хушхабар бизни солиҳ ҳаёт кечиришга ўзимизнинг солиҳ ишларимиз билан эмас, балки Худонинг инояти, Масихнинг солиҳлиги билан яшашга руҳлантиради.

Гуноҳ устидан ғалаба қозонишнинг энг муҳим фактори — бу Масихдаги жонли, ўсувчи, таъсирли имон, Унинг хочдаги жасорати билан тасдиқланган имон, Унинг кучига бизда қудрат билан, гуноҳкор одатларимизни ва заифликларимизни очиб берган ҳолда ҳаракат қилишига имкон берувчи имондир. Имон бизга Худонинг иноятини чуқурроқ ва янада чуқурроқ тушунишимизга имкон беради ва бизни Худони янада яқинроқ таниб-билишимизга олиб боради.

САВОЛЛАР

- Қандай қилиб масихий ўз ҳис-туйғуларига Худонинг Каломига бўлган имоннинг ўрнини эгаллаб олишига имкон бериб қўйиши ва бу билан ўзининг Масихдаги ҳаётига бизнинг берадиган баҳоимизга таъсир қилиши мумкин?
- Қачонки гуноҳ билан курашган вақтингизда сизга нима куч-қувват беради: ўз ҳаракатларингизми ёки имонингиз мустаҳкамлигимизми?
- Рим.6:11-оятдаги грекча “*логидзомай*” сўзининг имон билан қандай алоқаси бор?
- Ҳаворий Павлуснинг Римликларга мактубидаги сўзлари бўйича сизнинг гуноҳкор табиатингиз билан нима содир бўлади?
- Биз қандай қилиб Рух амри билан яшашимиз мумкин?

Рухий Ўсиш

5 Дарс

РУХИЙ ЎСИШ КУНДАЛИГИ

Кундаликни олиб бориш

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — тингловчиларни ўз диққат-эътиборларини руҳан ўсишларига ва хизматда ўсишларига қаратишларида ёрдам берадиган руҳий ўсиш кундалигини олиб бориш билан таништириш.

Дарснинг муҳим томонлари:

- Нима учун руҳий кундалик керак?
- Худо билан ҳар кунлик муносабат.
- Сизнинг ҳар кунлик хизматингизнинг руҳий кундалиги.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материалларини ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Рухий кундаликдан, ўз диққат эътиборини, имонлининг биринчи даражали вазифаси бўлмиш — Худо билан шахсий муносабатига қаратишида унга ёрдам берадиган самарали курул сифатида фойдаланиши керак, шу билан бирга Худонинг иши натижасида одам ичидан қандай ўзгаришини диққат билан кузатиши керак;
- Рухий кундаликдан фойдаланар экан, мундазам равишда Худо ҳақида ва Унинг Каломи ҳақида ўйлашни одат қилиши, шу билан бирга ҳаётнинг маъноси ҳақида ҳам фикрлашни ва Худонинг Каломини ҳар куни амалда (ўз ҳаёти, хизмати ва ўз гуруҳи аъзолари ҳақида фикрлаган ҳолда) қўллаши керак;
- Ибодатли ҳаётда янада мустаҳкам ва тартибли бўлиши ва Худо унинг илтижо ва ибодатларига бераётган жавобини қайд қилиб бориши учун руҳий кундаликдан ҳар доим фойдаланиши керак;

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Кўпчилик имонлилар, айниқса Масихнинг экин майдонида меҳнат қиладиганлар, кўп вазиятларда ўзларининг руҳан ўсишларига кўпроқ вақт ажратиш ўрнига, хизмат билан хаддан ташқари банд бўладилар. Сиз ўз тингловчиларингизни руҳан ўсиш кундалигини олиб бориш, уларнинг руҳан ва хизматларида ўсишлари учун жуда фойдали ва самарали эканига ишонтиришингиз лозим. Агар шахсий тажрибангиздан шунга мос мисоллар келтирсангиз яхши бўлади.

СЎЗ БОШИ

Хозирги замон одамлари ўз ишлари билан шунчалик ўралашиб қолишганки, улар Худо ҳақида, Муқаддас Калом ҳақида, ҳаёт ҳақида ва шахсий ҳаётларида Худонинг Каломини қандай қўллаш мумкин эканлиги ҳақида тинчгина ўтириб фикр юритишга вақт ҳам, жой ҳам тополмайдилар. Агар биз ҳақиқатдан ҳам ўзгаришни ва Рухда камолга еришишни хоҳласак, унда ҳаётимизнинг ҳар бир кунини қадрлашни бошлашимиз лозим. Шоҳ Довуд сингари биз ҳам Худодан юракларимизни ва ҳаётимизни текшириб чиқишини, руҳан ўзгариб, баркамол бўлишимиз учун бизни барча гуноҳлардан ва ҳафагарчиликлардан фориғ қилишини сўраб илтижо қиламиз (Заб.138:23-24). Биз ҳаммамиз бу тугамас ишлар ва ташвишлар чангалидан қутулиб, ҳилват ва тинч жойда Худо билан гаплашишни, Унинг хотиржам ва сокин овозини

эшитишни хоҳлаймиз. Биз Худо билан алоқа қилиш учун ҳар куни вақт ажратишимиз керак, бусиз, Худо айтганидек, бунга биз ҳам қўшилаемиз, ўз кучимиз билан ҳеч нарса қилолмаймиз.

Калкутгалик Тереза исмли бир онахон шундай деган эди: “Биз Худони топишимиз зарур, аммо Уни шовқинда, нотинчликда ва безовталиқда топиб бўлмайди. Худо — сокинликнинг дўсти. Табиатга қаранг, дарахтлар ҳам, гуллар ҳам, ўсимликлар ҳам — барчаси сокинликда ўсади, юлдузларга қаранг, кўёшга, ойга қаранг, улар ҳам жимжитликда ҳаракат қилишади... сокин ва хотиржам иботамизда қанча кўп нарса олсак, ўз ҳаётимизга ҳам шунча кўп нарса бероларимиз... Муҳими биз Худога нималарни гапиришимиз эмас, муҳими — Худо бизга ва биз орқали нималарни гапириши”. Биз Худони тингалишни, эшитишни ўрганишимиз лозим!”

Кўпчилик одамлар жимжитликда, ҳеч нима гапирмасдан ва ҳеч кимнинг гапини эшитмасдан зўрға бир соат ўтира олишлари мумкин. Биз жимжитликда кўпинча шунчаки зерикмаймиз, шу билан бирга ўзимизни ноқулай ҳам ҳис қилаемиз, вақти-вақти билан пайдо бўладиган беҳаловатлик ва ҳовлиқишдан ҳалос бўлиш учун вақт ҳаммамизга ҳам зарур. Шундай вақтлар бўлиши керакки, биз кундалик ишлардан, муносабатлардан ва дунёвий ташвишлардан озод бўларимиз ва юрагимизда Худо билан учрашаримиз. Бу катта йиғилишлар ва маросимлар вақтида бўлмаслиги керак. Жимжитликка ва ҳилватга эришиш осонмас, лекин бундан ҳам қийинроғи жимжитликда фикрни, диққат-эътиборни бир жойга жамлаш. Бунга эришиш учун руҳий машғулотларингиз ҳақида ёзилганларни ўқишдан бошласангиз, кўпинча осон бўлади. Бошида баъзи қаршиликларни енгишга тўғри келади, чунки ўзининг фаол табиатига кўра одам учун ҳилватда қолиш унчалик осонмас. Лекин бу зарур бўлган меҳнат. Баъзилар учун жимжитликка эришиш оқшом пайти ёки тунда осонроқ бўлади, бошқалар учун — тонгда. Асосийси — ўз руҳий дунёингизни тартибга солиш ва бунинг учун ўз табиатингиз, ҳулқ-атворингизга қараб вақт ва жой топишингиз керак.

Худони эшитишининг, руҳий ўсишининг ва ўз руҳий ҳолатингиз, хизматингиз учун Унинг олдида жавобгар эканлигингизни ҳис қилишининг анча самарали усули — бу руҳий ўсиш кундалигини олиб боришдир. Рухий кундалик бизни ўз ҳаётимизни таҳлил қилишга биз учун энг асосий нарсалар нималар эканлигини қайта кўриб чиқишга ундайди, бу кундалик бизга Худони таниб-билишда қанчалик ўсаётганимизни ва Худо бизнинг ибодатларимизга қандай жавоб бераётганини кўришимизда ёрдам беради.

Кундалик — бу шундай нарсаки, биз унга яна ва яна қайтишимиз ва ўз ҳаётимизда Худонинг кўлини кўришимиз мумкин.

I. НИМА УЧУН РУҲИЙ КУНДАЛИК ЗАРУР?

Қачонки Исроил халқи ваъда қилинган ерга кириш учун Иордан дарёсидан ўтишганда, Худо уларга эсталик учун дарёдан 12 та тош олишни буюради. Бу тошларнинг мақсади — Исроил халқининг кейинги авлодига Худонинг садоқати ва қудратини эслатиб туриш эди (Еша Навин.4:1-9). Шунга ўхшаб руҳий кундалик ҳам бизга ўз ҳаётимизда намоён бўлган Худонинг севгиси ва садоқати ҳақида эслатиб бизга ёрдам беради, айниқса биз қайғуга ботиб “ҳаммаси тамом бўлди” деб ўйлаганимизда.

Асрлар давомида кўп одамлар кундаликлар олиб боришган, ва улардан кейинги масиҳийлар бу кундаликларни ўқиб кўп нарсаларни ўрганганлар. Бу кундаликлар одамларни ҳар доим руҳлантирган, чунки булар ўша одамларнинг ҳаётида Худонинг йўлбошчи бўлганлиги ҳақида ёзма гувоҳлик беради. Бу кундаликларни ўқир эканмиз, биз Худо билан жонли, шахсий муносабат қанчалик аҳамиятли эканини билаемиз ва бу сиз билан бизнинг ҳаётимизда ҳам ҳақиқатга айланиши мумкинлигини тушунамиз.

Шу билан бирга кундалик, ўз хизматингизни ривожлантиришингизда ҳам сиз учун самарали қурол бўлиши мумкин. Агар Худо сизни янги жамоатлар тузишга ёки бу хизматда миссионерлар гуруҳининг бир аъзоси сифатида иштирок этишга даъват қилган бўлса, унда сиз албатта маълум бир иш билан шуғулланасиз, бу аниқ бир вазифа, масалан, Хушхабар айтиш, ўқитиш ёки кичик гуруҳлар ташкил қилиш ва уларни ривожлантириш бўлиши мумкин. Кундалик сизга турли одамлар билан учрашувлар ва суҳбатларни ташкил қилишда; гуруҳдаги ишларингиз учун мақсадларингизни ва ўз шогирдингиз ёки ўқувчиларингиз билан бўладиган суҳбатлар мавзуларини атрофлича ўйлашингизда ёрдам беради. Бу кундалик сизга ўз хизматингизда нималар қилишингиз кераклигини эслатиб туради ва шу билан бирга сиз бу

кундалик орқали Худонинг ишларини, яъни У одамларни Ўзи томон олиб келишда ва Ўз Жамоатини ташкил қилишда турли хил йўллардан қандай фойдаланаётганини ўз кўзингиз билан кўришингизга имкон беради. Буларнинг барчасидан ташқари, сиз яна истаган вақтингизда ўз хизматингизни ва ўтган кунларингизни тахлил қилишингиз мумкин, бу саволлар устида якка ўзингиз ёки шогирдингиз билан бирга мулоҳаза қилиб кўришингиз мумкин. Хуллас, бу кундалик ўз ҳаётингизда ва янги жамоатлар ташкил қилиш ишларингизда сизни қанчалик қўллаб қувватлашини, кўмак беришини ва руҳлантиришини тасаввур ҳам қилолмасангиз керак.

II. РУХИЙ КУНДАЛИКНИ ОЛИБ БОРИШ

Кўпчилиكنи қуйидаги саволлар қизиқтириши табиий: Бу кундалик қандай кўринишда бўлади? Унга ҳар куни ёзиш керакми? Балки бу шунчаки ён дафтарчанинг нусхасидир, лекин рухий саволлар бўйича? Кимдир менинг кундалигимини ўқисачи? Кундаликни қандай тартибда ёзиш яхшироқ бўлади?

Кундаликлар ҳар хил бўлади, баъзи одамлар қалин дафтарлардан фойдаланишади, бошқалар оддий “Ежедневник” деб номланадаган ёндафтарчалар сотиб олишади, яна бошқалар ўртача катталиқдаги блокнотларни маъқул кўришади. Ҳар бир одам кундаликни кўринишини танлашда маълум мақсадни назарда тутати: кимдир битта дафтарни бир йилга мўлжаллайди, яна кимдир бир неча блокнотлардан фойдаланади, чунки улардан бирортаси йўқолиб қолса — бир йиллик ёзувлар йўқолиб кетмайди. Хуллас, ҳаммаси ўзингизнинг хоҳишингизга ва нимани маъқул кўришингизга боғлиқ.

Кундаликка қачон ва қайси вақтларда ёзиш ҳам ўзингизга боғлиқ. Яхшиси ҳар куни ёзинг (бошида бу шарт!), аммо бирор бир кун учун ёзилмай қолса, бу ҳам кўрқинчли эмас. Кўпчилик ўзлари учун ажратган рухий машғулотларининг (эрталаб ёки кечкурун — бу ўзингизнинг хоҳишингизга боғлиқ) энг биринчи дақиқаларини ёзишни маъқул кўришади, чунки бу уларга Худо билан муносабат учун фикрларини жамлаб, кундалик беҳаловатликларидан халос бўлиб, диққат-эътиборларини мана шунга қаратишларида ёрдам беради.

Ёзувларни икки томондан — бошидан ва охиридан ёзиб борилса кундаликни олиб бориш жуда қулай бўлади. Энг охириги варақларига сиз ибодат қилмоқчи бўлган одамлар ва эҳтиёжларни ёзишингиз мумкин. Ундан кейин буларнинг давомига (яъни охириги варақдан ўртасига қараб) ҳозир ўқиётган китобларингиздан — нималар сизда айниқса катта таасурот қолдирган бўлса шу парчаларни ёзишингиз мумкин. Натижада, сиз кейинроқ бу қисқа сатрларни ўқисангиз булар сизни руҳлантиради ва чуқур мулоҳаза қилишга ундайди. Масалан, бундай сатрлар Августин, Авлиё Фома, жамоат чўпонларининг фикрлари бўлиши мумкин, ёки ҳамду санолар, ибодатлар ва албатта Муқаддас Китоб оятлари.

Кундаликнинг биринчи варақларига эса ўз туйғуларингизни, кўрқув ва ожизликларингизни, ўз умидларингизни ва Худонинг сизга очиб берган ҳақиқатларини, Худо сиздан нимани кутаётганини ва У сизни нималарга бошлаётганини тасвирлаб ёзишингиз мумкин. Рухий кундаликка ҳаётингизнинг яхши дақиқалари билан бирга ёмон дақиқалари ҳам ёзилиши керак. Қачонки ҳаётингизда сиз учун ёмон пайтлар бўлса — сиз ўз кечинмаларингизни ва хис туйғуларингизни ёзинг ва кейинроқ, ҳаммаси ўзгарганида, Худонинг Рухи сизга қандай ёрдам берганини, Худо сизни Ўз қўлларида навбатдаги “жарликдан” қандай қилиб олиб ўтганини ўз кўзларингиз билан кўришингиз мумкин бўлади. Рухий кундаликнинг мана шу қисми катта аҳамиятга эга, булар Худонинг қудратини ўз ҳаётимизда кўришимизга ва Унинг ожиз бир фарзандининг (зеро, ҳар биримиз ҳам шундай ожизмиз) ҳаётида Унинг улкан севгиси ва садоқатини кўриб Уни улуғлашимизга ёрдам беради. Бундай эслаш жараёни кўпчилик масиҳийлар учун қанчалик муҳимлиги ва бунга мана шу кундалик орқали эришиш мумкинлиги... буларнинг барчаси ажойиб эмасми?

Масалан:” мен, кундаликка, агар зарур деб ҳис қилсам ибодатларни ҳам, Муқаддас Китоб ёки бошқа адабиётларни ўқиш жараёнида Худо менга очиб беран ҳақиқатларини ҳам ёзаман. Мен ўз яқинларимнинг, фарзандларимнинг ҳаётларида кўрган нарсаларимни ёзиб кўяман. Буларнинг барчаси — Худо билан алоқамнинг бир қисми. Унинг Рухи мени кўпинча у нарсани ёки бу нарсани ёзишимга ундайди ва Худо менга нимани эслатмоқчи эканлигини

тушунишим учун юрагимни синчиклаб текширишимга тўғри келади.“

Кундаликни олиб бориш, агар бу билан етарлича шуғуллансангиз сиз учун одатга айланади. Кўпчилик одамлар бунга ўргана олмай, унча кўп вақт ўтмай кундалик олиб боришни йиғиштириб қўйишади. Бу билан ўзларини Худонинг кўпгина баракаларидан маҳрум қилишади. Худо билан ҳилватда, ҳеч ким ва ҳеч нарса ҳалақит бермаган ҳолда муносабат ва алоқа қилишингизда, бу кундалик сиз учун ажойиб восита ва самарали ёрдам вазифасини ўтайди. Ёзган пайтларингизда, Худо билан худди тўғридан тўғри, ёнма-ён туриб алоқа қилаётгандек бўласиз ва бу алоқа самимий ва чуқур даражада бўлади.

Томас Келли шундай деган эди: “Биз ўзимизни ҳаётимизнинг турли соҳаларида намоён қилишга интиламиз, бу вақтда эса, бизнинг ичимизда фақат биттагина Ҳаёт мавжуд бўлади ва айнан мана шу Ҳаёт бизни тартибга солади ва бошқаради. Мен Марказга — илоҳий Марказга қаратилган Ҳаётни назарда тутяпман. Бизнинг ҳар биримиз бундай ҳаёт билан — ҳайратланарли куч, тинчлик ва осойишталик, бирлик ва ишонч ҳаёти билан, ҳар қандай мураккаб нарса оддийликка айланадиган ҳаёт билан яшашимиз мумкин, аммо бир шарт билан: *агар сиз чиндан ҳам бу ҳаётни хоҳласангиз*”.

Бу ўзимизга тез-тез бериб туришимиз керак бўлган яна ўша савол: *биз чиндан ҳам буни хоҳлаймизми?* Қанчалик қийин бўлмасин биз тан олишимиз керак: кўпчилик масиҳийлар Худо билан яккама якка, хилватда мулоқот қилишга, мулоҳаза ва чуқур ибодат учун вақтга ўзларида муҳтожлик сезмайдилар. Биз муваффақиятларга ўз кучимиз ва қобилиятларимиз билан эришишни маъқул кўрамиз, шундайми? Семинарларга, конференцияларга, симпозиумларга шошиламиз, хизмат юзасидан бўладиган учрашувларга шошиламиз, булардан ташқари уйда ҳам нимларнидир қилишга улгурушимиз керак — буларнинг барчаси биз учун шунчалик муҳимки, натижада бошқа нарсалар учун бизда вақт қолмайди. Ҳа, биз тушунамиз, кўшилишамиз — албатта кўпроқ ибодат қилишимиз, Муқаддас Китоб устида мулоҳаза қилишимиз керак, аммо буларга фақат нима учундир вақтимиз йўқ. Қисқаси, биз ўзимизнинг ички дунёимизда тартиб ўрнатишни хоҳлаймиз, фақат буни ташқаридан бошлашни мақул кўрамиз. Бу эса Муқаддас Китобнинг бизга ўргатганларига тўғридан-тўғри зиддир, яна бунинг нотўғри эканлигини, ўзларининг руҳий ҳаётларида улкан муваффақиятларга эришган масиҳийларнинг ҳаётлари ва қайғули бўлган шахсий руҳий тажрибамиз ҳам кўрсатади.

Сиз мулоҳаза учун ҳам ва руҳий кундаликни олиб бориш учун ҳам вақт топа оласиз, сиз барча васвасаларни ҳам, қийинчиликларни ҳам енга оласиз, фақат агар сиз чиндан ҳам Ота билан яқиндан муносабат қилишни хоҳласангиз, бунга муҳтож бўлсангиз, У билан ўтказган вақтингизни қадрига етасиз — *агар сиз ҳақиқатдан ҳам буни хоҳласангиз!*

III. РУҲИЙ ЎСИШ КУНДАЛИГИ НАЪМУНАСИ

Агар кўз олдингизда наъмунавий режани кўрсангиз, балки сиз учун осон бўлар. Бу Муқаддас Китоб оятлари ҳақида мунтазам мулоҳазалар, муҳтожликлар учун қилган иботатларингиз ва бу иботатларга олган жавобларингиз, ўз хизматингизнинг қисқача таҳлили бўлиши мумкин. Биз сизга қуйидагича наъмунавий режани таклиф қиляпмиз ва умид қиламизки, агар сиз кундаликни бу намуна бўйича мунтазам олиб борсангиз, унда бу ўз ички дунёингизни тартибга солишингизда албатта ёрдам беради ва руҳий ҳаётингизни ва хизматингизни янада самарали қилади.

А.Худо билан ҳар кунлик муносабат (5.1 расм)

5.1 расм сизни Худо ва Унинг Каломи билан ўтказётган вақтингизни осонгина кўрсатиб беради. Яна у ерга Худо иботатларингизга берган жавобларни ҳам ёзиб боришингиз мумкин. Бу қуйидагидек бўлиши мумкин:

- **Муқаддас Китобдан оятлар:** руҳий машғулотларингиз вақтида ўқиган Муқаддас Китоб оятларини қайд қилиб қўйинг.
- **Худонинг шахсан сизга очиб берган ҳақиқатлари:** Муқаддас Китобдан маълум бир лавҳани ўқиганингиздан кейин, бу лавҳа устида ибодат билан мулоҳаза қилишга вақт ажратинг. Муқаддас Рух бу лавҳага нисбатан сизга нималарни очиб берган бўлса, уларни

ёзиб қўйинг. Бу лавҳа нима демоқчи? Сиз унда нималарни кўряпсиз? Сиз бу ҳақиқатларни ҳозирги кундалик ҳаётингизда қандай қилиб қўллашингиз мумкин?

- **Вадалар:** бу лавҳада Худо томонидан берилган қандайдир ваъда борми? Уларни ёзиб қўйинг ва бу вадалар учун Худога миннадорчилик билдиринг.
- **Амрлар:** бу лавҳада сиз итоат қилишингиз лозим бўлган буйруқлар борми?
- **Ибодат:** ибодатингизда сўрамоқчи бўлган энг асосий эҳтиёжларингизни бирма бир ёзиб қўйинг, шунингдек, илгариги ибодатларингизга олган жавобларингизни ҳам қайд қилишни унутманг. Иложи борича батафсил ёзишга ҳаракат қилинг. Бу сизга Худо сизнинг ибодатларингиз орқали амалга оширган ишларини кўришингизга ёрдам беради.

Б. Хизматингизнинг ҳар кунлик руҳий кундалиги (5.1 расм)

Бундай кундаликдаги ёзувлар сизнинг янги жамоатлар ташкил қилиш хизматингиздаги юксалишни, ривожланишни шахсан кузатишингизга ёрдам беради. Сиз унга қуйидаги пунктлар бўйича ёзишингиз мумкин (пунктларнинг наъмунавий тартиби):

- **Ҳаракат режаси:** бажармоқчи бўлган ишларингизни ёзиб чиқинг. Ўз режаларингизни амалга ошириш учун аниқ нималарни қилишингиз зарурлигини кўрсатинг (аниқ бир иш, ҳаракат).
- **Одамлар билан учрашувлар (контактлар):** сиз бугун кимларга Хушхабар айтишга эришганингизни қайд қилинг. Бу одамлар билан ўтказган вақтингизда, сиз қандай натижаларга эришдингиз. Сиз уларга ўз гувоҳлигингизни ҳам айтдингизми? Улар бунга қандай муносабатда бўлишди? Улар Инжил Хушхабарини қабул қилиш учун қанчалик очиклар (ёки ёпиқлар)?
- **Йиғилишлар:** кичик гуруҳлар, уй гуруҳларининг йиғилишлари ҳақида ёзинг. Йиғилиш қаерда ва қачон бўлди? Сизлар нималар қилдингизлар (Муқаддас Китобни ўрганиш, ибодат гуруҳининг йиғилиши ва ҳ.з)? Бу йиғилишларга нечта одам мунтазам қатнашади? Меҳмонлар нечта бўлди? Кимдир Масихни қабул қилдими? Қўшимча диққат-эътибор талаб қиладиган муаммоларни ёки баъзи бир муҳим саволларни қайд қилиб қўйинг.
- **Мулоҳаза:** ўтказган кунингиз ҳақида мулоҳаза қилинг. Сиз учун бугун ўз ҳаётингиз ёки хизматингиз ҳақида билиб олган ёки тушуниб олган бирорта янгилик бўлдими, нималарни ёзишни ҳолаяпсиз? *Булар сизнинг шахсий ёзувларингиз.* Сиз бу ёзганларингизни ким биландир ўртоқлашингиз шарт эмас. Бу ёзувлар сизга бугунги ўтказган кунингизга “четдан қараб” баҳо беришингизга ва бугун Муқаддас Рух сизга нималарни ўргатганини қайд қилиб қўйишингизга имкон беради.

5.1 расм. Ҳар кунлик ибодат ва кундалик

<p>Ҳар кунлик ибодат Каломдан парча: 1Кор.13</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шахсий очиқликлар: <u>Ҳаракатларимнинг асосида севги бўлиши керак. Барча ҳаракатларимда севгини кўрсатишим зарур. Одамларга бўлган севгим билан жуда сабрли бўлишим керак. Фақат ўзим ҳақимда эмас, бошқалар ҳақида ҳам ғамхўрлик қилишим керак.</u> • Вадалар: <u>Ҳозир биз мукамал эмасмиз, аммо Осмонда Унинг бутун борлиғича кўраммиз. Ҳозир У ҳақида фақатгина озгина тушунчага эгамиз.</u> • Амрлар: <u>Ўқиган бобдаги сўзларга асосан бутун ҳаракатларимда севгини намоён қилишим зарур, акс ҳолда ҳаммаси бефойда бўлади.</u> <p>ИБОДАТ Илтижолар ва уларга жавоблар М: <u>Ҳ.га гувоҳлик беришнинг иложи ҳақида.</u></p>	<p>Ҳар кунлик ибодат: _____ кун. Ҳаракат режаси:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Ибодат учлигини ташкил қилдим.</u> • <u>Мўлжалдаги жойни аниқладим.</u> • <u>Юҳ.17ни индуктив усулда ўрганишни бошладим.</u> <p>Алоқалар Исми _____ Эслатма _____ <u>Ҳ.Ҳ _____ гувоҳлик бердим</u> <u>Карима ҳола _____ Исо киносини кўрсатдим</u> <u>Салима опа _____ гувоҳлик бердим, тавба қилди!</u></p> <p>Йиғилиш (уй гуруҳлари, байрамлар) <u>19.00 Баҳодирни уйда учлик ибодат йиғилиши. (Анвар, Ботир, ва мен) ҳар ҳафта учрашишга келишиб олдик.</u></p> <p>Мулоҳаза <u>Ибодат учлигимиздан хурсандман! Авваллари бир неча имонли учун аниқ ибодат қилмаганман. Ўйлайманки Худо ибодатимизни эшитди.</u></p>
--	--

ХУЛОСА

Устозингиз берган ёки оддийгина дафтарни кундалик сифатида ишлатишни бошланг. Унда муҳими сизга Худо ўргатаётган барча нарсаларни ёзиб боришингиз, ибодатда, Каломни ўрганишда, жамоат ташкил қилишда эришганларингизни кўрсатиб турсин.

ТОПШРИҚ

Янги жамоатлар ташкил қилиш бўйича машғулотлар давомида руҳий кундалик олиб боринг, бу кундалик — сизнинг масиҳий ва хизматчи сифатида шахсий руҳан ўсишингиз кундалигидир. Бу кундалигингизни ўзингизнинг руҳий устозингизга кўрсатишга тайёр бўлинг. (Агар сиз шахсий характердаги ёзувларни кўрсатишни хоҳламасангиз, унда фақат ўз хизматингизга таалуқли ёзувларингизни кўрсатишингиз мумкин).

4 Қисм: Муқаддас Китобни ўрганиш усуллари

Муқаддас Китобни ўрганиш усуллари

1 Дарс

ХУДОНИНГ КАЛОМИНИ ТУШУНИШ

Худонинг Сўзидаги ҳақиқатларни қўллаш

Дарс мақсади:

Жамоат ташкил қилувчини Муқаддас Китоб ҳақиқатларини тўғри тушуниш усули билан таъминлаш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материалларини ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Худонинг Каломини тўғри тушуниш учун зарур бўлган усулга эга бўлиши керак;
- Худонинг Каломини тушуна олиш мумкинлигига ишониши керак;

Дарс режаси:

I. Муқаддас Китобни тушуниш

II. Муқаддас Китобдаги ёзувларнинг турли жанрларини тушуниш

Илова:

1А “Каломшунослик”

I. МУҚАДДАС КИТОБНИ ТУШУНИШ

Худонинг Ўз Жамоатига ато қилган инъомларидан бири, — бу “устозлар”: муҳим хизматни олиб борадиган — Худо халқига таълим берадиган ва устозлик қиладинан одамлар. Жамоатлар ташкил қилувчи миссионерлар гуруҳининг ҳар бирида шундай одамлар, яъни бошқаларга Худонинг Каломини тўғри тарғиб қилишга ва ўргатишга қобилиятли одамлар бўлиши керак. Шунинг учун муҳимки, Худо барча имонлиларга Ўз Муқаддас Рухини берган ва бу Рух бизга устозлик қилади. Муқаддас Рухнинг ёрдами билан ҳар бир имонли Муқаддас Китобни тушуна олади.

Муқаддас Китобни ўрганиш миссионер-жамоат тузувчининг руҳан ўсишига ёрдам беради. Бироқ, афсуски миссионер-жамоат тузувчиларнинг барчаси ҳам муносиб тарзда тайёрланиш имкониятига эга эмаслар ва ҳар доим ҳам мустақил равишда таълим олиш имкониятига эга эмаслар (масалан, ўз она тилларида руҳан ўсишга бағишланган махсус адабиётларнинг йўқлиги). Аммо агар сизда фақат битта китоб— Муқаддас Китоб бўлса ҳам сиз уни тушунишни ўргана оласиз.

Муқаддас Китобни индуктив усулда ўрганишга бағишланган машғулотларда, сиз Муқаддас Китоб ҳақиқатларини ўрганишнинг ва бу ҳақиқатларни ўз ҳаётингиз ва хизматингизда қўллашнинг содда усули билан танишасиз. Бундан ташқари, сиз бу усулни ўрганиб олиб, бошқаларга ҳам Худонинг Каломини тушунишлари учун, уларга таълим беришда мана шу усулдан фойдаланишни ўрганасиз.

Сиз Муқаддас Китобни ўрганишнинг турли хил йўллари билан танишасиз, лекин шу нарса жуда муҳимки, сиз Муқаддас Рухга итоат қилишингиз ва Унинг сизга ўргатаётганларини қабул қилиш учун очиқ бўлишингиз керак. Ҳазрати Исо айтганки, Муқаддас Рух бизга барча ҳақиқатни ўргатади (Юҳ.16:13). Раббимиз яна шундай ваъда ҳам берган, яъни ким Уни севса ва Унинг амрларини бажарса, У ўша одамга Ўзини кўрсатади (Юҳ.14:21). Кўпинча одамлар фақат битта нарсани маъқул кўришади, аммо биз ҳар доим

ёдимизда сақлашимиз керак, Муқаддас Китобни ўрганиш ҳам, Муқаддас Рухга итоат қилиш ҳам — иккаласи ҳам бир хил даражада муҳимдир.

II. МУҚАДДАС КИТОБДАГИ ЁЗУВЛАРНИНГ ТУРЛИ ЖАНРЛАРИНИ ТУШУНИШ

Муқаддас Китобнинг у ёки бу лавҳасини синчиклаб ўрганишдан энг олдин, бу лавҳа ёзилган китоб қайси жанрга тегишли эканлигини аниқлаб олиш керак. Бу жуда муҳимдир, чунки бу ёки у китобдаги текстларнинг аҳамияти ва услублари мана шу китобнинг характерига боғлиқ бўлади. Биз буни мана бу мисолдан яхшироқ тушунамиз: газетада келтирилган детектив повестидаги ва дўстона мактубдаги бир хил маълумот, ҳар хил кўринишга эга бўлади, чунки ҳикоя қилувчининг ёзиш услуби ва гапириш оҳанги бу ахборот кимга ва нима мақсадда ёзилишига қараб ўзгаради. Асарнинг жанри материални баён қилиш характерига таъсир қилади.

Мана шу нарсани Муқаддас Китобни ўрганиш жараёнида ҳам ҳисобга олиш керак, чунки бутун Муқаддас Битикларни ташкил қилувчи китоблар турли адабий жанрларга мансуб. Муқаддас Битикларнинг у ёки бу қисмларини ўқишда адабий жанрларни билиш, бу ерда баён қилинган маъноларни яхшироқ тушунишингизда ёрдам бериши мумкин. Шунинг учун Муқаддас Битикларнинг маълум бир қисмини ўрганишга киришингиздан олдин ва қандай усул билан ўрганмоқчи эканингиздан қатъий назар, ўрганмоқчи бўлган китобнинг қайси жанрга мансуб эканлигини аниқлаб олинг. Қуйида биз сизга Муқаддас Китобдаги ёзувларнинг турли жанрларига нисбатан қисқача тушунтиришлар келтирганмиз.

А. Тарихий китоблар

Муқаддас Китоб турли тарихий воқеалар ва тарихий намоёндаларнинг биографиялари билан тўла. Масалан, Ҳакамлар китобида Исроилнинг тарихи — Ешуа Навин бошчилигида “ваъда қилинган ер”ни эгаллашдан бошлаб, шоҳ Шоул хумронлиги давригача бўлган тарих ҳикоя қилинади. Неҳемия китоби — бу Неҳемия исмли амалдорнинг кундаликлари, унинг Қуддус деворларини қайта тиклаши ҳақидаги ҳикояларидир. Инжил Хушхабари ҳазрати Исонинг бутун ердаги ҳаётини ва таълимотини баён қилади. Ҳаворийлар китобида Жамоатнинг шаклланиш тарихи ҳақида ҳикоя қилинади.

Муқаддас Китобдаги тарихда биз ҳаётимизда нималар қилишимиз кераклиги ҳақида аниқ-равшан мисоллар келтирилган, лекин шулар билан бир қаторда, биз нималардан албатта қочишимиз кераклиги ҳақидаги мисолларни ҳам кўрамиз. Масалан, Шимшўн Муқаддас Китоб қаҳрамони, лекин унинг фаолияти Муқаддас Китоб принципида эмас. Ва умуман, Муқаддас Китобнинг бошқа қисмларида ҳам келтирилган тарихий воқеаларга уларнинг моҳитига қараб, принциплар бўйича баҳо бериш керак.

Б. Таълимлар

Муқаддас Китобнинг ўзи ўргатади ва сиз унинг варақларида кўрсатмалар, буйруқлар, принциплар, маталларни топишингиз мумкин, кўп нарсани ўрганасиз ва амалий маслаҳатларни ўқийсиз. Левиёлар китобининг катта қисми Исроил руҳоний хизматчилари учун берилган батафсил кўрсатмалардан иборат. Маталлар пул билан бўладиган ишлар, одамлар ўртасидаги муносабатлар ва деҳқончилик ишлари ҳақида маслаҳатлар беради. Павлуснинг маълум бир жамоатларга ёзган мактублари Инжил талимотини ва шунингдек амалий кўрсатмаларни баён қилади.

В. Пайғамбарлар

Пайғамбар китобларининг катта қисми Худонинг танлаган халқига юборган пайғомларини баён қилади. Ишайё, Еремия ва Иззакеил пайғамбарлар китоблари — ҳажми бўйича анча катта бўлган учта пайғамбар китоблари — булар бу одамларнинг бутун пайғамбарлик хизматлари даврида Худо томонидан уларга берилган пайғомлари тўпламидир. Бу китобларни бирданига, кетма-кет ўқиш керак эмас. Бу китобларни тушунишнинг сири шундаки, маълум бир насиҳатни бошини ва охирини белгилаб олиш керак ва уларни жиддий кетма-кет тартибда: бирини тугатиб, ундан кейин бошқасига ўтиш керак. Мисол учун, боблар мана бундай мурожаатлар билан ажратилган: “Худованднинг сўзларига қулоқ сол...”, “Мана

шундай гапирди...”, ва булар жуда яхши кўрсатмалар ва йўналишлар беради. Ҳажми бўйича кичикроқ китобларда, масалан, Аввакум, Амос ва Наум пайғамбарлар китобларида фақат битта ёки бир нечта насихат ва пайғомлар баён қилинган бўлиши мумкин.

Г. Шеърӣ китоблар

Муқаддас Битиклар таркибига кирувчи шеърӣ китобларда, одамзоднинг барча хис туйғулари ўз ифодасини топган. Муқаддас Битиклар таркибига кирувчи қатор китоблар шеърлардан ва дostonлардан иборат. Забур ва Санолар китоби диний-музикӣ шеърӣятдир ва кўпгина бошқа пайғамбарлар китоблари ҳам шеърӣ-дoston жанрида ёзилган.

Кўпгина тилларда шеърлар қофияларга ва оҳангларнинг қайтарилишига асосланади. Қадимги яҳудий шеърӣяти бир-бирига мос келадиган иборалар ва тасаввурларнинг қайтарилишига асосланган. Забур.18:8 ояти, бундай бир-бирига мос бўлган ибораларга ажойиб мисол бўлади:

*“Худованд Қонуни мукамалдир, У жонга жон киритади;
Худованд ваҳӣйси барқарордир, У содда одамга дониш беради.”*

Бу иккита сатр бир бирига параллелдир, чунки бу ердаги “қонун” ва “ваҳӣй” — Муқаддас Битикларга тегишли бўлган синонимлардир. “Қонун” ҳам, “ваҳӣй” ҳам Худодан келади. Ўз моҳиятига кўра бу икки тушунча ҳам одамга руҳий қувват беради, чунки “Қонун мукамалдир”, шунингдек “ваҳӣй барқарор, у содда одамга дониш беради”. Шу билан бирга униси ҳам буниси ҳам одамларга ўзига хос куч билан таъсир кўрсатади, яъни одамларга ибрат бўлади ва уларнинг руҳига шифо беради.

Яна шундай ҳолатлар бўладики, қарама-қарши иборалар, бир-бирига параллел тарзда келтирилади, масалан, Заб.19:8:

*“Баъзилар жанг аробалари билан мақтанар, бошқалар оту отлик билан гердаяр.
Бизлар эса Раббимиз номи билан, Худованд исми билан фаҳрланамиз...”*

Бу санода “баъзилар” ва “бизлар” бир-бирига қарама-қарши қўйилган. Худога умид қилиш ва сиғиниш, жисмоний кучга умид қилишга қарама-қарши қўйилган.

Д. Апокалиптик китоблар

Баъзи бир пайғомлар махсус жанрда ёзилган ва булар кўпинча “апокалиптар” деб аталади. “Апокалипсис” сўзи “пайғамбар кароматлари” ни билдиради, бу кароматлар узоқ ва яқин келажакда содир бўладиган воқеалар ва ҳодисаларнинг мазмунини очиб беради. Бундай кароматларни биз Дониэл пайғамбар китобида, Матто баён этган Хушхабарда (24 боб), Марк баён этган Хушхабарда (13 боб), Луқо баён этган Хушхабарда (17 ва 21 боблар) ва Ваҳӣй китобида учратишимиз мумкин. Бу китоблардаги апокалиптик лавҳалар юқори даржада рамзий маънолар билан берилган ва бундай лавҳаларни тўғри шарҳлай олишимиз учун мана шу рамзий маъноларнинг асл моҳиятини тушуниб олишимиз керак. Апокалиптик китобларда ва айрим лавҳаларда ҳазрати Исонинг ерга қайтиб келиши ва Унинг ашаддий душмани иблис устидан узил-кесил ғалабаси ҳақида каромат қилинади. Ўша вақтга келиб Худонинг халқи кечиради ва оқланади. Умуман, Худонинг барча ижоди келажакда содир бўладиган воқеаларда иштирок этади.

Жадвал 2.1. Эски Аҳд ва Янги Аҳдда инсониятнинг нажот топиши тарихи

Яратилиш (Ибт.1,2)	Одам (эркак ва аёл) Худо билан муносабат қилиш учун (3:8), бир-бирлари билан муносабат қилиш учун (2:24), ерда ҳокимлик қилиш учун (1:28), Худонинг баракаси билан яшаш учун (1:28) <u>ИЛОХИЙ суратда</u> яратилди.
Гуноҳ қилиш (Ибт.3:1-14)	Одам руҳан ва жисман ўзгарди, яъни илоҳий сурат йўқотилди. Худо билан муносабат бузилди. Одамларнинг бир-бирлари билан муносабатлари бузилди. Аёлнинг ҳомиладорлик вақтидаги машаққати бағоят ортди, у дард билан туғадиган бўлди. Одамлар бир-бирлари устидан ҳокимлик қилишга ҳаракат қиладиган

	бўлишди. Ҳамма нарса лаънатланди.
Нажот бериш ваъдаси (Ибт.3:15,21)	3:15 — аёл зоти илоннинг бошини эзиб ташлайди. 3:21 — “Худованди Карим Одам ва унинг хотини учун теридан кийим ясаб, уларни кийинтириди...”
Иброҳимга берилган ваъда (Ибт.12)	<ul style="list-style-type: none"> • Мен сени баракалайман. • Ер юзидаги барча қабилалар сендан барака топадилар. • Худо бир халқни танлаб олди ва уни Менинг халқим, деб атади ва бу халқ орқали ер юзидаги барча қабилалар У ҳақида билиб олишади.
Ҳазрати Мусо орқали қурбонлик келтиришнинг жорий қилиниши, қон билан нажот топиш (Чиқиш) Ис.53:7.	Чиқ.12:13 — Гуноҳ учун қўзини қурбон қилиш талаб қилинган. (Бутун дунёни гуноҳдан озод қиладиган Худонинг қурбонлик Қўзисининг расмини кўрсатинг). Левийлар.
Танланган халқ бутун дунёга Худо ҳақида гувоҳлик бериши керак	<ul style="list-style-type: none"> • Нав.2:8-14; 4:24; • 2Шоҳ.7:25-26 • 3Шоҳ.8:41-43; • Ис.43:10-12; 54:5; 55:4,5; • Дон.7:13-14; • Зик.13:1; (ва бошқалар)

<u>Ҳазрати Исо:</u> дунёнинг гуноҳини Ўзига олувчи Худонинг қурбонлик Қўзиси.	Юҳ.1:29
<u>Хушхабар:</u> Нажоткор келди.	Мат.1:21; Юҳ.3:16,17; Лқ.4:18,19; 19:10;
<u>Фаолиятлар:</u> Нажот ҳақидаги хабар бутун дунёга тарқалади.	Қуддус — 2 ва 6:7 Яҳудия ва Самария — 6:8-9:31. Фаластин ва Сурия — 9:32-12:24. Рим империясининг шарқий қисми — 12:25-19:20. Рим — 19:21-25:31.
<u>Мақтублар:</u> Нажот топган одамлар Масиҳнинг сурати томон ўзгариб боришади.	Рим.3:24; 4:22-25; 6:11-14; 8:29; 2Кор.3:18; Эф.4:21-33 Кол.1:15-22; 1Бутр.5:1,10; 1Сол.2:19; Яҳд.24,25.
<u>Ваҳий:</u> Узил-кесол нажот топиш.	Янги ер ва янги осмон (21:1). Ҳаммаси янгидан яратилади (21:5). Худонинг хонадони абадий ҳукмронлик қилади (22:5). “Бахтлидир Худо буюрганини қилувчилар...” (22:14).

Муқаддас Китобни
ўрганиш
Илова
1А

КАЛОМШУНОСЛИК

I. МУҚАДДАС КИТОБНИНГ НОЁБЛИГИ

Муқаддас Китоб — бу инсоният тарихидаги энг ноёб, тенги йўқ, ажойиб ва энг муҳим китобдир. Айнан Муқаддас Китоб дунёдаги биринчи босма китобдир, айнан Муқаддас Китоб нашри ва бошқа тилларга таржимаси сони бўйича дунёда биринчи ўринда туради. Илоҳий Рухнинг илҳоми ва пайғоми билан ёзилган бу Муқаддас Китоб чиндан ҳам ажойибдир. Ўзингиз мулоҳаза қилиб кўринг: унинг муаллифлари қирқдан ортиқ ва бу одамлар турли даврларда яшаганлар, жамиятнинг турли қатламларига мансуб бўлганлар, турли касбларда бўлганлар: улар орасида шоҳлар ҳам, файласуфлар ҳам, балиқчилар ҳам, чўпонлар ҳам, шоир ва давлат арбоблари ҳам бўлган. Бу китоб уч тилда (ибрий, арабий ва грек), 1600 йилдан ортиқ вақт мобайнида ва учта минтақада: Осиё, Африка ва Европада ёзилган. Муқаддас Китоб турли даврларда, турли муаллифлар томонидан ёзилганига қарамай, унда бирорта ҳам қарама-қаршилиқ ёки зиддият мавжуд эмас.

Муқаддас Китобнинг яна бундан ҳам ажойиб томони унинг композицияси ва ёзилиш услубидир. Агар ҳар бир муаллифга Худонинг Ўзи илҳом бериб йўл кўрсатмаганда, ҳеч бир муаллиф бу даражада ёзолмас эди.

Мавжуд бўлган аниқ фактларга, яъни бу китобнинг Худонинг Сўзи эканлигига гувоҳлик берувчи пайғамбар мўжизалари ва гувоҳликларига қарамасдан, Муқаддас Китоб бари-бир таъна-маълوماتларга учрайди. Умуман олганда, бу табиий ва тушунарли, чунки иблис бари-бир ҳужум қилади ва масиҳийнинг ихтиёридаги энг қудратли қуролни бадном қилмоқчи бўлади. Шайтонинг бу мақсадига эришиши учун энг “зўр” усули — бу Муқаддас Китобнинг ҳақиқат эканлигига нисбатан шубҳа ва гумонлар уруғини сепишдир. Мана шунинг учун ҳам биз бу китобнинг чиндан ҳам ҳақиқий ва ноёб эканлигини тўла англаб олишимиз ва бу ажойиб қуролни ўз хизматимизда ишлатишимиз зарур.

Муқаддас Китоб чиндан ҳам ноёбдир ва Худонинг жонли ва таъсирли бу Сўзи — биз Худо учун “овламоқчи” бўлган ҳар қандай одамнинг юрагига ва руҳига чуқур кириб бориш қобилиятига эга. Худонинг Сўзи бизни жамоатлар ташкил қилиш хизматига тайёрлайди, Муқаддас Китоб — биз учун наъмунадир ва биз у орқали ўлчам оламиз, у орқали ҳар қандай таълимотга, ҳар қандай эътиқодга, ҳар қандай урф-одат ва маданиятга баҳо берамиз. Тарих, маданият, урф-одатлар ва одам онги — буларнинг барчаси бизни тўғри йўлда адаштириши мумкин, аммо Муқаддас Китоб ҳеч қачон адашмайди, унинг қиймати мустаҳкам, ахир айнан у Худонинг ҳақиқатини очиб беради.

II. МУҚАДДАС КИТОБ — ХУДОНИНГ МУҚАДДАС ПАЙҒОМИДИР

Одамзод, яъни номукамал ва ўлимга маҳкум одамзод, ҳар доим Худонинг чексизлигини ва қудратини тушунишга интилган, аммо агар Худо Ўзини билдиришни хоҳламаса бунинг иложи йўқ. Одамнинг қўлидан келмайдиган ишни Худонинг Ўзи қилади, У Ўз марҳамати билан бизнинг инсоний онгимиз учун тушунарли қилиб Ўзини намоеън қилади. Яратувчи бизга Ўзини турли йўллار билан намоеън қилади. Худонинг Ўзини намоеън қилишнинг биринчи йўлини умумий пайғомлар деб аташ мумкин.

А. Умумий пайғомлар

Аталишидан тушунарли бўлса керак, умумий пайғом ҳамма учун тушунарли бўлади. Масалан, ҳар қандай одам табиатни кузатар экан, Худонинг мавжуд эканига, Унинг қудратли ва улуғворлигига ишонч ҳосил қилади (Заб.18:12; Рим.1:20). Бундан ташқари ҳар бир одамда виждон деган нарсанинг борлиги, Худонинг ахлоқий қонуни мавжудлигига чиройли исбот бўлади (Рим.2:15).

Бироқ, умумий пайғомлар, Исо Масихнинг гуноҳларимизни ювиш учун қурбон бўлганини ва қайта тирилганини тушунтириш учун ва яна имон, иноят тушунчаларини тушуниш учун ҳам етарли эмас.

Б. Маҳсус пайғомлар

“Маҳсус пайғомлар” — мақсади одамларга Худонинг ҳақиқатларини ва Унинг иродасини етказиш, бундай пайғомлар Худонинг мўжизавий ва ғайритабиий ишларини ўз ичига олади.

Биз Муқаддас Китобда маҳсус пайғомнинг кўринишлари ва шаклларига таълуқли ҳодисалар тасвирланган лавҳаларни учратамиз: куръа (Лқ.1:9; Ҳав.1:26), урим ва туммим (Лев.8:8), тушлар (Ибт.37:5), ваҳийлар (Иш.6:6), фаришталарнинг зуҳур бўлиши (Лқ.2:9-15), пайғабарликлар (3Шох.22:7), Эски Аҳдда Масихнинг Худованд фариштаси қиёфасида зуҳур бўлиши (Суд.6:11).

Сиз билан биз учун иккита энг муҳим пайғом — бу Калом, яъни борлиқнинг асосидаги илоҳий куч ва мантиқ бўлмиш — Масих ва Худонинг Сўзи бўлмиш — Муқаддас Китобдир (Юҳ.1:1). Муқаддас Китоб — бу биз учун ва биздан кейингилар учун қолдирилган Худонинг одамзодга нисбатан режалари ва ниятларининг амалга оширилиши ҳақида ҳикоя қилувчи энг ишончли ва обрўли китобдир.

Ш. МУҚАДДАС КИТОБНИНГ ТУШУНАРЛИ ЭКАНЛИГИ

Иблисининг энг разил ёлғонларидан бири, Муқаддас Китобнинг тушунарлилик фикрига ҳам таъсир кўрсатган. Асрлар давомида диний арбоблар, оддий одамлар Муқаддас Китобни тушуна олишмайди, Худонинг Сўзини маъносини фақат баъзи бир танланган одамларгина тушуна олишлари мумкин, деб ўргатишган. Ва хатто мана шу “танланганларга” ҳам Каломни ўрганиш бир неча текстлар билан чегараланган ва бунга фақат жамоатнинг “қобилиятли ва руҳсат этилган” бошлиқлари томонидан ижозат берилган. Кўриниб турибдики, барча бунақанги ҳаракатлар Муқаддас Китобни тушунишни ва ўрганишни чегаралаб қўйган. Албатта булар Худонинг бу Китобга нисбатан режасига, ниятига зид эди. Худонинг ҳоҳиши эса инсонлар бу Китобни ўзлари учун сиғинадиган бир нарсага айлантирмасдан, бу Китоб орқали Худо ҳақида билишлари, ўрганишлар ва яшашлари керак эди.

А. Муқаддас Китоб ўз даврининг тилларида ёзилган

Муаллифлар Муқаддас Китобни 3 хил тилда ёзишган. Эски Аҳднинг катта қисми қадимги яҳудий ёки ибрий тилида ёзилган. Ибрий тили — бу Исроилнинг тили бўлиб, у авлоддан авлодга ўтиб келган ва шу тарзда сақланиб қолинган (Иккинчи қонун.6:6-7). Бу — бой ва маънодор бўлган ажойиб тилдир. Бу тилда ёзилган Худонинг гаплари, китоб қаҳрамонларининг кечинмалари, барча ўқувчилар учун аниқ-равшан ва тушунарлидир.

Муқаддас Китоб ёзилган яна бир тил — бу арабий тилидир. Бу тилда Езра ва Дониэл пайғамбар китоблари ёзилган. Муқаддас Китоб ёзувларидаги тилнинг қандай ўзгарганлиги ҳам жуда қизиқарли. Бу китоблар Бобил сургуни даврида ёзилган. Исроил халқи сургундалигида ибрий тилини унутиб, янги тилда, яъни ўша давлатнинг тилида сўзлаша бошлашган. Халқнинг тили ўзгариши билан Муқаддас Китобнинг тили ҳам ўзгарган, муаллифлар оддий одамларга ҳам тушунарли бўлган шеъвада ёзишни бошлашган.

Янги Аҳд — грекча тилда ёзилган. Хўш, нима учун айнан мана шу тил танланган? Тарихга мурожаат қилиб, биз кўрамизки, Рим давлати ўша даврдаги дунёни жуда катта қисмини босиб олган ва бунинг натижасида грек тили энг кўп тарқалган тил бўлган. Шунинг учун муаллифлар Инжил Хушхабарини кўпчилик одамларга тушунарли қилиш учун ўша

даврдagi энг кўп тарқалган тилни танлашган. Мана шу факт, яъни жуда кўпчилик одамлар сўзлашадиган тилни танланганлиги шуни кўрсатадики, муаллифларнинг мақсади Хушхабарни фақат “танланган одамларга” етказиш эмас, балки бу Хушхабарни барча одамлар ўқиб, тушуна олишлари учун иложи борича кўп одамларга етказиш бўлган. Юқорида айтилганларга яна шу нарса исбот бўладики, Янги Аҳдни ёзган одамлар учун ибрий ва арабий тили уларнинг она тиллари бўлган, улар бу тилларда ёшликларидан бошлаб гаплашишган, ammo шунга қарамасдан бу муаллифлар ҳаммага тушунарли бўлиши учун бошқа тилни танлашган.

Б.Муқаддас Битиклар — ҳаётдан олинган оддий мисоллар билан тасвирланган

Муқаддас Китоб муаллифлари бизни ўзларининг зўр билимлари билан лол қолдиришга ҳаракат қилишмайди. Аксинча, улар бу ердаги сўзларни ҳар қандай одам бемалол тушуна олиши учун содда қилишга ҳаракат қилишган, бунинг учун кундалик ҳаётдан олинган мисоллар келтиришган. Биз бу ерда аёллар, эркаклар, болалар, ҳайвонлар, деҳқончилик, ҳосил... кабилар ҳақидаги ҳикояларни учратамиз. Муаллифлар асосий маънони тушунтирадиган энг яхши мисоллардан фойдаланишган. Ҳикоялар нима ҳақида бўлишидан қатъий назар, уларнинг мақсади ўзгармайди: Худонинг Сўзини одамларга тушунарли қилиш.

IV. МУҚАДДАС КИТОБНИНГ АҲАМИЯТИ

Худо Муқаддас Китобни шунчаки жавонда чанг босиб ётадиган оддий бир кўргазма қилиб бермаган. Муқаддас Китоб — бу одамлар фойдаланишлари учун Худо томонидан тайинланган муҳим ва катта аҳамиятли манъбадир.

А. Муқаддас Китобнинг ёзилиши

Бизнинг онгимиз учун чексиз ва ақл бовар қилмайдиган қудратли Худо ҳақида хатто оддий ҳақиқатларни ҳам тушуниш қийин. Худо буни яхши билади, шунинг учун Ўзини ва Ўз иродасини бизга аста-секин, навбатма-навбат очиб беради (Иш.29:9). Булар ривоятлар, амрлар ва ваъдалар асосида Эски Аҳдда келтирилган ва биз Муқаддас Китобни, ёзилганидек кетма-кетлик билан ўқишимизга қараб бу ҳақиқатлар бизга ўз навбати билан очиб берилади.

Б. Тарихий ҳақиқат эканлиги

Муқаддас Китоб — бу тарихий ҳужжатдир, гарчи унда ҳамма муҳим тарихий фактлар ёзилмаган бўлса ҳам. Муқаддас Китоб қандайдир ўйлаб топилган воқеалар ҳақида эмас, балки Худонинг дунё тарихидаги амалга оширган ҳақиқий ишлари, ҳаракатлари ҳақида ҳикоя қилади ва Худонинг бу ишлари ва ҳаракатлари қандайдир ўйлаб топилган қахрамонлар орқали эмас, балки ҳақиқий одамлар орқали амалга оширилган. Муқаддас Китобнинг яна бир ноёб томони шундаки, унда турли хил омма қатламларга мансуб бўлган одамларнинг асрлар давомида синалган ҳаётий тажрибалари келтирилган, булар хозир ҳам қадр-қийматга эга.

1.Оқсоқоллар ҳақидаги ҳикоялар ҳазрати Мусога тегишли ва унинг Беш китобини ташкил қилади.

Оқсоқоллар — бу қабила бошлиқлари, улар бу бузилган дунёда Худога мақбул ҳаёт билан яшаганлар. Улар Худога ишонишган, бу ишончларида мустаҳкам турганлар ва Худо уларга очиб берган ҳақиқатларни авлодларига ҳам етказишга ҳаракат қилишган.

2. Эски Аҳднинг тарихий китоблари руҳонийлар томонидан ёзилган.

Руҳонийлар — булар Худо учун хизматга маҳсус тайинланган одамлардир. Улар Худо ҳузурига кириш (Аҳд чодирдаги муқаддаслар муқаддаси макони), У билан алоқа қилиш ва халқнинг гуноҳлари учун қурбонликлар келтириш учун Худо томонидан тайинланганлар. Уларнинг гувоҳликларига тўла ишониш мумкин.

3. Забур ва ҳикматлар китобларининг ёзилишида подшоҳлар иштирок этишган.

Подшоҳлар — давлатнинг диний ва сиёсий мувозанатини бошқариб, ўзларида донолик ва ғамхўрлик сифатларини намоён қилишлари керак эди. Уларнинг олиб борган ишлари ва ҳаракатлари бутун халқ учун қанчалик муҳим ва аҳамиятли бўлганини шу нарса билан ҳам билиш мумкинки, бу подшоҳларнинг ҳатти-ҳаракатлари оқибатида Исроил халқига Худо томонидан барокатлар ёки даҳшатли жазолар келган (4Шох.20:13-18). Ҳикматлар китобида бу оқибатлар сабабларининг ечими ҳақида, ҳаёт сабоқлари ҳақида гапирилган.

4. Пайғамбар китоблари пайғамбарлар томонидан ёзилган

Пайғамбарлар халққа Худонинг Сўзини қанай бўлса шундайлигича, ҳолисона етказиб турганлар. Қачонки улар Худонинг барокатлари ҳақида гапиришганда, халқ бу пайғамбарларни хурматлашиб уларнинг гапларига қулоқ солишган. Аммо, қачонки пайғамбарлар Худонинг ғзаби ва ҳукми ҳақида халқни огоҳлантириб гапиришганда, одамлар уларни қувғин қилишган ва хатто ўлдиршган (3Шох.19:14). Бундай гувоҳликлар ишонарлидир.

5. Янги Аҳд таълимоти Жамоатга ҳаворийлар томонидан етказилган

Ҳаворийларнинг, шунингдек уларнинг энг яқин шогирдлари ва ёрдамчиларининг олдига барча халқларга бориш ва ўргатиш вазифаси қўйилган эди, ва шу билан бирга бу вазифа — ўқитувчиларнинг камлиги, моддий маблағларнинг, биноларнинг ва шу кабиларнинг йўқлиги шароитида берилган эди. Аммо, улар ҳаётий “университетларда” таълим олишди ва жуда кўп нарсани ўрганишди. Ҳаворийлар жуда кўп азобларга, қувғинларга, даҳшатли қийинчиликларга ва ўлимларга маҳкум бўлишди. Улар ташкилий муаммоларни ҳал қилишди ва янги жамоатлардаги гуноҳлар билан курашишди, шунингдек, улар кўп вақтларини ва кучларини “кўйларни ўтлатиш” учун сарф қилишди. Ҳаворийлар ва уларнинг шогирдлари ибодатнинг ва Худо Сўзининг қудратини ангалаб етишди. Уларнинг барча тажриба бойликлари ишончли ва тушунарли қилиб Янги Аҳдда келтирилган.

В. Муқаддас Китобнинг тўғрилиги ва ҳолисоналиги

Муқаддас Китоб қадимги дунё ҳақидаги ўзига хос бир ҳужжатдир ва унда Худо халқининг муваффақиятлари билан бирга уларнинг омадсизликлари ҳам ҳолисона гапирилади. Шунингдек, ким ҳақида гапирилаётганига қарамай — чўпон ёки қудратли шоҳ бўлишдан қатъий назар, булар ҳақида ҳам ҳолисона гапирилади. Муқаддас Китоб ҳар қандай одам ҳақида ва Худонинг бу одамга муносабати ҳақида ҳолисона, тўғри гапиради. Ҳатто, имон наъмунаси бўлган одамларнинг ҳам қилган гуноҳлари яширилмайди (Ибт.12:10-20; Сон.20:7-12; 2Шох.11). Бундан ташқари, муаллифлар масиҳий ҳаётни бўяб, осон қилиб кўрсатишга ҳаракат қилишмайди. Ҳазрати Исо Ўз шогирдларига бу ном учун оғир қийинчиликларга учрашларини бир неча марта гапирган (Мат.10:37-39; Юх.15:16-21). Муқаддас Китоб — айтиш зарур бўлган нарсани, бизга ёқса ҳам ёқмаса ҳам бари-бир айтадиган дўстимиз кабидир.

V. МУҚАДДАС КИТОБ — ҲАҚИҚАТДАН ҲАМ ХУДОНИНГ СЎЗИ

Муқаддас Китоб — Худонинг ижодидир ва Ижодкор бу китоб барчамиз учун тушунарли бўлишини ва биз ундан ҳаётимизда ва хизматимизда қудратли қурол сифатида фойдаланишимизни хоҳлайди. Худонинг Сўзини одамларга етказилиш жараёнини батафсил кўриб чиқамиз.

А. Илҳом бериш

“Илҳом бериш” ёки “илоҳий илҳом” сўзи, айнан “Худо томонидан илҳомлантириш”ни билдиради. Бу сўз Муқаддас Китоб текстларининг қаердан пайдо бўлганлигини тушунтиради ва Каломни — тирик Худонинг ёзма тарзда берган Сўзлари эканлигини таърифлайди

(2Тм.3:16). Шунинг учун Муқаддас Китобга, яъни Худонинг бу “асарига” ўзига хос тарзда ёндошиш талаб қилинади.

Муқаддас Китоб — бу одамзоднинг фикрлари, мулоҳазалари ва булар асосидаги хулосалари маҳсули эмас. Бу — ёзма тарзда қайд қилинган ёки оғзаки берилган Худонинг Сўзидир. Пайғамбарлар ва ҳаворийлар, бу каломлар уларнинг сўзлари эмаслигини бир неча марта таъкидлаганлар. Ҳаворий Бутрус 2Мақтубининг 1 бобида шундай деб ёзади: “*Ҳеч бир пайғамбар ўзининг инсоний хоҳиши билан башорат қилган эмас. Бу азиз одамлар Муқаддас Рух томонидан ҳаракатга келтирилиб, Худонинг сўзларини гапириб берганлар*” (2Бутр.1:21). Ҳазрати Исонинг Ўз Самовий Отасига айтган гапларини ҳам эслаб кўринг: “*Менга берган каломларингни уларга топширдим...*” (Юх.17:8). Шунини тушуниш муҳимки, Муқаддас Китобни ёзишда, Худо томонидан фақат айрим муаллифларгина илҳомлантирилмаган, балки бутун Муқаддас Китоб Илоҳий Рухнинг одамлар орқали амалга оширилган ҳосилдир.

Б.Сақланиши

Муқаддас Китоб (аниқроғи унинг қисми) узоқ вақтлар давомида исроил халқи томонидан асраб-авайлаб сақланган, ўша вақтда мавжуд бўлган китобларни сақлаш учун махсус одамлар тайинланган. Муқаддас Китобга жиддий муносабатда бўлинганлигига кўйидаги факт ҳам асос бўлади, яъни Худонинг сўзлари етарлича мустаҳкам, пишиқ материалларга (папирус, пергамент) ёзилган ва бунинг шарофати билан бу ёзувлар бизнинг давримизгача сақланиб, етиб келган. Қачонки Муқаддас Китобни ташкил қилувчи барча китоблар жамланганидан кейин, улар масиҳийларнинг ҳам диққат-марказидан жой олади ва ўз навбатида масиҳийлар ҳам бу ёзувларни хатто бир ҳарфини ҳам ўзгартирмасдан сақлашга ҳаракат қилишган. Агар биз масиҳий жамоатини шаклланишининг дастлабки жараёнларини эсга олсак, ўша вақтларда ҳам текстларни сақлаш катта аҳамиятга эга бўлганини тушунамиз. Аммо кейинроқ ҳам Муқаддас Битикларга муносабат ўзгармади, масалан, қадимги Русда Муқаддас Битиклар текстларини кўчириш билан шуғулланган бутун бир жамоатлар мавжуд бўлган ва бу ишларда асосий диққат-эътибор текстларнинг ҳақиқийлигига қаратилган. Хуллас, шунини қўшимча қилиш қолади: Муқаддас Китобнинг асл нусхаларидан кўчирилган бу китоблардан шубҳаланишга асло ўрин йўқ.

Муқаддас Китобнинг ўзгартирилмасдан сақланганига ҳайрон қолмасдан иложи йўқ, чунки минг йиллар давомида жуда кўп одамлар бу Муқаддас Битикларни ўрганишган ва қайта кўчиришган, жуда кўп тилларга мукамал таржима қилишган. Худонинг Сўзини дунёга тарқалиш миқёсини ва Уни неча марта лаб йўқ қилмоқчи бўлишганини ҳам эслаб кўрайлик. Аммо, Худонинг Ўзи бизнинг бахтимизга Муқаддас Китобни сақлаб қолган.

В.Муқаддас Китоб канони

“*Канон*” сўзи грекчадан келиб чиққан бўлиб “*тўғри таёқ (хода)*” маъносини, яъни тўғри йўналиш, томон ўлчовини, қонидани ёки стандарт, эталонни билдиради. Бу сўз масиҳийлар томонидан IV асрдан бошлаб, Жамоат томонидан илоҳий илҳом билан ёзилган, имонинг асосий манбайи ва нормалари бўлиб хизмат қилади, деб тан олинган Эски ва Янги Аҳд китобларини белгилаш учун ишлатила бошланди.

Жамоатнинг кўпгина арбоблари ва масиҳий олимлар канонизация масалалари билан шуғулланишган. Улар Муқаддас Китобни ташкил қилувчи китобларнинг гувоҳликларини синчиклаб ўрганганишган, муаллифлар ҳақида маълумотлар йиғишган, текстлардаги ёзувлар ва ёзилиш усулблари бир-бирига тўғри келишини текширишган. Эски ва Янги Аҳд китобларининг канонизация жараёни Муқаддас Рухнинг бошқаруви остида амалга оширилган.

Исо Масиҳ давригача Эски Аҳд уч қисмдан: қонун, пайғамбарлар ва муқаддас ёзувларга бўлинган китоблардан иборат эди. Масиҳий эрасининг бошланишида Эски Аҳднинг 39 китоби Жамоат томонидан тан олинган ва бунда Эски Аҳднинг канон китоблари рўйхати Масиҳ туғилишидан кейинги тахминан 170 йилга тегишли деб ҳисобланади. Янги Аҳд канонизацияси 27 китобни ўз ичига олиб, IV асрда ниҳоясига етди. Жамоат, Муқаддас Китоб — 66 китобдан иборат деб тан олди ва бунда апокрифик ёзувлар бу рўйхатга кирмайди.

Канон бўлмаган китоблар ёки апокрифларга келсак, Протестант жамоати уларни тан олмайди, аммо Православ ва Рим Католик жамоатлари томонидан улар тан олинади. Апокрифик ва 66 канон китоблари ўртасида муҳим фарқлар бор. Биринчиларида сезиларли хатолар ва ноаниқликлар мавжуд (шуниси қизиқки, хатто яҳудий жамоалари ҳам Эски Аҳднинг апокрифларини қатъан рад қилишади). Аммо, кези келганда шунини ҳам айтиб ўтиш керакки, апокрифик китоблар ўзига хос шеърый ибодат услубида ёзилган ва улардан Православ ва Рим Католик жамоатларида бадий кўринишдаги Худо хизматларида фойдаланилади. Апокрифик китобчалардан баъзиларини Рим Католик жамоати Протестантлар билан бўлган қаттиқ курашда (Реформация даврида) ўзи учун фойдали деб ҳисоблади. Бу китобчалар 1548 йил Трент соборида канон рўйхатига киритилди.

Г. Муқаддас Китоб таржималари

Шунга эътибор бериш лозимки, Муқаддас Китобни таржима қилиш вазифаси катта ва қийин вазифадир ва бу вазифа ҳозиргача давом этмоқда. Замонлар ўтиши билан кўп халқларнинг тиллари, маданий урф-одатлари, Муқаддас Китоб давридагига қараганда анча ўзгарди ва ҳозир ҳам ўзгариб бормоқда. Шунинг учун таржимонлардан асл нусхадаги маъноларни иложи борица аниқ етказиш учун сўзларни ва ибораларни яхшилаб, синчиклаб ўрганиб танлашлари талаб қилинади ва бунда таржимани ёшидан ва маълумотидан қатъий назар ҳар қандай одамга тушунарли қилиш асосий вазифалардан биридир. Умуман олганда, худди асл нусхадагидек, идеал таржима қилишнинг иложи йўқ, аммо замонавий фан тараққиёти, янги-янги кўл ёзмаларнинг кашф қилиниши, Муқаддас Китоб ҳақидаги билимлар даражасининг ўсиши, — буларнинг барчаси асосий вазифани, яъни Хушхабарни ҳар бир одамга етказиш вазифасини бажариш учун хизмат қилиши мумкин. Бошқа бир тилга таржима қилинган Муқаддас Китоб, албатта асл нусхаси билан солиштириб кўрилади.

Д. Ўқитиш ва ўргатиш

Қачонки масиҳий Худонинг Сўзини ўқиса, ўрганса ва ўқиган Каломлари ҳақида мулоҳаза қилса, Муқаддас Рух бу одамга ўқиганларини асл маъносини очиб беради. Бундай ўрганишнинг жараёни чексиздир. Аммо бу жараён иккитомонлама хусусиятга эга. Одам Муқаддас Рухнинг ёрдамисиз ўқиганларини асл маъносини англай олмайди (1Кор.2:24; Заб.118:18), Рух эса агар одамнинг ўзида хоҳиш бўлмаса унга ўргатмайди (2Тм.2:15; Заб.118:97-99).

Устоз бўлиш, Худонинг Сўзини ўргатиш — бу буюк шарафдир (1Тм.4:16), бироқ шу билан бирга катта жавобгарлик ҳамдир (Ёқ.3:1). Жиддий ибодат билан тайёрланмасдан туриб, устозлик ишига киришиш мумкин эмас. Бироқ шунга қармай, Худо бари-бир биз ўз она тилимизда Муқаддас Китобнинг ишончли таржимасига эга бўлишимиз учун барча зарурий чораларни кўрган ва Унинг Сўзларини Муқаддас Рух ёрдамида тушуниб олишимиз учун имконият ҳам берган. Биз Худонинг Сўзи ёрдамида авваламбор ўзимиз масиҳий ҳаётда ўсишимиз керак, ана ундан кейин бошқаларга хизмат қилишимиз мумкин. Ушбу буюк миссияда — Худонинг нажот берувчи Сўзини ҳалок бўлаётган дунёга етказишда биз ҳам иштирок этишимиз, бу — буюк марҳамат ва бахтдир.

Муқаддас Китобни
ўрганиш усуллари

2,3 Дарслар

МУҚАДДАС КИТОБНИ ИНДУКТИВ УСУЛДА ЎРГАНИШ I

*Худонинг Каломидаги ҳақиқатларни
қўллаш*

Дарс мақсади:

Миссионер-жамоат ташкил қилувчиларга Муқаддас Китобни ўрганишнинг индуктив усули билан таништириш ва уларга бу усулни ўргатиш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материални ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Муқаддас Китобни ўрганишда индуктив усулдан фойдаланишни билиши керак;
- Худонинг Каломини ўрганиши керак;
- Ўрганган ушбу принципни амалда қўллашни бошлаши керак;

Дарснинг режаси:

- I. Кузатув
- II. Шарҳлаш
- III. Қўллаш

Ўқитувчиларга кўрсатма:

Бу дарс икки соатга мўлжалланган.

СЎЗ БОШИ

Индукция — бу ҳар бир фактни ва ҳолатларни мулоҳаза қилиб, улардан умумий хулосалар чиқариш усулидир. Индуктив усул Муқаддас Китоб лавҳалари ҳақида мулоҳаза қилишда ва бу лавҳаларни таҳлил қилишда айнан мана шу усулдан фойдаланади. Бу усул Муқаддас Китобни ўрганишдаги ҳар қандай усулнинг асосини ташкил қилади. Бу дарсда биз индуктив усулнинг учта босқичини кўриб чиқамиз: кузатув, шарҳлаш ва қўллаш.

I. КУЗАТУВ

Кузатув — бу Муқаддас Китоб текстининг бир лавҳасини ўқиш жараёнида ундаги асосий сонияларни ажратиб олишдир. Кузатув “бу лавҳада нима ҳақида гапириляпти?” деган саволга жавоб беришга ҳаракат қилади. Кузатув босқичининг ўрганиладиган текстнинг мазмунини синчиклаб текширишга ёрдам берадиган бир нечта муҳим аспектларини кўриб чиқамиз.

А. Кузатувни тўғри олиб бориш муҳимдир

Жиддий ўрганиш — бу ҳар доим меҳнат талаб қиладиган ишдир. Худонинг Каломи билан муносабат қилишда уни тўла тушиниб ўрганиш учун сабрли ва қатъиятли бўлиш керак. Тингловчилар унча муҳим бўлмаган деталларга чуқур берилиб кетмасликларига эътибор беринг, лекин бу жараёнда у ёки бу оятларга шунчаки назар ташлаб ўтиш билан ҳам чегараланмаслик керак. Мазмунни тушунишга йўл кўрсатувчи саволлар беринг ва тингловчилар билан биргаликда ҳақиқий маънони излашга ҳаракат қилинг. Текстдаги асосий нарсаларни ва иккинчи даражали нарсаларни ажрата олишга ва кўра билишга ўрганинг.

Б. Асосий саволларни беринг: “ким?”, “нима?”, “қаерда?”, “қачон?”, “қандай?” ва “нима учун?”

Ушбу олтита муҳим саволларни беринг ва буларнинг ҳар бири бўйича оятларни кўриб чиқинг. Агар сиз бу саволларнинг барчасига жавоб беролмасангиз, ташвишланманг, чунки ҳаммаси оятларнинг мазмунига боғлиқ бўлади.

1. Ким?

а) Муқаддас Каломнинг бу китобини ким ёзган? (Агар ўрганаётган лавҳангиздан буни билиб бўлмаса, сиз жавобни мана шу ўрганаётган китобингизнинг биринчи оятларидан топишингиз мумкин).

б) Бу лавҳа кимнинг номига ёзилган?

в) Бу лавҳада эсга олинган барча одамларни бирма бир санаб ўтинг.

2. Нима?

Лавҳада гапирилган барча ҳодиса, воқеа ва ҳаракатларни бирма-бир санаб ўтинг.

3. Қаерда?

а) Сиз ўрганаётган текст қаерда ёзилган?

б) Бу лавҳада ҳикоя қилинган воқеалар қаерда содир бўлган?

в) Бу лавҳада эсга олинган ҳамма жойларни бирма бир санаб ўтинг.

4. Қачон?

а) Бу текст қачон ёзилган?

б) Бу лавҳада келтирилган воқеалар ўз жойига эга бўлган (эга, эга бўлади)?

в) Лавҳадаги замон кўрсатмаларини сананг. Бу лавҳа замоннинг қайси грамматик категорияси бўйича ёзилган (ўтган замон, ҳозирги замон, келаси замон) ?

5. Қандай?

Бу ерда гапирилган воқеалар, ҳодисалар ва ҳаракатлар қандай содир бўлган?

6. Нимага?

Бу ерда гапирилган воқеалар, ҳодисалар ва ҳаракатларнинг содир бўлиш сабаблари келтирилганми? (Сабабларга ўз тахминларингиз бўйича тасдиқлар излашга ҳаракат қилманг, балки лавҳадан аниқ кўрсатмалар излашга ҳаракат қилинг).

В. Лавҳанинг шакли ёки структурасини аниқланг

1. Муқаддас Китобда фойдаланилган тилларнинг турли-туман кўринишлари

а) Таққослаш

Таққослашда иккита турли предметни ёки кўринишни асоси бўйича бир-бирига ўхшатилади (кўпинча “каби”, ”сингари” сўзлари ишлатилади). Масалан Заб.1 саносида солиҳ киши оқар сувлар бўйига ўтказилган дарахтга таққосланади, зеро уни ҳам буни ҳам умумий таърифи бахтли ҳаёт, роҳатли турмушни билдиради.

б) Маталлар

Маталлар — ҳикоя шаклидаги кенгайтирилган таққослашдир. Ҳазрати Исо шогирдларига, гарчи бошқаларга қараганда кўп ишлашган, бироқ тенг ҳақ тўланган ишчилар ҳақидаги матални айтиб бериш орқали, уларга Осмон Шоҳлиги нима эканлигини тушунишларини осонлаштиришга ҳаракат қилади. Ҳазрати Исо бу матални қуйидагича сўзлар билан бошлайди: *“Шундай қилиб, Осмон Шоҳлиги узумзорига эрта саҳарда мардикорлар ёллагани чиққан боғ эгасига ўхшайди...”* (Мат.20:1).

в) Метафора

Метафора — бу иккита турли хил, бир-бирига аълоқаси йўқ нарсаларни, “каби”, “сингари” сўзларисиз таққослашдир. Яхё фарзий ва саддуқийларга *“илонлар зоти”* деб гапирганда, уларнинг мағрурлиги ва ўзига бино қўйишларига нисбатан Ўзининг нафратини изҳор қилади. (Мат.3:7).

г) Аллегория

Агар матал — бу кенгайтирилган таққослаш бўлса, аллегория — бу кенгайтирилган метафора, киноя билан гапириш, қандайдир фикрни аниқ образда ифода қилиб айтишдир. Суд.9:7-15 оятларида Иофам халққа турли фойдали дархтлар ва ўсимликлар ичидан бефойда бўлган тиканни шоҳ қилиб тайинланиши ҳақида гапиради, ҳақиқатда эса унинг мақсади номуносиб доҳийни таърифлаш эди.

д) Гипербола

Гипербола — бу бўрттириб кўрсатиш воситасидир. Ҳазрати Исо бошқани ҳукм қилувчи, аммо ўзининг кўзидаги ходани кўрмайдиган одам ҳақида гапиради, лекин бу жисмонан мумкин эмас. Ҳақиқий маънода эса У ўз гуноҳларини англамаган одам, бошқаларнинг ҳам гуноҳкорликлигини ҳам тушуна олмаслигини тушунтиради.

е) Сарказм (аччиқ истехзо)

Сарказм — бу заҳархандалик, аччиқ истехзо билан кулиш, бунда сўзловчи тескари томонни таъкидлаш учун, вазиятга мос келмайдиган дабдабали сўзлар ва пафослар билан гапиради. Мисол сифатида Павлуснинг коринфликларни мағрурликлари учун койиб гапирган мана бу сўзларини келтириш мумкин: *“Сизлар энди тўқ бўлибсизлар, бойиб кетибсизлар, бизсиз султонлик қиялпсизлар...”* (1Кор.4:8).

2. Образли сўзларни ва ибораларни шарҳлаш

Муқаддас Китобда турли образли сўзлар ва иборалар ишлатилган ва буларни англаб олиш жуда муҳимдир, чунки текстни тушуниш мана шу образли сўзлар ва ибораларни қандай қабул қилишга боғлиқ бўлади. Муқаддас Китобдаги текстлар муаллифи қачон образли иборалар билан гапираётганини ва қачон оддий адабий тилдан фойдаланётганини аниқлаб олиш — бу анча қийин вазифадир. Масалан, агар биз Худонинг буйруқлари образли характерга эга, деб ҳисобласак жиддий хато қилган бўламиз. Бошқа тарафдан, агар Муқаддас Китобнинг ҳар бир оятини тўғри маънода қабул қилиш керак, деб ҳисобласак унда ҳам боши берк кўчага кириб қоламиз. Мисол учун, ҳазрати Исо: *“Мен ҳаёт нониман”* (Юҳ. 6:35), деб айтган. Мутлақо кўриниб турибдики, Исо Масих Ўзини “нонман” деганда ибора билан гапирган. Хўш, биз қандай қилиб образли сўзларни оддий сўзлардан ажратишни ўрганишимиз мумкин?

Образли ибораларни оддий гаплардан ажратиш олиш учун қуйидаги саволларга жавоб бериш етарли бўлади:

а) Агар бу лавҳани тўғри маънода қабул қилинса, унда бу шунчаки бемаънилик ва имконсиз нарса бўлиб туюлмайдими?

Мисол: *“...тоғлар ва тепаликлар сизнинг олидингизда қўшиқ куйлайди ва далалардаги барча дархтлар сизга қарсақ чалади”* (Ис.55:12).

б) Бу лавҳада Руҳ бўлган Худо жисмоний танага ва бошқа инсоний хусусиятларга эга бўлган мавжудот образида хозир бўлмайдими?

Мисол: *“...мана, Худованднинг қўллари нажот бериш учун калта эмас ва Унинг қулоқлари эшитиш учун оғир эмас”* (Ис.59:1)

г) Бу лавҳада, бу оятларни тўғри маънода тушунмаслик кераклиги ҳақида кўрсатмалар борми?

Мисол: *“Матални эшитинг....”* (Мат.21:33).

Агар юқорида келтирилган вазиятлар сиз таҳлил қилаётган лавҳага таълуқли эмас, деб ишонч билан айта олсангиз, унда бу лавҳадаги оятларни тўғри маънода қабул қилишингиз керак.

Г. Муҳим сўзларни топинг

Мисол: 1Юҳ.2:15-17 оятларида муҳим сўз — бу “дунё”. Қачон бу сўз текстда учраса, доим контексти бўйича ёзиб олинг ва бу сўз ҳар бир аниқ вазиятда турли-туман маънолар ичидан айнан бу ерда қайси маънода ишлатилганини аниқлашга ҳаракат қилинг.

Д. Таққослашларни ва қарама-қарши қўйишларни кўриб чиқинг

Мисол: Заб.1 да солиҳ киши ким билан таққосланган? Қуйидаги қаторларга солиҳ билан фосиқ ўртасидаги фарқларни ёзиб чиқинг.

Солиҳ	Фосиқ

Е. Фикрларнинг ривожланишини кузатинг

Мисол: Ис.40:29-31.

- 1) ”У чарчаганга қувват беради,
- 2) ва ҳолдан тойганга қўрғон бўлади
- 3) Ёш йигитлар ҳам чарчайди, ҳолсизланади,
- 4) ва бақувват кишилар ҳам йиқилади,
- 5) Худовандга умид қилганлар эса янгидан кучга тўлар;”

Ж. Такрорланишларни ажратинг

Мисол: Юҳ.17:20-26. Қайси сўзлар такрорланган? Уларни ёзиб олинг ва Исо Масиҳ бу сўзларга қандай маъно берганини белгиланг. Уларнинг бир-бирлари билан қандай боғлиқликлари бор?

З. Феълларни намоён этиш

Ис.40:20-31 оятларига қайтинг. Бу оятларни ўқиётганингизда, ундаги феълларга эътибор беринг ва унда тасвирланган ҳаракатларни тасаввур қилиб кўринг.

И. Воқеа ва ҳодисаларни кўз олдингизга келтиринг

Мисол: Мат.9:36-39 оятларини ўқиб чиқинг. Бу жарённи ўз тасаввурингизда кўз олдингизга келтиришга ҳаракат қилинг.

К. Оятларни изоҳлашга ҳаракат қилинг

Мисол: Мат.13:31-39 оятларидаги ҳазрати Исонинг гаплари қайси маънони изоҳлашга қаратилганини тушунишга ҳаракат қилинг.

Л. Боғловчи сўзларни ва боғловчиларни белгиланг

Мисол: Гал.5:19-23 оятларидаги боғловчилар қанай рол ўйнаган? Улар қанай сўзларни бирлаштирган? Нималарига қараб бирлаштирилган?

М. Ўз нуқтаий назарингизни ўзгартиришга тайёр бўлинг

Лавҳани ўрганишга киришар экансиз, Муқаддас Китоб нуқтаий назарини қабул қилишга тайёр бўлинг, хатто агар у сизнинг шахсий нуқтаий назарингизга зид бўлса ҳам.

Н. Муқаддас Китобни ўқиш жараёнида белги қўйишга одатланинг

Эслатма: Кўпчилик одамлар ўзларининг Муқаддас Китобларида белгилар қўйишни унчалик ёқтиришмайди. Уларга маслаҳат: ўрганадиган текстингизни бошқа бир дафтарга кўчириб олинг ёки белгилар қўйиш учун бошқа бир Муқаддас Китоб сотиб олинг.

II. ШАРҲЛАШ

Шарҳлаш — бу Муқаддас Китобни ўрганиш жараёнида кузатиш орқали кўрган ва пайқаганларни тушунишдир. У мана бу саволга жавоб бериши керак: “Бу нимани билдиради?”

А. Муқаддас Китоб лавҳасини шарҳлаш

1. *Муаллифнинг мақсади ва вазифасини аниқлаш.*
2. *Асосий мазмунни ажратиб олиш*
 - а) Муаллиф нима ҳақида ёзган?
 - б) У ўз персонажи ҳақида нимларни гапирган?
 - в) Бу лавҳанинг асосий мазмуни ва маъноси нима? (Битта гап билан)
3. *Фикрнинг ривожланишини аниқлаш*

Б. Муқаддас Китоб материални шарҳлашнинг асосий қоидалари

1. Муқаддас Китоб материални тушунтиришнинг асосий принциплари

- а. Ишни бошлашда, Муқаддас Китоб ҳақиқатдан ҳам Худонинг Сўзи эканлигига ишонган ҳолда бошлаш керак.
- б. Шуни ҳар доим ёдда сақлангки, Муқаддас Китобни тушуниш бўйича изоҳ Унинг Ўзида бўлади.
- в. Муқаддас Китобни тўғри тушуниш учун имон ва Муқаддас Рухнинг бошқаруви керак.
- г. Муқаддас Китобни ўз тажрибангиз нуқтаий назари билан шарҳламанг, аксинча ўз тажрибангизни Муқаддас Китоб нуқтаий назари билан шарҳланг.
- д. Муқаддас Китоб бизнинг билимимизни ошириш учун берилмаган, балки Муқаддас Китоб одамларнинг ҳаётларини ўзгартириш учун берилган.
- е. Ҳар бир масиҳий Муқаддас Китобни Илоҳий Рух ёрдамда ўрганиш ва шарҳлаш учун ҳақ-ҳуқуққа, имтиёга ва мажбуриятга эгадир.

2. Муқаддас Битикларни шарҳлашнинг грамматик, тарихий ва илоҳий аспектлари

- а. Сўзларнинг маъноларини тушунтиришда китоб муаллифи яшаган тарихий даврни, ўша даврдаги маданий урф-одатларни ҳисобга олинг.
- б. Лавҳани аввал ёзилиши ва грамматик нуқтаий назар бўйича тушунтиринг, ундан кейин илоҳий маъносини шарҳлашга ўтинг. Агар Ёзувларда иккита фалсафий таълимотлар бир-бирига қарама қарши бўлса, у ҳолда уларнинг иккиласани ҳам Муқаддас Китобга тегишли деб қабул қилиш керак ва Худо учун булар ҳал қилиб бўладиган нарсалар эканлигига ишонинг.
- в. Агар лавҳада мажозий маъноли сўзлардан фойдаланилган бўлса, айтилган гапларнинг асосий ғоясини, мазмунини излашга ҳаракат қилинг.

В. Муқаддас Китоб принципларини бир-бири билан солиштириш

Ўрганаётган лавҳангизни Муқаддас Китобнинг бошқа қисмлари ва лавҳа контексти билан солиштириб ва таққослаб кўринг.

1. Агар сиздаги Муқаддас Китобда кенгроқ маълумот олиш учун ўрганаётган лавҳангиз мавзуси билан боғлиқ оятларни топиб ўқиш тавсия қилинган бўлса, илтимос уларни топиб ўқинг.
2. Ўрганаётган лавҳангиз мазмунини бир абзацда ёзиб чиқинг.
3. Режа тузинг
4. Жадвал тузинг

III. ҚўЛЛАШ (ТАДБИҚ ҚИЛИШ)

Қўллаш ёки тадбиқ қилиш — руҳан ўсиш ва хизмат самарасини ошириш мақсадида ўрганган материалдан кундалик ҳаётда фойдаланишни назарда тутати. Қўллаш ушбу саволни ўзида мужассамлаштиради: “Шахсан мен учун бу қандай аҳамиятга эга?”. Муқаддас Китоб ҳақиқатларини қўллаш ёки тадбиқ қилиш соҳаси турлича бўлиши мумкин:

А. Имон

Бу лавҳа шахсий имонга нисбатан нималарни ўргатади?

Б. Ҳис-туйғулар

Солиҳлик ва фосиқлик нима эканлиги ҳақида мен нималарни ўргандим? Буларнинг оқибатлари нималардан иборат? Мен бирор нарсага нисбатан салбий муносабатимни қандай ўзгартиришим мумкин? Мен ўзимдаги салбий, руҳимни қийнайдиغان ҳис –туйғулардан, яъни кўрқув, безовталиқ, ҳавотир, жаҳлдорлик, бахиллик ва рашк каби туйғулардан озод бўлишимга ёрдам топишим мумкинми?

В. Иш, ҳаракат

Мен нима қилишим ва ўзимни қандай тутишим керак? Қайси хатолардан узоқроқ юришим керак? Нималарни ўзгартиришим керак?

Г. Гуноҳлар

Бу ерда менинг ҳам ҳаётимда бор бўлган қайси гуноҳлар ҳақида гапирилган? Булар учун Худо олдида тавба қилишим керакми? Ёки яқинларимга булар ҳақида айтишим керакми?

Д. Мисоллар

Қайси мисоллар мен учун яхши наъмуна бўлади, қайсиларидан қочишим керак?

Е. Қийинчиликлар

Мен муаммоларимни ҳал қилишим ва оилам билан, дўстларим ва жамоатим билан муносабатимни яхшилашим учун нималар қилишим керак?

Ж. Вадалар

Худонинг қайси ваъдаларига мен ҳам умид қилсам бўлади? Мен қандай шартларни бажаришим керак?

ТОПШИРИҚ

- Инжилдан Юҳ.17 бобини ўқинг. Такрорланган сўзларнинг рўйхатини тузинг. Бу бобда дунё ҳақида нималар дейилган?
- Худонинг улуғворлиги ҳақидаги қуйидаги саволларга жавоб беринг:
 1. “Улуғворлик” сўзининг маъноси нима? (Агар сизда Муқаддас Китоб луғати бўлса, ундан бу сўзнинг маъносини излаб топинг)
 2. Исо Масихнинг улуғланиши қачондан бошланган?
 3. Исо Масих Яратувчини қандай улуғлади?
 4. Исо Масихнинг издошлари Уни қандай улуғлашлари мумкин?

Муқаддас Китобни ўрганиш усуллари

4 Дарс

МУҚАДДАС КИТОБНИ ИНДУКТИВ УСУЛДА ЎРГАНИШ II

Уруғ сепувчи ҳақидаги матал. Амалий машғулот: лавҳани таҳлил қилиш

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — тингловчиларга Муқаддас Китоб лавҳаларини кузатув, шарҳлаш ва қўллаш принципларидан фойдаланиб таҳлил қилиш усулини тушунтириш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материални ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Муқаддас Китоб лавҳаларини мана шу усул билан қандай таҳлил қилишни билиши керак;
- Мустаҳкам имонга эга бўлган “уруғ сепувчи” бўлиши ва Худодан қаерга “уруғ сепиши” лозимлигини сўрашни ўрганиши керак;
- Имон билан мўл ҳосил учун ибодат қилиши керак;

Дарс режаси:

- I. Лавҳани таҳлил қилиш принциплари
- II. Устознинг раҳбарлигида кичик гуруҳларда Муқаддас Китобни ўрганиш

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Тингловчиларни бир нечта кичик гуруҳларга ажратинг. Ҳар бир гуруҳ Мат.13:3-9,18-23 оятларида баён қилинган уруғ сепувчи ҳақидаги матални таҳлил қилишлари керак (яна Мк.4:1-28; Лқ.8:4-15 оятларига ҳам қаранг)

Матални таҳлил қилишда 2,3 дарсларда берилган кўрсатмалар ва кузатув, шарҳлаш ва қўллаш принциплари бўйича амалга оширинг.

I. ЛАВҲАНИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ ПРИНЦИПЛАРИ

Лавҳани ўрганиш — бу Муқаддас Китобдан танланган лавҳага Муқаддас Китобни индуктив ўрганиш усулини қўллашдир. Бунинг учун сиз қуйидагиларни бажаришингиз керак:

- Муқаддас Китобдан ўрганмоқчи бўлган лавҳани танлаб олинг. Бу лавҳа битта асосий мавзудан иборат эканлигига ишонч ҳосил қилинг. Муқаддас Китобнинг кўпчилик нашрларида бундай лавҳалар кичик сарлавҳалар билан ажратиб кўрсатилган. (масалан Янги Женева Библияси). Кичик сарлавҳалар ўқувчининг мавзунини осон аниқлаб олишига ва сюжетдаги ўзгаришлар жараёнини (ёки маълум бир китобда муаллифнинг фикрлари ўзгариши кетма-кетлигини) осон тушуниб олишига ёрдам беради.
- Танланган лавҳа (боб) устида кузатув, шарҳлаш ва қўллаш услубларидан фойдаланиб ишланг.

II. УСТОЗНИНГ РАҲБАРЛИГИДА КИЧИК ГУРУҲЛАРДА МУҚАДДАС КИТОБНИ ЎРГАНИШ

Ҳар бир гуруҳ Мат.13:3-9,18-23 оятларида баён қилинган уруғ сепувчи ҳақидаги матал текстини абзацларга бўлиб чиқишлари керак (яна Мк.4:1-28; Лқ.8:4-15 оятларига ҳам қаранг).

А. Кузатув

Текстни ўқиб чиқинг, ўқиш жараёнида ҳар бир деталга ва тафсилотга диққатингизни қаратинг. Бу лавҳани қайси адабий жанр қаторига қўшиш мумкин? Бу ерда қандай солиштириш ва таққослашлар бор?

Б. Шарҳлаш

1. “Уруғ” бу нима?
2. Уруғни ким сепеди? (1Кор.3:6 ояти билан таққосланг)
3. “Уруғ сепувчи” ким?
4. Тупроқларнинг тури нимага қараб солиштирилади?
5. Ҳар хил тупроқларда уруғлар қандай ўсганини тасвирлаб беринг.
6. “Кушлар” кимлар?
7. “Тиканлар” нималар?
8. Ҳазрати Исо “кимнинг эшитар қулоғи бўлса эшитсин!” деганда нимани назарда тутган эди?
9. 2Кор.1:18;2:10-14 оятларини ўқинг. Қайта туғилиш жараёнида Муқаддас Рухнинг роли қандай?

Б. Қўллаш

Сиз бу дарсни (матални) ўз ҳаётингизда қандай қўллашингиз мумкинлигини битта ёки иккита вариантини тасвирлаб беринг.

Кейинги муҳокама учун:

1. Биз уруғни фақат серунум тупроққа сепишимиз керакми?
2. Биз тупроқни тайёрлаш учун нимадир қилолашимизми?
 - а) Худодан қаерга уруғ сепишингиз кераклигини сўранг.
 - б) Сиз гувоҳлик бермоқчи бўлган одамларнинг юрак тупроқларини тайёрлашини Худодан сўраб ибодат қилишга вақт ажратинг
 - в) Худонинг Каломини эшитиб қабул қилган одамларни шайтон яна эгаллаб олмаслиги учун ибодат қилинг.
 - г) Худонинг Каломини эшитган, бироқ дунё ташвишларига бу Каломни бўғиб қўйишига йўл қўядиган одамлар учун ибодат қилинг.
 - д) Мўл ҳосил учун ибодат қилинг.

ТОПШИРИҚ

Индуктив усул ёрдамида Филп.4:4-9 оятларини таҳлил қилинг. Бу жараёнда қуйидаги принциплардан фойдаланинг:

1. Кузатув

Текстни камида 3 марта ўқиб чиқинг ва қуйидаги саволларга жавоб беринг:

- Филиппиликлар Мактуби қайси адабий жанрга мансуб?
- У кимнинг номига ёзилган?
- Текстни диққат билан ўқиб чиқинг ва Филиппи жамоати дуч келган муаммоларни тасвирлаб беринг.

2. Шарҳлаш

Гал.5:22 оятини ўқиб чиқинг ва бу оятда Филиппиликлар Мактубида келтирилган Муқаддас Рух ҳосилларидан қайсилари эсга олинган?

- Имонли учун қанай наъмуна келтирилган? У нима қилиши керак?
- Филиппиликлар қандай қилиб Худо билан ярашишди?

3. Қўллаш

Худо билан ярашиш жараёнига одамнинг юраги (хис туйғулари) ҳам, унинг онги, тафаккури ҳам ўзига яраша таъсир кўрсатишига эътибор беринг. Булар сизнинг руҳий ҳаётингизда қандай рол ўйнамоқда? Юрагингиз билан онгингиз ўртасида мувозанатни сақлаяпсизми?

5 Қисм: Хушхабар айтиш

Хушхабар айтиш

1 Дарс

ХУШХАБАР АЙТИШГА СЎЗ БОШИ

Худо дунёни шундай севди

Дарс мақсади:

Тингловчиларга Хушхабар айтишнинг моҳияти, сабаблари, зарурати ва маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш стратегиясидаги ўрни ҳақида тушунча бериш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материалларини ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Хушхабар айтишнинг асосий таърифинини билиши ва бу шунчаки бир марталик тадбир эмас, балки бутун бир жараён эканлигини тушуниши керак;
- Худо барча одамларни ҳеч қандай истисносиз севишини ва ҳар бир одамнинг нажот топишини ҳохлашини билиши керак;
- Худонинг одамларга бўлган севгисининг асоси бўлмиш Хушхабарни одамларга етказиш жуда муҳим эканлигини англаши керак;
- Тажрибага ва билимга — Хушхабарни одамларга етказиш жараёнида эга бўлиш мумкинлигини билиши керак;
- Хушхабар айтиш — маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш стратегиясида асосий ўрин тутишини билиши керак;

Дарс режаси:

- Хушхабар айтишнинг моҳияти
- Хушхабар айтишнинг зарурати
- Хушхабар айтишнинг сабаблари
- Хушхабар айтишнинг маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш жараёнидаги ўрни

Илова:

- “Хушхабарни тушуниш”
- “Учлик ибодати”
- “Кўприк” тасвири”

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Тингловчилардан синфда III-бўлимда кўрсатилган Муқаддас Китоб оятларини ўқиб беришларини сўранг.

“Учлик ибодати” мавзусини муҳокама қилиш учун етарлича вақтга эга эканлигингизга ишонч ҳосил қилинг. Талабаларингизни кейинги семинаргача бўлган вақт оралиғида ўзларининг учлик ибодатларини ташкил қилишларига даъват қилинг ва бунга руҳлантиринг.

СЎЗ БОШИ

Ҳеч ким, ҳеч қачон Хушхабар айтишнинг заруриги ва аҳамияти ҳақида шубҳаланмаслиги керак. Хушхабар айтиш чиндан ҳам қийин ва мураккаб ишдир, шунининг учун бу соҳада етарлича тажрибага эга бўлмаган хизматчиларни бу иш кўпинча кўрқувга солади. Ҳазрати Исонинг шогирдлари ҳам, ҳозирда Хушхабарни тарғиб қилиш хизматини

олиб бораётган одамлар дуч келгани каби, ўз вақтида мана шундай ва бундан ҳам оғир қийинчиликларга дуч келишган. Матто баён этган Хушхабар бизга умид ва тассали беради.

Инжилдаги Мат.4:19 оятида Раббимиз Уни изидан юришимизга даъват қилади: *“Мени орқамдан юринглар, Мен сизларни инсон овчилари қиламан”*. Ҳазрати Исонинг шогирдлари эга бўлган балиқчилик тажрибаларидан, Худованд бошқа мақсадаларда фойдаланишни хоҳлади, улар ёрдамида У Ўз Жамоатини барпо қилишга қарор қилди. Қолаверса, ўз ҳаётимизда биз ҳам айнан мана шуни хоҳлаймиз-ку. Ва биз Раббимизнинг изидан борар эканмиз, Унинг амрларига ва буйруқларига итоат қиламиз, Унга одамларни олиб келишимиз учун Унинг Ўзи бизни “инсон овчилари” қилишини сўраб ибодат қиламиз. Ҳозир, мана шу муҳим саволни муҳокама қилишни бошлашдан олдин, Худодан фақат Унинг Ўзигина қила оладиган нарсани — сизни одамларнинг қалбини, юракларини овлайдиган уқувли ва тажрибали “инсон овчилари” қилишини сўраб ибодат қилинг.

Балиқ овлашнинг ҳар хил усуллари ва воситалари мавжуд. Биз бунинг учун катта кемалар, мураккаб тўр анжомларидан ва механизмлардан фойдаланишимиз мумкин ва унда тутилган балиқлар сони мингдан ортиқни, хатто ўн мингдан ортиқни ташкил қилиши мумкин. Катта бўлмаган тўр ёрдамида бирварақайига бир нечта балиқ тутишимиз ёки бўлмаса оддий қармоқ ёрдамида битталаб балиқ тутишимиз мумкин. Ҳар қандай вазиятда, қандай усулда балиқ тутишимиздан қатъий назар, биз ҳар сафар кўпроқ ва кўпроқ тажриба орттираемиз.

Хушхабар ҳам худди шундай: у бизда фақат битта, лекин одамларни жинсидан, ёшидан, қизиқишларидан қатъий назар уларни жалб қилишнинг жуда кўп йўллари ва усуллари мавжуд. Масиҳ учун одамларни қўлга киритишимиз учун биз Муқаддас Руҳнинг ёрдамига таянишимиз керак, зеро у *“гуноҳ, адолат ва ҳукм хусусида дунёнинг хато қилганини фош қилади”* (Юҳ.16:8). Кўпгина вазиятларда одамларни Масиҳга олиб келиш учун бу воситалар ва усуллари бирлаштирамиз. Бу ва кейинги дарсларда биз сиз билан Хушхабар айтишнинг баъзи бир усуллари ва стратегияларини кўриб чиқамиз.

I. ХУШХАБАР АЙТИШНИНГ МОҲИЯТИ

Содда қилиб айтганда, Хушхабар айтиш ёки Хушхабарлаштириш (евангелизация) — бу Инжил Хушхабарини одамларга етказиш, уларга гапириб беришдир. Инжил Хушхабари, яъни биз фақат Масиҳ орқали нажот топишимиз ва бу нажотга ҳар бир одам эга бўлиши мумкинлиги ҳақидаги Хабар — биз ҳаётимизда эшитган энг шодиёна, қувончли янгиликни ўзида намоён қилади. Бироқ, Хушхабарлаштиришнинг мақсади — одамларга шунчаки Хушхабарни етказиш эмас. Унинг мақсади — Масиҳдаги янги ҳаёт гуллаб яшнайдиган ва имонлиларнинг янги биродарлиги барпо бўладиган ва фаол ривожланадиган пойдевори куришдир.

Хушхабарни етказиш жараёни ўзида ўта муҳим йўлни акс эттиради ва бу йўлда Худо Муқаддас Руҳ орқали масиҳийларни Осмон Шоҳлигини — Исо Масиҳнинг Жамоатини барпо қилишга даъват қилади. Масиҳийлар Хушхабарни тарғиб қилиш ишларини кўринарли ва очик ҳолда бажаришларига қараб, Муқаддас Руҳ ҳам одамларнинг бизга кўринмайдиган қалбларида ўз ишини амалга оширади.

Ёлғиз қолиб биз Худога ибодат қиламиз ва бизни нажот ҳақидаги хабарни қабул қилишга Унинг Ўзи тайёрлаган одамларнинг олдига олиб боришини сўраймиз. Хушхабарни айтишимиз учун, бизнинг сўзларимиз одамлар учун аниқ ва тушунарли бўлиши учун ёрдам беришини сўраб Унга ибодат қиламиз. Ва шунингдек, бошқа биродарларимизни ҳам бизнинг ибодатларимизга қўшилишга таклиф қиламиз. Хушхабар айтишга киришишдан олдин, сиз ҳам Павлусдан ўрнак олиб (Эф.6:19-20; Кол.4:2-6) одамларни ибодат қилишга чақиринг.

Ўз имонимиз ҳақида гапирганимизда, айниқса бу ишхонамизда, кундалик ҳаётимизда ва ҳ.з ларда содир бўлса, биз Муқаддас Руҳ билан ҳамкорлигимизни жамиятимизнинг мулкига, бойлигига айлантираемиз. Бу билан биз кўшнилариимиз ва атрофимиздагилар билан самимий ва дўстона муносабатимизнинг пойдеворини курамиз. Биз одамларга ва оилаларга Худонинг қудрати ва инояти ҳақида гапирганимизда ва гувоҳлик берганимизда, улар ўртасида ишонч кўприкларини барпо қиламиз. Хушхабарни одамларга етказиш жараёнида, кўпинча уларнинг эътиборларини ўзимизга ва биз гапирётган нарсаларга қаратишда ёрдам берадиган усуллардан фойдаланишимизга тўғри келади. Баъзида бу шунчаки оддий хушмуомилаликнинг

кўриниши бўлиши мумкин, масалан автобусда кимгадир жой берамиз, баъзида эса мақсадимизга эришишимиз учун катта оммавий тадбир ўтказишимизга тўғри келади, Масих тўғрисида бадий фильм кўрсатишимиз ёки иқтидорли воизни таклиф қилишимиз мумкин.

Хушхабарлаштириш тадбирлари вақтида, биз одамларга Инжил Хушхабари ҳақида гапириб берамиз. Хўш, бу ўзи қандай Хабар? Ҳаворий Павлус бизга Инжил Хушхабарининг мағзини, юрагини ажойиб тарзда қисқа ва лўнда қилиб ифодалаб берган: *“Мен Худодан қабул қилганимни дастлаб сизларга топширган эдим, яъни Муқаддас Битикларга мувофиқ Масих гуноҳларимиз учун ўлди, яна Муқаддас Битикларга мувофиқ У кўмилди ва учинчи куни тирилди...”* (1Кор.15:3-4). Агар биз бу сўзларнинг маъносини тушунсак, унда Инжил Хушхабарининг маъносини ҳам тушунган бўламиз. Инжил Хушхабари нима эканлигини батафсилроқ тушунтирадиган маълумотларни сиз Илова 1А бўлимидан топишингиз мумкин.

Тингловчиларга шахсан ўзимизга ва ўз ҳаётимиздаги ўзгаришларга бевосита боғлиқ бўлган гувоҳлик анча кўпроқ таъсир кўрсатади. Биз қандай сўзлашимиз ва қайси оҳангда гапиришимиз катта аҳамиятга эга. Бизнинг шахсимиз, бизнинг ҳамдардлигимиз ва бизнинг самимийлигимиз — мана шулар Худо фойдаландиган, яъни бизни ўзимиз яшаётган ернинг “тузи ва нури” қилишда фойдаланадиган қуролларидир.

”Сен парчаларга кундан кунга хушхабарни ёзиб борасан
Ана шу айтадиган,
Ўз ишларинг ва ўша сўзларинг билан.
Одамлар ҳаётингдан хушхабарни ўқиб оладилар,
Бутун ҳақиқат ва ёлғонни ёзганинг каби,—
Энди сен ёзган хушхабар нимани билдиради?“

II. ХУШХАБАР АЙТИШНИНГ ЗАРУРАТИ

А. Бизга Худо ҳақида дунёга гапириб бериш мажбурияти юкланган

Раббимиз осмонга кўтарилмасидан олдин, Ўз шогирдларига Худованд ва Унинг Шоҳлиги ҳақида дунёга гувоҳлик бериш мажбуриятини топширган. Ҳаворийлар бу топшириқни олган биринчи имонлилар эдилар, улар ўз гувоҳликларини баён қилишлари кераклигини тушундилар ва бунинг учун улар нотиклар ва Масихнинг элчилари бўлишлари кераклигини ҳам тушуниб етдилар. Бу мажбурият бизни Ўзига қабул қилган дунёга хизмат қилиш учун юборган Худо ҳақида илоҳий ҳақиқатларни ишончли ва ҳаққоний қилиб гапириб беришни назарда тутди. Ҳаворий Павлус бунинг яхши тушунган ва вазифани ўзининг Худо ва адашган дунё олдидаги бурчи ва мажбурияти деб қабул қилган.

2Кор.5:16-21

Ҳав.1:8

2Тим2:24:26

Мат.28:18-20

Рим.1:14-17

2Тим. 4:5

Мк.16:15

1Бутр.1:9

Б. Исо Масихсиз одамлар руҳан адашганлар ва Худодан бутунлай ажралганлар

Ҳар бир одам нафақат Худодан руҳан ажралганлар, шунингдек ҳар бир одам, ким бўлишидан қатъий назар ўзининг гуноҳларини юволмаслиги ҳам мутлақо ҳақиқатдир. Гуноҳ кириб келиши оқибатида одамзод муқаддас Худо олдида нопок одамга айланди ва бу нопоклиги муқаддас Худонинг даргоҳига киришдан уни бутунлай маҳрум қилди. Ва ҳар қандай одам ўзининг бу аҳволини биладими ёки йўқми, бари-бир у маҳкум бўлган ва фақат Исо Масихни қабул қилиш орқалигина нажот топиши мумкин.

Рим.1:18 ва кейингилар

Ҳав.4:12

Рим.6:23

Рим.13:9-20,23

Иез.3:16-21

Юҳ.14:16

Эф.2:1-3

В. Муқаддас Китоб гувоҳлик берадики, кўп одамлар Хушхабарни эшитишни ва тушунишни хоҳлашади

Француз файласуфи ва олими Блез Паскаль кунларнинг бирда, ҳар қандай одамнинг юрагида бўш жой борлиги ва бу жойни фақат Худо тўлдира олиши мумкинлигини сезиб қолди. Асрлар давомида одамлар ўзларининг руҳий муаммоларини ечимини топишга ҳаракат қилганлар. Биз куйида Янги Аҳддан, ўзларининг руҳий муаммолари ҳақида очик гапирган ва уларни қийнайидиган бу муаммоларини ҳал қилишнинг тўғри йўлини топишга ҳаракат қилган жуда кўп одамларнинг фақат бир нечасини санаб ўтганмиз. Ва бундай одамлар — Хушхабарни эшитишга ва қабул қилишга муштоқ одамлар ҳозир ҳам жуда кўп, демек биз уларнинг олдига бориб бу нажот ҳақидаги Хабарни айтишимиз лозим.

Никодим — Юҳ.3

Туғма кўр — Юҳ.9

Қудуқ олдига аёл — Юҳ.4

Қуддусдаги оломон — Ҳав.2

Заккей — Лқ.19

Хабашистонлик амалдор — Ҳав.8

Г. Хушхабар интенсив (кучили) таъсир кўрсатиши, шунингдек экстенсив (узлуксиз) таъсир кўрсатиши мумкин

1. Хушхабар руҳий таъсир кўрсатади

Хушхабар одамнинг руҳий борлигини ўзгартиради. У одамларни иблиснинг ҳукмронлигидан узоқлаштириб, Худонинг Шохлиги томон олиб келади, у зулакат қаъридан ёруғлик томон, ўлимдан ҳаёт томон олиб боради. Масихнинг душмани ва гуноҳнинг қули бўлишдан озод бўлиб, биз (ва биз орқали имонга келганлар ҳам) Худонинг муликани, меросини бир қисмига айланамиз (Кол.1:10-14).

2. Хушхабар бутун дунёга таъсир ўтказади

Хушхабар дунёнинг ҳар қайси бурчагида, ҳар қайси минтақасида яшовчи ҳар қандай одамларнинг ҳаётларини ўзгартиради: улкан космик мегаполисларни ўрганаётган одамларнинг ҳаётларини ҳам, узоқ тоғларда ёлғиз яшайдиган кўчманчиларни ҳаётларини ҳам ва тропик жунглиларда яшовчи одамларнинг ҳам ҳаётларини ўзгартира олади. Хушхабар ҳаёт мазмунини қидираётган ёшлар ҳаётини ўзгартиради, оилалардаги араз ва жанжалларни ҳам, суткада йигирма соатлаб ишлайдиган тадбиркорлар ўртасидаги келишмовчиликни ҳам, ўз давлатларидаги вазият ҳақида ташвишланадиган сиёсий арбоблар ўртасидаги адоватни ҳам бартараф қилади. Хушхабар барча минтақаларда яшовчи одамларнинг тақдирларига таъсир кўрсатади ва ўзгартиради. Шунинг учун биз қўрқмасдан таъкидлай оламизки, Инжил Хушхабари бутун дунёдаги оилалар, халқлар ва миллатлар ҳаётини ўзгартиради.

3. Хушхабар муҳим ижтимоий аҳамиятга эга

Қачонки одамлар Масихга имон келтириб ва Муқаддас Руҳни қабул қилар эканлар, Масихни севувчи имонлилар биродарлиги жамиятнинг ҳаётини ижобий томонга ўзгартириб, унинг ҳаётига маънавий таъсир ўтказиш қудратига эга бўладилар.

4. Хушхабар ҳар бир одамга мустақил таъсир кўрсатади.

Хушхабарни эшитиб ва қабул қилиб Масихга имон келтирган ҳар бир одам, Худонинг Масих орқали берган инояти шарофати билан шахсан у қанчалик ўзгарганлиги ҳақида бошқаларга гувоҳлик бериши мумкин. Хушхабар нафақат оилаларнинг ҳаётига, шунингдек аниқ бир одамларнинг тақдирларини ҳам ўзгартира олади.

5. Хушхабар ўзининг қудратли таъсирини бизнинг вақтимизда ҳам ўтказа олади.

Абадий ҳаёт ҳақидаги Исо Масихнинг Хушхабари бизга озодлик беради. Биз гуноҳ туфайли маҳкум бўлган муқаррар жазодан халос бўлдик! Шу билан бирга биз ўзимиздаги гуноҳдан озод бўламиз. Ҳозир эса гуноҳнинг ҳокимиятидан озод бўляпмиз. Хушхабар бизни бутун ҳам ўзгартирмоқда (1Кор.15:55-57; Рим.5:8-10).

6. Хушхабар ҳар бир авлоднинг ҳаётига таъсир ўтказди

Биз нафақат ўз авлодимизга таъсир ўтказа оламиз, шу билан бирга Хушхабарнинг биздаги амалга оширган ишлари туфайли имонга келган бошқа одамлар орқали кейинги авлодларга ҳам таъсир ўтказа оламиз. Шу тарзда, биз ўз оиламизда бўлганимиз каби ундан кейинги авлодлар учун ҳам руҳий асос бўлиб қоламиз.

7. Хушхабар ўзининг ижобий таъсирини абадий ўтказди

Хушхабарнинг таъсири орқали содир бўлаётган ўзгаришлар бизнинг нафақат вақтинчалик ҳаётимизга, балки бизнинг жаннатдаги абадий ҳаётимизга ҳам алоқаси бор. Биз, Масихнинг Келини — Жамоат каби Худонинг илоҳий марҳамат ва иноят Шохдигининг абадий гувоҳлари бўламиз (Эф.3:10-11).

III. ХУШХАБАРНИ ТАРҒИБ ҚИЛИШНИНГ САБАБЛАРИ

А. Одамлар Худонинг ва бошқа одамларнинг олдида ўз бурчларини хис қилиб Хушхабарни тарғиб қилишлари мумкин

Инжилда Рим.1:14 оятида Павлус Хушхабарни эшитмаган одамлар олида ўзининг қарздор эканини ёзади. У ўзи эга бўлган нарсани — Хушхабарни бошқалар билан бўлишиш менинг бурчим, деб хис қилди. Худога итоат қилувчи одамлар кўпинча ўзларини Худонинг қуллари деб аташган ва уларнинг хизматлари, ҳеч бўлмаганда бир қисми қудратли Худо томонидан буюрилганлигини таъкидлашган.

Инжилда Кол.1:28 оятида Хушхабар айтишнинг мақсади ҳақида шундай дейди: *“...биз Масихга ишонган ҳар бир одамни мукамал ҳолда Худога тақдим этмоқчимиз. Ҳар бир одамга ақл ўргатиб, бутун донолик билан таълим-тарбия бериб, Масихни тарғиб қилмоқдамиз”*. Жуда кўп ҳолларда Худо қулларининг Хушхабар айтиш билан шуғулланишларига сабаблардан бири — бу Худонинг умумий режасига кирувчи узоқ муддатли мақсадларини ва вазифаларини англашлари ва тушуниб етишлари бўлади. Бундан ташқари, Худога бўлган умидимиз, ишончимиз, севгимиз ва ички муҳтожлигимиз бизни бу хизматни олиб боришга ва одамларга Хушхабар айтишга ундайди.

Б. Баъзида одамлар Худонинг Ҳукмидан кўрқиб Хушхабарни тарғиб қилишади

Умуман олганда, биз ҳар доим ҳам Худога ва одамларга бўлган севги хиссимиз ҳақида, шунингдек, Хушхабар айтишимизга туртки бўладиган бурчимиз, қарздорлигимиз ҳақида гапира олмаймиз. Баъзида биз ҳаммамиз Худога тегишли эканлигимизни ва бир кун келиб ўз хизматларимиз (ёки хизмат қилишни хоҳламаганимиз) учун Унинг олдида жавоб беришимизни ўйлаймиз ва булар бизда кўрқув хиссини уйғотади. Ҳа, хатто кўрқув ҳам бизни Раббимизга хизмат қилишга мажбур қилади. Масалан, Худо Иезакиил пайғамбарга қатъий оҳангда Унинг Амрларини халққа етказишни буюради ва агар у Унинг буйруғига итоат қилмаса қаттиқ жазоланишини тушунтиради (Иез.3:16-21).

В. Хушхабарни тарғиб қилишда иштирок этиш сабаблари ҳар хил ва кутилмаган бўлиши мумкин

Инжилдаги Мактубларнинг бирида Павлус *“баъзилар ҳасад ва рақобат руҳи билан Масихни тарғиб қилишди”* (Флп.1:15) деб ёзади. Кейинги оятларнинг бирида эса у бунинг ҳеч қандай аҳамияти йўқ, дейди. Павлус учун энг асосий нарса — одамларнинг Масихни тарғиб қилишлари эди. Ва у бундан хурсанд эди, чунки хоҳ мунофиқлик, хоҳ самимийлик билан бўлсин, ҳар ҳолда Масих тарғиб қилинаётган эди (Флп.1:15-18).

Г. Биз Хушхабарни Раббимизни ва адашган одамларни севганимиз учун тарғиб қилишимиз мумкин

Руҳан ўсаётган имонли вақт ўтиши билан у бир вақтнинг ўзида Масихга бўлган севгида ҳам, шунингдек Масих севганларни — Жамоат ва адашганларга нисбатан севгида ҳам ўсиб бораётганини англайди. Инжилдаги Мактубларнинг бирида Павлус, бизни қамраб олган Масихнинг севгиси, Павлусни одамларга Хушхабар ва Масих ҳақида яна ва яна гапиришга, ишонтиришга мажбур қилаётганини гапирди (2Кор.5:14, бу оятдаги “қамраб олмоқ” сўзи грекчадаги асл нусхада “мажбур қилмоқ, ундамоқ” маъносини билдиради).

Инжилдан ҳаворий Юҳаннонинг биринчи Мактубини ўқиб, азиз пир Юҳаннонинг, иложи борича кўпроқ имондиларни Масихдаги биродарликка бирлаштиришга бўлган хоҳиши уни Хушхабарни тарғиб қилишга ундаганлигини билишимиз мумкин.

IV. ХУШХАБАР АЙТИШНИНГ МАҲАЛЛИЙ ЖАМОАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИШ ЖАРАЁНИДАГИ ЎРНИ

Маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш стратегияси асосан, Хушхабарни одамларга етказиш ёки хушхабарлаштириш бўйича ўтказиладиган тадбирларнинг фаоллиги ва миқдори даржасига боғлиқ. Хушхабарни одамларга етказиш маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш жараёни билан биргаликда олиб борилади. Хушхабарни одамларга етказиш, яъни хушхабарлаштиришнинг асосий мақсади — Масихга олиб келиш, ундан кейин уларни руҳан озиклантириш, янги имонга келганларни ва шогирдларни ўқитиш ва таълим бериш ишларидир. Лекин, мана шу маъсулиятли ва босқичли ишлар давомида бошқа адашган одамларни имонга олиб келишга ва улар билан алоқа ўрнатишга бўлган кундалик саъйи-ҳаракатларга эътибор бермаслик ҳам ярамайди. Бунда имонга келмаганларга Хушхабар айтиш билан имонга келганларга ёрдам бериш ўртасида мувозанатни сақлашимиз керак. Агар биз унга ҳам бунга ҳам етарлича эътибор бермасак, бизнинг Худо олдида бажаришимиз лозим бўлган барча ишимиз чиппака чиқиши мумкинлигини ҳам ёдда сақлашимиз керак.

Ҳа, биз ҳақиқатдан ҳам Худо бизга шогирд қилиб берганларга ёрдам беришимиз керак, бироқ биз бунда ҳеч қачон имонга келган одамлар сони билан қониқмаслигимиз лозим. Ҳар доим ўзимизнинг асосий мақсадимиз — Хушхабарни адашган одамларга етказишни эканлигини ёдимизда сақлашимиз керак. Шунинг учун ҳар доим ўз бурчимизга содиқ қолиб, Хушхабарни ҳалок бўлаётган дунёга етказишимиз керак. Одамларсиз, яъни биз ҳар доим имонга олиб келишимиз керак бўлган одамларсиз (жамоатлар ташкил қилиш циклини эсланг), иқтидорли бошлиқлар, уларни тайёрлаш ва ўқитиш ҳақида ҳеч қандай сўз бўлиши ҳам мумкин эмас, тузадиган жамоатларимиз ўз ўзидан кўпаядиган бўлишига умид қилиш ҳақида эса гапирмасак ҳам бўлади

САВОЛЛАР

- Худо бошқа одамларни Ўзига олиб келиш учун, айнан сиздан ҳам фойдаланиши мумкинлигига ишонасизми?
- Шахсан сиз билан содир бўлган қайси воқеа сиз учун энг муҳим воқеа бўлган эди?
- Сиз учун энг муҳим бўлган нарсдан келиб чиқиб, ўз ҳаётингизда атрофингиздаги одамларнинг ҳаётларига ижобий таъсир кўрсатадиган бирон бир аҳамиятли ва фойдали нарса қилоласизми?
- Худонинг каломини ваъз қилувчининг, яъни Хушхабар айтувчининг ишларига нималар киради?
- Одамларга Хушхабар айтишга сизни ҳаммасидан кўпроқ нима ундайди?
- Сиз ҳар доим алоқа қиладиган одамлардан, шахсан Худо билан муносабат қилишга муҳтож бўлган ўнта одамни санаб бероласизми?
- Хушхабар айтиш бўйича ўз хизматингизни самарасини ошириш учун нималар қилмоқчисиз?

ТОПШРИҚ

- Илова 1А “Хушхабарни тушуниш” мавзуси билан танишиб чиқинг. Кейин, ўз руҳий кундалигингизга Хушхабарнинг моҳияти нимадан иборат эканлигини ёзиб қўйинг. Бу ҳақида ўз устозингиз (мураббий) билан ёки кейинги ўқув семинарида бошқа ўқувчилар билан ўртоқлашишга тайёр бўлинг.

- Икки имонли биродарингиз билан “учлик ибодати” ташкил қилинг ва Худо сизнинг юрагингизга солган одамларнинг нажот топишлари учун мунтазам ибодат қилинг (Қар. Илова 1Б “Учлик ибодати”).
- Энг яхши қарорга келиш ва улар томонидан қўллаб қувватланишингиз учун, ўз режаларингиз ҳақида “учлик ибодати” нинг бошқа аъзоларини ҳам хабардор қилинг.

**Хушхабар
айтиш
Илова
1А**

**ХУШХАБАРНИ
ТУШУНИШ**

Худонинг халоскорлик қудрати

СЎЗ БОШИ

Ҳаворий Павлус Римдаги янги жамоат аъзоларига мурожаат қилиб қилиб ёзган мактубида шундай деган:

“Ҳар ҳолда мен Инжилдан ор қилмайман. Аввало яҳудий, сўнг турли халқдан имон келтирган ҳар бир киши учун Инжил Худонинг халоскорлик қудратини етказувчи Хушхабардир. Бу Хушхабарнинг маъзи шуки, Худо Ўзи гуноҳкорни оқлайди. Бу оқлаш эса фақатгина имон орқали содир бўлади. Тавротда ёзилганидек: имони билан оқланган киши ҳаёт бўлур” (Рим.1:16-17).

Хўш, ҳаворий Павлус ор қилмаган бу Хушхабар ўзи нима? Бу савол кўпчиликни ўйлантириб қўяди. Баъзилар, Инжил Хушхабари — бу фақат турли хил кўрсатмалар ва принциплар тўплами ва биз ҳаётимизни мана шуларга асосланиб қуришимиз керак, деб ҳисоблашади. Бошқалар эса, Инжил Хушхабари — бу танланган ва маълум бир одамлар гуруҳига мансуб бўлиш ёки яхши феъл атворга эга бўлишни кўзда тутуди, деб ҳисоблайдилар. Улар: “Ҳой, сен ҳам бизга қўшил ва сен масиҳий бўласан” дейишади.

Ушбу дарсда биз Инжил Хушхабарининг ҳақиқий моҳияти ҳақида гаплашамиз ва бунда ҳақиқий масиҳийлик, бу қандайдир фалсафий ғоя эмас ёки ҳаётда риоя қилиб яшаш зарур бўлган қонун-қоидалар мажмуи ҳам эмас ва хатто дунёвий ҳаётдан воз кечиб тарки дунё қилиш ҳам эмаслигини билиб оламиз. Ҳақиқий Масиҳийлик ўзининг асосида тирик Худо ҳақида ва инсон қандай қилиб Худонинг Ўғли Исо Масиҳ орқали У билан муносабат қилиши мумкинлиги ҳақида хабар беради. Инжил Хушхабарининг юраги — бу Масиҳнинг Ўзи, аниқроғи: Ким Ўзи У, У нима ишларни қилганини ва Унинг Кимлигини шахсан билишдир.

I. ИСО МАСИХНИНГ ШАХСИ ВА ФАОЛИЯТИ

А.Бутун борлиқ У орқали яратилган ва У орқали мавжуд

Муқаддас Китобнинг гувоҳлик беришича “бутун борлиқ Исо Масиҳ орқали яратилган” (Кол.1:16; Юҳ.1:2-3; Ибр.1:2). Демак, агар биз У орқали яратилган бўлсак, биз қандай қилиб Унга маъбул тарзда ҳаракат қилишимизни ҳам Унинг Ўзи билади. Биз У билан муносабат қилиш учун яратилганмизни эсан чикармаслигимиз керак.

Б.У бизнинг ёнимизга инсон қиёфасида келган

Худонинг Каломи бўлмиш Исо Масиҳ бизнинг ёнимизга инсон қиёфасида келди (Юҳ.1:14). У кўринмас Худонинг инъикосидир (Кол.1:15). Худо ва инсон моҳиятан бир-биридан фарқ қилса ҳам, Улар бир-бирлари билан бир Вужуд орқали чамбарчас боғлиқ эдилар (Кол.2:9). Калом — инсон қиёфасидаги Худо ва шу билан бирга Худо билан инсонлар орасидаги Воситачи ҳамдир (Юҳ.1:1; 1Тим.2:5). Зеро У инсон вужудига кирган экан, демак Унга бизнинг ожизликларимиз ҳам тушунарли эди, гарчи У беғуноҳ бўлса ҳам (Ибр.2:14; 1616-17;4:5).

В. У хочда қурбон бўлди

У Ўз ихтиёри билан воситачилик вазифасини Ўз бўйнига олди. У кўп мартаба жисмоний ва руҳий азобларни бошидан кечирди, Уни камситдилар, У ўлди ва кўмилди (Флп.2:8). Лекин У Ўзини паст олиши, итоаткорлиги ва тўккан қони эвазига бизни Худонинг муқаррар ғазабидан бутунлай қутқариб қолди (Рим.5:9; Ибр.10:14). У бизни нафақат Худо билан яраштириб қўйди, шу билан бирга У бизга абдий ҳаёт ҳам берди (Кол.1:19-20; Флп.2:8-9; Ибр.9:12,15).

Г. У ўликлар ичидан қайта тирилди

Исо Масих — бу Худо экан, ўлим Уни ўз чангалида ушлаб қололмади. Учинчи куни У қайта тирилди (Юҳ.20:25,27; 1Кор.15:14). Исо Масих тирилганидан кейин Уни шогирдлари ва юзларча бошқа гувоҳлар ўз кўзлари билан кўришди (1Кор.15:5,6). Масихнинг қайта тирилиши Унинг гуноҳларимиз учун тўлаган тўлови Худо томонидан қабул қилинганининг аниқ-равшан исботи эди (Рим.4:25). Масихнинг тирилиш ўлими даҳшатли ва абадий азобга олиб борувчи ҳодисадан, Худо томон олиб борувчи йўлга айланганди. Зеро У қайта тирилган экан, унда биз ҳам абадий ҳаётга умид қилсак бўлади (1Кор.15:21).

Д. У осмонга кўтарилди

Масих осмонга кўтарилди ва самодаги Ўз Отасининг ўнг томонига ўтирди ва ҳозир бизларга шафоат қилган ҳолда Ўзининг Воситачилик вазифасини бажармоқда (Ибр.1:3; Рим.8:34). Исо Масих Ўзининг ўлими олдида шогирдларига, улар учун жой тайёрлагани кетаётганини ва вақти келганда қайтиб келиб уларни олиб кетишини айтган (Юҳ.14:1-3).

Е. У Ўзининг Келинини олиб кетиш ва дунёни ҳукм қилиш учун яна қайтиб келади

Вақти келиб, Масих Ўзининг улуғвор кудрати ва жамики муқаддас фаришталари билан яна қайтиб келади ва Ўзининг Келини — Жамоатини олиб кетади. Исо Масихни ўзининг Рабби ва Нажоткори деб қабул қилганлар абадий ҳаётга эга бўлишади, Уни рад қилганлар эса абадий азобга маҳкум бўлишади (1Юҳ.4:11; Мат.25:31-46).

II. БИЗ ИСО МАСИХ ОРҚАЛИ ХУДОНИ ҚАНДАЙ ТАНИБ-БИЛИШИМИЗ МУМКИН?

А. Худонинг олдида ҳозирги аҳволингизни чин дилдан тан олинг

1. Гуноҳкор эканлигингизни ва Одам Атонинг фарзанди бўлганингиз учун гуноҳ ва гуноҳкор табиат сизга Одам Атодан мерос бўлиб келаётганини тан олинг (Рим.5:12;15-19).
2. Шахсан сиз ҳам гуноҳ қилганингизни тан олинг (Рим.3:23).
3. Сиз ўзингизнинг савобларингиз ва яхши амалларингиз билан нажот топа олмаслигингизни тушунинг (Эф.2:8-9).
4. Худосиз сизда ҳеч қандай умид йўқ эканлигини тушунинг (Эф.2:12).

Б. Исо масихга ишонинг

1. Биз фақат Худо билан одамлар ўртасидаги ягона Воситачи — Исо Масих орқалигина нажот топишимиз мумкинлигини тушунинг (Юҳ.14:6; 1Тм.2:5).
2. Инжил Хушхабарини шунчаки билиб олиш етарли эмас, Унга чин юракдан ишониш керак (Рим.10:9,10).
3. Исо Масихни Раббим ва Нажоткорим, деб қабул қилинг (Рим.10:9,10).
4. Биз имонимиз шарофати билан Худодан иноят топиб қутулганмиз (Эф.2:8,9).
5. Исо Масих бизнинг нажот топишимиз учун ҳамма зарур бўлган ишларни амалга ошириб бўлган (Рим.5:15-19; Ибр.10:11-14).

В. Гуноҳларингиз учун тавба қилинг ва гуноҳдан нафратланинг, ундан юз ўғиринг

1. Худонинг олдида ибодат билан гуноҳларингизни номма ном айтиб тавба қилинг (Рим.10:9-13).
2. Исо Масих номидан гуноҳларингизни кечиришини сўраб Худога ибодат қилинг (Ҳав.10:43).
3. Гуноҳдан юз ўғиринг ва Муқаддас Рух амри билан Худога манзур бўлиб яшанг (Рим.6:11-13; 8:5,6).

Г. Сиз энди Масихдаги янги ҳаётга эга бўлганингизга асло шубҳаланманг

1. Сиз энди янги ижодсиз (2Кор.5:17)
2. Сиз Худо билан ярашдингиз (Рим.5:9-11).
3. Сиз абадий ҳаётга эгасиз (1Юҳ.5:13).
4. Сизнинг нажот топишга бўлган ишончингиз, ўз хоҳиш иродангиз бўйича ва қандайдир ишлар қилиб эришганингизда эмас, балки буни Худонинг Ўзи хоҳлаганида ва сизни Ўзи билан яраштириш учун амалга оширган ишларидадир (Мат.10:28,29; 2Кор.5:18,19).

**Хушхабар
айтиш
Илова
1Б**

ИБОДАТ УЧЛИГИ

I. “ИБОДАТ УЧЛИГИ” НИМА?

Бу — имонга келмаган одамларни Масихга олиб келишнинг энг содда ва қулай йўли. Бунинг ҳеч қанай мураккаб жойи йўқ, сиз шунчаки бошқа икки биродарингиз билан биргаликда имонга келмаган танишларингиз ёки қариндошларингиздан тўққиз киши учун, уларни имонга келишларини Худодан сўраб мунтазам ибодат қилишни бошлайсиз.

II. “ИБОДАТ УЧЛИГИ” ИШИНИ ҚАНДАЙ ТАШКИЛ ҚИЛИШ КЕРАК?

- А. Уч киши бўлиб, биргаликда ибодат қилиш учун биродарларингиздан икки кишини танланг.
- Б. Ҳар бирингиз имонга келмаган танишларингиз ёки қариндошларингиздан уч кишини айтинг
- В. Биргаликда ибодат қилиш учун йиғиладиган вақтингиз ва жойингизни ўзаро келишиб олинг. Сиз хоҳ уйда, хоҳ кўчада, хоҳ мактабда, ишхонада ёки жамоатда учрашишингиз мумкин.
- Г. Танлаган тўққиз кишининг исмларини бирма-бир айтиб, улар Масихни Нажоткорим, деб қабул қилишлари учун биргаликда ибодат қилинг. Яна уларнинг шахсий эҳтиёжлари ва оила аъзоларининг эҳтиёжлари учун ҳам ибодат қилинг.
- Д. Ўз учлик аъзоларингиз билан иложи борича яқин ва дўстона муносабат қилишга ҳаракат қилинг. Сиз ибодат қилаётган одамларга Хушхабарни тушунтиришингиз учун Худо бераётган имкониятларга эътибор беринг. Уларга Худонинг Каломи ҳақида гувоҳлик бериш учун йиғилганингизда бир-бирингиз учун ибодат қилинг.
- Е. Сиз ибодат қилган одамлар имонга келганларидан кейин ҳам, Худо юрагингизга нималарни гапираётганига қараб улар учун ибодат қилишни давом эттиринг, лекин учлик ибодати учун имонга келмаган бошқа танишларингиз ёки қариндошларингизни танланг ва олдингидек улар учун ибодат қилишни бошланг (“Учлик ибодати” нинг диққат-эътибори, ҳали Масихни билмайдиган ва имонга келмаган одамларга қаратилган бўлиши керак).

Илова: “Учлик ибодати” нинг принципларини қўллаб, сиз оила аъзоларингиз билан биргаликда ҳам шундай ибодат қилишингиз мумкин.

III. ”УЧЛИК ИБОДАТИ” НИНГ ИШ ҚОҒОЗИ

А. “Ибодат учлиги” даги менинг шерикларим:

1. _____
2. _____

Б. Биз қуйидаги одамлар учун ибодат қиламиз:

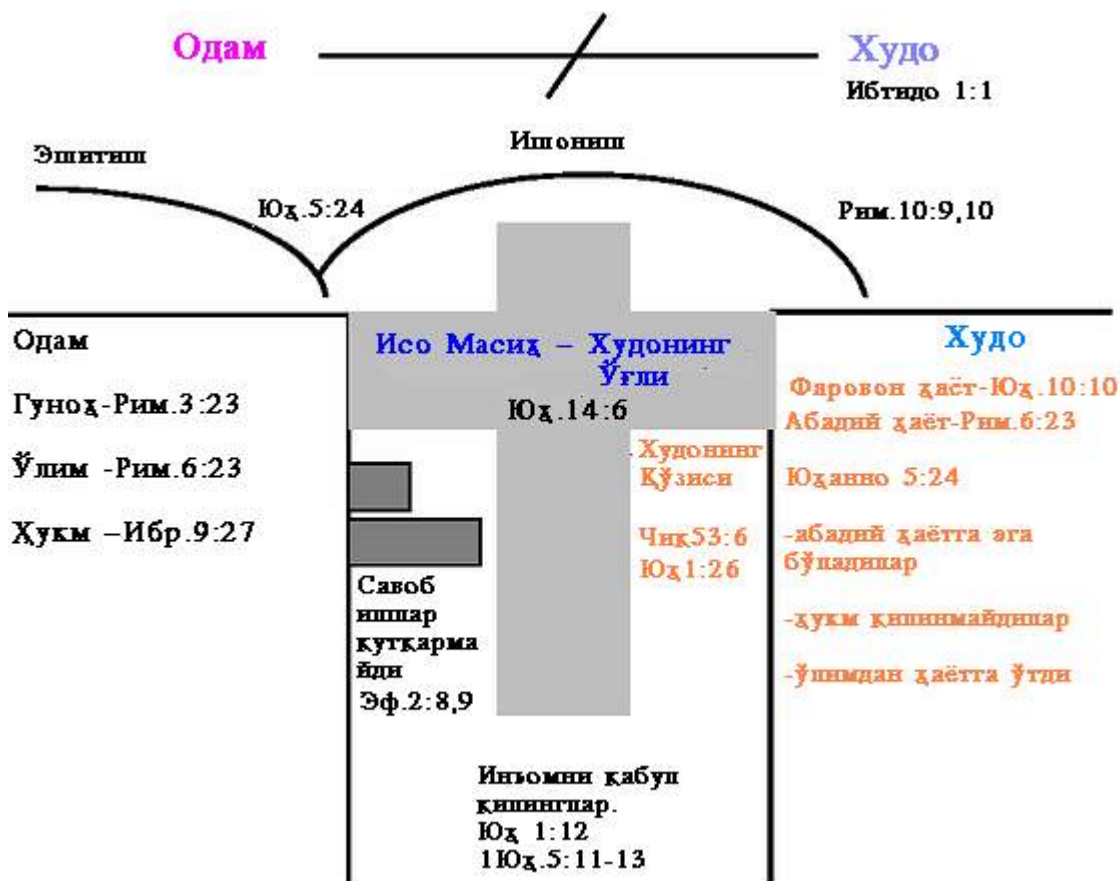
<i>Менинг рўйҳатим</i>	<i>Иккинчи иштирокчининг рўйҳати</i>	<i>Учинчи иштирокчининг рўйҳати</i>

Хушхабар айтиш
Илова
1А

“КЎПРИК” ТАСВИРИ

АБАДИЙ ҲАЁТ САРИ ОЛИБ БОРАДИГАН КЎПРИК

“Кўприк” тасвири — битта ёки бир нечта одамларга тоза қоғозда чизиб кўрсатилиш учун мўлжалланган. Бу тасвир Инжил Хушхабарининг энг асосий негизини тушунтиришнинг лўнда ва қабул қилиш учун қизиқарли воситасидир. Бу тасвир орқали вақтга ёки вазиятга қараб Хушхабарни қисқа ва лўнда қилиб ёки кенг миқёсда тушунтириш мумкин. Бу тасвирдан яхши ва самарали фойдаланиш учун ундаги чизмаларни қай тарзда чизиб кўрсатишни ва унда келтириладиган Муқаддас Китоб эслатмаларини яхши билиш керак.

Хушхабар айтиш

2,3 Дарслар

ШАХСИЙ ГУВОҲЛИКНИ ТАЙЁРЛАШ

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — ўқувчиларга шахсий гувоҳликнинг қачалик аҳамиятга эга эканлигини ва бу гувоҳликни тайёрлаш режасини тушунтириш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материалларини ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Шахсан ўзининг Масихга келиш сабабларини, Уни қай тарзда қабул қилганини ва ундан кейин унинг ҳаёти қандай ўзгарганини қисқа ва лўнда қилиб айтиб беришга ҳар доим тайёр бўлиши керак;
- Шахсий гувоҳликни тайёрлаши ва ёзиб чиқиши керак;
- Тайёрлаган гувоҳлигини оғзаки (уч-беш дақиқа давомида) айтиб беришга тайёрланиши керак;

Дарс режаси:

- I. Гувоҳликнинг хусусиятлари
- II. Гувоҳликнинг аҳамияти
- III. Гувоҳликнинг Муқаддас Китобдаги наъмуналари
- IV. Шахсий гувоҳликни тайёрлаш
- V. Шахсий гувоҳликни айтиш

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Инжилдан Юҳ.9:13-34 оятларини (туғма кўрнинг гувоҳлиги) ёки Ҳав.9,22 ва/ёки 26 боблардаги Павлуснинг гувоҳликларини индуктив таҳлил қилинг. Бу ўқувчиларга шахсий гувоҳликларидagi муҳим аспектларни янада кучайтиришларига ёрдам беради.

Бу дарс икки соатга мўлжалланган. Биринчи дарс ўқувчиларни шахсий гувоҳлик концепциялари билан таништириш ва уларга шахсий гувоҳликларини ёзишларига ёрдам бериш учун сарфланади. Иккинчи дарс эса ўқувчилар ўзлари тайёрлаган шахсий гувоҳликларини оғзаки айтиб беришни ўрганишлари учун амалиёт дарси бўлади (режанинг V пункти). Бу икки соат битта дарс қилиб олинган бўлса ҳам, орадаги бир неча кунлик танаффус ўқувчилар учун ўз гувоҳликларини синфда айтиб бериришларидан олдин мукамал тайёрлаб олишларига имкон беради.

Гувоҳликни айтиш 5 дақиқадан ошмаслиги керак, вақтни кузатиш учун секундомердан фойдаланиш ҳақида ҳам ўйлаб кўринг. Гувоҳликни 5 дақиқа ичида айтиш қийин, лекин кўп вазиятларда гувоҳлик бериш учун вақт чегараланган бўлади.

I. ГУВОҲЛИКНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ

A. Биз гувоҳ бўлишга даъват қилинганмиз

Ҳав.1:8 оятида Раббимиз Ўз шогирдларига Муқаддас Рухни қабул қилганларида қувват олишларини ва Унинг гувоҳлари бўлишлари ҳақида ваъда беради. Хўш, гувоҳ ўзи ким?

Фуқоролик судида гувоҳ — бу кўрилайётган иш юзасидан билганларини ва шахсан ўзи нималарни кўрганини айтиб бериш учун судга чақирилган одамдир. Бу одам воқеа ва вазиятни қандай қабул қилган ёки кўрган бўлса шундайлигича айтиб беради. Гувоҳдан бўлиб ўтган воқеани ипидан игнасиғача, батафсил айтиб бериш талаб қилинмайди. Ундан фақат эслаб қолганларини аниқ ва тўғри айтиб бериш талаб қилинади. Гувоҳнинг айтган гаплари унинг гувоҳлиги дейилади.

Б. Биз гувоҳлик беришга даъват қилинганмиз

Масихга имон келтирган — бизнинг ҳар биримиз Масих билан шахсий, такрорланмас ва ўзига хос алоқамизга асосланган гувоҳликка эгамиз. Бизнинг гувоҳлигимиз ҳам худди бармоқ изларидек ёки қор учқунларидек хилма-хил ва ўзига хосдир, аммо бизнинг гувоҳлигимиз мана шу хилма-хиллиги ва ўзига хослиги билан бошқаларга Худонинг одамлар орасидаги ишлари тўғрисида қимматли маълумотларни беради. Имонга келмаганлар учун бу янаям қимматлидир, чунки бизнинг гувоҳлигимиз уларнинг чин дилдан, тушунган ҳолда Худонинг олдига келишлари учун жуда қимматли маълумотлардир. Худони биладиган ва севадиганларни эса, бизнинг бу гувоҳлигимиз уларни янада руҳлантиради, қувватлантиради. Бир одамнинг ҳаётида Масихнинг амалга оширган ишлари тўғрисидаги гаплари бошқаларнинг имонини мустаҳкамланишига ва итоаткор бўлишларига хизмат қилади.

II. ГУВОҲЛИКНИНГ АҲАМИЯТИ

А. У Хушхабарга бўлган қаршиликларни енгишга ёрдам беради

Одамлар бирон нарса ҳақида эшитишганда танлаб эшитишади. Сиз имонга олиб келмоқчи бўлган одам балки, нажот топиш, гуноҳ каби диний мунозараларга умуман қизиқмаслиги мумкин. Аммо бундай одамлар шахсан сизнинг қандай қилиб Масихни қабул қилганингиз тўғрисидаги гапларингизни қизиқиш ва иштиёқ билан тинглашади. Одамлар қизиқарли воқеаларни эшитишга иштиёқманд бўлишади. Буни тан олишадими, йўқми, барибир улар сиздан имон келтириш учун ишонарли сабаб айтишингизни кутишади. Сизнинг қисқа ва жонли қилиб айтган самимий гувоҳлигингиз Муқаддас Руҳ томонидан одамларга илоҳий ҳақиқатларни тушунтиришда уларнинг юракларини ва онгларини очишда ишлатилиши мумкин.

Б. У руҳий жангда иблис устидан ғалаба қозонишда ёрдам беради

Имонимизни бошқалар билан баҳам кўриб, биз Худо томонида туриб руҳий жангда иштирок этамиз, душманнинг ерига бостириб кирамиз. Ваҳ.12:10-12 оятларида биз куйидагиларни ўқиймиз:

“...Энди Худойимиз нажоткорлиги, қудрати салтанати ҳамда Унинг Масихи ҳукмронлиги ўрнатилди. Энди биродарларимизнинг тухматчиси, Худойимизнинг ҳузурида уларга кеча кундуз тухмат қилаётган иблис ташқарига отилди. Улар Қўзининг қони шарофати билан ва ўзларининг шаҳодат каломи билан уни енгдилар!”

Биродарларимиз тухматчиси — шайтон енгилган қуролларга эътибор беринг: “Қўзининг қони” ва “ўзларининг шаҳодат каломи”. Худо томонидан ёвуз шайтонга шикаст етказиш учун фойдаланадиган энг асосий иккита қурол — бу Масихнинг жасорати ва бизнинг У билан муносабатимиздир. Эътибор беряспизми, бизнинг Масихга бўлган имонимиз ва Унга бўлган севгимиз тўғрисидаги гувоҳлигимиз, шаҳодатимиз — руҳий жангда кучли қуроллардан бири ва жамоат ташкил қилишнинг муҳим воситаси экан. Хатто агар биз имонимиз туфайли қийинчиликларни ва азобларни бошимиздан кечирсак ҳам (жамоат тарихидан биз биламизки, бундай азоблар хатто ўлимгача борган), биз барибир ғалаба қозонамиз — иблис эса мағлуб бўлади! Шунинг учун Худо сизнинг ҳаётингизда амалга оширган ва ошираётган ишларини одамларга айтиб беринг!

III. ГУВОҲЛИКНИНГ МУҚАДДАС КИТОБДАГИ НАЪМУНАЛАРИ

Муқаддас Каломда одамларнинг ўз гувоҳликларини айтишларига мисоллар жуда кўп учрайди. Қуйидаги гувоҳлик наъмонларини ўқиб чиқинг ва буларнинг ҳар биридан сиз нималарни ўрганишингиз мумкинлиги тўғрисида ўйлаб кўринг.

- Кудук олдидаги аёл (Юҳ,4:28-29).
- Туғма кўр (Юҳ,9:13-34).
- Ҳаворий Павлус (Ҳав,9,22 ва 26).

Қуйида келтирилган лавҳалардан ҳаворий Павлус турли одамлар гуруҳига муурожаат қилганда, доим битта воқеани гапирган, лекин ҳар бир жойда бу воқеанинг турли аспектларига урғу берганига эътибор беринг:

1. Гал. 9-боб — Луқо Павлуснинг имонга келиши ҳақида ҳикоя қилади.
2. Гал. 22-боб — Қуддусда яҳудийлар олдида Павлуснинг гувоҳлиги; қалъа зинапоёсида туриб сўзлаган нутқи.
3. Гал. 26:2-23 оятлар — Павлуснинг шоҳ Агриппа қаршисида берган гувоҳлиги Павлуснинг Қуддусдаги воқеалар тўғрисидаги гувоҳлиги (Ҳав.24:10-21).

IV. ШАХСИЙ ГУВОҲЛИКНИ ТАЙЁРЛАШ

Бу дарснинг қолган вақтини 3-5 дақиқа давомида айтиб бериладиган шахсий гувоҳлигингизни тайёрлашга сарфланг. Қандай вазиятда, қанай аҳволда ва қай тарзда имонга келганингизни эслатишини Худодан сўранг. Ўз ҳикоянгизга киритмоқчи бўлган ғояларингиз ва оятларни олдиндан ёзиб қўйинг. Шахсий гувоҳлигингизда қуйидаги учта қисмнинг бўлиши шарт:

А. Масихга келмасингиздан олдинги ҳаётингиз қандай аҳволда эди?

Гувоҳликнинг бу қисмида сиз Масихдан излаган муҳтожликларингиз, қониқишларингиз кўрсатилиши керак. Булар сиз билан сиз имонга олиб келмоқчи бўлган одам ўртасида бир-бирингизни тушунишингиз учун кўприк вазифасини ўтайди.

Б. Сиз Масихга қандай келдингиз?

Нималар содир бўлди? Сиз қаерда эдингиз? Имон томон биринчи қадамларни қандай ташладингиз? Бу нималарда намоён бўлган эди? Муқаддас Рух Муқаддас Каломнинг қайси лавҳаларидан сизнинг ҳаётингизда фойдаланди? Бу жараёнда сизга кимдир ёрдам бердими?

В. Масихни қабул қилишингиз ҳаётингизни қандай ўзгартирди?

Масихга бўлган имонингиз ҳаётингизга қандай таъсир кўрсатди? Ҳаётингиз амалда қандай ўзгарди? Сиз учун қутилмаган, ғаройиб ўзгаришлар бўлдимиди? Сиз кутган эҳтиёжлар қониқтирилдимиди?

V. ШАХСИЙ ГУВОҲЛИКНИ АЙТИШ

Энди, шахсий гувоҳлигингиз тайёр бўлгандан кейин, уни бошқа ўқувчилар билан ўртоқлашинг. Гуруҳнинг ҳар бир аъзоси ўз гувоҳликларини айтиб бериш имкониятига эга бўлиши керак. Ҳар бир гувоҳликни айтиб беришга 5 дақиқадан ва муҳокама учун узоғи билан 10 дақиқа вақт ажратинг. Уларнинг ҳар бирига баҳо беришда қуйидаги режалардан фойдаланинг:

А. Гувоҳлик қуйидаги уч қисмни барчасини ўз ичига олганми:

Масихга келмасидан олдинги ҳаёти.

Имонга келиш ҳолати.

Масихни қабул қилгандан кейинги ҳаёти.

Б. Тушунарлилиги (у қанчалик осон тушунилади)

Гувоҳликни имонга келмаган одам осон тушуна оладими ёки у имонга келмаган одамни эсанкиратиб қўядиган турли диний терминлар билан тўлами?

В. Хушхабар

Гувоҳликда Инжилнинг асосий таълимотлари эсга олинганми? Тўғри, қисқа гувоҳликда буларнинг барчасини батафсил кўриб чиқишнинг иложи йўқ, лекин шундай бўлса ҳам, гувоҳликда қуйида келтирилган баъзи бир ҳақиқатлар бари-бир жаранглаши керак:

Худо

Гуноҳ

Масиҳ — Унинг Шахси ва ишлари

Имон

Тавба

Юқоридан туғилиш

Г. Ҳажми

Гувоҳликни айтиш 5 дақиқадан ошмаслиги керак. Гувоҳликда баъзи бир кераксиз деталлар мавжуд эмасми?

САВОЛЛАР

- Сиз ўз гувоҳлигингизни айтиш учун бу ҳафта ичида қаерда ва қачон имкониятга эга бўласиз?
- Сиз умумий тарнспор воситаларидан фойдаланасизми?
- Сиз ишхонадаги танишларингиз билан танаффус пайтида ёки тушлик вақтида мулоқот қиласизми?
- Сиз кимгадир ўз гувоҳлигингизни айтиш имкониятига эга бўлишингиз учун “Худо тайинлаган учрашувлар” ни ташкил қилиб беришини Худодан сўранг.

ТОПШИРИҚ

- Шахсий гувоҳлигингиз етарлича тушунарли эканига баҳо беришлари учун уни камида учта бошқа масиҳийларга айтиб беринг.
- Шахсий гувоҳлигингизни кейинги дарсда яна айтиб беришга тайёр бўлинг.

6-ҚИСМ: ИБОДАТ

Ибодат

1 Дарс

ИБОДАТГА ДАЪВАТ

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — жамоат ташкил қилувчиларга ибодатнинг жамоатлар ташкил қилишдаги стратегик муҳим ўрнини тушунишларига ёрдам бериш ва уларга жамоатлар ташкил қилиш хизмати учун одамларни ибодат қилишга даъват қилиш бўйича бир нечта амалий кўрсатмалар бериш.

Кутиладиган натижалар:

Дарснинг материалларини ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Одамларни жамоатлар ташкил бўлишини Худодан сўраб ибодат қилишларига қандай қилиб даъват қилиш ва жалб этишни тушуниши керак;
- Ибодатнинг — жамоатлар ташкил қилиш стратегиясида муҳим ўрни борлигини билиши керак;
- Жамоатлар ташкил қилишдаги ўз хизмати учун қилинадиган ибодатда ва одамларни бу ибодатга даъват қилишда қатнашиши керак;

Дарс режаси:

1. Ибодат — Хушхабарни одамларга етказишда ва жамоатлар ташкил қилишда ўта муҳим ҳаётий аспектдир
2. Ибодатни Хушхабар айтиш ва жамоатлар ташкил қилиш хизмати билан биргаликда олиб бориш
3. Тадқиқот: ибодат ҳақида маълумотлар йиғиш воситаси

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Бу дарс амалий ишдир. I бўлимда кўриб чиқилган муҳим ғояларни қисқача эсга олинг ва ўқувчилар билан биргаликда одамларни жамоат ташкил қилиш учун ибодатга даъват ва жалб қилишнинг турли вариантларини муҳокама қилинг. Улар илгари ўз хизматлари жараёнида ибодатга даъват ва жалб қилишнинг қайси вариантларидан, йўналишларидан фойдаланишган?

Жамоатлар ташкил қилишда ибодатнинг муҳим ўрнини кўрсатувчи ўз ҳаётингиз ёки хизматингиз тажрибалари билан ўртоқлашинг.

I. ИБОДАТ — ХУШХАБАРНИ ОДАМЛАРГА ЕТКАЗИШДА ВА ЖАМОАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИШДА ЎТА МУҲИМ ҲАЁТИЙ АСПЕКТДИР

Ҳаворий Павлус, ибодат — Хушхабарни одамларга етказишда ва жамоатлар ташкил қилишда ўта муҳим ҳаётий аспект эканлигини тушунар ва бунга ишончи комил эди. Ўзи ҳам ибодат қилар ва бошқа имонлиларни ҳам Хушхабарни одамларга етказиш учун ибодат қилишга чақирар эди. Биз буни Инжилдаги жуда кўп лавҳаларда кўришимиз мумкин:

- Павлус яҳудийлар ҳам Инжил Хушхабарини қабул қилишларини ҳоҳлаши ҳақида гапириб, Римдаги имонлиларга шундай ёзади: “*Эй биродарлар, юрагим орзу-армони ва Худодан ёлворган тавваллойим — исроилликларнинг қутулишидир*” (Рим.10:1).
- Павлус Эфеслик имонлилар ҳам дуч келиши муқаррар бўлган руҳий жанг ҳақида уларни огоҳлантиради ва уларга ёвуз шайтоннинг ҳужумларидан сақланиш учун Худонинг қурол-

аслаҳаларини кўтариб юришларини буюради. У бу оятларда Худонинг нажоти ҳақидаги ҳақиқатларини тушуниб олиш ва Худонинг Каломини қилич каби кўтариб юриш ва ҳар доим ибодат қилиш зарурлиги ҳақида гапиради. У Эфеслик имонлиларни шундай деб даъват қилади: *“Ҳар турли ибодат ва ёлворишлар билан, Муқаддас Рухнинг илҳоми билан ҳар доим ибодат қилинглр. Ибодатда хушёр ва саботли бўлиб, барча Худонинг азизлари учун илтижо қилинглр”* (Эф.6:18)

- Хушхабарни тарғиб қилишга нисбатан эса Павлус имонлилардан шуни сўрайди: *“Мен учун ҳам ибодат қилинглр. Мен оғзимни ҳар очганимда, зарур бўлган сўз менга берилсин, Инжил сирини кўрқмасдан баён эта олайин...”* (Эф.6:19-20).
- Худди мана шундан илтимос билан, Павлус Колослик имонлиларга ҳам мурожаат қилади: *“Тоат-ибодатга астойдил берилинглр; ибодат қилишда хушёр бўлиб, шукрона қилинглр. Шунингдек бизлар учун ҳам ибодат қилинглр: биз Худонинг Каломини тарғиб қилишимиз ва Масих сирини баён этишимиз учун Ўзи бир эшикни очиб берсин. Мана шу сир туфайли қамоқданман. Бу сирни муносиб равишда изҳор эта олишимни Худодан сўранглр”* (Кол.4:2-4).
- Солоника жамоатига ҳам Павлус шундай ёзади: *“Хуллас эй биродарлар, Раббимиз каломни худди сизларда бўлгани сингари, бизнинг орамизда ҳам тез ёйилиши ва улуғланиши учун ибодат қилинглр. Бузуқ ва ёвуз одамлардан қутулишимиз учун ҳам ибодат қилинглр; чунки ҳамма ҳам имонли эмас. Раббимиз эса ишончлидир. У сизларни қўллаб-қувватлаб, ёвуз шайтондан сақлаб қолади”* (2Сол.3:1-3).

Ушбу лавҳалар биринчи аср имонлиларининг ибодатлари Хушхабарнинг тарқалиши ва шайтоннинг қаршиликларидан сақлашни сўраш бўлганлигини кўрсатяпти. Бу муҳтожликлар бизнинг вақтимизда ҳам муҳим бўлиб қолмоқда. Жамоатлар ташкил қилиш стратегиясини ишлаб чиқишда ва уни тадбиқ этишда ибодатга жуда жиддий ёндошинг. Ибодатсиз ҳеч нима қилманг. Сизнинг маҳаллий жамоатлар ташкил қилиш хизматингиз ибодат билан оқсин ва ҳар доим — бошидан охиригача ибодат билан ювилиб турсин.

II. ИБОДАТНИ ХУШХАБАР АЙТИШ ВА ЖАМОАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИШ ХИЗМАТИ БИЛАН БИРГАЛИҚДА ОЛИБ БОРИШ

Бундан олдинги бўлимда биз ҳаворий Павлус, ибодатни Хушхабар тарғиб қилишда ва жамоатлар ташкил қилишда муҳим ҳаётий аспект деб ҳисоблаганини кўриб ўтдик. Ҳўш, биз амалда қандай қилиб одамларни ўзимизнинг жамоатлар ташкил қилиш хизматимиз учун ибодат қилишларига даъват қилишимиз, жалб қилишимиз мумкин? Бу бўлимда бунинг учун бир нечта кўрсатмалар берилган. Одамларни жамоатлар ташкил қилиш учун ибодат қилишларига чақиришнинг энг асосий негизлари:

- Худодан сизнинг мўлжалдаги жойингизга нисбатан бефарқ бўлмаган одамлар билан учраштиришини сўраб ибодат қилинглр.
- Жамоат ташкил қилиш хизмати билан шуғулланаётган одамлар ва сиз учун ибодат қилаётган одамлар ўртасида маълумотлар алмашилишига эътибор беринглр.
- Инжил Хушхабари мақсад учун танлаган худудингизда яшовчи одамлар орасида тарқалиши учун одамларни мунтазам, аниқ ва кучли ибодат қилишларига чақиринглр, шунингдек, бу худудда Хушхабарнинг тарқилишига тўсқинлик қиладиган ва одамларни гуноҳ қуллигида ушлаб турадиган ёвуз шайтоннинг таъсирини қарши ҳам ибодат қилишга чақиринглр.

A. Ибодат билан қўллаб-қувватловчилар гуруҳи

Ҳар бир миссионер ёки жамоат ташкил қилувчилар гуруҳи, ибодат билан қўллаб-қувватловчилар гуруҳини тузишга ҳаракат қилишлари керак. Бундай одамлар сафига ўз жамоатингиз аъзолари, имонли биродарларингиз ёки оила аъзоларингиз кириши мумкин. Улар мунтазам тарзда сиз учун, сизнинг гуруҳингиз учун, оилангиз учун ва жамоатлар ташкил қилиш хизматингиз учун ибодат қилишлари керак. Одамлардан сиз учун мунтазам ибодат қилишларини сўранглр, масалан ҳафтада бир марта, ҳар куни ёки ҳар ойда. Сиз учун ибодат қилишга рози бўлган ҳар бир ҳамкорингизни исмларини ва ибодат қиладиган кунларини календарда белгилаб қўйинглр. Бу нарса сиз учун ким ва қачон ибодат қилишини ёдда

сақлашингизда ёрдам беради, чунки агар кимдир сизни шошилиш равишида ибодат билан қўллаб-қувватлаши зарур бўлиб қолса, кимга мурожаат қилишни биласиз.

Сизни ибодат билан қўллаб-қувватловчи гуруҳингиз вақти-вақти билан йиғилиб сиз учун ва сизнинг хизматингиз учун биргаликда ибодат қилишни келишиб олишлари мумкин — бир ойда бир марта ёки ундан ҳам тез-тез. Ушбу гуруҳнинг битта аъзоси Худонинг ибодатларга бераётган жавоби ва яна қайси янги эҳтиёжлар учун ибодат қилишлари кераклиги ҳақида билиши учун сиз билан доим алоқада бўлиши керак. Бу маълумотлар ибодат билан қўллаб-қувватловчи гуруҳга етказилиш керак, зеро улар Худонинг ибодатларига бераётган жавоби учун, Унинг бу меҳнатларда бераётган ёрдами учун Уни улуғлашади.

Б. Кичик гуруҳлардаги ибодатлар

“Кичик гуруҳлар” мавзуси бўйича бўлиб ўтган дарсларда муҳокама қилганимиздек, бундай гуруҳдаги одамлар Унинг Каломини ўрганиш орқали ва бир-бирлари билан мулоқот қилишлари орқали Худони улуғлашнинг ажойиб имкониятига эгалар. Кичик гуруҳлар ўсиши ва кўпайиши керак. Ҳар сафар йиғилганларида имонга келмаган дўстлари, қариндошлари ва гуруҳ аъзолари иш олиб бораётган одамлар учун ибодат қилишга алоҳида вақт ажратишлари керак. Бундан ташқари гуруҳлар ўз худудларида “ибодат билан юриш” лар ўтказишлари ва Хушхабарни тарғиб қилувчи махсус тадбирлар ҳақида ибодат қилишлари мумкин. Бунинг учун гуруҳ раҳбарлари гуруҳнинг аъзоларини бундай тадбирлар ўтказилиши ҳақида хабардор қилишлари керак.

В. Учлик ибодатлари

Учлик ибодати ҳақида биз 1 Қўлланманинг “Хушхабар айтиш” бўлимида ўрганган эдик. Учлик ибодати уч кишидан ёки учта оилавий жуфтликдан ташкил топади ва улар мунтазам (ҳар ҳафтада ёки икки ҳафтада бир марта) учрашишади, учлик ибодатининг ҳар бир иштирокчиси имонга келмаган танишлари, ҳамкасблари ёки қўшниларидан уч кишини танлаб уларни имонга келишлари учун биргаликда ибодат қилишади. Агар бу имонга келмаган одамлар учлик ибодати аъзолари тез-тез учрашадиган ва алоқа қиладиган одамлар бўлса янаям яхши бўлади.

Агар сизнинг мақсад учун танлаган худудингизда жамоат тузишингизда ёрдам беришни хоҳлаган бир нечта масиҳий бўлса ҳам бу учликни ташкил қилиш имкониятини беради. Шунингдек, бу янги имонга келганларни ўзларининг имонга келмаган қариндошлари ва дўстлари учун ҳам ибодат қилишларига ундайди. Бунинг яна бир ижобий томони шундаки, учлик ибодатларини ташкил қилиш орқали мавжуд бўлган жамоатларни ҳам Хушхабар тарғиб қилиш ишларига жалб қилиш мумкин.

Г. Ибодат учун мавзулар

Кичик гуруҳлар, “ибодат қилиб юриш”лар, ибодат билан қўллаб-қувватловчи гуруҳлари ибодат учун аниқ мавзуларга муҳтож бўладилар. Қуйида бундай мавзулар наъмуналари келтирилган. Тадқиқот ва текширишлар ўтказганингиздан сўнг, бу ерда саналганлардан ташқари яна бошқа мавзулар ҳақида ҳам билиб оласиз.

- Оилалар ҳақида, уларнинг мустаҳкамланиши ва баракаланаши учун. Худога келишлар ва Уни таниб билишлари учун.
- Ишсизлар ҳақида, иш топишлари учун.
- Жамоатлар ва аниқ бир одамлар ҳақида, уларни Худо билан мулоқотни қидиришлари учун.
- Мактаблар ҳақида, ундаги ўқувчилар ва ўқитувчилар дунёни, Масиҳнинг қувватини ва севгисини таниб билашлари учун.
- Дўкон ва банклар ҳақида, у ердаги пул масалаларида ҳақгўй бўлишлари учун.
- Давлат муассасалари ҳақида, улар тўғри қарорлар чиқариладиган ва куч-қувват эзгулик учун хизмат қиладиган ҳақиқат макони бўлишлари учун.

- Худодан сизни жамиятда ўз мавқие, обрўйи бор одамлар билан таништириши ҳақида сўранг ва бундай одамларга мурожаат қилганингизда улар Хушхабарни янада кенг миқёсда тарқалиши учун йўл очиб беришлари учун ибодат қилинг.

III. ТАДҚИҚОТ: ИБОДАТ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТЛАР ЙИҒИШ ВОСИТАСИ

Жамоатлар ташкил қилишдаги энг биринчи ишларингиздан бири, мўлжаллаган жойингизда тадқиқот ишлари олиб бориш бўлган эди (қар. 1Қўлланма “Тасаввур” мавзуси бўйича “Тадқиқот ишларининг прициплари” дарси). Бу тадқиқот ишларида мўлжаллаган жойингиз тарихи ҳақида иложи борича кўпроқ нарса билишга ҳаракат қилгансиз. Бу шаҳарни ёки қишлоқни ким ташкил қилган? У нима учун ташкил қилинган ва қаерда? Шу худдудаги урф-одатлар, исм, фамилия ва ҳ.злар қандай маънони билдиради? Бу худудда ҳарбий ҳаракатлар, қўзғалонлар, эпидемиялар бўлганми, қандайдир шартномлар тузилганми? Аҳолининг кам сонини ташкил қиладиган миллатларга бўлган муносабат қандай?

Бундан ташқари сиз бу жойда масиҳийликнинг ва масиҳий бўлмаган бошқа динлар қай тарзда ривожланганини текширган эдингиз. Сиз қуйидаги саволларга жавоб излашингиз керак эди: Бу худудга масиҳийлик қачон кириб келган ва у айнан қайси жойдан тарқала бошлаган? Бу худудда жамоат ташкил қилиш ижобий қабул қилинганми? Жамоатларнинг бўлиниши ёки бирлашиши ҳоллари бўлганми? Жамоат қай тарзда ўсган? Айнан қаерда? Хозирги вақтда бу худудда масиҳий бўлмаган қайси динлар фаол ҳаракат қилмоқда? Бу худудда “Янги давр” марказлари ёки оккультизм, сатанизм гуруҳлари мавжудми? Бу худудда қандайдир яширин жамиятлар мавжуд бўлганми?

Ва ниҳоят, сиз мўлжаллаган жойингизни демографик ва географик ҳолатини текширган эдингиз. Сиз аҳолининг сони, унинг зичлиги, одамларнинг ёшлари ва ҳ.злар ҳақида маълумотлар йиғдингиз. Шунингдек, қуйидаги саволларга жавоб изладингиз: Бу худудда қандайдир географик бўлинишлар мавжудми? Вилоятда анъанавий тарзда ҳамма шундай деб ҳисоблайдиган, масалан камбағаллар, бойлар ёки фоҳишабозлик, жиноятчилик ва ҳ.з марказлар борми?

Бу маълумотлар — мўлжаллаган жойингиз ҳақида аниқ ва кучли ибодат қилишингизда ёрдам берадиган қудратли воситадир. Шунингдек, бу маълумотлар сизга “ибодат қилиб юриш” учун худуд танлашга ёрдам беради ва Хушхабарни одамларга етказиш тадбирлари бўйича янги ғоялар беради. Сиз томондан мана шу тарзда йиғилган маълумотлар ибодат билан қўллаб-қувватловчи гуруҳга ва бу худуд аҳволи учун бефарқ бўлмаган бошқа имонлиларга етказилиши керак. Олиб борилган тадқиқот ишлари асосида “ибодат билан қўллаб-қувватловчи” гуруҳ аъзоларининг диққат-эътиборлари қаратиладиган ибодат мавзуларини аниқлашингиз мумкин.

ХУЛОСА

Масиҳийлар орасида шундай ибора мавжуд: “Худонинг аскарлари тиззалари билан ғолибона қадам ташламоқдилар”. Бу ибора Худонинг Шоҳлигини ерда ўрнатишда ибодат-ибодатларнинг стратегик муҳим ролини ифодалайди. Жамоатлар ташкил қилиш — бу зулмат ҳукмронларига қарши руҳий курашни ўз ичига олган руҳий курашдир (Эф.6). Бу курашда энг асосий қурол ибодат бўлиши керак, бу кураш ибодат билан бошланиши ва ибодат билан олиб борилиши керак. Фақат мана шу ҳолда бизнинг бу меҳнатимиз Худонинг ҳосилини беради.

САВОЛЛАР

1. Ҳаворий Павлус биринчи аср имонлиларини даъват қилганидек, сиз ҳам тоат-ибодатга астойдил берилганмисиз (Кол. 4:2-4) ва ҳар доим ибодат қиласизми (Эф. 6:18)?
2. Сиз бирон марта бўлса ҳам “ибодат қилиб юриш”да иштирок этганмисиз? Ўз тажрибаларингизни тасвирлаб беринг. Бу қандай бўлган эди? Сиз қаерда юрдингиз? Нима ҳақида ибодат қилдингиз? Бу сизнинг мана шу худуддаги хизматингизга қандай таъсир кўрсатди?
3. Одамларни жамоатлар ташкил қилиш ҳақида ибодат қилишга чақириш бўйича қўшимча таклифларингизни айтинг.

4. Сиз қандай қилиб “ибодат билан қўллаб-қувватловчи ” гуруҳингиз билан алоқада бўласиз, уларни Худонинг ибодатларига бераётган жавоблари ҳақида ва яна нималар учун ибодат қилишлари кераклиги ҳақида қандай қилиб хабардор қиласиз?
5. Хушхабар айтиш билан ибодатнинг боғлиқлиги ҳақида шахсий тажрибаларингиздан мисоллар келтиринг. Улар қандай натижалар келтирган?

ТОПШИРИҚ

- Агар сиз ҳали ибодат билан қўллаб-қувватловчи гуруҳингизни ташкил қилмаган бўлсангиз, бундай гуруҳни албатта ташкил қилинг. Камида учта имонлидан сизнинг хизматингиз учун ҳар ҳафтада ибодат қилишларини сўранг. Улар билан қандай қилиб алоқада бўласиз?

Ибодат

2,3 Дарслар

Ибодатда бирлашиш

Дарс мақсади:

Ушбу дарснинг мақсади — ўқувчиларга ўз жамоатларида биргаликда ибодат қилишни тўғри олиб боришга ёрдам бериш учун уларга ибодат қилиш наъмунасини ва биргаликда ибодатлар олиб бориш структурасини тушунтириш.

Кутиладиган натижалар:

Дарс материални ўрганиб ҳар бир ўқувчи:

- Ҳазрати Исо Ўз шогирдларини нимага ўргатганини (“Раббим, бизни ибодат қилишга ўргат” деган илтимосларига берган жавобини) тушуниши керак;
- Улуғлаш ибодати учун ҳар доим вақт ажратиши керак;

Дарс режаси:

- I. Раббимиз ибодати контексти
- II. Ибодат наъмунаси

Ўқитувчиларга кўрсатмалар:

Бу дарс икки соатга мўлжалланган. Бу дарснинг материалдан ўзингизнинг биринчи ибодат конференциянгиз учун режа сифатида фойдаланинг.

Раббимизнинг “Самовий Отамиз” ибодатини ўрганишда “Муқаддас Китобни ўрганиш усуллари” қисмининг 2,3-дарсларига мурожаат қилинг ва бу дарсда ўрганилган принциплар, яъни кузатув, шарҳлаш ва қўллаш вазифаларини бажаринг.

СЎЗ БОШИ

Кейинги икки соат давомида биз Раббимизнинг Ибодатини наъмуна сифатида олиб ибодат қиламиз (Мат.6:9-13; Лқ.11:1-4). Аввал биз кузатув ва шарҳлаш вазифаларини бажарамиз, яъни бу ибодатнинг олти байтини ҳар бирини ўрганиб чиқамиз, ундан кейин, ўрганилган материалларни амалда қўллаш қисмига ўтамиз, яъни ибодат қиламиз.

I. РАББИМИЗ ИБОДАТИ КОНТЕКСТИ

Матто баён этган Хушхабарда Раббимиз Ибодати машҳур “Тоғдаги ваъз”га киритилган. Ундан олдин тўртта кўрсатма берилган: (1) ўз художўйлигини одамларга кўрсатишга ҳаракат қиладиган иккиюзламачиларга ўхшамаслик; (2) иложи борича Худога ибодатни яширин, хилватда қилиш; (3) мажусийларга ўхшамаслик ва ортиқча сўзларни такрорлаб турмаслик; (4) Худо бизнинг барча муҳтожликларимизни биз Унга айтмасимиздан олдин билишини тушуниш.

Ҳаворий Луқо баён этган ҳикоядан биз биламизки, Исо Масих ибодат қилаётган пайтда, Унинг бир шогирди, Яхё чўмдирувчи ўз шогирдларига ўргатганидек уларга ҳам ибодат қилишни ўргатишини сўрайди. Эътибор беряпсизми, Раббимиз Ўз шогирдларига ибодат қилишни ўргатган, бироқ шогирдларнинг ўзлари Ундан бу ҳақида сўрашганидан

кейингина буни қилди. Шунинг учун ўзингиз ибодат қилишга киришишингиздан аввал, қандай ибодат қилиш кераклигини Унинг Ўзидан сўранг.

Шундай қилиб, Исо Масих шогирдларининг илтимосига кўра уларга ибодат наъмунасини ёки моделини берди ва биз айнан мана шу ибодатни мисраларга ажратган ҳолда синчиклаб кўриб чиқамиз.

II. ИБОДАТ НАЪМУНАСИ

А. “Бизнинг осмондаги Отамиз! Сенинг муқаддас исминг улуғлансин” (Мат.6:9)

1. Кузатув

2. Шарҳлаш

а) “Бизнинг осмондаги Отамиз”,

Биз барчамиз Худони “отамиз” деб тан оламиз ва бунга сабаб биз Иброҳим фарзандлари бўлганимиз учун эмас, балки Исо Масихни тан олиб, Унинг номига имон келтирганмиз учун Худонинг фарзандларимиз (Юҳ.1:12; 3:3; Гал.4:7).

б) “Бизнинг осмондаги Отамиз”

Бу ибора бизнинг ердаги отамиз билан самовий Отамиз ўртасидаги фарқни яққол кўрсатиб турибди.

в) “Сенинг муқаддас исминг улуғлансин “ (ёки “исминг муқаддас тutilсин”)

“Пок” ёки “муқаддас” — асосий маъноси “ажратилган”, яъни ҳар қандай ғубор ва айб-гуноҳдан ҳоли демакдир (Ибт.2:3; Лев.10:3; 11-44). Хўш, бу сўзнинг Худога нисбатан маъноси қандай?

(1) Унга тенг келадиган ҳеч ким ва ҳеч нима йўқ.

(2) У ҳар қандай яратилган маҳлуқдан олий, баркамол.

(3) У Ўзининг барча хусусиятлари билан У бутун борлиқда ягона ва бетакрордир.

Мисол учун, Унинг севгиси бошқа ҳар қандай севгидан олий ва юқоридир; бу севгини инсон ўз онгида тасвур қилаолмайди.

- Худонинг муқаддаслиги сиз ўзингиз қандай тасаввур қилишингизга бошқа мисоллар келтиринг; Худо қандай сифатлари билан “бошқалардан ажралган”?

г) “Сенинг исминг”

(1) Эски Аҳддан эслатмалар:

Эски Аҳдда келтирилган ҳар бир ибора чуқур маънога эгадир. Масалан, яҳудийларнинг одатлари бўйича одамнинг исми унинг бутун моҳиятини, хусиятларини ифодаланган. Чик.3:14-15 оятларини ўқинг. Худонинг исми қандай бўлган?

Эски Аҳдда Худо исроил халқига Ўзини турли исмлар билан намоён қилган ва бу исмларнинг ҳар бири Унинг моҳиятининг турли томонларини очиб берган. (Дарсда агар хоҳловчилар бўлса қуйидаги оятларни овоз чиқариб ўқиб беришларини сўрашингиз мумкин):

а) Иегова Ире (Мен — сени барча нарса билан таъминловчи Худоман, Ибт.22:8)

б) Иегова Рофе (Мен — сени шифоловчи Худоман, Чик.15:26)

в) Иегова Куана (Мен — рашкчи Худоман, Чик.34:14)

г) Иегова Нисси (Мен — Худоман, сизларнинг туғингизман, Чик.17:15)

д) Иегова Каддеш (Мен — сизларни поқловчи Худоман, Чик.31:13)

е) Иегова Шалом (Мен — Худоман, сенинг тинчлигингман, Суд.6:24)

ж) Иегова Рохи (Мен — Худоман, сенинг чўпонингман, Заб.22)

з) Иегова Тсидкенту (Мен — Худоман, сенинг солиҳлигингман Ис.42:6)

(2) Янги Аҳддан эслатмалар

Юҳанно баён этан Хушхабарда ҳазрати Исо Ўзини “Мен ҳаёт нониман” дейди (яъни азалдан мавжуд бўлган Калом ёки Иегова). Ҳазрати Исо Ўзининг таълимоти ва мўжизалари билан бизга Худонинг қуйидаги хусиятларини намоён қилган:

а) Мен ҳаёт нониман (Юҳ.6)

б) Мен оламнинг нуриман (Юҳ.8:12)

в) Мен қўйларнинг эшигиман (Юҳ.10:7)

- г) Мен яхши чўпонман (Юх,10:11)
- д) Мен йўл, ҳақиқат ва ҳаётдирман (Юх,14:6)
- е) Мен тирилиш ва ҳаётдирман (Юх,11:25)
- ж) Мен Токман (Юх,15:5)

3. Қўллаш

Биргаликда Худони У Ким эканлиги учун улуғланг. Унинг бошқа хусусиятларини билиш учун бошқа оятларни ҳам ўқинг. Буларнинг ҳар бири учун Унга ибодат қилиб миннадорчилик билдиринг. Уни улуғловчи бир нечта ҳамду саноларни қўшиқ қилиб куйланг.

Б. “Сенинг Шоҳлигинг келсин; осмонда бўлгани каби ерда ҳам сенинг ироданг бажо бўлсин” (Мат.6:10)

1. Кузатув

2. Шарҳлаш

Яҳудийлар ер юзидаги шоҳликни бошқарувчи подшоҳни кутишган эди. Ҳазрати Исо эса одамлар қалбидаги руҳий Шоҳликни бошқаришни мақсад қилган эди ва бу ҳақда жон куйдирди. Лқ.17:20-21 оятларида Исо Масих Ўз издошларига: “...Худо Шоҳлиги ўз ичингиздадир” деб айтган эди. Лекин биз “Сенинг Шоҳлигинг” иборасини фақат бизнинг Худога бўлган ички мансублигимиз, деб тушунмаймиз. Биз биламиз, бир кун келиб У бу дунёга ҳокимлик қилиш учун албатта қайтади ва бу режанинг амалга ошишини сўраб доим ибодат қиламиз (Вах,11:15).

3. Қўллаш

Уни ўз Шоҳингиз, Хукмдорингиз ва ҳаётингиз Эгаси деб тан олиб биргаликда ибодат қилинг. Сиз фақатгина Унинг хизматкорлари эканлигингизни тан олинг. Ундан ўз жамоатингизни бошқаришини, хонадонингизни ва оилангиз ҳақида ғамхўрлик қилишини, давлатингизни асрашини сўраб ибодат қилинг. Ҳар бир вазиятда сизга Ўз иродасини билдиришини сўранглр. Янги жамоат тузиш масалаларини ўйлаганингизда, Унинг хоҳиш иродаси бажо бўлиши учун ибодат қилинг.

В. “Бугунги ризқ-рўзимизни бергин” (Мат.6:11)

1. Кузатув

2. Шарҳлаш

“Ризқ-рўзимиз” — бизнинг барча ҳаётий эҳтиёжларимизни рамзидир. Биз бугунги эҳтиёжларимиз қондирилишини сўраб ибодат қилишимиз керак.

3. Қўллаш

Муҳтожликларингиз ва эҳтиёжларингиз учун ибодат қилинг.

Г. “Бизга гуноҳ қилганларни биз кечиргандек, Сен ҳам бизни гуноҳларимизни кечиргин” (Мат.6:12)

1. Кузатув

2. Шарҳлаш

Агар Худо бизни кечиришини хоҳласак, унда биз ҳам бошқаларни кечиришимиз керак.

3. Қўллаш

а. Ўзингизга маълум бўлан барча гуноҳларингиз учун Худо олдида тавба қилинг (1Юх,1:9).

б. Ўзингиздаги ҳар қандай ёмон ният, гина-кудурат, ҳар қандай қахру-жаҳл, нолиш ва гийбатчилик хиссидан халос (озод) бўлинг (Эф,4:31-32).

в. Ҳозирда ёки илгари сизга қарши гуноҳ қилганларни кечиринг. Бу одамларга нисбатан сизда севги хиссини уйғотишини сўраб Худога ибодат қилинг.

г) Сиз кимнинг кечиримига айниқса муҳтож бўлсангиз, ўша одамни сиз билан учраштиришини сўраб Худога ибодат қилинг. Имконият бўлганда у одамнинг олдида бориб

албатта кечирим сўранг. Агар зарур бўлса у одамга етказган озорингиз ўрнини, бирон-нарсга билан тўлдиришга ҳаракат қилиб кўринг.

Д. “Бизни васвасага дучор қилмагин, аммо ёвуз шайтондан халос қилгин” (Мат.6:13)

1. Кузатув

2. Шарҳлаш

Ёвуз шайтон, иблис — бу бизнинг энг катта душманамиздир. Гарчи шайтон мағлуб бўлган бўлса ҳам, у ҳозир ҳам Худонинг фарзандларини турли хил ёлғон ва ҳийлалари билан ўз тузоғига илинтиришга ҳаракат қилади. Бизнинг унга қарши қуролимиз — ҳақиқат ва севгидир (Юҳ. 17).

3. Қўллаш

Худодан сизни ёвуз шайтондан халос этишини сўранг.

Е. “Салтанат, куч-қудрат ва шон-шухрат то абад сеникидир” (Мат.6:13)

1. Кузатув

2. Шарҳлаш

Бу — ибодатнинг якуний жумласидир, зеро биз нимадан бошлаган бўлсак яна шунга қайтамыз, яъни Худони улуғлаймыз ва мадҳ қиламыз.

3. Қўллаш

Сиз ибодатни қуйидаги сўзлар билан яқунлашингиз мумкин, яъни сиз фақат Худонинг Шоҳлиги учун яшяпсиз ва меҳнат қилмоқдасиз ва сизнинг меҳнатингизни фақат У Ўз қудрати ила қўллаганда ва мадад берганда самара келтиради. Сиз буларнинг барчасини Уни улуғлаш учун қияпсиз. Омин.

МАЗКУР ҚЎЛЛАНМА БЎЙИЧА ТОПШИРИҚ

I. ИБОДАТ ОРҚАЛИ ТАСАВВУРНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ

Қар. “Хушхабар айтиш” бўлими, Илова 1Б “Учлик ибодати”.

II. АҲОЛИНИНГ МАҚСАДГА ТЕГИШЛИ БЎЛГАН ҚИСМИНИ ЎРГАНИШ

Сиз жамоат ташкил қилмоқчи бўлган худудда тадқиқот ишларини олиб боришингиз керак. Тадқиқот ишлари олиб бориш учун худуд танланг (республика, вилоят, шаҳар, туман, қишлоқ...) Керакли бўлган худуднинг харитасини топинг ёки асосий объектларни киритган ҳолда бу харитани ўзингиз тузинг. Қаерда тадқиқот олиб бормоқчи бўлсангиз харитадан шу жойни белгиланг ва бу худуд ҳақида, бу ерда кимлар ва нималар мавжудлиги тўғрисида иложи бўлган барча маълумотларни тўпланг. Ва, кейин бу худуднинг айнан қаерида жамоат ташкил қилишни ҳал қилинг. Бу жойни харитада белгиланг. Мана шу жой сизнинг мўлжаллаган жойингиз бўлади (тадқиқот олиб бориш мақсадида). Айнан мана шу худуд ҳақида иложи борича кўпроқ нарсани аниқланг.

“Ҳосил”ни (сиз Хушхабар етказмоқчи бўлган одамларни) текширишни, яъни тадқиқот қилишни бошланг ва “юмушчилар” (Хушхабарни етказишда ва янги жамоат ташкил қилишда сизга ёрдам берадиган одамлар) ҳақида маълумотлар йиғинг.

Сиз ўз тадқиқотларингиз жараёнида фойдаланадиган саволлар ва анкеталарга наъмуналар қўлингиздаги ўқув материалнинг “Тасаввур” қисми, Илова 4А да берилган. Сиз булардан ўз анкета ёки сўровномларингизни ишлаб чиқишда наъмуна сифатида фойдаланишингиз мумкин.

Кўшимча маълумотлар ва ёрдамни сиз Рик Уорреннинг “Мақсадга интилувчи жамоат” китобининг 9 ва 10 бобларидан топишингиз мумкин.

III. ШАХСИЙ ИМОННИ ВА ИШОНЧНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

1. Оқланиш

Янги имонга келган биродарингиз ёки синглингизга имон билан оқланишининг маъносини ва мазмунини тушунтириб беринг. Сўнгра ундан сизнинг тушунтирганларингиздан нимани тушунган бўлса шуларни ўз сўзлари билан ёзиб беришини сўранг. Тўғри, ҳамма одамлар ҳам саволларга ёзма жавоб беришга унчалик ҳам рози бўлавермайдилар, лекин умид қиламизки сиз бу топшириқни бажаришга ижодий ёндошасиз. Сиз бўлажак устоз сифатида улардан сизга ёрдам беришларини сўрашингиз мумкин: улардан бундай қийин саволни қандай қилиб яхшироқ тушунтириш кераклигини, ҳамда сизнинг тушунтиришингизда нималарни тушуниш уларга қийин бўлганини айтишларини сўранг. Сиз уларнинг бу ёзма жавоблари ўзингизга муаллим ёки одамларга Муқаддас Китоб ҳақиқатларини тушунтиришга ҳаракат қилувчи одам сифатида баҳо беришингиз учун зарурлигини айтишингиз мумкин.

2. Покланиш

Покланиш нима эканлигини (қандай тушунишингизни) ўз сўзларингиз билан ёзинг. Бу жараён сизнинг ҳаётингизда қандай содир бўлаётганини тасвирланг. Ўз таърифингизга қуйидаги бешта тушунчани киритинг: тана, Рух, муқаддаслик (севги билан туғиладиган), имон ва Хушхабар.

3. Рухий ўсиш кундалиги

Бу топшириқни бажаришнинг энг кам муддати — 3 ҳафтадир. Топшириқни ҳар куни эрталаб ўтган кунингиз ҳақида мулоҳаза қилишга вақт ажратишдан бошланг. Сиз билан кеча нималар содир бўлгани ҳақида ўз кундалигингизга ёзиб боринг. Ҳеч бўлмаса бир нечта гап ёзинг. Санани ва “кеча” сўзини ёзиб, қуйидаги саволларга жавоб беринг:

- А) Ўтказган кунимда содир бўлган воқеа ва ҳодисалар орқали Худо менинг ҳаётимда қандай фаолият олиб бормоқда?
- Б) Унга хизмат қилишим учун Худо менга қандай кутилмаган имкониятлар берди?
- В) Нима учун мен кечаги кунимни айнан шундай ўтказдим, нима учун айнан мана шу ишларни қилдим, айнан мана шу сўзларни айтдим? Булар менинг ҳаётимга қандай мақсадларимга қай даржада мос келади?
- Г) Худонинг мендаги қилаётган меҳнатига мен қандай қилиб ўз миннадорчилигимни изҳор қилишим мумкин (Худога нималар учун миннадорчилик билдиришингиз мумкинлигини санаб ўтинг)?
- Д) Муқаддас Китобни ўрганиш жараёнида шахсан менга муҳим ва зарур бўлган нималарни Худо менга очиб берди?
- Е) Менинг аниқ бир ибодатимга Худо қандай жавоб берди?
- Ж) Муқаддас Китобни ўрганиш жараёнида мен ўқиган маълум бир Муқаддас Китоб лавҳасидан мен ўтказган кунимда қандай фойдаландим?

IV. МУҚАДДАС КИТОБНИ ЎРГАНИШДА ШАХСИЙ МАЛАКАНИ ОШИРИШ

Топшириқ: Неемия китобини ва Филиппийликларга Мактубини ўрганинг ва бунда семинарларда эга бўлган услубингиздан фойдаланинг.

- Бир ҳафта ичида Неемия китобини уч маротаба ўқиб чиқинг. Китобни бошидан охиригича бир мартдада ўқинг. Сиз китоб ҳақида бутун бир тасаввурга эга бўласиз, бу эса сизга мана шу китобни индуктив ўрганиш жараёни учун яхши тайёргарлик бўлади.
- Неемия китобини ҳар куни, оятма-оят ўқиб ўрганишни бошланг. Шу тарзда бу китобни 2 ой мобайнида ўрганиб чиқинг. Қуйида келтирилган жадвалдан ўрганиш жараёни учун қўлланма сифатида фойдаланинг:
 - 1-ҳафта, Неемия 1:1-2;10
 - 2-ҳафта, Неемия 2:11-3:32
 - 3-ҳафта, Неемия 4:1-4:23
 - 4-ҳафта, Неемия 5:1-6:19
 - 5-ҳафта, Неемия 7:1-8:18
 - 6-ҳафта, Неемия 9:1-10:39
 - 7-ҳафта, Неемия 11:1-12:47
 - 8-ҳафта, Неемия 13:1-13:31
 Дафтарга барча ўз кузатувларингиз, тушунчаларингиз ва амалий қўллашларингизни ёзиб боринг.
- Неемия китобини ўрганишнинг бу босқичи (2 ойлик ўрганиш) тугаганидан сўнг, қуйидаги саволларга жавоб беринг:
 - А. Неемия намоён қилган раҳбарликнинг 10 та ўзига хос сифатларини сананг (масалан, севги билан, донолик билан...) Муқаддас Каломдан шуларга таълуқли бўлган оятларни келтиринг.
 - Неемия ўзида намоён қилган раҳбарликнинг ўзига хос 10 та хусусиятлари рўйхатини тузинг. Сизни яхши биладиган одамлардан ушбу хусусиятлардан қайсиларига сиз ҳам эга эканлигингизни сўранг.
 - Сизнинг имонли биродарларингиз ва ишдаги ҳамкасбларингиз бундай хусусиятлардан қайсиларига эгалар?
 - Қайси хусусиятлар сизда йўқ бўлса, уларни белгилаб қўйинг ва бу хусусиятларни ўзингизда ривожлантириш учун режа тузинг. Ўз мақсадингизга қанчалик эришаётганингизни баҳолашингиз учун бу режангиз етарлича аниқ ва пухта бўлиши керак.
 - Б. Неемия дуч келган муаммолар ва қийинчиликларни кўрсатинг ва буларга солиштириб кўриш мумкин бўлган ҳозирги даврдаги муаммолар ва қийинчиликларга мисоллар келтиринг.
 - В. Неемия ўзи дуч келган қийинчиликларни қандай енганини текстдан қидириб топинг. Булар асосида сиз ўз стратегиянгизни ишлаб чиқинг, яъни шахсан сиз Муқаддас Китобга таянган ҳолда қандай қилиб ҳаётингизда дуч келадиган шундай муаммоларни ва

- қийинчиликларни енгиб ўтмоқчисиз? Дуч келишингиз мумкин бўлган қийинчиликларни ва бу қийинчиликларни қандай енмоқчи эканлигингиз ҳақидаги режангизни ёзиб қўйинг.
4. Филиппийликларга Мактубини ўрганишни бошланг, уни кунига бир марта, ҳар куни ҳафта мобайнида ўқинг. Китобни бир мартада ҳамма бобини ўқиб чиқинг. Ҳамма мавзулар биргаликда йиғилиб, бир китобни ташкил қилганига эътибор беринг.
 5. Филиппийликларга Мактубини оятма-оят, ҳар куни, икки ой мобайнида ўрганинг ва бунда куйидаги жадвалдан қўлланма сифатида фойдаланинг:
 - 1-ҳафта, Филиппийликларга 1:1-11
 - 2-ҳафта, Филиппийликларга 1:12-20
 - 3-ҳафта, Филиппийликларга 1:21-30
 - 4-ҳафта, Филиппийликларга 2:1-18
 - 5-ҳафта, Филиппийликларга 2:19-30
 - 6-ҳафта, Филиппийликларга 3:1-21
 - 7-ҳафта, Филиппийликларга 4:1-9
 - 8-ҳафта, Филиппийликларга 4:10-23
 Дафтарга барча ўз кузатувларингиз, тушунчаларингиз ва амалий қўллашларингизни ёзиб беринг.
 6. Ушбу китобни индуктив ўрганиб бўлганингиздан кейин, куйидаги саволларга жавоб беринг (ҳар бир боб учун алоҳида):
 - А) Павлус бу бобда одамлар ўртасидаги қандай алоқалар (муносабатлар) ҳақида гапирган (алоҳида одамлар билан бир қаторда, у эсга олган одамлар гуруҳини ҳам барчасини санаб ўтинг)
 - Б) Бу бобда Павлус дуч келган қийинчиликлар ҳақида гапирилганми? Агар “бўлса”, унда у бу қийинчиликларни қандай енганини тасвишлаб беринг.
 - В) Бу бобда Павлуснинг гапларидан жамоат ҳақида, унинг меҳнатлари ҳақида нимадир билиб олдингизми?
 - Г) Бу бобда раҳбарликнинг қайси вазифалари ҳақида гапирилган?
 - Д) Бу бобни ўрганар экансиз, Масихнинг қайси сифатларини Павлуснинг ўзида кўрдингиз? Бу сифатлар сизнинг ҳаётингизда қай даражада намоён бўляпти?
 - Е) Бу бобдаги қайси оятларни муҳим оятлар деб ҳисоблайсиз (ўз фикрингизча) ва нима учун бундай деб ҳисоблайсиз? Тушунтириб беринг.

V. ЯНГИ ЖАМОАТНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШНИНГ УСУЛЛАРИНИ ВА СТРАТЕГИЯСИНИ АНИҚЛАШНИ БОШЛАШ

1. Ният (Мақсад)

Ўз ноҳиянгиз, шаҳрингиз, қишлоғингиз..., яъни мўлжаллаган жойингиз ҳақида ўйланг, мулоҳаза қилинг.

Куйидаги саволга берадиган жавобингиз ҳақида ўйланг: “Худо _____ учун нимани хоҳлайди?” (давлатингиз, шаҳрингиз, қишлоғингиз... учун). Ўз ноҳиянгиз (шаҳрингиз...) ҳаётида Худонинг иродасини бажариш учун сиз нималар қилаоласиз, нималар қилишни хоҳлаяпсиз ва нималар қиласиз? Буларга бир нечта аниқ мисоллар келтиринг.

2. Янги жамоатни ташкил қилиш

А. Рик Уореннинг “Мақсадга интилувчи жамоат” (“Целеустремленная церковь”) китобини ўқиб чиқинг.

Б. Тузилажак жамоатингизнинг мақсадларини ўйланг ва уларнинг таърифини тузинг. Уларни ёзинг.

(Қар. Ўқув материалнинг “Жамоат” бўлиmidан, 5-дарс “Мақсад таърифини тузиш”, шунингдек “Мақсадга интилувчи жамоат” китобидан 3-8 ва 11 боблар.)

“Ҳосил даласига” чиқиб “Жамоат мақсадлари”ни синовдан ўтказинг. Жамоат ташкил қилмоқчи бўлган худудингизда яшовчи 10 та имонга келмаган одамалардан — мақсади сиз баён қилгандек бўлган жамоатга улар келишни хоҳлашадими сўраб кўринг. Мана шундай саволни 10 имонлига ҳам беринг ва барча олган жавобларингизни ёзиб қўйинг.

Сиз ёзган “Жамоат мақсадлари” охиригача ишлаб битиришни талаб қилмаяпдими? Тушунтириб беринг — нима учун “ҳа” ва нима учун “йўқ”.

В) Қўлланманинг “Тасаввур” қисмидаги Илова 3Ада берилган “Янги жамоатлар ташкил қилиш билан шуғулланувчи одамларни энг кўп берадиган саволлари” жадвалида келтирилган саволларга жавоб беринг. Албатта, бу жавоблардан баъзилари тўлиқ бўлмайди, лекин барибир ўрганган билимларингизга асосланиб иложи борица аниқроқ ва тўлиқ жавоб беришга ҳаракат қилинг.

3. Хушхабар айтиш

А. Хушхабарни одамларга етказишда мавжуд бўлган барча тўсқиларни ва шунингдек ўз ҳаётингизда, хизматингизда дуч келган тўсиқларни рўйхатини тузинг.

Булар ҳақида биродарларингиз билан, рафиқангиз ва шогирдингиз билан гаплашинг.

Б. Сизга ёрдам берадиган қуйидаги Муқаддас Калом оятларини ёд олинг:

1. Адашган одамлар учун ибодот қилиш (1Тим.2:1-4; Рим.10:1)
2. Ўз имонини бошқалар билан баҳам кўриш имкониятлари берилиш учун ибодат қилиш (Эф.6:19).
3. Хушхабар айтиш учун имкониятлар излаш ва ибодат қилиш (1Кор.16:9).
4. Ишда ва хизматда ўзининг инсоний заковати ва сифатларига эмас, балки Муқаддас Руҳнинг кудратига таяниш (1Кор.2:4-5).
5. Одамлар билан кўпроқ бирга вақт ўтказиш (муносабатлар кўпригини ўрнатиш) (1Кор.9:22-23).
6. Ҳаёти билан гувоҳлик бериш (1Бутр.3:1).
7. Исо Масих ва Муқаддас Китоб ҳақида гувоҳлик бериб, уларнинг манфаатларини қўллаб-қувватлаш ва мустаҳкамлаш (Юҳ.9:25).
8. Муқаддас Руҳ уларнинг ҳаётларида қилаётган ишларига қараб, одамлар Худонинг даъватига жавоб қайтаришларини (беришларини) кутиш (2Кор.5:20)

В. Муқаддас Каломдан оятлар ёдлаш

Қуйида келтирилган лавҳалардан хоҳлаган иккитасини ёдланг (ҳар бир мавзу бўйича):

- ҳамма гуноҳ қилган (Ис.53:6; Рим.3:23; Еккл.7:20; Рим.3:10; Ибт.6:5);
- гуноҳнинг эвази (Рим.6:23; Ибр.9:27; Рим.5:12; Иез.18:4);
- Масих биз учун тўлов тўлади (Рим.5:8; 1Бутр.3:18; 1Юҳ.4:10; 1Бутр.2:24);
- нажот топишимиз ўз ишларимиз туфайли эмас (Эф.2:8-9; Тит.3:5; Рим.4:5);
- Масихни қабул қилиш зарурияти (Рим.6:23; Юҳ.1:12; 14:6; Ҳав.4:12; Ваҳ.3:20; Рим.10:13; Юҳ.3:36);
- нажот топишнинг натижалари (1Юҳ.5:11-13; Юҳ.5:24; 10:27-28; Рим.8:16);

Г. ШАХСИЙ ГУВОҲЛИК

Имонга келмаган одамларга шахсий гувоҳлигингизни айтиш ва бу ҳақида (бу қандай содир бўлгани, сизга қандай саволлар беришгани, одамлар сизнинг гувоҳлигингизни қандай қабул қилишган ҳақида) кейинги семинарда гапириб беришга тайёр бўлинг.